

Erratum jaarrekening 2009

Voor de programmaverantwoording 2009 zijn er enkele aanvullingen en veranderingen. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat over 2009 en worden hieronder toegelicht:

Blz. 67 Programma 8 is het investeringen overzicht niet opgenomen:

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	
6551	708700	Landschapsbeleidplan	123	0	123	0	123	2010	
6551	723800	Park Muggenhol	53	48	5	5.000	5.005	2011	
6552	706604	Verblijfsgebied Zeelst GRP 05-10	208	0	208	0	208	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	706804	Verblijfsgebied d'Ekker fase B GRP 05-10	714	673	41	0	41	2009	Restant naar 706806 & 706807
6552	706805	Verblijfsgebied Ekker fase C GRP 05-10	569	571	-2	0	-2	2009	Restant naar 706806 & 706807
6552	706902	Verblijfsgebied Veldhoven Dorp GRP 05-10	0	0	0	488	488	2010	
6552	708208	Reconstructie Locht GRP 05-10	0	0	0	55	55	2010	
6552	708209	Aanleg BBB Smelen (1460 M3) 2006	350	0	350	0	350	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708210	Persleiding Heikant/Kelen GRP 05-10	25	0	25	0	25	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708211	Persleiding Heerseweg GRP 05-10	17	0	17	0	17	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708213	Vervanging pompen gemalen 2005-2008	24	11	13	0	13	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708214	Vervanging pompen gemalen 2009	6	0	6	0	6	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708215	Vervanging pompen gemalen 2010	0	0	0	6	6	2010	
6552	708216	Vervanging pompen drukriool 2005-2008	70	0	70	0	70	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708217	Vervanging pompen drukriolering 2009	18	0	18	0	18	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708218	Vervanging pompen drukriolering 2010	0	0	0	18	18	2010	
6552	708219	Vervanging kasten drukriool 2005-2008	120	0	120	0	120	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708220	Vervanging kasten drukriolering 2009	30	0	30	0	30	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708221	Vervanging kasten drukriolering 2010	0	0	0	30	30	2010	
6552	708222	Aanschaf overstortstelsysteem GRP 05-10	67	0	67	0	67	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708223	Vullen beheersysteem GRP 05-10	100	0	100	0	100	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708224	Herberekening rioolsysteem GRP 05-10	163	134	29	0	29	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708225	Sterrenlaan GRP 05-10	60	0	60	0	60	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708229	Optimalisatie Afvalwaterstudie GRP 05-10	10	0	10	0	10	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708231	Riolering Nieuwe Kerkstraat	236	196	40	0	40	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708232	Stedelijk waterbeheer GRP 05-10	6	-4	10	0	10	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708235	Vergroting riolering Ontginningsweg 2010	0	0	0	85	85	2010	
6552	708236	Verhogen overstort	20	0	20	0	20	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708239	Plan van aanpak samenwerking Waterketen	10	0	10	0	10	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	708240	Riool herinrichting parkeerterreinen centrum	104	104	0	0	0	2009	
6552	708299	Onvoorziene zaken GRP 05-10	125	141	-16	25	9	2010	
6552	709110	Heerseweg eo (persleidingen)	80	0	80	0	80	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	712403	Renovatie parkeerterrein (infiltratie riool) 2006	50	50	0	0	0	2009	
6552	712404	Renovatie parkeerterrein (infiltratie riool) 2007	50	50	0	0	0	2009	
6552	712405	Renovatie parkeerterrein (infiltratie riool) 2008	50	50	0	0	0	2009	
6552	712601	Verblijfsgebied Oerle GRP 05-10	71	0	71	0	71	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	712702	Verblijfsgebied 't Look GRP 05-10	73	0	73	218	291	2010	
6552	712804	Verbl.geb.Zonderwijk GRP 05-10	464	0	464	0	464	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	712806	Persleiding Zonderwijk GRP 05-10	55	0	55	0	55	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6552	712807	Vervanging gemaal Zonderwijk GRP 05-10	80	0	80	0	80	2009	Dit krediet is (opnieuw) opgenomen in het nieuwe v-GRP
6554	710300	Ondergrondse Afvalinzameling Centrum	108	-12	120	0	120	2009	
6554	720201	Blaauwe papiercontainers 2008	80	0	80	0	80	2010	Projectafrondding hangt samen met inzameling afval hoogbouw
6554	723700	Milieustraat Habraken bouwkosten	1.545	506	1.039	0	1.039	2010	
6554	723701	Milieustraat Habraken grondkosten	785	725	60	0	60	2010	
6555	721400	Grafvelden begraafplaats	41	19	22	0	22	2009	
6555	723400	Nieuwbouw werkruimte begraafplaats	125	9	116	0	116	2010	Realisatie 2e helft 2010
			6.885	3.271	3.614	5.925	9.539		

In de jaarrekening 2009 is op basis van een inventarisatie van risico's een storting, ten laste van de vrije reserve, in de benoemde risicoreserve verwerkt ad € 5.266.000,-. Deze mutatie wordt, zoals vermeld in de adviesnota aan de raad, verwerkt in de bestuursrapportage I-2010. Dit heeft gevolgen voor de financiële toelichting behorend bij programma 16 Algemene dekkingsmiddelen in financiering (p. 121), de paragraaf weerstandsvermogen (p. 142), de toelichting op de balans (p. 196, 198 en 199) en de analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsonrechtmatigheid (p. 219 en 223).

Het niet verwerken van de mutatie heeft de onderstaande gevolgen voor de benoemde risicoreserve en de vrije reserve t.o.v. het huidige boekwerk.

	Saldo 31/12/08	Mutatie financieel herijking	Saldo 01/01/09	Bestem- ming resultaat 2008	Toe- voeging	Ont- trekking	Dekking afschrij- vingen	Saldo 31/12/09
Reserves								
Structurele algemene reserve	61.689	-61.689	0	0	0	0	0	0
Algemene bestemmingsreserve	1.964	-1.964	0	0	0	0	0	0
Incidentele algemene reserve	12.624	-12.624	0	0	0	0	0	0
Risicoreserve (benoemde risico's)	0	19.081	19.081	0	0	0	0	19.081
Risicoreserve (onbenoemde risico's)	0	10.000	10.000	0	0	0	0	10.000
Vrije reserve	0	41.315	41.315	3.905	3.717	16.256	5.741	26.940
Totaal algemene reserves	76.277	-5.881	70.396	3.905	3.717	16.256	5.741	56.021

Jaarrekening 2009:

**Programma-
verantwoording 2009**

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over de jaarrekening 2009 of over Veldhoven ? Kijk op onze website www.veldhoven.nl of bel met 040 – 25 84 411.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, april 2010

INHOUDSOPGAVE

Algemeen

I	Inleiding	1
I.1	Samenvatting jaarverslag en jaarrekening 2009	1
I.2	Opzet jaarstukken (programma- en productverantwoording)	6
I.3	Autorisatieniveau	7
I.4	Leeswijzer	7
	Kengetallen: sociaal en fysiek	8
	Vaststellingsbesluit	10

Programmaverantwoording en programmarekening, deel 1

1	Beleidsbegroting	
1.1	Programmaplan	
1.1.1	Stedelijke ontwikkeling	13
1.1.2	Wonen	19
1.1.3	Veiligheid	23
1.1.4	Beheer openbare ruimte	29
1.1.5	Bereikbaarheid	33
1.1.6	Zorg	41
1.1.7	Welzijn	55
1.1.8	Milieu en duurzaamheid	61
1.1.9	Economie en arbeidsmarktbeleid	67
1.1.10	Onderwijs	75
1.1.11	Kunst en cultuur	85
1.1.12	Sport en recreatie	91
1.1.13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	99
1.1.14	Publieksdienstverlening	105
	1.1.15	Natuur- en recreatiebeheer
113	1.1.16	Algemene dekkingsmiddelen en financiering
		117
	Kostenverdeelstaat	121
	Overzicht kapitaallasten	127

Paragrafen	129
Lokale heffingen	131
Weerstandsvermogen	137
Beheer kapitaalgoederen	143
Financiering	145
Bedrijfsvoering	151
Verbonden partijen	163
Grondbeleid	169

Grondslagen	175
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	177

Balans	183
---------------	-----

Recapitulatie	215
Recapitulatie programmaverantwoording	217
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	218
Overzicht uitgaven per programma	223
Overzicht inkomsten per programma	224
Specificatie inkomsten	225

Single Information Single Audit (SISA)	227
---	-----

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2009 van de gemeente Veldhoven. De jaarstukken hebben betrekking op de verantwoording van het college van burgemeester en wethouders over het jaar 2009. Verder is het bedoeld om inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden te informeren over onze prestaties en realisatie van activiteiten in 2009. Deze jaarstukken bestaan uit een programmatische deel, waarin een inhoudelijke verantwoording via het jaarverslag en -rekening op hoofdlijnen wordt afgelegd.

1.1 Samenvatting van het jaarverslag en de jaarrekening 2009

Het jaarverslag en de -rekening 2009 geven inzicht in welke voorgenomen activiteiten, doelen en effecten uit de begroting 2009 ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd en wat voor middelen daarvoor nodig zijn geweest.

De primitieve begroting 2009 vormt uitgangspunt voor de realisatie gedurende 2009 met daarbij meegenomen de raadsbesluiten, die in de loop van 2009 door de raad genomen zijn. Wanneer deze raadsbesluiten begrotingstechnische consequenties hadden, zijn deze verwerkt in de (bijgestelde) begrotingsramingen.

Ook het raadsbesluit om voor een totaalbedrag van circa € 322.000 restant-budgetten 2009 over te hevelen naar 2010 is verwerkt in de bijgestelde ramingen 2009 door per relevante begrotingspost deze restant-budgetten in mindering te brengen.

In 2008 is € 670.000 aan restant-budgetten overgeheveld naar 2009.

De gepresenteerde rekeningsaldi in 2008 en 2009 zijn exclusief vrijval van restant-middelen, aangezien deze reeds begrotingstechnisch verwerkt zijn. Anders hadden de vrijvallende restant-budgetten 2009 dus (voor een bedrag van € 322.000) het resultaat nog positief beïnvloed.

In de vergelijking van saldi van de jaarrekening tussen de voorgaande jaren moet hiermee rekening gehouden worden. Daarnaast is het oorspronkelijke saldo van de primitieve begroting 2009 als referentiekader én startpunt van belang inclusief de gepresenteerde bijstellingen op basis van de bestuursrapportage I-2009 en de bestuursrapportage II-2009. In onderstaand schema is het verloop gepresenteerd van het (verwachte) begrotingstekort over 2009 op basis van de voorjaarsnota 2009-2012, de primitieve begroting en de twee buraps.

Overzicht begrotingstekort in 2009

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2009
Meerjarenbegrotingsperspectief 2009-2012 incl beslisdocument.	162
Amendement verhogingstelpost begrotingsruimte	-100
Amendement subsidie MADD	-3
Bijstelling gevolgen septembercirculaire 2008	837
Begrotingswijzigingen 2009 tot en met raad april 2009	81
Bijstelling begrotingssaldo 2009 burap I 2009	133
Bijstelling begrotingssaldo 2009 burap II 2009	-1.355
Verwachte begrotingstekort 2009	-245

Zoals uit de tabel blijkt werd in eerste instantie uitgegaan van een begrotingsoverschot van € 162.000.

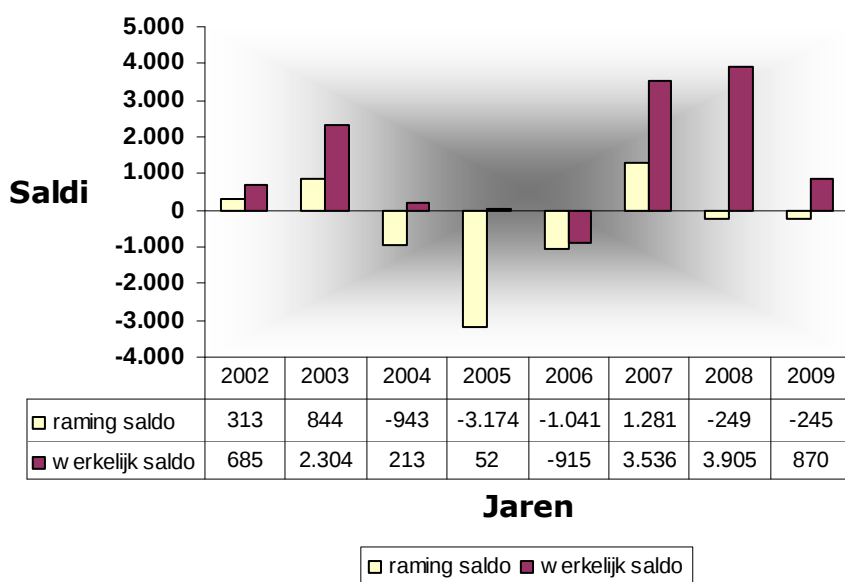
Dit verwachte overschot is in positieve zin bijgesteld bij de eerste bestuursrapportage 2009 (voor een bedrag van € 133.000) en in negatieve zin bij de tweede bestuursrapportage 2009 (voor een bedrag van € 1.355.000).

Per saldo werd inclusief de genoemde bijstellingen derhalve een tekort verwacht over 2009 van € 245.000, zoals dit ook gemeld en gepresenteerd is in de tweede bestuursrapportage 2009.

In deze jaarrekening 2009 komt naar voren dat er uiteindelijk in de realisatiesfeer sprake is van een overschot van € 870.000. In onderstaand overzicht is het resultaat van de jaarrekening 2009 weergegeven als ook de jaarresultaten van de afgelopen jaren ter vergelijking. In de onderlinge vergelijking tussen de jaren vóór 2005 en daarna moet rekening worden gehouden met de introductie van budgetoverheveling vanaf 2005.

OVERZICHT REKENINGRESULTATEN 2000-2009

(x € 1.000,-)

Het saldo van de jaarrekening 2009 bedraagt zoals aangegeven een voordeel van € 870.000.

In het navolgende overzicht zijn de begrote saldi per programma (exclusief mutaties uit reserves) en het gerealiseerde saldo per programma weergegeven. Deze saldi resulteren tezamen met de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien in het rekeningssaldo vóór bestemming. Na verrekening van alle begrote c.q. werkelijke mutaties met reserves ten aanzien van alle programma's resulteert uiteindelijk het rekeningssaldo 2009 ná bestemming conform BBV van € 870.000 voordeel.

Overzicht verwacht en werkelijk saldo per programma en resultaat vóór en ná bestemming

programma met omschrijving	begroting 2009 incl.begr.wijz.	jaarrekening 2009	verschil
KVS kostenverdeelstaat	0	0	0
1 stedelijke ontwikkeling	5.220	4.754	-466
2 wonen	-1.186	176	1.362
3 veiligheid	-2.110	-1.923	187
4 beheer openbare ruimte	-4.959	-2.199	2.760
5 bereikbaarheid	-16.537	-13.432	3.105
6 zorg	-10.977	-10.550	427
7 welzijn	-1.728	-1.631	97
8 milieu en duurzaamheid	-926	-1.057	-131
9 economie en arbeidsmarktbeleid	-2.565	-2.677	-112
10 onderwijs	-9.722	-9.418	304
11 kunst en cultuur	-4.939	-4.572	367
12 sport en recreatie	-3.592	-3.263	329
lokale democratie en bestuurlijke			
13 samenwerking	-3.920	-4.040	-120
14 publieksdienstverlening	-423	-2.231	-1.808
15 natuur- en recreatiebeheer	-3.946	-3.799	147
16 algemene dekkingsmiddelen en financiering	-9.909	-8.339	1.570
algemene dekkingsmiddelen	51.195	51.484	289
Onvoorzien	-184	0	184
Resultaat vóór bestemming	-21.208	-12.717	8.491
totaalverrekening met reserves alle programma's (saldi stortingen en onttrekkingen)	20.963	13.587	-7.376
Resultaat ná bestemming	-245	870	1.115

Het saldo, dat resteert na de verrekening met reserves én rekening houdend met de reeds verwerkte budgetoverhevelingen van € 322.000, betreft een voordelig resultaat van € 870.000,- over 2009.

Het voordelige saldo 2009 moet afgezet worden tegen het verwachte saldo in de begroting. In de primitieve begroting 2009 werd nog uitgegaan van een voordelig saldo over 2009 van € 162.000. Dit is in de eerste en tweede bestuursrapportage 2009 bijgesteld tot een verwacht begrotingstechnisch nadeel van € 245.000. In de realisatiesfeer resulteert uiteindelijk in deze jaarrekening een voordeel van € 870.000.

Deze afwijking over 2009 is per saldo voordelig € 1.115.000, de optelsom van een groot aantal kleinere, maar vooral ook een aantal grotere afwijkingen in positieve én negatieve zin. Het nadeel storting en onttrekking reserves (per saldo 7,3 miljoen euro) wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten op programma 2, 5 en 6 zodat er minder onttrokken moet worden uit de reserves.

De verklaringen van met name de grote afwijkingen, die per saldo hebben geleid tot genoemde afwijking van het verwachte resultaat, zijn de volgende:

- € 72.000 nadeel op eigendommen/gronden. Dit betreft het beheer van de onbebouwde en bebouwde gronden. In 2009 zijn de inkomsten van de verpachtingen, recognities, opstalrechten ed. ten bate gekomen van de bouwgrondexploitaties (een ander product), indien er tenminste sprake is van een bouwgrondexploitatie.

- € 95.000 nadeel op verlichting enerzijds door lagere opbrengst lichtreclame (€ 37.000) en anderzijds door hogere kosten in verband met afrekeningen elektra van voorgaande jaren (€ 58.000).
- € 120.000 nadeel doordat in 2009 door de weersomstandigheden meer kosten gemaakt zijn aan uitbestede werkzaamheden gladheidbestrijding en schoonhouden straten en pleinen.
- € 240.000 nadeel op riolering. In 2009 is er een nadeel ontstaan (€ 420.000) doordat de bijstelling van de begroting van rioolrechten niet kan resulteren in een tussentijdse aanpassing van de riooltarieven voor 2009. Doordat er terughoudend is omgegaan met vervangingen zijn er in 2009 minder beïnvloedbare kosten gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd (voordeel € 180.000). Het nadeel van € 240.000,- wordt niet verwerkt in toekomstige tarieven. Er is geen beleid van tariefegalisatie vastgesteld.
- € 131.000 nadeel documentenverstrekking en mutaties. In 2009 is er aan inhuur een bedrag besteedt van ongeveer € 33.000 om piek momenten op te vangen. Daarnaast zijn kosten voor aanschaf van kantoorbenodigdheden op documentenverstrekking verwerkt tot een bedrag van ongeveer € 22.000. Voorheen liep dit via de afdelingskosten. Op de verschillende producten is echter geen dekking voor deze kosten opgenomen. Dit leidt tot een nadeel van ongeveer € 55.000 ten opzichte van de begroting 2009. Daarnaast is in 2009 een lager bedrag aan leges ontvangen voor het verstrekken van documenten (€ 76.000).
- € 1.600.000 nadeel baten bouwvergunningen door voornamelijk geen doorgang vinden van geplande (woning)bouwprojecten ad € 580.000 (o.a. Zilverackers deelgebied I en project kasteel Zuiderwijck), restitutie van leges door intrekking van reeds verleende bouwvergunningen ad € 270.000 (o.a. ASML en Maxima Medisch Centrum), sterke afname van gemiddelde omvang (bouwsom en dus bouwleges) van autonoom ingediende reguliere aanvragen (€ 580.000) en het niet tijdig aframen van leges tot een bedrag van € 170.000.
- De totale taakstelling inkoop bedroeg € 269.000 waarvan € 43.000 is gerealiseerd. Over 2009 zijn besparingen in gang gezet die pas in 2010 zullen worden geformaliseerd. Dit levert een nadeel op van € 226.000,-.
- € 130.000 voordeel op stedenbouw. De onderuitputting op het product 6501 is met name te wijten aan een restantbudget van ca. €130.000,- op de post 'Streekontwikkeling'. De reden hiervoor is met name dat de procedure rond het landinrichtingsplan Wintelre-Oerle is vertraagd. De kosten die zijn geraamd om dit plan uit te voeren zijn opgenomen op deze post. Het budget voor 2010 lijkt vooralsnog voldoende om alle taken uit te voeren.
- € 244.000 voordeel als gevolg van verantwoording van de ontvangst van ISV-2 gelden van het rijk conform de declaratie voor kosten van werkzaamheden uit voorgaande jaren.
- € 135.000 voordeel op veiligheid voornamelijk als gevolg van het minder uitvoeren van reparaties aan het brandweermaterieel, verrekening van huurlasten voor de brandweerkazerne, geen reparaties aan de bluswatervoorzieningen en er zijn minder uitgaven geweest voor ICT en telecommunicatie. Tevens resteert nog een bedrag op het beschikbaar gestelde budget van het jubileumjaar.

- € 330.000 voordeel door niet geraamde degeneratievergoeding (vergoeding waarmee risico op gevolgschade en mogelijke verzakkingen worden afgekocht) die zijn ontvangen in verband met de aanleg van een glasvezelnetwerk in Veldhoven.
- € 282.000 voordeel Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor een deel is dit te verklaren doordat enkele voorgenomen subsidies nog niet tot een toekenning hebben geleid in 2009 (€165.000) en lagere kosten individuele voorzieningen die verband houden met de WMO (€ 120.000).
- € 160.000 voordeel Wet Werk en Bijstand (WWB). Dit voordeel is voornamelijk te verklaren doordat werkloze werknemers zich eerst melden bij het UWV voor een uitkering en pas na deze looptijd zich bij ons melden was gedurende 2009 niet duidelijk hoeveel werklozen zich uiteindelijk voor een uitkering zouden melden. We zijn bij de bestuursrapportages van een slechter scenario uitgegaan dan uiteindelijk is bewaarheid.
- € 499.000 voordeel uitstroombevordering.
 Algemeen: In 2009 is een nieuwe financieringswijze geïntroduceerd, namelijk het Participatiefonds. Deze rijkssubsidie komt in de plaats van het Werkdeel Wwb (zoals hierboven beschreven). Een deel van deze rijksbijdrage, namelijk 25% van de subsidie van het lopende jaar, mag gereserveerd worden voor volgende jaren. Het voordeel van € 499.000,- bestaat uit de volgende afwijkingen.
 - In de begroting 2009 is de raming van de lasten van uitstroombevordering gelijk gesteld aan het deel van Participatiefonds, onderdeel Reïntegratie. De realisatie in 2009 was uiteindelijk € 145.000 (nadeel) meer dan volgens het Participatiefonds beschikbaar was. Hieronder vallen uitgaven voor scholing- en activeringskosten en inhuur van personeel die op dit werkterrein actief zijn. Deze extra kosten worden verrekend met uit het verleden gereserveerde bedragen uit het Werkdeel Wwb.
 - Bij de baten is het deel dat deel van het Participatiefonds wat betrekking heeft op Reïntegratie begroot (€ 1.160.000). Dit bedrag is ook verwerkt in de rekening maar is verhoogd met het Inburgeringsdeel uit het Participatiefonds, wat niet hoefde te worden ingezet als dekking van de werkelijke Inburgeringskosten. De rest van de te dekken kosten is gemuteerd uit de geoormerkte reserve van het Werkdeel Wwb. Dit betreft een totaalbedrag van € 190.000 (voordeel).
 - Daarnaast werden binnen het werkveld van uitstroombevordering door onze medewerkers uren ingezet die verband houden met onze wettelijke taak en overige uren ten behoeve van reïntegratieactiviteiten. Deze uren hebben we kunnen declareren binnen het Participatiefonds 2009. Dit levert een extra voordeel in 2009 van € 454.000.
- € 106.000 voordeel op primair onderwijs doordat in 2009 minder is uitgegeven dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:
 - de vergoeding voor de eerste inrichting van scholen met onderwijsleerpakket en meubilair wordt op het product verantwoord. Hierop wordt niet afgeschreven. De begrote eerste inrichting van met name de Dick Brunaschool is door het schoolbestuur in 2009 niet aangevraagd bij de gemeente. In 2010 is dit wel gebeurd.
 - de uitbreiding van basisschool de Meerhoef met twee tijdelijke noodlokalen is financieel nog niet afgewikkeld. Dit betekent dat de afschrijving pas in 2010 ingaat.

- de eerste fase van het project binnenmilieu is inmiddels van start gegaan. De schoolbesturen hebben echter nog geen declaraties ingediend. Dit betekent dat de afschrijvingen pas plaatsvinden in 2010.
- Het college is altijd alert op mogelijkheden om te bezuinigen. Deze proactieve houding heeft in 2009 een voordeel opgeleverd van € 378.000:
 - € 166.000 voordeel leerlingenvervoer. De reden daarvoor is dat vervoer naar scholen in de Kempen, maar ook gemeenten als Nijmegen en Grave, aanzienlijk is afgenomen door plaatsing van leerlingen, in goed overleg, in nabuur gemeenten.
 - € 103.000 voordeel monumentenbeleid. De reden hiervoor is dat in 2009 geen subsidie uitgekeerd vanwege de bezuinigingsronden en hierdoor heeft de aanwijzing van monumenten niet plaatsgevonden.
 - € 109.000 voordeel door lagere gemeentelijke bijdrage aan het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven door bezuinigingen die het samenwerkingsverband heeft ingeboekt.
- € 184.000 voordeel, omdat geen aanspraak is gemaakt op de stelpost onvoorzien.
- € 995.000 voordeel gemeentefondsuitkering doordat de meicirculaire 2009 meegenomen is in het beslisdocument voor de begroting 2010 en abusievelijk niet in de bestuursrapportage II 2009. Daarnaast was ten tijde van de bestuursrapportage de septembercirculaire 2009 nog niet ontvangen. En heeft er over 2007 en 2008 verrekeningen plaatsgevonden tot een bedrag van € 157.000 (voordelig).

Voor een verdere analyse en toelichting op het jaarresultaat in financiële én inhoudelijke zin wordt verwezen naar het raadsvoorstel behorend bij de jaarrekening.

Ten aanzien van reserves is er sprake van mutaties ten opzichte van wat er geraamd was, zoals uit het 'overzicht van verwacht en werkelijk saldo per programma én resultaat vóór én ná bestemming' op één van de vorige bladzijden blijkt (onder het kopje 'totaalverrekening met reserves van alle programma's'). Deze mutaties zijn in lijn met de genomen raadsbesluiten door uw gemeenteraad. Een meer uitgebreide analyse van en toelichting op het financiële resultaat is per programma opgenomen onder de programmaverantwoording in voorliggend jaarrekening.

1.2 Opzet van de jaarstukken

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren. In de programmaverantwoording wordt verslag gedaan over de realisatie van de beleidskaders en de uitvoering van activiteiten daarbinnen. De jaarstukken op programmaniveau is een verantwoordingsdocument van het college richting raad.

Voorliggende jaarverslag en jaarrekening is net zoals de programma's in de begroting 2009 een uitwerking uit de vijf (kern)thema's van de Stadsvisie en uit het collegeprogramma en gelden in principe voor de komende raadsperiode.

De relatie tussen de kernthema's van de Stadsvisie en de programma's ziet er als volgt uit:

Kernthema Stadsvisie	Bijbehorend programma
Wonen en woonomgeving	Stedelijke ontwikkeling Wonen
Leefbaarheid en welzijn	Veiligheid Beheer openbare ruimte Bereikbaarheid Zorg Welzijn Milieu en duurzaamheid
Mens en werkgelegenheid Voorzieningen	Economie en arbeidsmarktbeleid Onderwijs Kunst en cultuur Sport en Recreatie
Imago en bestuur	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking Publieksverlening
	Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Naast de programma's bestaat de programmarekening uit paragrafen. Deze, deels verplichte, paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de rekening weer vanuit een bepaald perspectief en zijn over het algemeen programmaoverstijgend.

Tot slot van de inhoudelijke verantwoording van de jaarstukken is de balans opgenomen inclusief toelichting alsmede de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Ook de recapitulatie van de programma's en de toelichtingen daarop en de analyse van begrotingsafwijkingen en de begrotingsrechtmatigheid is daar opgenomen.

1.3 Autorisatieniveau

Vanaf begrotingsjaar 2005 autoriseert de raad met de vaststelling van de programmabegroting het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Voor die tijd was er nog sprake van het autoriseren door de raad op productniveau. Verbetering van de kwaliteit van de instrumenten van planning en control hebben hieraan ten grondslag gelegen. Ook het controle-instrumentarium (rekenkamercommissie, recht van onderzoek, rechtmatigheidonderzoek door accountant) is voor de raad breder geworden. Dit betekende dat er vanaf begrotingsjaar 2005 voldoende waarborgen waren om over te gaan tot de -volgens de wet voorgestane- autorisatie op programmaniveau. In de jaarstukken is een afzonderlijke analyse opgenomen over de begrotingsafwijkingen op programmaniveau en de bijbehorende consequenties voor de begrotingsrechtmatigheid.

1.4 Leeswijzer

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- 1) Programmabeschrijving
- 2) Algemene doelstelling
- 3) Producten
- 4) Financieel overzicht

Ad 1) Programmabeschrijving: De beschrijving van een programma bevat kort en bondig informatie die het bestaansrecht en de kernpunten van een programma aantonen en de ambitie aangegeven.

Ad 2) Algemene doelstelling: In het tweede onderdeel van een programma worden de meerjarige doelstelling(en) van dat programma kort beschreven en daar waar mogelijk gebleken (verwezen wordt naar het verbetertraject van de programmabegroting) worden kengetallen dan wel indicatoren vermeld.

Ad 3) Producten: Een product bestaat uit een of meerdere samenhangende activiteiten om de gewenste (effect)doelen te bereiken. Op deze plaats worden de producten gepresenteerd die binnen de beleidsterreinen van het betreffende programma horen.

Ad 4) Financieel overzicht: Elk programma wordt afgesloten met een financieel overzicht van de baten en lasten. Het overzicht geeft een specificatie per product dat aan het programma is gekoppeld.

Na de programmaverantwoording zijn diverse paragrafen opgenomen als dwarsdoorsnede van de jaarrekening inclusief een aantal financiële toelichtingen (balans, grondslagen en een recapitulatie met de analyses).

KENGETALLEN SOCIAAL

	1-1-2009	31-12-2009
Aantal inwoners:	43.013	43.251
waarvan:		
- 0 t/m 4 jaar	2.214	2.152
- 5 t/m 14 jaar	5.154	5.131
- 15 t/m 64 jaar	28.735	28.791
- 65 jaar en ouder	6.910	7.177
Aantal uitkeringsgerechtigden:		
- Wet Werk en Bijstand	319	375
- BBZ, IOAW en IOAZ	30	30
Aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening	175	160
Aantal personen op wachtlijst	25	18
Aantal leerlingen per 1/10:		
- primair onderwijs:	3.999	3.947
. openbaar onderwijs	398	456
. bijzonder basisonderwijs	3.532	3.420
. speciale school voor basisonderwijs	69	71
- speciaal onderwijs (ZMLK)	159	155
- speciaal onderwijs (LZK)	55	69
- voortgezet onderwijs	2.359	2.320
Samenstelling gemeenteraad:		
- VSA	7	7
- PvdA	6	5
- CDA	5	5
- GBV	4	4
- VVD	4	4
- Fractie Kootkar	1	1
- Lijst Peer		1
totaal	27	27

KENGETALLEN FYSIEK

	1-1-2009	31-12-2009
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.192	3.192
waarvan:		
- binnenwater	11	11
- historische stads- of dorpskern	-	-
 Aantal woningen:	17.956	18.702
waarvan:		
- huurwoningen	5.858	6.050
- eigen woningen	12.098	12.652
 Wegen en fietspaden in m ²		
- totaal wegen en fietspaden	2.795.428	2.795.428
- gemiddeld belaste wegen	356.398	356.398
- licht belaste wegen	181.291	181.291
- wegen in woongebied	1.336.593	1.336.593
- wegen in verblijfsgebied	691.423	691.423
- fietspaden	229.723	229.723
 Aantal hectaren openbaar groen:	274	274

***Aldus vastgesteld door de Raad van de gemeente Veldhoven in
haar vergadering van 27 mei 2010,***

de griffier,

de burgemeester,

PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.1 Programmaplan

II.1.1. STEDELIJKE ONTWIKKELING

Programmabeschrijving

Wij realiseren de komende jaren veel woningbouw in Zilverackers en in diverse inbreidingslocaties. Daarnaast is het centrum toe aan herziening waarbij een combinatie van voorzieningen (winkels, horeca etc.) en woningbouw (appartementen) moet zorgen voor meer levendigheid. We ontwikkelen daarvoor "Lijnen en Pleinen". Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen beogen we een breed aanbod van verschillende branches, maar leggen – mede in regioverband van Brainport – een accent op de branches van hoogwaardige medische en informatietechnologie. De diversiteit van wensen en eisen ten aanzien van wonen, verblijven en ontmoeten stemmen wij af op de beschikbare ruimte, met aandacht voor openbaar groen. In aansluiting op de Stadsvisie Veldhoven stellen wij een nieuw ruimtelijk structuurplan op.

Algemene doelstelling

Wij ontwikkelen een aantrekkelijke duurzame en sociaal veilige woon-, werk- en leefomgeving met een hoge beeldkwaliteit.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Voldoende spreiding van maatschappelijke voorzieningen	Iedere woonservicezone heeft voldoende maatschappelijke voorzieningen	Aantal woonservicezones met voldoende maatschappelijke voorzieningen	Zie toelichting 1.
2.	Voldoende ruimte en kwaliteit voor 'groen'	Versterking 'groen' in bestaande wijken; bij inrichtingsplannen is voldoende ruimte voor 'groen'. Het oordeel van inwoners over het groen in Veldhoven blijft minimaal gelijk t.o.v. 2008	Percentage 'groen' ten opzichte van bebouwing. Rapportcijfer openbaar groen (wijkatlas)	De wijkatlas in 2008 laat een cijfer zien van 6.5.
3.	Minder geparkeerde auto's op openbare weg	In nieuwe wijken parkeren de bewoners zoveel mogelijk op eigen terrein	Aantal parkeerplaatsen in openbare ruimte in relatie tot aantal woningen.	De wijkatlas in 2008 laat een % van resp. 59% en 12% zien.
4.	Jongeren blijven in Veldhoven wonen	Het aantal jongeren dat kiest om in Veldhoven te blijven wonen nadat het ouderlijk huis wordt verlaten neemt toe ten opzichte van 2008	Aantal jongeren dat vanuit het ouderlijk huis verhuist naar een adres in Veldhoven	In 2008 bedroeg dat aantal 26 in de leeftijdscategorie 18-23 jaar en in 2009 was dat aantal 20
5.	Prettige woonomgeving	Het oordeel van inwoners over het wonen in Veldhoven blijft minimaal gelijk t.o.v. 2008	Rapportcijfer woonomgeving (wijkatlas)	Zie toelichting 5 hieronder.
	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
6.	Levendig centrum	Toename van de waardering van het centrumgebied door inwoners	Waarderingscijfer centrumgebied (enquête)	Zie toelichting 6 hieronder.

Toelichting beleidseffecten

1. In de uitwerkingsnotitie van de nota Zorgzame Wijken zijn per woonservicezone de lancunes aangegeven, die tot en met 2011 opgevuld moeten worden. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening wordt daaraan gewerkt, maar zijn zeker nog niet alle actiepunten uitgevoerd. Indien de lat wordt gelegd op het niveau "volwaardige woonservicezone" moet worden geconcludeerd dat op dit moment nog geen enkele zone daaraan voldoet. Wel wordt voldaan aan een basisniveau.
2. De wijkatlas van 2008 laat een cijfer zien van 6.5, in 2006 was dit echter nog 6.6. Over 2009 zijn geen cijfers van de wijkatlas bekend. De wijkatlas wordt namelijk eenmaal per twee jaar uitgebracht. In de 2^e helft van 2010 wordt een nieuwe wijkatlas met gegevens van geheel Veldhoven gepresenteerd.
3. In 2008 laat de wijkatlas een cijfer van 59% zien van het aantal auto's dat (meestal) op eigen terrein wordt geparkeerd. Het aantal auto's dat voor een deel op eigen terrein wordt geparkeerd is 12%. De overige 29% betreft straatparkeren. Deze percentages kunnen afgezet worden tegen in totaal 18.821 autobezitters in 2008 (Bron: RDW).
4. In de wijkatlas van 2008 werd de woonomgeving gewaardeerd met het cijfer 7,5. In 2006 was dat ook 7,5, in 2004 was het 7,4. Zie verder de opmerkingen onder punt 2 betreffende de wijkatlas.
5. Voor het eerst werd in de Wijkatlas van 2008 specifiek gevraagd naar de mening van inwoners over de leefbaarheid en andere aspecten (wonen, veiligheid, voorzieningen) van het centrum. Het centrum werd door de bewoners gewaardeerd met het cijfer 7,4. Deze vraag komt terug in de eerstvolgende wijkatlas, waarover in de loop van 2010 de gegevens bekend worden. Genoemde vraag is in de wijkatlas uitsluitend gesteld aan de inwoners van het centrumgebied. Bovendien is de vraag, zoals aangegeven, toegespitst op het begrip leefbaarheid. Dat is niet per definitie hetzelfde als levendigheid, al geeft leefbaarheid daarvoor wel een belangrijke indicatie. Overwogen zal worden om aan alle inwoners van Veldhoven te vragen hoe de levendigheid van het centrum wordt beoordeeld. Indien daarvoor gekozen wordt, is dat overigens pas mogelijk bij de wijkatlas in 2012.

Producten (wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt een realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6500	Eigendommen/grond	-
6501	Stedenbouw	2,3,5,6
6503	Bouwgrondexploitatie	2,3,5,6
6506	Eigendommen/gebouwen	1

6500 Eigendommen/grond

Het beheer en onderhoud van de eigendommen/grond heeft conform doelstelling en kwaliteitseisen plaatsgevonden.

In 2009 is de installatie van beheersystemen gebouwen gerealiseerd en is gestart met het invoeren van de benodigde gegevens. Verwacht wordt dat medio 2010 de systemen operationeel zijn.

Verder is er een nieuw registratiesysteem gekomen genaamd Planon, dit is een centraal verwerkingssysteem van het product gronden. Er zijn verhoudingsgewijs veel uren gerealiseerd aan het vullen van het nieuwe systeem Planon, overigens is dit budgettair neutraal verlopen binnen het product.

6501 Stedenbouw

In 2009 is de Ruimtelijke Stuctuurvisie Veldhoven vastgesteld en er heeft besluitvorming plaatsgevonden over Brainport Avenue/Nota Ruimte budget. Er is geparticipeerd in regionale en provinciale werkgroepen.

In 2009 is de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Daarmee is de juridisch-planologische regeling voor het grootste deel van het buitengebied geactualiseerd. Burgers kunnen vanaf medio 2010 gebruik maken van nieuwe bouw mogelijkheden en landschappelijke, natuurlijk en cultuurhistorische waarden worden beter beschermd.

Voor de bebouwde kom is een 'paraplubestemmingsplan' vastgesteld. Daarmee zijn kleine aanpassingen op het gebied van onder meer externe veiligheid, archeologie, windenergievoorzieningen en de bebouwingsregeling doorgevoerd.

Ook zijn in 2009 de eerste stappen gezet om in 2010 in staat te zijn te voldoen aan de digitale verplichtingen van de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe is een software oplossing voor het inlezen en uitwisselen van digitale bestemmingsplannen geïmplementeerd.

6503 Bouwgrondexploitatie

Voor het product bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

6506 Eigendommen/gebouwen

Het beheer en onderhoud van de gebouwde eigendommen heeft conform doelstelling en kwaliteitseisen plaatsgevonden.

In 2009 is de installatie van beheersystemen gebouwen gerealiseerd en is gestart met het invoeren van de benodigde gegevens. Verwacht wordt dat medio 2010 de systemen operationeel zijn.

In het kader van de financiële crisis is € 1.750.000,- beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsmaatregelen. De maatregelen zijn gebaseerd op de uitgevoerde energiescans per pand. De uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen dienen in 2010 in het geheel worden afgerond.

Gestart werd met de voorbereiding van de vervanging van het onderkomen voor de medewerkers op de begraafplaats De Hoge Bogt. In 2010 wordt het onderkomen gerealiseerd.

Productenrealisatie (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 1 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6500	eigendommen/grond	306	149	222	335	-113	-29
6501	stedenbouw	953	908	1.099	945	154	8
6503	bouwgrondexploitatie	31.931	65.195	67.573	42.160	25.413	-10.229
6506	eigendommen/gebouwen	1.271	1.341	1.317	1.127	190	144
6508	afbouw BGE compl./beheer			6	34	-28	-34
6509	afbouw BGE compl./realisatie			18		18	
		34.461	67.593	70.235	44.601	25.634	-10.140
<u>BATEN:</u>							
6500	eigendommen/grond	2.024	104	104	89	-15	-1.935
6501	stedenbouw	29	29	29	7	-22	-22
6503	bouwgrondexploitatie	48.340	80.679	72.224	46.299	-25.925	-2.041
6506	eigendommen/gebouwen	2.872	3.098	3.098	2.960	-138	88
		53.265	83.910	75.455	49.355	-26.100	-3.910
SALDO (- = nadeel)		18.804	16.317	5.220	4.754	-466	-14.050
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
toevoeging reserve:							
6500	Eigendommen/gronden						
6501	Stedenbouw	118		48	48		70
6503	Bouwgrondexploitatie	29.872	24.112	4.293	4.176	117	25.696
6506	eigendommen/gebouwen			1.750	35	1.715	-35
		29.990	24.112	6.091	4.259	1.832	25.731
onttrekking reserve:							
6500	Eigendommen/gronden						
6501	Stedenbouw	229		103	94	-9	-135
6503	Bouwgrondexploitatie	13.463	8.629	-357	37	394	-13.426
6506	Eigendommen/gebouwen	2	2	1.796	37	-1.759	35
6508	afbouw BGE compl./beheer			6	34	28	34
6509	afbouw BGE compl./realisatie			18		-18	
		13.694	8.631	1.566	202	-1.364	-13.492
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		2.508	836	695	697	2	-1.811

Toelichting:

6500 Eigendommen/gronden

Dit product betreft het beheer van de onbebouwde en bebouwde gronden. Via contracten worden in het kader van beheer gronden verpacht. In 2009 zijn de inkomsten van de verpachtingen, recognities, opstalrechten ed. om boekingstechnische redenen ten bate gekomen van de bouwgrond- exploitaties (een ander product), indien er tenminste sprake is van een BGE. Wel zijn er meer uren gerealiseerd aangezien er veel werk mee gemoeid is om alle gegevens in het nieuwe pakket 'Planon' te registeren.

6501 stedenbouw

De onderuitputting op het product 6501 is met name te wijten aan een restantbudget van ca. €130.000,- op de post 'Streekontwikkeling'. De reden hiervoor is met name dat de procedure rond het landinrichtingsplan Wintelre-Oerle is vertraagd. De kosten die zijn geraamd om dit plan uit te voeren zijn opgenomen op deze post. Het budget voor 2010 lijkt vooralsnog voldoende om alle taken uit te voeren.

6503 bouwgrondexploitatie

Voor de resultaten van het product bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

6506 eigendommen/gebouwen

Er zijn minder uren gemaakt voor ca. € 110.000,-, voornamelijk als gevolg van ziekte. Verder zijn er minder kosten bij de exploitatie van gebouwen a € 35.000,- en zijn de kapitaallasten ca. € 43.000,- lager dan begroot.

De baten van de huurinkomsten zijn begroot inclusief BTW. Dit had exclusief moeten zijn, dit geeft een nadeel van € 138.000,-. Bij de eerste bestuursrapportage 2010 wordt de begroting 2010 hierop aangepast.

Mutaties reserves 2009

-

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet over 2009	Besteding 2009	Krediet 31-12-2009	Krediet 2010- 2013	Totaal Krediet	Jaar gereed	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving							
6506	723500	Oude kerkstraat 99 grond	-614	0	-614	0	-614	2009	Grond wordt niet aangewend voor ontwikkeling op korte termijn en wordt daarom geactiveerd.
6506	724700	Bevordering energielabel	1.750	33	1.717	0	1.717	2010	
			1.136	33	1.103	0	1.103		

II.1.2 Wonen

Programmabeschrijving

Binnen de kaders die het programma Stedelijke Ontwikkeling stelt, realiseren wij voldoende woningen om te voldoen aan de taakstelling die we in regionaal verband op ons hebben genomen. Wij zorgen dat onze woningbouwplanning flexibel is en past bij de vraag naar woningen. Wij bouwen voldoende levensloopbestendige en betaalbare woningen om te voldoen aan de behoefte van senioren en starters.

Op nieuwbouwlocaties en herstructureringsgebieden zorgen we voor variatie in de woningtypes.

Wij werken samen met gemeenten in de regio, met woningcorporaties en andere marktpartijen. Samen met de woningbouwcorporaties betrekken we de bewoners bij ontwikkelingen in hun wijk.

De veranderende bevolkingssamenstelling (ontgroening en vergrijzing) maken van welzijn en zorg een apart aandachtspunt. De gewijzigde opvattingen over zorgverlening (vermaatschappelijking en extramuralisering), mede onder invloed van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, versterken dat nog.

Algemene Doelstelling

Wij zorgen voor een toereikend passend en gevarieerd woningaanbod met speciale aandacht voor senioren, starters en gehandicapten.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Zoveel mogelijk starters aan een woning helpen	Van het aantal te realiseren woningen, wordt 10% aan starters beschikbaar gesteld.	Het aantal starters dat een woning krijgt.	270. Dit is meer dan 10%.
2.	Voldoende sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten	Van alle nieuwbouwwoningen is 28% een sociale woning	Percentage sociale woningen ten opzichte van het totaal aantal nieuwbouwwoningen	36%
3.	Woningen in Veldhoven zijn levensloopbestendig	Toename van het aantal levensloopbestendige woningen (huur en eigendom) t.o.v. 2007	Percentage levensloopbestendige woningen ten opzichte van het totaal aantal woningen	In principe worden alle nieuwe woningen levensloopbestendig gerealiseerd. Het aantal levensloopbestendige woningen neemt dus toe.
4.	Voldoen aan de regionaal afgesproken taakstelling in netto aantal nieuwe woningen	De gemeente heeft vóór 2010 de maximale inspanning (= het veilig stellen van de juridische plancapaciteit) verricht om aan de taakstelling te voldoen.	Netto aantal nieuwe woningen per jaar	In 2009 zijn 759 nieuwe woningen gerealiseerd. Zie verder toelichting hieronder

Toelichtingen beleidseffecten

4. In het laatste jaar van de eerste vijfjaarsperiode van de BOR-afspraken zijn maar liefst 759 woningen opgeleverd. Over die gehele periode genomen zijn er, om bekende redenen, minder woningen gerealiseerd dan volgens de BOR-afspraken zou moeten. In totaal zijn er 1110 gebouwd en dat hadden er 1675 moeten zijn. Deze cijfers zijn nader toegelicht in de Rapportage Voortgang Woningbouw die eind februari 2010 ter informatie aan de raad is aangeboden.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids Effect
6510	Volkshuisvesting	1,2,3,4
6511	Wonen	1,2,3,4

6510 Volkshuisvesting

In de praktijk is ook in 2009 gebleken dat het instrument starterslening zeer populair is. Juist in een tijd waarin het economisch minder gaat is dit een instrument bij uitstek om ook de bouwsector te ondersteunen. In 2009 is de verordening startersleningen aangepast zodat ook inwoners van buiten Veldhoven een beroep op de regeling kunnen doen.

In 2009 zijn 2 lotingen gehouden. Dat is minder dan in voorgaande jaren. Lotingen worden verricht voor sociale koopwoningen (maximaal € 194.000). Van deze categorie zijn in 2008/2009 minder projecten gestart dan in voorgaande jaren.

In 2009 is ten behoeve van het CPO Oerle een eerder besluit van de raad aangepast. De voorwaarde dat voldaan moet worden aan het criterium maatschappelijk gebonden eigendom is komen te vervallen. De insteek van de wijziging was om het project haalbaarder te maken.

In het laatste kwartaal van 2009 is het overleg gestart met de woningcorporaties om te komen tot nieuwe, meerjarige prestatieafspraken. De nieuwe woonvisie (zie daarover onder product 6511) is een belangrijke input voor de nieuwe afspraken. Eén van de speerpunten in de nieuwe woonvisie is het realiseren van geschikte woningen voor doelgroepen. Concreet loopt een project om in samenwerking met woningcorporatie Aert Swaens en de betrokken ouderverenigingen sociale woningen te realiseren in de Meerstraat voor mensen met een storing in het autistisch spectrum.

6511 Wonen

Het jaar 2009 heeft voor een belangrijk deel in het teken gestaan van het ontwikkelen van een nieuwe Woonvisie voor de jaren 2010 t/m 2014. De woonvisie was door de raad aangewezen als kaderstellend onderwerp. Om die reden werd begin vorig jaar gestart met een raadsinformatieavond over de nieuwe woonvisie. De uitkomsten van die avond werden de bouwstenen voor de uiteindelijke woonvisie.

De nieuwe woonvisie is in februari 2010 door de raad vastgesteld. Daarbij heeft de raad ook middelen beschikbaar gesteld om een tijdelijke uitbreiding van de formatie

met 0,5 fte te realiseren. Die tijdelijke uitbreiding is nodig om de vele actiepunten uit de nota uit te kunnen voeren.

Zoals eerder aangegeven was 2009 het laatste jaar van de eerste vijfjaarsperiode van de BOR-afspraken. Aan de opdracht voor die eerste periode is niet voldaan. In theorie kan de gemeente daar een boete voor krijgen. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening is onduidelijk of er een boete opgelegd zal gaan worden en de hoogte ervan. De gemeente heeft in het kader van de risicoreserve een voorziening getroffen om een eventuele boete op te kunnen vangen.

Voor de jaren 2010-2020 is een nieuw regionaal woningbouwprogramma vastgesteld. Daarin is bepaald dat de gemeente Veldhoven voor die jaren in ieder geval 2.217 woningen kan realiseren. Het gemeentelijk programma is omvangrijker (ca. 2.850 woningen). Toegezegd is dat Veldhoven het uitgebreider programma kan gaan realiseren. Regionaal zal de voortgang van de woningbouwproductie via monitoring worden gevolgd. Indien uit die monitoring blijkt dat er problemen qua de omvang van de productie gaan ontstaan, zullen die problemen in regioverband worden opgelost. Een belangrijk overlegorgaan op het terrein van volkshuisvesting is het Platform Wonen. Dit bestaat uit vertegenwoordigers van de woningcorporaties, financiële instellingen (hypotheekverstrekkers), bouwbedrijven, projectontwikkelaars en de gemeente. Dit orgaan komt ca. 6 maal per jaar bijeen. Het overleg levert een breed inzicht in wat er op de markt speelt, hetgeen weer een goede input is voor het te voeren gemeentelijk beleid en de opstelling van de gemeente in de regio.

Trends/ontwikkelingen:

In de regio is een ontwikkeling gaande om te komen tot herijking van het convenant Regionale Samenwerking Stedelijke Gebied Eindhoven (BOR-afspraken). Ook het sanctiebeleid maakt onderdeel uit van deze herijking.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 2 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6510	volkshuisvesting	-853	473	1.519	165	1.354	-1.018
6511	wonen	406	440	457	458	-1	-52
		-447	913	1.976	623	1.353	-1.070
<u>BATEN:</u>							
6510	volkshuisvesting	161	406	406	416	10	255
6511	wonen	411	538	384	383	-1	-28
		572	944	790	799	9	227
SALDO (- = nadeel)		1.019	31	-1.186	176	1.362	-843
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
toevoeging reserve:							
6510	volkshuisvesting	161	400	400	163	237	-2
6511	wonen						
		161	400	400	163	237	-2
onttrekking reserve:							
6510	volkshuisvesting	-1.000	400	1.400		-1.400	1.000
6511	wonen		60	50	40	-10	40
		-1.000	460	1.450	40	-1.410	1.040
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-142	91	-136	53	189	195

Toelichting:

Ten opzichte van de begroting 2009 laat programma 2 (de producten 6510-6511) een positief verschil zien van € 197.000. Dit is in hoofdzaak het gevolg van verantwoording van de ontvangst van ISV-2 gelden van het rijk tot een bedrag van € 243.000 en hogere kosten eigen en extern personeel (€ 46.000). Daarnaast zijn ook BLW-BWS rijksbijdragen ontvangen ad € 163.000, die conform afspraken zijn gestort in het fonds Volkshuisvesting (=budgettair neutraal).

Op product 6510 is daarnaast (onder de lasten en baten) ten opzichte van de begroting een verschil te zien van € 1.000.000; dit verschil is budgettair neutraal en betreft een begrote maar niet gerealiseerde storting in het fonds Volkshuisvesting van een budget voor starterleningen. In 2009 is een voorstel aan de raad gedaan om een bedrag van € 1.000.000 beschikbaar te stellen (ten laste van het fonds volkshuisvesting) voor startersleningen. Op grond van dat besluit is een begrotingswijziging gemaakt. Later in het jaar bleek dat het besluit en dus ook de begrotingswijziging vanuit een puur financieel-technische optiek niet correct was. Het bedrag van € 1.000.000 had niet ten laste van het fonds volkshuisvesting moeten worden gebracht; de onttrekking is dan ook niet geëffectueerd.

In de tweede bestuursrapportage is een voorstel gedaan om een en ander op de juiste wijze boekhoudkundig te verwerken.

II.1.3 VEILIGHEID

Programmabeschrijving

Het waarborgen van veiligheid is een primaire taak van de overheid. Brandweezorg, rampenbestrijding en handhaven van de openbare orde zijn bij wet aan de gemeente opgedragen taken. Deze taken voeren we steeds meer bovenlokaal en in regionaal verband uit.

Wij nemen de regie om te zorgen dat men in Veldhoven veilig kan wonen, werken en verblijven. Hiervoor stellen we elke zes jaar een kadernota Integraal Veiligheidsbeleid op waarbij we gegevens uit de Wijkatlas gebruiken.

Algemene Doelstelling

De doelstelling voor Integrale Veiligheid is, aansluitend op de Stadsvisie, als volgt: Wij zorgen voor een (sociaal) veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Beleids effecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Verbeteren van de absolute veiligheid	Het aantal woninginbraken, meldingen van jeugdoverlast en aantal gevallen van vandalisme daalt in de komende 4 jaar met 5% ten opzichte van 2008	Aantal woninginbraken, meldingen van jeugdoverlast en gevallen van vandalisme per jaar.	Woninginbraken 2008: 245 2009: 238 Jeugdoverlast: 2008: 658 2009: 756 Vandalisme 2008: 404 2009: 474
2.	Verbeteren van het veiligheidsgevoel onder inwoners	Het rapportcijfer "algemene veiligheid" in de wijkatlas stijgt de komende 4 jaar	Rapportcijfer algemene veiligheid in wijkatlas	Startpunt wijkatlas 2008: 6,8
3.	Toename bekendheid Brabants Verkeersveiligheidslabel (BVL)	Het aantal basisscholen wat deelneemt, is minimaal 35%	Percentage deelnemende basisscholen	20 %
4.	Toename in waardering van burgers voor aanpak van veiligheid	De waardering voor de aanpak van veiligheid neemt de komende 4 jaar toe	Waardering voor aanpak veiligheid	Eerste meting in 2010

Toelichtingen beleids effecten

1. In 2009 heeft politie veel ingezet op (woning)overvallen, deze cijfers zijn ook gedaald. De cijfers van jeugdoverlast en vandalisme zijn beiden gestegen. Extra communicatie over de jongeren op straat-aanpak heeft waarschijnlijk geleid tot een stijgend aantal meldingen in 2009.
2. Er is geen rapportcijfer 'Algemene veiligheid' bekend voor 2009. De eerstvolgende wijkatlas wordt in 2010 uitgegeven.
3. In 2009 had 20% van de basisscholen in Veldhoven het BVL, 20% zit in het traject om het BVL te behalen. In 2010 wordt van elke basisschool een veiligheidsscan gemaakt waarbij ook het behalen van het BVL betrokken wordt.

4. De waardering van burgers voor de aanpak van veiligheid is nog niet eerder gemeten. In 2010 vindt de nulmeting plaats, in 2012 een vervolgmeting.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6162	Crisisbeheersing/rampenbestrijding	2, 4
6163	Regionale veiligheidszorg	1, 2, 4
6164	Veiligheid	1 t/m 4
6167	Risicobeheersing fysieke veiligheid	1, 2, 4
6168	Risicobestrijding fysieke veiligheid	1, 4

6162 Crisisbeheersing/rampenbestrijding

In 2009 zijn de draaiboeken van de gemeentelijke processen geactualiseerd. Ook de personele bezetting van deze processen is geactualiseerd en geoptimaliseerd. In 2010 wordt ingezet op opleiden en oefenen van de processen. Ook voor nieuwe bestuurders wordt een opleidingsplan uitgewerkt.

Met Severinus is samengewerkt aan de voorbereiding op een calamiteit bij Severinus. Er heeft tevens een oefening plaats gevonden met het beleidsteam van Severinus en het gemeentelijk beleidsteam. In 2010 vindt in het MMC een oefening plaats waar ook door de gemeente aan meewerkt.

6163 Regionale veiligheidszorg

De Veiligheidsregio krijgt steeds meer vorm en initieert een samenwerking tussen de operationele diensten brandweer, politie, GHOR en gemeenten. De DVO (dienstverleningsovereenkomst) heeft verder vorm gekregen en loopt sinds eind 2009 in haar volle omvang. Gemeente Veldhoven voldoet daarmee al aan een aantal verplichtingen van de nieuwe Wet Veiligheidsregio's.

Daarnaast heeft het project Eén Brandweer in 2009 inzicht gegeven in de acties die komende jaren ondernomen moeten worden om de basisbrandweezorg te versterken en welke kostenbedeling momenteel wordt toegepast per gemeente. Het project eindigt maar de samenwerking om te voldoen aan de uitgangspunten van de nieuwe wet gaan verder.

6164 Veiligheid

Resultaten 2009:

- Invoering Wet Tijdelijk Huisverbod incl. nazorgtraject plegers en slachtoffers aanpak woninginbraken/overvallen: gerichte communicatie op risicogroepen (bv. ondernemers), bijeenkomst georganiseerd voor professionals en ondernemers.
- Er is besloten tot invoering van de Bestuurlijke Strafbeschikking.
- Er is een team Stadstoezicht gerealiseerd.
- Er is fors geïnvesteerd in voorlichting/informatie over veiligheid: 6 themapagina's Veldhoven Veilig, rubriek Veiligheid op de website gevuld, deelname open dag

brandweer, specifieke, doelgerichte communicatie over actuele zaken, bijv. overvallen.

- In 2009 is een gemeentebrede graffitiaanpak gestart.
- Er is een wijkveiligheidsanalyse voor 4 wijken gemaakt. Het rapport met aanbevelingen wordt voorjaar 2010 voorgelegd.
- Implementatie van Digimak, een regionale evenementenkalender voor het coördineren van multidisciplinaire inzet (politie, ambulance, brandweer).

In 2010 wordt ingezet op:

- Implementatie Bestuurlijke Strafbeschikking (per arrondissement 01-12-10).
- Een nulmeting van de waardering van burgers voor de aanpak van veiligheid
- Wijkveiligheidsanalyse voor 5 wijken.
- Een gebiedsgerichte integrale aanpak van woning- en bedrijfsinbraken.
- Een horeca- en evenementenbeleid inclusief een draaiboek evenementen.
- Structureel overleg gemeente en hulpdiensten over evenementenaanvragen.
- Beleid voor de nazorg aan ex-gedetineerden.
- Bewustwording medewerkers gemeente t.a.v. signalen georganiseerde criminaliteit.
- Opstellen beveiligingsplan bedrijventerreinen.
- Het invoeren van schoolveiligheid op alle basisscholen in Veldhoven met als resultaat een convenant schoolveiligheid.

6167 Risicobeheersing fysieke veiligheid

De brandweer is betrokken bij advisering over projecten, bestemmingsplannen bouw- en milieuvergunningen. Hiermee kunnen veiligheidsmaatregelen getroffen worden om brand en ongevallen te voorkomen. Ook levert de brandweer expertise bij het handhavingbeleid brandveilig gebruik van bouwwerken en bij evenementen. Het afgelopen jaar zijn alle bouwwerken met een brandmeldinstallatie voorzien van een certificaat. Hiermee is een basis gevormd om het vervolgtraject in gang te zetten om loze meldingen van installaties verder te voorkomen.

6168 Risicobestrijding fysieke veiligheid

Opkomsttijden, personeel en materieel zijn belangrijke onderwerpen om repressief op te kunnen treden bij calamiteiten. Momenteel is een nieuw dekkingsplan voor de opkomsttijden in de afrondende fase en loopt er een onderzoek om te bepalen of beide brandweerkazernes samengevoegd kunnen worden tot een nieuwe kazerne op een centrale locatie. In 2009 is het oefenbeleidsplan 2009-2012 vastgesteld waarmee de brandweerleden kunnen voorsorteren op de verplichtingen die worden gesteld door het nieuwe Besluit brandweerpersoneel. Tevens is stevig geïnvesteerd in het opleiden van bevelvoerders om daarmee het tekort dat gaat ontstaan op te kunnen vangen. Ook is geïnvesteerd in het materieel en in uitgaanstenues waarbij de kwaliteit van het onderhoud leidend is.

Ten slotte kan de brandweer over 2009 terugkijken op een zeer geslaagd jubileumjaar met betrokkenheid van en voor de bevolking zoals: de open dag, fototentoonstelling, demonstraties in de wijken, het landelijke NVBR congres, het jeugdvakantiewerk, de roefeldag en de finale van de landelijke jeugdbrandweerwedstrijden.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 3 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6162	crisisbeh./rampenbestrijding	15	65	112	96	16	-81
6163	regionale veiligheidszorg	434	626	589	566	23	-132
6164	veiligheid	252	307	357	365	-8	-113
6167	risicobeheers.fys.veiligheid	99	61	62	38	24	61
6168	risicobestrijd.fys.veiligheid	919	920	992	873	119	46
		1.719	1.979	2.112	1.938	174	-219
<u>BATEN:</u>							
6162	crisisbeh./rampenbestrijding						
6163	regionale veiligheidszorg						
6164	veiligheid				9	9	9
6167	risicobeheers.fys.veiligheid						
6168	risicobestrijd.fys.veiligheid	3	2	2	6	4	3
		3	2	2	15	13	12
SALDO (- = nadeel)		-1.716	-1.977	-2.110	-1.923	187	-207
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6162	crisisbeh./rampenbestrijding						
6163	regionale veiligheidszorg						
6164	veiligheid						
6167	risicobeheers.fys.veiligheid						
6168	risicobestrijd.fys.veiligheid	15					15
		15					15
<i>onttrekking reserve:</i>							
6162	crisisbeh./rampenbestrijding						
6163	regionale veiligheidszorg						
6164	veiligheid						
6167	risicobeheers.fys.veiligheid						
6168	risicobestrijd.fys.veiligheid	13	17	75	62	-13	49
		13	17	75	62	-13	49
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-1.718	-1.960	-2.035	-1.861	174	-143

Toelichting:

Het positieve verschil bij product 6162 wordt veroorzaakt doordat in 2009 meer inzet is gepleegd voor het product 6164.

Het bedrag dat overblijft op product 6163 is te verklaren omdat twee medewerkers in 2009 nog niet volledig waren opgenomen in de DVO, grofweg is twee keer 0,2 Fte niet ingevuld geweest.

Het positieve verschil op product 6167 komt doordat een aantal werkuren terecht zijn gekomen op product 6168.

Product 6168 daarin tegen heeft een negatief saldo op het boeken van uren. Dit wordt echter gecompenseerd door bedragen die op enkele andere posten zijn overgebleven zoals het minder uitvoeren van reparaties aan het brandweermaterieel, verrekening van huurlasten voor de brandweerkazerne, geen reparaties aan de bluswatervoorzieningen en zijn er minder uitgaven geweest voor ICT en telecommunicatie. Tevens resteert nog een bedrag op het beschikbaar gestelde budget van het jubileumjaar.

Mutaties reserves 2009

-

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	afwijkingen
6168	721900	Verbouwing brandweerkazerne	17	16	1	0	1	2009	
6168	724000	Hoogwerker cq blusplatform	0	0	0	580	580	2010	
6168	780402	Hulpverleningsvoertuig BRW	0	0	0	294	294	2010	
6168	780405	Materieel-personeelsvoertuig BRW	36	36	0	0	0	2009	
6168	780406	Materiaal nader te spec.	0	7	-7	21	14	2010	
6168	780407	Kleding en uitrusting BRW	23	0	23	0	23	2010	Afrekening zal begin 2010 plaatsvinden
6168	780409	Nader te specificeren gebruiksmateriaal	0	0	0	50	50	2010	
6168	780410	Tankautospuut (521)	0	0	0	336	336	2010	
6168	780411	Tankautospuut (520)	0	0	0	336	336	2010	
6168	780412	Kleding en uitrusting	0	0	0	59	59	2010	
6168	780413	Adembeschermingsapparatuur	0	0	0	50	50	2010	
6168	780416	Tankautospuut (530)	0	0	0	415	415	2011	
6168	780417	Meetapparatuur BRW	0	0	0	25	25	2011	
6168	780418	Vervangen ademluchtcilinders	0	0	0	35	35	2012	
6168	780419	Vervanging warmtebeeldcamera's	0	0	0	18	18	2012	
6168	780420	Rollend materieel 2013	0	0	0	45	45	2013	
			76	58	18	2.264	2.282		

II.1.4 Beheer openbare ruimte

Programmabeschrijving

Samen met onze inwoners zorgen wij voor een schone, hele en veilige openbare ruimte. Het onderhoud daarvan bepaalt in hoge mate de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Daarom handhaven we het onderhoud tenminste op het huidige niveau. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met duurzaamheid en onderhoud.

Algemene Doelstelling

Wij zorgen voor een openbare ruimte die voldoet aan maatschappelijke en onderhoudstechnische normen.

Beleids effecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Tevredenheid over de inrichting van de openbare ruimte	De waardering over de inrichting van de openbare ruimte blijft de komende jaren minimaal gelijk	Rapportcijfer tevredenheid openbare inrichting in wijkatlas	De wijkatlas in 2008 laat een cijfer van een 7.4 zien als algeheel oordeel over de wijk. De woonomgeving wordt met een 7.5 beoordeeld. Voor de diverse onderdelen verwijzen wij u naar de wijkatlas waarin ook per wijk gegevens te vinden zijn.
2.	Het straatbeeld in Veldhoven is schoon	De aanwezigheid van zwerfvuil in de openbare ruimte blijft dit jaar maximaal gelijk.	Rapportcijfer overlast vervuiling in de wijk (wijkatlas)	Het cijfer voor vervuiling in de wijk (onder de rubriek Overlast) is in 2008 5.7.

Toelichtingen beleids effecten

1. In de 2e helft van 2010 wordt een nieuwe wijkatlas met gegevens van geheel Veldhoven en per wijk gepresenteerd. Daaruit kunnen de ontwikkelingen worden afgeleid.
2. Vanaf 2010 is de bestrijding van zwerfvuil van frequentiepost omgezet naar beeldkwaliteitspost.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleids effecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleids effect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	1, 2
6165	Verlichting	1
6166	Voorziening honden/opvang zwerfdieren	2
6502	Vastgoed informatie	1
6505	Inrichting openbaar gebied	1

6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving

In 2009 is gestart met de uitvoering van wijkbeheer conform de kadernota Wijkbeheer en de uitwerkingsnotitie daarvan. Betrokkenheid van de burger staat daarbij voorop en is met name gericht op de eigen directe woonomgeving.

In de kadernota worden drie pilotwijken benoemd. Van de drie pilotwijken is onder andere door middel van het project Schatgraven een extra impuls gegeven aan Zonderwijk. Het is de bedoeling dat met de twee andere wijken (D'Ekker en Cobbeek-Centrum) een wijkcontract wordt opgesteld, waarin de vaste partners van wijkbeheer en overige instanties uit die wijk vastleggen wat er in die wijk elk jaar gaat gebeuren. Belangrijk accent daarbij ligt op versterking van de sociale cohesie. Begin 2010 zal voor D'Ekker het eerste wijkcontract worden afgesloten.

In 2009 is de O.K.-campagne gestart (publiciteitscampagne), waarin extra aandacht gevraagd wordt voor inzet van vrijwilligers voor de eigen omgeving.

In 2010 zal uitvoering worden gegeven aan het Ontwikkelingsplan Oerle. De provinciale subsidie van € 650.000 is toegekend. Samen met de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen, is in totaal een bedrag van € 1.950.000 beschikbaar voor de zes activiteiten die genoemd werden in de subsidieaanvraag aan de provincie.

6165 Verlichting

In 2009 is in plaats van een actualisatie van het beleidsplan Openbare Verlichting een ontwerpplan opgesteld. Het onderhoud van de Openbare Verlichting is in 2009 gestructureerd preventief uitgevoerd, voor het eerst op basis van servicelevensduur. Daarnaast heeft correctief onderhoud plaatsgevonden en zijn de schades Openbare Verlichting afgehandeld.

6166 Voorziening honden/opvang zwerfdieren

Uitvoering (en onderhoud) heeft plaatsgevonden conform de onderhoudsbestekvoorwaarden.

6502 Vastgoed informatie

In 2009 is gestart met de invoer van de wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). In 2010 zal de invoer verder worden afgerond.

6505 Inrichting openbaar gebied

De planontwikkeling van een aantal grote projecten is in 2009 gestart, waaronder aanpassing haltes OV. De uitvoering zal echter pas in 2010 plaatsvinden. Om die reden is het grootste deel van het krediet verschoven naar 2010. Ook bij de Sterrenlaan II is de planontwikkeling doorgeschoven naar 2010, aangezien lange tijd onduidelijkheid was hoe de HOV zou gaan lopen.

Bij de Wegerd zijn op dit moment nog allerlei onduidelijkheden zodat ook hier de investering is doorgeschoven naar 2010. Bij de Plaatse hebben de weersomstandigheden niet echt in het voordeel gewerkt zodat ook hier de grootste kosten in 2010 gemaakt zullen worden. Het project de Gender loopt conform werkplanning zodat hier geen bijzonderheden te melden zijn. Verder zal de herinrichting van Centrum Zeelst in 2010 opgepakt worden.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 4 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6150	kwaliteit woon- en leefomg.	423	550	610	525	85	-102
6165	verlichting	494	606	1.016	634	382	-140
6166	voorz.honden/opv.zw.dieren	314	435	436	199	237	115
6502	vastgoedinformatie	186	154	182	243	-61	-57
6505	inrichting openbaar gebied	39	610	2.869	713	2.156	-674
		1.456	2.355	5.113	2.314	2.799	-858
<u>BATEN:</u>							
6150	kwaliteit woon- en leefomg.						
6165	verlichting	-10	26	127	90	-37	100
6166	voorz.honden/opv.zw.dieren						
6502	vastgoedinformatie	32	27	27	24	-3	-8
6505	inrichting openbaar gebied						
		22	53	154	114	-40	92
SALDO (- = nadeel)		-1.434	-2.302	-4.959	-2.200	2.759	-766
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6150	kwaliteit woon- en leefomg.			42	42		-42
6165	verlichting			488	488		-488
6166	voorz.honden/opv.zw.dieren						
6502	vastgoedinformatie						
6505	inrichting openbaar gebied						
				530	530		-530
<i>onttrekking reserve:</i>							
6150	kwaliteit woon- en leefomg.	25					-25
6165	verlichting		25	514	56	-458	56
6166	voorz.honden/opv.zw.dieren						
6502	vastgoedinformatie						
6505	inrichting openbaar gebied	16	560	2.842	645	-2.197	629
		41	585	3.356	701	-2.655	660
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-1.393	-1.717	-2.133	-2.029	104	-636

Toelichting:

6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving

Minder lasten (85.000): dit kan als volgt worden verklaard:

In de begroting was rekening gehouden met 1000 uur voor de wijkmeester. In de praktijk zijn die uren op een ander product verantwoord, zodat er bij wijkbeheer een positief saldo ontstaat.

Verschil met rekening 2008: per 2009 zijn in het kader van de besluitvorming over de kadernota wijkbeheer extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van activiteiten genoemd in de kadernota en de uitwerkingsnotitie daarvan. Voor 2009 was dat bedrag € 82.000. Bovendien is in 2009 een bedrag van € 45.000 beschikbaar gesteld voor het project Schatgraven.

6165 Verlichting

Het beheersysteem voor openbare verlichting functioneert nog niet optimaal.

Daardoor zijn er een aantal activiteiten op een "lager pitje gezet". Hierdoor zijn minder uitgaven gedaan dan voor 2009 werkelijk gepland. Middels de uitvoering van een pilot in 2010 en uiteindelijk de uitvoering van een gehele optimalisatie slag voor de totale gemeente ten aanzien van het aanwezige areaal zal de achterstand worden

ingelopen. In de toekomst kunnen de werkzaamheden, met de daarbij behorende uitgaven, nauwkeuriger gepland worden. Daarnaast zijn er hogere lasten in verband met afrekeningen elektra van voorgaande jaren.

Er zijn in 2009 minder baten lichtreclame gerealiseerd dan geraamd. In 2010 zal geanalyseerd worden of dit een structureel karakter heeft.

6166 Voorziening honden/opvang zwervende dieren

In verband met langdurige ziekte van een milieuwachter zijn er minder uren gerealiseerd dan geraamd.

6502 Vastgoedinformatie

Er zijn in 2009 meer eigen uren op het product vastgoedinformatie geboekt dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door toenemende vraag vanuit de organisatie.

6505 Inrichting Openbaar Gebied

Een aantal grote projecten zijn doorgeschoven naar 2010 waaronder bijvoorbeeld beheersmaatregelen Sterrenlaan II i.c.m. rotonde Oortlaan en Mullerlaan. Lange tijd was onduidelijk hoe de HOV zou gaan lopen zodat planontwikkeling in 2009 is aangehouden. Bij de aanpassing haltes OV heeft de voorbereiding grotendeels in 2009 plaatsgevonden en zullen de werkzaamheden naar verwachting maart 2010 aanbesteed kunnen worden, hierbij verschuift dus het grootste deel van de investering van 2009 naar 2010. Bij de Plaatse heeft de strenge winter voor een enorme vertraging gezorgd. Ook bij de Wegerd is nog veel onduidelijk zodat deze investering is doorgeschoven naar 2010. Bij het project de Gender loopt alles conform de werkplanning. Verder zal de herinrichting van Centrum Zeelst in 2010 opgepakt worden. Door deze investeringen maatschappelijk door te schuiven naar 2010 verklaart het voordeel van de lasten op dit product en het nadeel bij de onttrekking van reserves.

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	afwijkingen
6165	780701	Vervangingen openbare verlichting	487	34	453	2.467	2.920	2013	
6505	709117	Beheersmaatregelen Cobbeek	942	2	940	30	970	2010	
6505	709125	Herinrichting De Wegerd	305	9	296	0	296	2010	Uitvoering in 2010, afhankelijk van derden (Wooninc.)
6505	709126	Openbaar gebied De Plaatse	973	396	577	0	577	2010	Afwikkeling project in 2010
6505	709127	Beheersmaatregelen Sterrenlaan II	10	10	0	100	100	2010	
6505	723100	Aanpassingen haltes OV	820	157	663	0	663	2010	
6505	724400	Renovatie park 't Look-Zonderwijk	50	0	50	500	550	2010	
6505	724500	Renovaties groenvoorziening Heikant	300	0	300	0	300	2010	
			3.887	607	3.280	3.097	6.377		

II.1.5 BEREIKBAARHEID

Programmabeschrijving

Wij verbeteren de bereikbaarheid van de stad, de wijken, voorzieningen en de concentratiegebieden van werkgelegenheid. Bereikbaarheid betreft niet alleen de auto, maar ook het openbaar vervoer en de fiets. Wij zorgen voor een betere verkeersafwikkeling van en naar de buurgemeenten. Vanwege de grote invloed van het verkeer op de leefomgeving besteden we veel aandacht aan leefbaarheid, parkeren en verkeersveiligheid. Het vastgestelde Verkeerscirculatieplan biedt een kader voor een integrale aanpak.

Wij zijn bezig met de voorbereiding van de realisatie van de Zilverbaan. Tevens bezinnen we ons op een aansluiting op de A67 en denken we in de regio na over een oplossing voor de N69 problematiek.

De studie van het SRE m.b.t. de verbetering van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-systeem middels de studie 'doorstroomassen' is inmiddels afgerond. De nadruk in het rapport is gelegd op het inpassen van de HOV lijn 407. Bij de verdere uitwerking zal dit worden meegenomen.

Algemene Doelstelling

Wij bieden een verkeersveilige en goed bereikbare woon-, werk- en leefomgeving

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Bereikbaarheid van Veldhoven is goed	Waardering bereikbaarheid van Veldhoven door inwoners en bezoekers	Rapportcijfer bereikbaarheid / waardering bereikbaarheid bezoekers	De voorbereiding en daadwerkelijke uitvoering van een aantal projecten zullen de bereikbaarheid verbeteren.
2.	Toename verkeersveiligheid	Aantal verkeersongevallen met dodelijke afloop of ziekenhuisopname daalt de komende jaren tenminste conform de landelijke norm. Daarbij stijgt het rapportcijfer "verkeersveiligheid" in de wijkatlas de komende 4 jaar	Aantal doden en (ziekenhuis)gewonden / Rapportcijfer verkeersveiligheid in wijkatlas	De wijkatlas in 2008 laat een cijfer zien van 747 ongevallen in 2007. De verkeersveiligheid wordt met een 6.4 beoordeeld.
3.	Fietsgebruik onder inwoners neemt toe	Toename van het aantal keren dat inwoners gebruik maken van de fiets als vervoermiddel	Fietsgebruik per inwoner (wijkatlas)	In de wijkatlas van 2008 staat inzake begaanbaarheid een cijfer opgenomen van 7.2.

Toelichtingen beleideffecten

1. Op dit moment zijn er voldoende activiteiten onder handen omtrent een betere bereikbaarheid van Veldhoven. Hierbij te denken aan de ontwikkeling van de Westelijke Ontsluitings Route, Kempenbaan (NRb) en verlenging van de Heerbaan. Cijfers zullen in de toekomst verder worden uitgewerkt bij een nader onderzoek
2. Het cijfer 6.4 uit 2007 is gelijk gebleven met 2006. In de 2e helft van 2010 wordt een nieuwe wijkatlas met gegevens van geheel Veldhoven en per wijk gepresenteerd. Daaruit kunnen de ontwikkelingen worden afgeleid.

3. De wijkatlas van 2008 (én 2006) laat een cijfer zien van 7.2 voor begaanbaarheid. Gezien het aantal nieuwe plannen (projecten) binnen het product wegen zal er flinke aandacht zijn voor nieuwe fietspaden. De toekomstcijfers van het fietsgebruik zal in de toekomst nog moeten worden onderzocht.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6170	Verkeersobjecten	1,2
6171	Mobiliteit en veiligheid	1,2,3
6172	Verkeer en vervoer (projectmatig)	-
6173	Wegen	1,2,3
6174	Herinrichting wegen (projectmatig)	-
6175	Werken voor derden/nutsvoorzieningen	-
6176	Werken voor derden/overige	1,2
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1
6190	HOV	-

6170 Verkeersobjecten

Het jaarlijks onderhoud is volgens het bestaande onderhoudscontract doorgezet.

6171 Mobiliteit en veiligheid

In 2009 zijn DSI's (Dynamische Snelheids Indicatoren) aangeschaft. Hiermee zijn inmiddels diverse metingen mee uitgevoerd en zal op grotere schaal worden voortgezet om een compleet beeld te krijgen van eventuele verkeersonveilige situaties.

6173 Wegen

In 2009 is het onderhoud aan wegen volgens het opgesteld beheer-uitvoeringsprogramma opgepakt. Dit vloeit voort uit het Wegbeheerplan 2009 t/m 2013.

Tevens is er in 2009 een uitvoeringsprogramma voor 2010 uitgewerkt.

In het kalenderjaar 2009 zijn 45 gladheidsbestrijdingsacties uitgevoerd, terwijl normaalgesproken 25 acties in een kalenderjaar volstaan.

De (investerings)projecten zijn voor het grootste gedeelte conform de werkplanning van 2009 opgepakt. Hieronder vallen ook een flink aantal projecten vanuit Nota Ruimte budget (NRb) ofwel Brainport Avenue. Verder zijn ook grote projecten zoals verblijfsgebied d'Ekker afgerond.

6175 Werken voor derden/nutsvoorzieningen

In 2009 heeft er een grote aansluiting plaatsgevonden in Veldhoven op het glasvezelnetwerk. De werkzaamheden zijn qua planning wel iets uitgelopen vanuit Reggefiber maar uiteindelijk succesvol afgerond.

6176 Werken voor derden/overige

De noodzakelijke werkzaamheden zijn conform het normbestek en conform de aanvragen verricht. Binnen de gestelde termijn zijn de schades afgehandeld en ontstane situaties veiliggesteld.

6180 Exploitatie parkeerbedrijf

In 2009 is de nieuwe doorrekening van het parkeerbedrijf door de raad goedgekeurd en zijn de nieuwe tarieven voor 2010 e.v. vastgesteld. Het jaar 2009 heeft echter wel extra onderhoudskosten gekend. In 2009 is hiervoor in de Marap voor het onderhoud structureel budget aangevraagd. Momenteel wordt een onderhoudsplan opgesteld. Al met al zal het product parkeren naar verwachting in 2010 een positieve ontwikkeling met zich meebrengen.

6190 HOV

Lange tijd heeft er onduidelijkheid bestaan over de toekomstige ontsluiting van Zonderwijk, 't Look en Zilverackers met openbaar vervoer.

In december 2009 heeft het SRE de rapportage 'HOV-netwerk in de regio Zuidoost-Brabant, doorstart kwaliteitssprong in het openbaar vervoer' afgerond. De raad van Veldhoven heeft hier op 9 februari 2010 onder voorwaarden mee ingestemd. Op 25 februari 2010 heeft de regiораad zich hierover uitgesproken.

Voor Veldhoven betekent dit dat er een nieuwe HOV-lijn 407 wordt geïntroduceerd die een aantal grote ontwikkelingen rond de A2 (HTCE, De Run met onder andere ASML en het Máxima Medisch Centrum, i-Park en Flight Forum) aan elkaar koppelt. Deze lijn zal ontwikkeld worden in samenhang met de Stedelijke As en gaat lopen vanaf Eindhoven via De Run 4500, Burgemeester van Hoofflaan, Heemweg, Smelen, Traverse en Meerhovendreef richting Eindhoven Airport.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 5 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6170	verkeersobjecten	534	653	897	826	71	-292
6171	mobiliteit en veiligheid	212	200	647	256	391	-44
6172	verkeer en vervoer (proj.)	8	24				8
6173	wegen	2.658	3.441	15.732	11.197	4.535	-8.539
6174	herinrichting wegen (proj.)	-21					-21
6175	werken voor derden (Nutsvz.)	156	78	129	220	-91	-64
6176	werken voor derden/overige	246	98	102	129	-27	117
6180	exploitatie parkeerbedrijf	1.216	1.157	1.285	1.369	-84	-153
6190	HOV		2		1	-1	-1
		5.009	5.653	18.792	13.998	4.794	-8.989
<u>BATEN:</u>							
6170	verkeersobjecten	26	35	31	24	-7	-2
6171	mobiliteit en veiligheid	13	10	20	35	15	22
6172	verkeer en vervoer (proj.)						
6173	wegen	159	88	772	429	-343	270
6174	herinrichting wegen (proj.)						
6175	werken voor derden (Nutsvz.)	345	67	67	125	58	-220
6176	werken voor derden/overige	159	76	57	90	33	-69
6180	exploitatie parkeerbedrijf	1.349	1.300	1.308	1.281	-27	-68
6190	HOV	17			-1.418	-1.418	-1.435
		2.068	1.576	2.255	566	-1.689	-1.502
SALDO (- = nadeel)		-2.941	-4.077	-16.537	-13.432	3.105	-10.491
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6170	verkeersobjecten			-4		-4	
6171	mobiliteit en veiligheid						
6172	verkeer en vervoer (proj.)						
6173	wegen	45					45
6174	herinrichting wegen (proj.)						
6175	werken voor derden (Nutsvz.)						
6176	werken voor derden/overige						
6180	exploitatie parkeerbedrijf	133	143	23		23	133
6190	HOV				380	-380	-380
		178	143	19	380	-361	-202
<i>onttrekking reserve:</i>							
6170	verkeersobjecten			236	220	-16	220
6171	mobiliteit en veiligheid	4	4	439	4	-435	
6172	verkeer en vervoer (proj.)						
6173	wegen	673	1.012	12.948	8.826	-4.122	8.153
6174	herinrichting wegen (proj.)						
6175	werken voor derden (Nutsvz.)						
6176	werken voor derden/overige						
6180	exploitatie parkeerbedrijf				88	88	88
6190	HOV				1.797	1.797	1.797
		677	1.016	13.623	10.935	-2.688	10.258
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-2.442	-3.204	-2.933	-2.877	56	-435

Toelichting:

6170 Verkeersobjecten

Er zijn minder uren en externe kosten markeringen en bewegwijzering gerealiseerd.

6171 Mobiliteit en Veiligheid

In het verleden is er krediet aangevraagd voor de verkeersafwikkeling Veldhoven Zuid (721000), waarvoor destijds nog geen concrete plannen bestonden. Inmiddels is gebleken dat dit krediet achterhaald is aangezien voor NRb (Nota Ruimte budget) specifiek krediet aanwezig is evenals subsidie vanuit het SRE. Hierdoor kan dit specifieke krediet met de jaarrekening van 2009 vrij vallen in de algemene reserve.

6172 Verkeer en vervoer (projectmatig)

Het betreft de afwikkeling van projecten 'Duurzaam veilig' vanuit 2008. Aspecten van veiligheid en bereikbaarheid zijn hier belangrijk. De afwikkeling cq. nazorg van de Volmolenweg hangt hier mee samen.

6173 Wegen

In 2009 zijn een aantal (asfalt)wegen als groot onderhoud aangepakt. Dit is gebeurd op basis van een eenmalig asfalt onderhoudsbestek voor het jaar 2009. We hebben door omstandigheden (tactische keuzes, weersinvloeden en te laat gereed zijn van een goed onderhoudsbestek), niet alles kunnen uitvoeren wat in de theoretische planning, volgens het uitvoeringsprogramma, is opgenomen. Dit betekent echter wel dat de spreiding van aanpak van wegen anders is komen te liggen. Er zijn meer wegen naar een later tijdstip verplaatst waardoor de komende periode meer uitgevoerd moet worden ten opzichte van de theoretische planning. Hierdoor zal de achterstand weer worden ingelopen. Dit verklaart enerzijds het voordeel van de lasten op dit product en anderzijds de lagere onttrekking uit de reserve.

Er zijn in 2009 meer eigen uren gladheidbestrijding en algemeen onderhoud wegen gerealiseerd. Tevens zijn er door de weersomstandigheden meer kosten uitbestede werkzaamheden gladheidbestrijding en schoonhouden straten en pleinen gerealiseerd (euro 120.000,-). De gerealiseerde baten worden nadelig beïnvloedt door niet gerealiseerde inkomsten ter dekking van projecten enerzijds en voordelig beïnvloedt door niet geraamde ontvangsten (degeneratievergoeding euro 330.000,-) anderzijds. De (investerings)projecten zijn voor het grootste gedeelte conform de werkplanning van 2009 opgepakt. Hieronder vallen ook een flink aantal projecten vanuit Nota Ruimte budget (NRb) ofwel Brainport Avenue. Verder zijn ook grote projecten zoals verblijfsgebied d'Ekker afgerond. De afbouw van de Oersebaan (NOR) is wel doorgeschoven (1,1 miljoen) naar 2010, dit heeft te maken met specifieke grondaankoop waarvan de onderhandelingen onlangs zijn gestart. De voorbereiding van de wegen in Zonderwijk is gestart in 2009, waarbij de uitvoering en dus de investering voor het grootste gedeelte in 2010 ligt.

6175 Werken voor derden/Nutsvoorzieningen

De aanleg van een glasvezelnetwerk in Veldhoven heeft veel inspanning gekost in 2009. Om die reden heeft er een kleine overschrijding plaatsgevonden in de uren. Verder heeft er een kostenoverschrijding plaatsgevonden aangezien er een externe opzichter is aangesteld om de kwaliteit van de aanleg van het glasvezelnetwerk te waarborgen, ook dit heeft voor een overschrijding gezorgd. Deze kosten zijn echter gecompenseerd met de baten (waaronder de degeneratievergoeding) die Veldhoven heeft ontvangen voor de aanleg van kabels en leidingen.

6180 Exploitatie Parkeerbedrijf

Inmiddels bestaat de parkeergarage zo 'n 10 jaar en zal groot onderhoud onvermijdelijk zijn. In Burap II van 2009 is dan ook een fonds aangevraagd voor onderhoud, structureel van euro 30.000,-. Verder zal er door MSO een uitgebreide inventarisatie plaatsvinden voor het toekomstige onderhoud van de parkeergarage. Dit onvermijdelijke onderhoud, wat ook met veiligheid te maken heeft, betreft oa. een nieuwe in/ uitrijbaan die opnieuw geasfalteerd moest worden a 69.000 euro. Het onderhoud aan de Tapit Rolland (hellingbaan AH) heeft bijna 37 duizend gekost. Ook

deze investering was nodig in het kader van veiligheid. De onvoorziene uitbreiding van de parkeergelegenheid (vergunningen) van het gebied Lariksbeek was niet voorzien. Zo ook de kosten van het onderzoek van de raad naar de 24 uur openstelling. Verder heeft de aanschaf van een nieuwe schrobmachine, zijnde ruim 23 duizend euro, het resultaat van het parkeerbedrijf negatief beïnvloed. Echter, de onkosten aan de oude machine stonden niet in verhouding tot de aanschaf van een nieuwe machine. Er zijn echter ook positieve ontwikkelingen waaronder de hernieuwde aanbesteding van het dienstenpakket van de parkeergarage. Dit zal een jaarlijks voordeel opleveren van ca. 60.000 euro. De verdere verwachting is dat het product 'parkeren' zich verder financieel gunstig zal ontwikkelen.

6190 HOV

Lange tijd is onzeker geweest hoe de afwikkeling van de HOV zich zou ontwikkelen. Uiteindelijk is de beslissing gevallen wat als resultaat heeft gehad dat een vooruit ontvangen subsidie terugbetaald diende te worden aan het SRE. Aangezien hiermee al rekening mee is gehouden was hiervoor een voorziening getroffen. Aan het SRE diende een terugbetaling van euro 1.418.000,- plaats te vinden. Verder heeft er een vrijval van de reserve HOV naar de algemene vrije reserve plaatsgevonden van euro 380.000,-.

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)		Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	
6170	722101	29	23	6	0	6	2009	Restant naar 722103
6170	722102	60	27	33	0	33	2009	Restant naar 722103
6170	722103	0	0	0	0	0	2010	
6171	721000	435	0	435	0	435	2009	
6173	706600	377	5	372	0	372	2011	Uitvoering in 2010 en 2011
6173	706603	1	0	1	156	157	2010	
6173	706800	47	53	-6	0	-6	2009	
6173	706801	40	41	-1	0	-1	2009	
6173	706802	38	0	38	0	38	2009	Restant naar 706806 & 706807 voor laatste werkzaamheden
6173	706803	-1.130	-1.279	149	0	149	2009	Restant naar 706806 & 706807 voor laatste werkzaamheden
6173	706901	66	0	66	0	66	2010	
6173	707000	1.148	2	1.146	0	1.146	2010	Uitvoering in 2010 (afhankelijk van grondaankoop)
6173	707100	33	0	33	286	319	2010	
6173	707200	190	312	-122	4.000	3.878	2010	
6173	707201	703	3	700	1.100	1.800	2010	
6173	707202	114	40	74	10.100	10.174	2012	
6173	707203	105	5	100	500	600	2013	
6173	707204	102	2	100	500	600	2013	
6173	707205	100	0	100	600	700	2013	
6173	707206	101	2	99	300	399	2013	
6173	707700	183	13	170	0	170	2010	
6173	709100	564	181	383	0	383	2010	Er dienen nog diverse kleine werkzaamheden plaats te vinden
6173	709109	97	1	96	0	96	2009	Werk is opgenomen in Asfaltplan van BOR
6173	709111	0	0	0	0	0	2009	
6173	709114	101	1	100	0	100	2010	Uitvoering in 2010 (i.c.m. Verlengde Oersebaan)
6173	709115	212	23	189	0	189	2010	Cultuur werkzaamheden moeten nog in voorjaar 2010 afgewikkeld worden
6173	709120	-1	0	-1	115	114	2010	
6173	709121	0	0	0	200	200	2010	
6173	709122	0	0	0	1.000	1.000	2011	
6173	709123	180	42	138	0	138	2010	Uitvoering in 2010
6173	709124	10	10	0	200	200	2010	
6173	711001	93	0	93	0	93	2010	Werkzaamheden mbt aanpassingen nabij Coppelmans (fietspad en bevoorrading)
6173	711100	43	0	43	0	43	2010	Lichtmasten dienen nog geplaatst te worden
6173	711300	0	4	-4	298	294	2010	
6173	711400	0	0	0	500	500	2010	
6173	711901	144	534	-390	0	-390	2010	Hangt samen met oa Volmolenweg en andere 60 km zones
6173	711903	100	7	93	0	93	2010	Hangt samen met oa Volmolenweg en andere 60 km zones
6173	711904	50	0	50	0	50	2010	Hangt samen met oa Volmolenweg en andere 60 km zones
6173	712600	-94	-139	45	0	45	2009	
6173	712700	126	0	126	301	427	2010	
6173	712701	27	0	27	148	175	2010	
6173	712800	854	1.416	-562	90	-472	2010	
6173	712801	392	0	392	0	392	2010	Uitvoering restant fase 2 en fase 3 zullen in 2010 plaatsvinden
6173	712802	375	11	364	200	564	2010	
6173	719700	101	21	80	0	80	2009	
6173	719701	42	0	42	0	42	2009	
6173	722110	2	2	0	400	400	2010	
6173	722111	1	1	0	400	400	2010	
6173	722112	30	0	30	0	30	2010	Uitvoering in 2010 i.c.m. de Sterrenlaan fase II
6173	722113	170	0	170	0	170	2010	I.c.m. Beheermaatregelen Vijverstraat/Kruisstraat
6173	722114	0	0	0	2.400	2.400	2012	
6173	722115	0	0	0	500	500	2013	
6173	722116	0	0	0	1.000	1.000	2011	
6173	722117	0	0	0	100	100	2013	
6173	722118	0	0	0	1.200	1.200	2013	
6173	722119	0	3	-3	1.300	1.297	2013	
6173	722120	0	0	0	550	550	2011	
6173	724100	0	0	0	300	300	2011	
6173	724200	0	0	0	1.550	1.550	2013	
6173	724600	50	0	50	300	350	2010	
6173	724900	0	0	0	50	50	2010	
6173	724901	0	0	0	30	30	2010	
6173	725300	0	0	0	50	50	2010	
6173	725500	0	0	0	230	230	2012	
6180	712401	112	-273	385	0	385	2009	
6180	712402	-414	-160	-254	0	-254	2009	
6180	712500	-56	7	-63	0	-63	2009	
6505	707600	192	68	124	4.650	4.774	2010	
		6.245	1.007	5.238	35.604	40.842		

II.1.6 ZORG

Programmabeschrijving

Wij zorgen voor voorzieningen die onze inwoners in staat stellen zo gezond en harmonieus mogelijk op te groeien en zo volwaardig mogelijk aan de samenleving deel te nemen. De Wet maatschappelijke ondersteuning is daarvoor het wettelijk kader. Het is onze verantwoordelijkheid dat deze voorzieningen bereikbaar zijn, dat er voldoende gebruik van wordt gemaakt en dat ze zijn afgestemd op de specifieke behoeften van doelgroepen zoals jongeren, ouderen, gehandicapten, kwetsbaren en minima.

Onder dit programma vallen zowel voorzieningen die individueel worden verstrekt als voorzieningen die collectief worden aangeboden.

Algemene Doelstelling

Wij verbeteren de mogelijkheden voor onze inwoners om deel te nemen aan de samenleving, met name voor diegenen die daar beperkingen bij ondervinden en we nemen maatregelen om een gezonde leefstijl te bevorderen.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Ouderen, gehandicapten, minima, jeugdigen en kwetsbaren hebben voldoende mogelijkheden om gebruik te maken van ondersteunende voorzieningen	De genoemde doelgroepen bekend maken met de specifiek voor hen ingerichte ondersteunende voorzieningen.	Aantal deelnemers binnen doelgroepen aan betreffende voorzieningen.	Zie voor cijfers toelichting 1 hieronder
2.	De maatschappelijke situatie van mensen met een minimum inkomen verbetert	Het aantal mensen met een minimum inkomen dat de eigen maatschappelijke situatie positief beoordeelt neemt de komende jaren toe	Aantal mensen met een positieve beoordeling van de eigen maatschappelijke situatie	Er heeft in 2009 nog geen tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden.
3.	Veldhoven kent een adequaat voorzieningenniveau op het gebied van thuiszorg	De kwaliteit van thuiszorg wordt door deelnemers gewaardeerd op een 7 en de doorlooptijd van aanvragen voor thuiszorg is maximaal 3 weken	Waardering kwaliteit thuiszorg door deelnemers; doorlooptijd aanvragen	Er heeft in 2009 nog geen tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. De doorlooptijd van aanvragen huishoudelijke zorg is minder dan 3 weken indien de indicatie geschiedt door eigen medewerkers. Bij externe indicatie wordt deze termijn nog niet gehaald.
4.	Mantelzorg wordt in Veldhoven goed ondersteund	Mantelzorgers zijn bekend met het ondersteuningsaanbod en het aantal mantelzorgers dat deelneemt aan ondersteunende activiteiten neemt de komende jaren toe	Bekendheid ondersteuningsaanbod onder mantelzorgers; Aantal dat deelneemt aan ondersteunende activiteiten.	Zie voor cijfers toelichting 2 hieronder
	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
5.	Jongeren in Veldhoven zijn fit en gezond	Jongeren in Veldhoven worden gestimuleerd om goede keuzes te maken voor een gezonde leefstijl	Percentage jongeren dat wordt bereikt met de stimuleringsactiviteiten.	Zie toelichting 3 hieronder

Toelichtingen beleidseffecten

Toelichting op Beleidseffect 1:

GGD Monitor 12-18 jaar (2007-2008):

percentage 12-18 jarigen die lid is van een club	88%
Plaats waar jeugd zelf hulp zoekt:	
Directe omgeving:	49%
(ook bij) professionals	48%
bij een hulpverlener (in 2003: 30%)	41%

GGD monitor ouderen (2006)

Percentage 65+ dat wel eens gebruik van 1 of meer welzijnsvoorzieningen (meest genoemd: hulp bij administratieve of financiële activiteiten; recreatieve/culturele activiteiten voor ouderen; sport- en beweegactiviteiten voor ouderen vanuit een activiteiten of dienstencentrum)	43%
percentage dat wel behoefte heeft aan (meer) welzijnsvoorzieningen, maar daar nog geen gebruik van maakt	23%

Wijkatlas (2008)

Clïent bij maatschappelijk werk:	4%
Waardering voor gezondheidsvoorzieningen:	6,9
waardering voor welzijnsvoorzieningen:	6,3

OGGZ monitor (2008)

Aantal personen in een bemoeizorg traject	38
Aantal misdrijven huiselijk geweld	45
Aantal cliënten verslavingszorg	141
Aantal cliënten in zorg bij de GGzE	1726

SWOVE (2008)

aantal cliëntsituaties bij professionele ouderenadviseurs:	160
aantal vragen van die 160 cliënten	1.868
aantal aanvragen maaltijdvoorziening:	109
aantal verstrekte maaltijden:	41.536
aantal cliënten voor maaltijdvoorziening:	206
Bereik ouderenorganisaties: aantal leden 2008	3.937
Bereik extramuraal beweegaanbod RSZK, aantal deelnemers	233
Bereik Leefstijl Actief in de Wijk 2009, aantal cursisten 65+	86

Toelichting op Beleidseffect 4.

Steunpunt Mantelzorg 2008

Aantal geregisteerde mantelzorgers begin 2008	400
Aantal geregisteerde mantelzorgers eind 2008	554
Bereik totaal aantal mantelzorgers in Veldhoven voor Steunpunt	8,5%
Toename deelname aan activiteiten van het steunpunt (van 331 in 2007 naar 401 in 2008)	20%

Wijkatlas 2008

Percentage inwoners dat mantelzorg geeft	16%
--	-----

Toelichting op beleidseffect 5.

GGD Monitor 0-11 (2008-2009) en 12-18 jaar (2007-2008)

Aantal kinderen vanaf 4 jaar dat op school sport	bijna 100%
Aantal kinderen dat buiten school sport:	81%
Percentage jongeren dat dagelijks fruit eet	72%

Percentage jongeren dat dagelijks groenten eet	63%
Percentage jongeren 12-18 jaar dat lid is van een sportclub of –vereniging	78%
Afname van aantal jongeren 16- dat afgelopen 4 weken alcohol gedronken heeft	
- afname onder 12-jarigen in afgelopen 4 jaar	85%
- afname onder 13-jarigen in afgelopen 4 jaar	68%
- afname onder 14-jarigen in afgelopen 4 jaar	54%
- afname onder 15-jarigen in afgelopen 4 jaar	30%
Afname van het aantal 16- en 17-jarigen dat regelmatig alcohol drinkt in afgelopen 4 jaar	7,5%

Stijging van gemiddelde startleeftijd waarop alcohol gedronken wordt in afgelopen vier jaar: van 12,2 naar 14,1 jaar

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6400	Algemeen jeugd	1, 5
6401	Ouderenbeleid	1, 2, 3, 4
6402	Maatschappelijke dienstverlening	1, 2
6403	Gehandicaptenbeleid	1
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	1
6405	GGD	1, 5
6406	Verslavingsbeleid	1, 5
6407	Lokaal gezondheidsbeleid	5
6408	Algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning	1, 3, 4
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1
6410	Individuele voorzieningen Wmo	1, 3
6431	Bijzondere bijstand	2
6433	Tegemoetkoming kosten kinderopvang	2
6434	Minimabeleid	2
6435	Cliëntenparticipatie (WWB)	2
6437	Sociale werkvoorziening	1

6400 Algemeen jeugdbeleid

Naast de reguliere activiteiten is veel aandacht besteed aan het thema jongerenparticipatie. De gemeentelijke jongerensite Jonginveldhoven.nl is gelanceerd op 13 juni 2009. Deze site is op diverse manieren bij jongeren onder de aandacht

gebracht. Ook is het Jongerenpersbureau 'Jongincrew' opgezet, die deels de website vult. In november is de themamiddag lokale politiek georganiseerd voor ruim 200 leerlingen van het Sondervickcollege.

Ook is veel aandacht besteed aan deelname aan de totstandkoming van een regionaal sluitende aanpak kindermishandeling. De uitwerking van deze RAAK-aanpak waarin Veldhoven een voortrekkersrol heeft, zal in 2010 verder gestalte krijgen. Vanwege de duidelijke relatie met Centrum voor Jeugd en Gezin valt de RAAK-aanpak en activiteiten daarvan vanaf 2010 onder het product 6409 (Jeugd en Gezin).

In 2009 is opnieuw veel aandacht besteed aan het terugdringen van de overlast van hangjongeren via de Jongeren op Straataanpak (JoS). Er zijn diverse ouderbijeenkomsten georganiseerd om ouders te betrekken bij het oplossen van overlastsituaties en hen een stukje opvoedingsondersteuning te bieden.

In 2010 zal aan jongerenparticipatie en de Jongeren op Straataanpak minder aandacht kunnen worden besteed. Dit is een gevolg van het feit dat gelet op het aantal beschikbare uren in relatie tot het aantal opdrachten er keuzes gemaakt moesten worden.

6401 Ouderenbeleid

Het aanbod voor ouderen qua zorgvoorzieningen en welzijnsactiviteiten is behoorlijk uitgebreid, waardoor er met name veel uren besteed worden aan afstemming om dit aanbod beter op elkaar te laten aansluiten en daarnaast in communicatie om richting de doelgroep aan te geven welke mogelijkheden er zijn voor het behouden en bevorderen van hun fysieke, sociale en financiële zelfredzaamheid.

De formatie van SWOVE is in 2009 met 1 fte structureel uitgebreid voor ouderenadvisering.

Trends/ontwikkelingen

Vanuit het ouderenbeleid zullen de gevolgen van de AWBZ-pakketmaatregel ondersteunende begeleiding nauwlettend in de gaten gehouden worden. Ook de dementie-problematiek in thuissituaties zal de komende jaren toenemen. Mogelijk dat hierdoor op basis van informatie en cijfers aanpassingen nodig zijn in het huidige welzijnsaanbod voor ouderen.

6402 Maatschappelijke dienstverlening

In 2009 is samen met de gemeenten Best en Geldrop-Mierlo het driejarig Preventieplan Relationeel Geweld opgesteld. In 2010 is aandacht voor de signalering van kindermishandeling en huiselijk geweld bij 0-4 jarigen en op middelbaar onderwijs voor jeugdprostitutie en loverboy problematiek. Ook zal de Dag van de Liefde worden georganiseerd.

Trends / ontwikkelingen

Eind 2009 werd aan de gemeente te kennen gegeven dat Stichting DommelRegio en de Lumens Groep gaan fuseren. Omdat Dommelregio als zelfstandig functionerend onderdeel blijft bestaan, heeft de fusie vooralsnog geen consequenties voor de gemeente.

Bureau Sociaal Raadslieden speelt vaker een rol in het ordenen van de administraties van mensen die met schulden te maken krijgen.

6403 Gehandicaptenbeleid

Met het Platform Gehandicaptenbeleid Veldhoven heeft in 2009 tweemaal structureel overleg plaatsgevonden. Dit platform is betrokken bij allerlei nieuwbouwplannen en renovaties met als doel het openbaar gebied toegankelijk(er) te maken, bijvoorbeeld bij de plaatsing van nieuwe bushaltes.

De provinciale steunorganisatie ZET is in het laatste kwartaal in het kader van de Roodoranjegroen campagne gestart met een quick scan. Deze heeft tot doel het gemeentelijk gehandicaptenbeleid op basis van de 22 standaardregels 'gelijke kansen voor mensen met een handicap' (Agenda 22) door te lichten. In 2010 worden de resultaten uitgewerkt en zal een vervolg (bewustwordings-)traject worden ingezet.

Tevens is er een traject gaande met de GHOR om te onderzoeken hoe mensen met een beperking (dus ook vaak ouderen) voorbereid kunnen worden op een eventuele evacuatie.

6404 Opvang vreemdelingen (WI)

Het beleidsterrein Opvang Vreemdelingen omvat een taakstelling op het gebied van huisvesting van statushouders (allochtonen die een verblijfsstatus hebben gekregen) en een taakstelling op het gebied van bevordering van inburgering van allochtone inwoners.

Met betrekking tot de huisvesting van statushouders zijn samenwerkingsafspraken met de 2 grote woningstichtingen, te weten Aert Swaens en Woonbedrijf. Deze woningstichtingen stellen woonruimte beschikbaar waarvoor de gemeente de huur en vaste lasten betaalt. Er is een kleine achterstand in de taakstelling die ons is opgelegd. De oorzaak daarvan is gelegen in het achterblijvende aanbod van woonruimte in 2009. Om de achterstand in te lopen zijn afspraken gemaakt om vóór 1 juli 2010 nog 17 personen te huisvesten.

Met betrekking tot de inburgering richten we ons op kennis van de taal en maatschappelijke participatie. Voor zover mogelijk worden daarbij ook duale trajecten (taalkennis en re-integratie naar werk) aangeboden. Voor de inburgering is sprake van enerzijds een doelgroep die op grond van de wet een aanbod van de gemeente móet krijgen en anderzijds doelgroepen die we aanbod kúnnen doen of waarbij we moeten toezien op de inburgering (handhaven van de inburgeringsplicht).

In Veldhoven is in 2009 relatief succesvol ingeburgerd. Met betrekking tot degenen die een aanbod móet worden gedaan is onze gemeente helemaal bij. Bovendien is nog aan individuen uit de volgende doelgroepen een aanbod gedaan:

- oudkomers en nieuwkomers met opvoedingstaak (kinderen tot 18 jaar)
- oudkomers en nieuwkomers in een achterstandsituatie met een inkomen lager dan 120 % van de bijstandsnorm
- uitkeringsgerechtigden en asielgerechtigden inclusief generaal pardonners.

Totaal zijn in 2009 64 inburgeringstrajecten gestart waarvan 25 duale trajecten. Daarmee voldoet de gemeente ruimschoots aan de verwachtingen.

Bijzonder is het project "Beatrixoord" dat in september 2009 met 12 personen is gestart. Dit project is doorlopend. Er kunnen continue 12 cliënten op het gebied van sociale activering/ vrijwilligerswerk geplaatst worden in combinatie met hun inburgeringvoorziening (duale trajecten) op het opvangcentrum voor asielzoekers Beatrixoord te Eindhoven. Het betreft hier plaatsen voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De cliënten worden op de werkplek begeleid. Cliënten kunnen op het opvangcentrum werken in de kinderopvang / kinderactiviteiten, beheer van het open-leer centrum, het draaiende houden van de kledingwinkel, ondersteuning van de technische dienst etc.

6405 GGD

In 2009 heeft de GGD haar reguliere activiteiten uitgevoerd. Er hebben zich geen bijzonderheden in de gemeentelijke takenuitvoering voorgedaan. Actueel in 2009 met betrekking tot infectieziektebestrijding waren natuurlijk de Q-koorts en de Mexicaanse griep.

Kinderopvang

Inzake de contracttaak 'Inspectie Kinderopvang' is in 2009 geconstateerd dat de werkwijze van de GGD inzake tariefvaststelling en offerring niet conform de verwachtingen van de regiogemeenten verloopt. Hierover zijn in 2009 contacten geweest. Het overleg daarover is nog niet afgerond en daarom zal ook in 2010 hier extra aandacht aan besteed worden.

Trends/ontwikkelingen

Vanwege de kredietcrisis zullen gemeenten waarschijnlijk moeten gaan bezuinigen. Als verlengd lokaal bestuur heeft de GGD aangegeven hier niet om heen te kunnen als

dat de werkelijkheid wordt. Op dat moment zal de GGD aangeven wat de consequenties hiervan zullen zijn voor haar dienstverlening.

6406 Verslavingsbeleid

Evenals in voorgaande jaren heeft Novadic-Kentron een preventiemedewerker ingezet die met name werkzaamheden verricht binnen het Jongerenpunt op de Kempen Campus.

Op dit product worden ook de werkzaamheden voor het regionale project 'Laat je niet flessen' geboekt. Dit project is in 2009 gecontinueerd en brengt heel toepasbare kant-en-klare producten voort, die in de gemeente ingezet kunnen worden. In 2009 is gewerkt met het product 'Uit met Ouders' (een ouderinformatieavond over stappen op het Stratumseind) en samengewerkt aan de regionale ontwikkeling van blaasacties tijdens carnaval en rondom de zelfregulering van alcoholbeleid door evenementenorganisaties om verantwoord alcoholgebruik onder met name jongeren te stimuleren.

Trends / ontwikkelingen

De verwachting is dat de relatie met Novadic-Kentron intensiever zal worden nu deze organisatie een prominentere rol heeft aanvaard in het Signaleringsoverleg Veldhoven. Met de gemeente Eindhoven en alle regiogemeenten is een Collectief preventieplan GGz opgesteld. Dit plan geldt als leidraad voor het subsidiëren van preventie activiteiten van Novadic-Kentron en de GGzE.

Ook in 2010 krijgt het alcoholproject Laat je niet flessen aandacht, onder andere met acties tijdens carnaval.

6407 Lokaal gezondheidsbeleid

In 2009 heeft een actualisatie van de huidige nota Lokaal Gezondheidsbeleid (LGB) plaatsgevonden en is een voorstel aan de raad opgesteld (vastgesteld op 9-2-2010) om de huidige kaders nog twee jaar te handhaven en pas in 2011 een nieuwe nota LGB op te stellen. Op die manier wordt aangesloten bij de beleidscyclus van het ministerie van VWS, de landelijke toekomstverkenning en de regionale toekomstverkenningen van de GGD. Aan het speerpunt sociaal-economische gezondheidsverschillen is in 2009 veel aandacht besteed, er zijn diverse activiteiten opgezet of voorgesteld. Ook het initiatief Wandelen in de Wijk is in 2009 succesvol geïmplementeerd in meerdere wijken.

Speerpunten voor 2010 betreffen:

- de vijf speerpunten van landelijk beleid: diabetes, overgewicht, depressie, overmatig alcoholgebruik en roken;
- het verbinden van preventie en zorg;
- het inzetten van effectieve interventies;
- Jeugd en Sociaal Economische Gezondheidsverschillen (SEGV).

Ook zal in 2010 een evaluatie plaatsvinden van de rol van de Adviesgroep LGB en zal samen met de GGD en andere regiogemeenten gewerkt worden aan het opzetten van een regionale ToekomstVerkenning Volksgezondheid. Deze dient als input voor het lokale beleid, vast te leggen in een nieuwe beleidsnota in 2011.

Kwetsbarenbeleid

Onder dit product valt ook het kwetsbarenbeleid (prestatievelden 7, 8 en 9 van de Wmo). De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning was voor de gemeente Veldhoven mede aanleiding beleid te formuleren op de prestatievelden 7, 8 en 9 van de Wmo. Met de inwerkingtreding van de Wmo heeft de gemeente namelijk de regierol gekregen op deze prestatievelden. In april 2008 heeft de gemeenteraad de Kadernota 'Meer aandacht voor kwetsbaren in Veldhoven, 2008-2011' vastgesteld. Voor de jaren 2009-2012 is een jaarlijks bedrag van € 65.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van die nota.

In de uitwerkingsnotitie 'Zorg voor kwetsbaren, door zorgvuldigheid in samenwerking' zijn negentien lokale acties benoemd die de gemeente de komende drie jaren wil uitvoeren. Deze acties vormen samen het 'Actieplan Kwetsbaren'.

Eén van de acties uit het 'Actieplan Kwetsbaren' is om het huidige Signaleringsoverleg (nu Woonoverlast team of 24uurszorgoverleg genoemd) uit te breiden en te versterken. Via het Signaleringsoverleg bieden organisaties gezamenlijk een vangnet aan kwetsbare personen. Zij doen dit door problemen zo vroegtijdig mogelijk te signaleren en bij complexe problematiek in het Signaleringsoverleg tot een gezamenlijke aanpak te komen. Aan de nieuwe inrichting van het signaleringsoverleg en een bijbehorend convenant is in 2009 veel tijd besteed.

In 2010 zal de vernieuwde wijze van het signaleringsoverleg gerealiseerd worden en zal het convenant (inclusief privacyprotocol en werkdocument) door de betrokken organisaties en de gemeente ondertekend worden. In het convenant wordt omschreven wat de partijen nastreven met het Signaleringsoverleg hoe zij dit met elkaar willen bereiken. Taken, verantwoordelijkheden, rollen en werkwijze worden omschreven. De combinatie die gemaakt is met de samenwerkingsafspraken bij het Centrum voor Jeugd en Gezin draagt bij aan het voorkomen van overlappende of ontbrekende hulpverlening.

Daarna zullen diverse acties uit het Actieplan Kwetsbaren worden opgepakt, zoals: het opstellen van een signaleringsplan, het stimuleren van Lotgenotencontact via het Zelfhulpnetwerk en het opstellen van een communicatieplan waarbij alle communicatie- en voorlichtingsaspecten uit de uitwerkingsnotitie op elkaar afgestemd worden.

6408 Algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning

Algemeen

Met ingang van 2009 zijn de individuele voorzieningen en de collectieve voorzieningen Wmo ook in financieel opzicht ondergebracht onder aparte productnummers.

Productnummer 6408 betreft de (horizontale) verantwoording Wmo-breed en de doorontwikkeling van de collectieve voorzieningen in het licht van de Wmo. De individuele voorzieningen worden verantwoord op product 6410.

In 2009 is zoals ieder jaar de stand van het Wmo-beleid van het voorgaand jaar (2008) geëvalueerd (juni 2009). Onderdeel hiervan vormt het jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek. De opdracht van de Wmo is tweeledig: naast het organiseren van de hulp bij het huishouden, moet ook participatie aan de samenleving van met name kwetsbare burgers versterkt worden. Daarom heeft in 2009 een oriëntatie plaatsgevonden op wat maatschappelijke participatie precies betekent en wat er in Veldhoven nodig is om die participatie te versterken. Voor dat doel is in oktober 2009 een tweedaagse conferentie met intern en extern betrokkenen georganiseerd. In 2010 wordt op basis van de uitkomsten van de conferentie een visie op maatschappelijke participatie opgesteld.

Een ander belangrijk onderwerp in 2009 was de bezuiniging op de AWBZ. Deze bezuiniging zal tot gevolg hebben dat er een groter beroep wordt gedaan op het lokale welzijnsaanbod. Het is nog de vraag in hoeverre het huidige aanbod zal toereiken. Wellicht is het nodig om nieuwe voorzieningen toe te voegen of voorzieningen aan te passen aan veranderende behoeften. De beleidsregels waarlangs deze doorontwikkeling van het collectief welzijnsaanbod in 2010 kan plaatsvinden, zijn in 2009 ontwikkeld.

De gemeente onderhoudt sinds de invoering van de Wmo nieuwe subsidierelaties met enkele vooral regionaal werkende instellingen. Dat is in 2009 verder vorm gegeven, doordat de gemeente inmiddels over de benodigde informatie en cijfers kan beschikken die nodig zijn om daar op te sturen.

Vanuit de Wmo-beleidsinsteek is in 2009 ook een belangrijke bijdrage geleverd aan het omschrijven van de noodzakelijke c.q. wenselijke maatschappelijke voorzieningen in Zilverackers.

Informele zorg:

In 2009 heeft het Steunpunt Mantelzorg twee campagnes ontwikkeld en uitgevoerd om een groter bereik te krijgen onder specifiek 'jongeren' (tot 21 jaar) en 'werkenden'

(mantelzorgers die arbeid & mantelzorg combineren). Via deze beide acties hebben zich 21 jonge mantelzorgers bij het steunpunt laten registreren en 87 werkenden. In vervolg hierop zal het steunpunt gaan onderzoeken waar deze twee specifieke groepen mantelzorgers behoefte aan hebben om hun taak zo goed (versterken) en zo lang mogelijk te kunnen uitvoeren (verlichten).

Sinds 1 januari 2009 is de dienstverlening van de mantelzorgmakelaar beschikbaar voor Veldhovense mantelzorgers. In 2009 heeft de makelaar 16 cliënten ondersteund. Daarnaast is tijd besteed aan het opstellen en uitvoeren van een communicatieplan om de beschikbaarheid van deze vorm van dienstverlening bredere bekendheid in Veldhoven te geven.

Zorgzame wijken

Vanuit zorgzame wijken is in 2009 betrokkenheid geweest bij de ontwikkeling van de woonvisie (input voor afspraken met woningstichtingen), bij nieuwbouw- en inbreidingsprojecten (advisering ten aanzien van Zilverackers en De Ligt) en bij de ontwikkeling van een extra eetpunt voor kwetsbare doelgroepen. Verder is een lokale werkgroep geformeerd die zich georiënteerd heeft op de uitvoering van een project over het bevorderen van levensloopbestendig wonen onder met name huiseigenaren. In 2009 zijn de woonservicezones opnieuw vastgesteld na een kleine 'grenswijziging' en als leidraad voor diverse omvangrijke beleidsontwikkelingen (zoals Brede Schoolontwikkeling) gehanteerd.

Maatschappelijke Structuurvisie

In 2010 en 2011 zal een maatschappelijke structuurvisie worden opgesteld. De raad heeft bij de begrotingsbehandelingen in november 2009 daarvoor in principe middelen beschikbaar gesteld. Als eerste stap zal de raad de kaders aangeven die inzake de structuurvisie gesteld worden.

6409 Centrum voor Jeugd en Gezin

Het jaar 2009 stond in het teken van de opzet van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Er is een projectstructuur opgezet met een stuurgroep onder voorzitterschap van de wethouder. In december 2009 heeft de kickoff plaatsgevonden van het CJG voor professionals. Daar is het voorstel ten aanzien van de zorgstructuur ('back-office' van het CJG) besproken, het logo en de huisstijl van het CJG gepresenteerd en zijn de direct betrokken professionals geïnformeerd over het CJG. In 2009 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar een virtueel CJG (website), die in 2010 online zal komen. Tevens heeft een onderzoek plaatsgevonden naar diverse vormen van opvoedingsondersteuning teneinde te kunnen beoordelen of deze een waardevolle aanvulling op het Veldhovense aanbod kunnen zijn. Op diverse manieren is het aanbod preventief jeugdbeleid uitgebreid.

Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd is verder geïmplementeerd en er zijn voorbereidingen getroffen om dit systeem te koppelen aan de landelijke Verwijsindex Risicjongeren. De jeugdgezondheidszorginstellingen hebben zich ingespannen om het Digitaal Dossier (DD JGZ, voorheen Elektronisch Kinddossier) verder in te voeren en met een meer risicogerichte benadering de reguliere onderzoeken uit te voeren. De massale inentingsacties voor de Mexicaanse griep (in deze regio uitgevoerd door de jeugdgezondheidszorginstellingen) hebben wel voor enige vertraging gezorgd, maar deze zal in 2010 ingelopen worden.

In 2010 zijn op meerdere basisscholen zorgteams gestart, die middels een directe relatie met het CJG onderdeel uit gaan maken van de sluitende zorgstructuur. Veldhoven is eind 2009 gestart met het proeftuinproject Niemand uit Beeld, waarbij jongeren die uit de geïndiceerde jeugdzorg komen, de nazorg krijgen die ze nodig hebben om weer goed in de lokale samenleving te kunnen meedoen.

Zoals bij product 6400 al is aangegeven, heeft 2009 ook in het teken van de RAAK-aanpak Kindermishandeling gestaan. Vanwege de duidelijke raakvlakken met preventief jeugdbeleid zal dit onderwerp vanaf 2010 binnen dit product vallen.

Met ingang van februari 2010 verschijnt er een nieuwsbrief CJG. In 2010 zal er een digitaal en een fysiek CJG gerealiseerd worden en zal het aanbod preventief jeugdbeleid verder uitgebreid worden. Regionaal wordt (mede vanuit de aanpak Kindermishandeling) gekeken of het programma Triple P ingevoerd kan worden. Ook zal de sluitende zorgstructuur verder geïmplementeerd worden. In 2010 zal ook een onderzoek gedaan worden onder ouders/verzorgers naar hun behoeften als het gaat om het zoeken naar opvoedingsondersteuning.

6410 Individuele voorzieningen Wmo

De individuele voorzieningen Wmo bestaan uit huishoudelijke zorg, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen voor inwoners met een beperking.

De huishoudelijke zorg werd in 2009 verleend door 4 zorgleveranciers. Een klein deel van de zorgvragers regelde de zorg zelf met ondersteuning van een persoonsgeboden budget.

Voor de levering van trapliften, vervoersvoorzieningen en rolstoelen zijn contracten afgesloten met resp. Otto-Ooms en Welzorg.

Voor de (rolstoel)taxivoorziening Taxbus is regionaal een contract gesloten met Cibatax. Het beheer van Taxbus is ondergebracht in een beheergroep bij SRE die hiervoor steeds afstemt met de stuurgroep Taxbus. De stuurgroep bestaat uit beleidsmedewerkers van de deelnemende gemeenten. Besluitvorming vindt plaats door de diverse colleges van gemeenten en het dagelijks bestuur van SRE.

Bij de aanvraag voor een voorziening wordt een integrale intake gedaan; bij nagenoeg alle aanvrager wordt de aanvrager thuis bezocht. Soms is nog een aanvullende medische indicatie noodzakelijk; in dat geval wordt een indicatie gevraagd via het Centraal Indicatieorgaan Zorg (CIZ).

Het aantal gevraagde voorzieningen, en daarmee de kosten, neemt langzaam maar gestaag toe. Oorzaak hiervan ligt vooral in de vergrijzing.

In het beleidsverslag 2009 dat de afdeling WIZ elk jaar in april/mei opstelt en waarin alle gegevens inzake uitkeringen en voorzieningen zijn opgenomen, wordt verslag gedaan van de feitelijke aantallen uitstaande voorzieningen.

6431 Bijzondere bijstand

Voor noodzakelijke uitgaven, die naar aard of omstandigheid bijzonder en niet voorzien zijn, en die niet uit het eigen inkomen kunnen worden betaald, kan een beroep worden gedaan op bijzondere bijstand.

De uitgaven zijn in 2009 achter gebleven bij de verwachtingen. Dat is in die zin opvallend, dat de bijstand voor duurzame gebruiksgoederen (bijvoorbeeld voor witgoedartikelen en woninginrichting) vanaf medio 2009 "om niet" wordt verstrekt, terwijl daarvoor de bijstand voor dergelijke goederen in de vorm van een lening werd verstrekt.

Onder de bijzondere bijstand valt ook de Bijdrageregeling warme maaltijden. Deze wordt voor ons uitgevoerd door Swove. Swove neemt de aanvraag gelijktijdig in bij het eerste huisbezoek en kan ook gelijktijdig op de aanvraag beslissen en de toekenning verrekenen. Hierdoor is de regeling aanmerkelijk meer laagdrempelig en wordt er in toenemende mate gebruik van gemaakt.

6433 Tegemoetkoming kosten kinderopvang

Op grond van de Verordening Kinderopvang worden bijdragen verstrekt in de kosten van kinderopvang voor bepaalde doelgroepen. De verordening wordt uitgevoerd door de afdeling WIZ. De meeste toekenningen voor kinderopvang hebben betrekking op personen die een re-integratie of inburgeringstraject volgen. De kosten zijn in 2009 achtergebleven bij de verwachting.

6434 Minimabeleid

Onder minimabeleid verstaan we alle gemeentelijke regelingen waarmee inwoners met een laag inkomen worden ondersteund. Behalve de actieplannen uit 2007 gaat het vooral om de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten en de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

De ondersteuning van mensen met een laag inkomen heeft in 2009 verder zijn beslag gekregen via versteviging van het netwerk. Met name de activiteiten van de klantmanager zorg, die spreekuur houdt bij de Voedselbank samen met het Buro Sociaal Raadslieden, heeft ervoor gezorgd dat inwoners de beschikbare ondersteuning gemakkelijker vinden.

Twee conferenties waaraan ook betrokkenen en belangenbehartigers deelnamen drukken hun stempel op de ontwikkelingen. Zowel de armoedeconferentie in april als de Conferentie Civil Society in september leidden tot de conclusie dat de aandacht meer naar het immateriële moet uitgaan: meedoen/participatie zijn actueler dan het verbeteren van de inkomenssituatie.

In 2009 is gebleken dat schuldhulpverlening een belangrijk instrument zal worden bij het hanteren van de gevolgen van de crisis. De wetgever bereidt nieuwe wetgeving voor waarbij voor gemeenten een zorgplicht voor de schuldsanering zal gaan gelden.

6435 Cliëntenparticipatie (WWB)

Onder cliëntenparticipatie vallen primair de 2 inspraakorganen waarmee een formele inspraakrelatie bestaat: de Cliëntenraad WIZ en de Wmo GebruikersRaad. Vooral de Cliëntenraad WIZ heeft zich in 2009 nadrukkelijk geprofileerd en ontwikkeld: deze raad leverde een actieve bijdrage aan de organisatie van de armoedeconferentie van april. Maar ook stelde de CR in 2009 een visiedocument op met aandachtspunten waaraan deze raad de komende periode samen met de gemeente wil werken. Ook heeft de CR in 2009 veel aandacht besteed aan communicatie met de achterban door verbetering van de herkenbaarheid en de opzet van een degelijke website. De ontwikkeling is gepaard gegaan met wat extra kosten, maar draagt zeker ook bij aan de inbreng bij, en het draagvlak voor, nieuw beleid in de toekomst.

6437 Sociale werkvoorziening

De uitvoering van de Wsw berust bij Ergonbedrijven. De regie over Ergonbedrijven vindt plaats door een bestuur dat bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten. Het beleid wordt ondersteund door een ambtelijke werkgroep uit de deelnemende gemeenten. Het beleid op dit terrein wordt middels meerjarige strategische plannen voorgelegd aan de gemeenteraad en door middel van kwartaalrapportages verantwoord.

In 2009 is extra ingelopen op de wachtlijst. Dit is onder andere bereikt door een extra investering ten laste van het werkdeel Wwb 2008. In 2009 is de wachtlijst ook weer gestegen: de oorzaak hiervan ligt vooral in de crisis, op basis waarvan sommige inwoners met een wsw-indicatie zich alsnog voor een wsw-baan hebben ingeschreven omdat het aantal reguliere banen afneemt.

Op 31 december zijn 184 inwoners in Veldhoven werkzaam in een, al dan niet volledige, Wsw-baan. Op de wachtlijst staan op 31 december nog 22 personen.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

prod. nr.	programma 6 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6400	jeugdbeleid	654	740	503	506	-3	148
6401	ouderenbeleid	513	561	626	578	48	-65
6402	maatsch.dienstverlening	528	562	562	583	-21	-55
6403	gehandicaptenbeleid	52	76	94	40	54	12
6404	opvang vreemdelingen (WI)	476	544	501	348	153	128
6405	GGD	646	774	763	686	77	-40
6406	verslavingsbeleid	37	43	41	60	-19	-23
6407	lokaal gezondheidsbeleid	78	114	152	148	4	-70
6408	alg.beleid maatsch.onderst.	4.484	5.002	692	326	366	4.158
6409	centrum voor jeugd en gezin	794	757	1.065	1.081	-16	-287
6410	individuele voorz. WMO	2.305	2.199	6.782	6.698	84	-4.393
6431	bijzondere bijstand	486	610	553	480	73	6
6433	tegemoetk.kst.kinderopvang	114	88	80	73	7	41
6434	minimabeleid	306	436	343	326	17	-20
6435	cliëntenparticipatie (WWB)	18	19	26	37	-11	-19
6437	sociale werkvoorziening	3.812	3.714	3.708	4.012	-304	-200
		15.303	16.239	16.491	15.982	509	-679
<u>BATEN:</u>							
6400	jeugdbeleid	3	23	35	14	-21	11
6401	ouderenbeleid						
6402	maatsch.dienstverlening						
6403	gehandicaptenbeleid						
6404	opvang vreemdelingen (WI)	325	296	296	105	-191	-220
6405	GGD	12					-12
6406	verslavingsbeleid						
6407	lokaal gezondheidsbeleid	2					-2
6408	alg.beleid maatsch.onderst.	512	192				-512
6409	centrum voor jeugd en gezin	749	636	911	821	-90	72
6410	individuele voorz. WMO	367	229	543	406	-137	39
6431	bijzondere bijstand	61	57	57	65	8	4
6433	tegemoetk.kst.kinderopvang						
6434	minimabeleid				13	13	13
6435	cliëntenparticipatie (WWB)						
6437	sociale werkvoorziening	3.789	3.672	3.672	4.008	336	219
		5.820	5.105	5.514	5.432	-82	-388
SALDO (- = nadeel)		-9.483	-11.134	-10.977	-10.550	427	-1.067
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6400	jeugdbeleid	146					146
6401	ouderenbeleid	20					20
6402	maatsch.dienstverlening						
6403	gehandicaptenbeleid						
6404	opvang vreemdelingen (WI)						
6405	GGD						
6406	verslavingsbeleid						
6407	lokaal gezondheidsbeleid	16					16
6408	alg.beleid maatsch.onderst.	80		37	37		43
6409	centrum voor jeugd en gezin			387	387		-387
6410	individuele voorz. WMO						
6431	bijzondere bijstand						
6433	tegemoetk.kst.kinderopvang						
6434	minimabeleid						
6435	cliëntenparticipatie (WWB)						
6437	sociale werkvoorziening						
		262		424	424		-162
<i>onttrekking reserve:</i>							
6400	jeugdbeleid	75		70	70		-5
6401	ouderenbeleid	20		20		-20	-20
6402	maatsch.dienstverlening						
6403	gehandicaptenbeleid						
6404	opvang vreemdelingen (WI)						
6405	GGD						
6406	verslavingsbeleid						
6407	lokaal gezondheidsbeleid		30	46	30	-16	30
6408	alg.beleid maatsch.onderst.	208		76	61	-15	-208
6409	centrum voor jeugd en gezin			80	80		61
6410	individuele voorz. WMO						80
6431	bijzondere bijstand		30				
6433	tegemoetk.kst.kinderopvang						
6434	minimabeleid						
6435	cliëntenparticipatie (WWB)						
6437	sociale werkvoorziening						
		303	60	292	241	-51	-62
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-9.442	-11.074	-11.109	-10.733	376	-1.291

Toelichting:

6403 Gehandicaptenbeleid

De lasten zijn lager omdat er geen middelen zijn uitgegeven in verband met de deelverordening "Aanpassingen voor gehandicapten" (openbare gebouwen en openbaar gebied).

6404 Opvang vreemdelingen (WI)

In 2009 ontvangt onze gemeente het Participatiebudget als financiering voor de lasten van educatie, inburgering en reïntegratie. Binnen dit product worden dus de inburgeringskosten volledig verrekend met een deel van het Participatiebudget. Het verschil tussen de lasten en de baten betreft de inzet van uren van onze medewerkers. In 2009 werden 1.688 uren begroot voor de uitvoering van dit product. Gerealiseerd werden 2.178 uren. Een deel van deze uren is gerealiseerd door externe formatie en met een afwijkend tarief doorbelast naar dit product. Dit verklaart het nadeel van ongeveer € 38.000 tussen de begrotings- en rekeningcijfers 2009.

6405 GGD

Onderschrijding van budget met € 77.000: de verklaring voor deze overgebleven budgetruimte zit in het niet-uitgegeven budget voor eventuele bijkomende kosten wegens de fusie tussen GGD Eindhoven en GGD Zuidoost-Brabant tot GGD Brabant-Zuidoost. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag geraamd, maar vooralsnog verloopt deze fusie budgetneutraal conform de voorwaarde voor deze fusie.

6406 Verslavingsbeleid

De overschrijding van het budget wordt verklaard doordat er meer uren dan begroot worden besteed aan de lokale implementatie van het regionale project 'Laat je niet flessen!'

6408 Algemeen beleid Maatschappelijke ondersteuning

Vooraf:

Ten aanzien van de Wmo zijn er twee producten. Op product 6408 worden de kosten verantwoord inzake de *collectieve* voorzieningen, op product 6410 de kosten van de *individuele* voorzieningen. Tot 2009 was een deel van de individuele voorzieningen ook op 6408 verantwoord, namelijk de kosten voor hulp bij het huishouden. Ook in 2009 zitten er nog enige restanten in product 6408, die eigenlijk in 6410 thuishoren. Vanaf 2010 zullen de twee producten echt volledig financieel gescheiden zijn.

Het is belangrijk om beide producten los van elkaar te blijven bezien. Beide producten kennen een geheel eigen dynamiek en ook geheel eigen processen waarlangs het beleid en de daarbij horende uitgaven tot stand komen.

Verklaring verschillen:

Er is ruim € 360.000 meer begroot dan gerealiseerd. Dit kan worden verklaard door diverse oorzaken

In 2009 werden voor dit product 590 uren begroot. Gerealiseerd werden uiteindelijk 298 uren. Vastgesteld is dat door een foutieve codering in de urenbegroting specifieke uren die begroot en verantwoord hadden moeten worden op product 6410 toch bij dit product zijn begroot, maar niet verantwoord, zoals blijkt uit de realisatie. In 2010 wordt dit verholpen. Dit verklaart een voordeel in de realisatie van ongeveer € 80.000 ten opzichte van de begroting.

Verder is geconstateerd dat enkele budgetten (bedoeld voor de kosten van het loket Welzijn Wonen en Zorg) nog begroot op product 6408, terwijl deze begroot hadden moeten worden op product 6410. De lasten hiervan zijn wel op 6410 gerealiseerd. Dit verklaart een voordeel op dit product van ongeveer € 120.000. Bij de burap I 2010 zal een correctie volgen voor de begroting 2010.

Verder is er nog een voordeel van ongeveer € 165.000. Voor een deel is dit te verklaren doordat enkele voorgenomen subsidies nog niet tot een toekenning hebben

geleid in 2009. In 2010 staan deze wederom gepland om verstrekt te worden. Verder is op dit product een correctieboeking verantwoord die verband houdt met de exploitatie 2008, maar waarbij de tegenhanger (de lasten) is verantwoord op product 6410. Hierover wordt bij product 6410 verder geen melding gemaakt omdat het bij dat product wegvalt in het grote geheel. Bij elkaar verklaart dit wel de onderschrijving op dit product 6408.

6409 Centrum Jeugd en Gezin

Het nadelig resultaat op dit product is voornamelijk ontstaan doordat de bijdrage vanuit het gemeentefonds (€ 106.000) op dit product is geraamd de realisatie is conform de voorschriften verwerkt op programma 16 onder Algemene uitkering.

6410 Individuele voorzieningen WMO

Vooraf:

Ten aanzien van de Wmo zijn er twee producten. Op product 6408 worden de kosten verantwoord inzake de *collectieve* voorzieningen, op product 6410 de kosten van de *individuele* voorzieningen. Tot 2009 was een deel van de individuele voorzieningen ook op 6408 verantwoord, namelijk de kosten voor hulp bij het huishouden. Ook in 2009 zitten er nog enige restanten in product 6408, die eigenlijk in 6410 thuishoren. Vanaf 2010 zullen de twee producten echt volledig financieel gescheiden zijn.

Het is belangrijk om beide producten los van elkaar te blijven bezien. Beide producten kennen een geheel eigen dynamiek en ook geheel eigen processen waarlangs het beleid en de daarbij horende uitgaven tot stand komen.

Verklaring verschillen:

In 2009 is voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 13.827 uren begroot terwijl er uiteindelijk 14.866 uren gerealiseerd zijn. Het verschil wordt verklaard doordat extern personeel niet werd begroot maar deren zijn wel meegenomen in de gerealiseerde uren. Deels is personeel van derden ingezet voor het opvangen van werkzaamheden van enkele langdurig zieken en deels voor interne scholing van nieuwe medewerkers. Het nadeel ten opzichte van de begroting bedraagt uiteindelijk ongeveer € 51.000,-. Ondanks de grote geldstromen die binnen deze wet verwerkt worden vallen nagenoeg alle overige lasten en baten (verantwoord op verschillende subproducten) tegen elkaar weg.

6431 Bijzondere Bijstand

Ondanks het gegeven dat in 2009 slechts € 24.000 minder aan voorzieningen werd verstrekt (voordeel) werden slechts 60% van de begrote uren ingezet (resp. 1.618 uren begroot tegen 956 gerealiseerd). Door de inzet van personeel van derden werden niet alle uren tegen het gangbare tarief geboekt. Dit verklaart het voordeel van ongeveer € 56.000.

6433 Tegemoetkoming kosten Kinderopvang

In 2009 werden alle uren die voor dit product werden begroot ook gerealiseerd (resp. 662 en 647 uren). De verstrekkingen bleven echter achter bij de verwachting wat het voordeel bij dit product verklaart van ongeveer € 6.000 ten opzichte van de begroting 2009. Mogelijk is een deel te verklaren door de economische crisis door het verliezen van de baan en dus de noodzaak voor kinderopvang vervalt en anderzijds door aanpassingen van de Wet Kinderopvang, waardoor het iets lastiger is geworden om voor Kinderopvang in aanmerking te kunnen komen.

6434 Minimabeleid

Ten opzichte van de begroting 2009 zien we dat de begrote uren praktisch allemaal zijn ingezet. Bij de verstrekkingen zien we een toename van lasten bij minimabeleid (hoofdzakelijk door verstrekkingen in het kader van het project leergeld € 5.000). Verstrekkingen welzijnsactiviteiten blijven ongeveer € 10.000 achter bij onze verwachtingen en ook zijn er voor bijna € 13.000 minder kwijscheldingen gemeentelijke belastingen verstrekt. Tegenover de lasten project leergeld staat de

niet begrote provinciale subsidie van € 12.500. In totaliteit betekent dit een voordeel van € 30.000 in 2009 ten opzichte van de begroting.

6435 Cliëntenparticipatie (WWB)

Bij het opstellen van de urenbegroting werd uitgegaan van een ambtelijke ondersteuning van 140 uren in 2009. Voor ambtelijke ondersteuning werden 222 uren in 2009 gerealiseerd. Het vermoeden is dat dit een structureel karakter zal hebben. In 2009 verklaart dit een nadeel van ongeveer € 7.000 ten opzichte van de begroting. Met de inzet van een extern adviesbureau is maar deels rekening gehouden in de begroting. De werkelijke kosten zijn hoger uitgevallen met als gevolg een nadeel van ongeveer € 5.000 ten opzichte van de begroting 2009.

6437 Sociale Werkvoorziening

In 2009 werd begroot dat we 400 uren gingen inzetten op dit product. Door de hierboven beschreven situatie geeft de werkelijke registratie 31 uren aan. Dit verkaart een incidenteel voordeel in 2009 ten opzichte van de begroting van € 23.000. In de loop van 2009 is de rijksbijdrage naar boven bijgesteld wat tot gevolg had dat het extra bijgedragen bedrag integraal is doorgesluisd naar Ergon. In de begroting werd verder nog rekening gehouden met indicatiekosten van € 10.000 die niet zijn uitgegeven. Aangezien dat dit laatste structureel is zal in burap I 2010 de raming worden bijgesteld voor 2010. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een voordeel van € 10.000.

Mutaties reserves 2009

6410 Individuele voorzieningen WMO

In 2009 zijn extra middelen onttrokken aan de reserves om ingezet te worden voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in 2009. Dit is een gevolg van budgetoverheveling van 2008 naar 2009.

II.1.7 WELZIJN

Programmabeschrijving

Om de sociale cohesie te versterken, betrekken wij inwoners bij het maatschappelijk leven door gezamenlijke activiteiten te stimuleren. Voor die sociale cohesie zijn vooral een sterk verenigingsleven, ontmoetingsplaatsen en de betrokkenheid bij de eigen wijk belangrijk.

Daarnaast bieden wij welzijnsorganisaties de mogelijkheid individuele ondersteuning te geven aan die inwoners die door bijzondere omstandigheden maatschappelijk moeilijk kunnen participeren.

Algemene Doelstelling

Wij stellen inwoners in staat deel te nemen aan de samenleving en bevorderen daarmee het algemeen welbevinden.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Bevorderen sociale cohesie	Het aantal inwoners dat deelneemt aan verenigingsactiviteit en dat vrijwilligerswerk verricht blijft minimaal gelijk aan het niveau in 2008	Percentage inwoners dat deelneemt aan verenigingsactiviteiten; Percentage inwoners dat zich inzet als vrijwilliger	Wijkatlas 2008: 38% Wijkatlas 2008: 30% (18 jaar en ouder) GGD Monitor: 8% (12-17 jarigen)
2.	Versterking van de functie van wijkaccommodaties	Toename van het aantal onderscheiden activiteiten per accommodatie	Aantal onderscheiden activiteiten per accommodatie	Zie toelichting hieronder
3.	Veldhoven heeft voldoende welzijnsvoorzieningen	Het huidige voorzieningenniveau in het kader van het Welzijnsbudgetplan blijft de komende 4 jaar gehandhaafd	Het aantal door de gemeente ondersteunde welzijnsvoorzieningen.	Aantal instellingen dat een WBP-subsidie ontvangt: 150

Toelichtingen beleideffecten

Beleideffect 2:

Aantal verschillende activiteiten

De Leus	12
Sentrum '70	13
D'n Uitwijk	9
't Tweespan	20
Den Ouwe school	12
Den Bond	15
De Ligt	15
Patronaat	7

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids Effect
6420	Subsidiebeleid	1, 3
6421	Onvoorziene welzijnsactiviteiten	1, 3
6422	Vrijwilligersbeleid	1
6423	Diverse initiatieven welzijnsterrein	3
6424	Welzijnsaccommodaties	2
6425	Ontmoetingsruimte mensen zonder werk	3, 2
6426	Vorming en ontwikkeling / emancipatie	3
6427	Samenlevingsopbouw / Roma	1, 3
6428	Samenlevingsopbouw / overige	1, 3

6420 Subsidiebeleid

De gemeente subsidieerde in 2009 vele vrijwilligers- en professionele organisaties. De subsidiekaders liggen vast in de Subsidieverordening Welzijn Veldhoven. Het jaar 2009 is het eerste jaar van de budgetperiode 2009-2011. Voor de eerste maal werd gewerkt met een opdracht- en aanbodprocedure voor de professionele instellingen als extra stap in de subsidieprocedure. Deze zijn toegevoegd aan de budgetafspraken die zijn afgesloten.

In 2009 is lastenverlichting voor de vrijwilligersorganisaties gerealiseerd. Deze instellingen hoefden daardoor minder gegevens in te dienen bij de jaarlijkse rapportage. De idee van lastenverlichting voor de vrijwilligersorganisaties speelt ook in 2010 een rol. Er zal gezocht worden naar een manier waarop hieraan tegemoet kan worden gekomen terwijl de gemeente ook nog rechtmatig blijft handelen.

Evenals in voorgaande jaren werden ook in 2009 verzoeken van professionele instellingen om de budgetafpraak open te breken ontvangen. De reden daarvoor was dat de door de gemeente gehanteerde index op de loonkosten afweek van de werkelijk te betalen loonkosten conform de geldende CAO's. De gemeenteraad heeft naar aanleiding van die verzoeken het college opdracht gegeven om te komen met een voorstel waarin de indexering dusdanig wordt opgezet dat de jaarlijkse discussie over het openbreken van de subsidieafspraken overbodig wordt. In mei 2010 zal een voorstel daarover ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Tevens dient het subsidieproces in 2010 de ISO certificering te behalen.

6421 Onvoorziene welzijnsactiviteiten

Dit product is bedoeld om in te spelen op onvoorziene, actuele ontwikkelingen. Dit kunnen geheel nieuwe initiatieven zijn, maar ook kan het gaan om actuele problemen bij bestaande instellingen. De subsidies zijn altijd incidenteel van aard. Aan de volgende instellingen werden verstrekt:

- Stichting 't Kontaktpuntje;
- Drie basisscholen (schoolvoorstellingen De Schalm);
- Regio VVV (wandelkaarten);
- Lokale Toeristische Adviesraad (themawandelingen);

- 't Penseeltje;
- Zonnebloem (vlakleggen orkestbak tijdens bijeenkomst);
- Tuinmarkt.

Ook werden diverse onvoorziene uitgaven ten behoeve van Cult en Tumult van dit product betaald. Tevens worden de uitgaven van de regeling Jubileumbijdrage vrijwilligersorganisaties standaard ten laste gebracht van dit product. Op deze regeling werd regelmatig (in 2009 7 maal) een beroep gedaan.

6422 Vrijwilligersbeleid

Het vrijwilligersbeleid is onder meer van belang voor de sociale samenhang in onze gemeente. Door verschillende voorwaardenscheppende maatregelen wordt vorm gegeven aan dit beleid. De nota vrijwilligersbeleid loopt van 2007-2010. In 2009 is een aantal maatregelen uitgevoerd: verzekering voor vrijwilligers, organisatie van Make a Difference Day (MADD), organisatie van de Vrijwilligersavonden en de specifieke activiteiten van het Vrijwilligersbureau van Stimulans.

In 2009 is gekozen voor een nieuwe aanpak van de Vrijwilligersprijs. De inwoners van Veldhoven werden betrokken bij het nomineren van de vrijwilligersorganisaties en het kiezen van de Top drie van favoriete organisaties. Deze werkwijze is goed bevallen en zal in 2010 worden gecontinueerd.

In 2010 en daarna zal meer aandacht zijn voor de relatie tussen informele zorg (mantelzorg, dienstverlener en zorgvrijwilliger) en het vrijwilligerswerk. Het gaat namelijk zowel bij de informele zorg als het vrijwilligerswerk om de besteding van 'vrije' tijd. Op het moment dat de druk op de mantelzorgers toeneemt kunnen vrijwilligers mogelijk een grotere rol spelen in de ondersteuning hiervan. Hierbij dient in ogenschouw te worden genomen wat dit voor gevolgen heeft voor het aantal vrijwilligers dat activiteiten uitvoert bij de reguliere vrijwilligersorganisaties.

Het beleid inzake Maatschappelijke Stages wordt verder vormgegeven. Per schooljaar 2011-2012 zullen deze stages door het rijk verplicht gesteld worden.

6423 Diverse initiatieven welzijnsterrein

In dit product zijn diverse initiatieven samengebracht. Ze hebben met elkaar gemeen dat het gaat om vrijwilligersactiviteiten waaraan een breed maatschappelijk belang wordt toegekend. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over Sensoor, Commissie Ziekendag, Slachtofferhulp en het Rode Kruis Veldhoven. Deze organisaties hebben ook in 2009 een subsidie ontvangen.

Op dit product is in 2009 ook de stimuleringsmaatregel AED's uitgevoerd. In 2009 is een tweede tranche van deze stimuleringsmaatregel uitgevoerd. Hierdoor zijn er twaalf AED's verstrekt, waarvan er zes 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar zijn. Via de eerste tranche in 2008 zijn er eveneens twaalf AED's verstrekt. De dekkings- en spreidingsgraad van AED's in Veldhoven is hiermee verbeterd. Ook het aantal opgeleide burgers in reanimeren en AED-gebruik is met de beide tranches van de stimuleringsmaatregel toegenomen. Ook het communicatie-aspect over de aanwezigheid van AED's en wat te doen in geval van een hartstilstand is in 2009 verder uitgevoerd.

6424 Welzijnsaccommodaties

In 2009 is gestart met een eerste nadere uitwerking van de actiepunten op het gebied van versterking van de welzijnsaccommodaties. Daarvoor is vanaf 1 april 2009 een welzijnscoördinator aangesteld. Na aanvankelijk zich te richten op alle genoemde accommodaties is ingezoomd op de wijkaccommodaties. Hierover zal in het eerste kwartaal van 2010 een notitie worden opgesteld over de te volgen werkwijze om deze accommodaties nader te versterken. Uit de tot nu toe gevoerde inventarisatie komt een beeld naar voren van exploitatietekorten van de wijkaccommodaties en gebrek aan vrijwilligers. Ook krijgen de accommodaties te maken met steeds meer beperkingen om (para) commerciële activiteiten te ontplooiën, hetgeen een nadelige invloed heeft op de exploitatie.

6425 Ontmoetingsruimte mens zonder werk

De Nieuwe Band heeft in 2009 aangegeven, dat zij voorziet dat - door het alsmear stijgende aantal deelnemers en groeiende activiteitenbezoek - de vraag naar meer ruimte steeds dringender wordt. Dit kan binnen het huidige gebouw en de huidige locatie niet gerealiseerd worden. In 2010 zullen daartoe alternatieve mogelijkheden worden verkend inclusief de mogelijkheid van combinaties met andere organisaties en activiteiten. Hierdoor kan in 2010 reeds een eerste indicatie gegeven worden over de (on)mogelijkheden van deze ruimtebehoefte en kunnen voorstellen gedaan worden over de te volgen richting.

6426 Vorming en ontwikkeling/emancipatie

De teruggang in het aantal vrouwenorganisaties lijkt zich te stabiliseren. Stichting EVA is volop actief en ook Stichting Kaleidoscoop ontplooit verschillende activiteiten. De raad heeft 28 september 2009 de nota Integratiebeleid vastgesteld. Met integratie wordt de integratie van migranten bedoeld. Binnen het integratiebeleid wordt een volwaardige participatie van elke inwoner aan de samenleving nagestreefd. Dit kan alleen bereikt worden als hieraan binnen alle beleidsvelden aandacht wordt besteed. Daarom is gekozen voor inclusief beleid. Dat wil zeggen dat er algemeen beleid is waar het kan en specifiek waar het moet. Een adequate monitoring van de bestaande situatie is hierbij van belang. De acties zullen dan ook voornamelijk daar op gericht zijn. Daarnaast zal in 2010 gestart worden met de voorbereiding van plannen voor een jaarlijks Multi culinair/cultureel festival.

In 2009 is de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen aangenomen. Begin 2010 gaat de wet voor gemeenten van kracht. De wet verplicht gemeenten de inwoners de toegang te bieden tot een antidiscriminatievoorziening die hen onafhankelijke bijstand kan bieden bij de afwikkeling van discriminatieklachten. Het gaat hierbij om de afwikkeling van klachten waaronder leeftijd, handicap/chronische ziekte, geslacht, levensovertuiging, ras, burgerlijke staat, arbeidsduur, arbeidscontract, nationaliteit, uiterlijke kenmerken en godsdienst. In 2009 is met de regionale antidiscriminatievoorziening Adviespunt Discriminatie Zuidoost Brabant overleg geweest over de afhandeling van de klachten. Verder zijn er plannen om het mogelijk te maken om ook bij het gemeenteloket en bij Bureau sociaal Raadslieden in Veldhoven melding te doen discriminatie.

6427 Samenlevingsopbouw/Roma

In 2009 is besloten om de jongvolwassenen individuele trajecten aan te bieden. Hiermee wordt/is een einde gemaakt aan het groepsgewijs onderwijs geven en wordt op maat een werk/leertraject ontwikkeld. Stimulans heeft de opdracht gekregen dit maatwerk in samenwerking met de klantmanager van de afdeling WIZ vorm te geven. Sinds 2009 heeft Veldhoven meegewerkt aan het oprichten van een landelijk Roma platform. In nauwe samenwerking met de VNG en andere Roma-gemeenten wordt een landelijke aanpak ontwikkeld en wordt onderzocht welke (Europese) subsidie-mogelijkheden benut kunnen worden.

Wooninc is als eigenaar van de opstallen in 2009 gestart met de verstening van de woonwagenlocaties. Deze verstening zal in 2010 zijn vervolg krijgen.

6428 Samenlevingsopbouw/overige

In 2009 heeft Stimulans Welzijn haar reguliere activiteiten uitgevoerd. In 2009 lag het accent van het jongerenwerk in de wijk. Dat wil zeggen dat de jongerenwerkers meer 'outreaching' zijn gaan werken om de doelgroep te verbreden. In het kader van wijkbeheer zijn met het merendeel (7) van de wijkplatforms afspraken gemaakt over de inzet van opbouwwerk. Verder is er gewerkt aan het opzetten van een wijkcontract in samenwerking met Aert Swaens en Woonbedrijf (zie ook programma Kwaliteit woon- en leefomgeving). Dit wijkcontract zal waarschijnlijk eerst in de wijk d' Ekker worden vormgegeven. Verder is de vraag toegenomen naar de inzet van bemiddelaars bij burenoverlast. Door een aantal ontwikkelingen zoals de wens/behoefte om meer

outreaching te werken en de inzet van buurtbemiddelaars zal mogelijk de opdracht/het budgetcontract aangepast moeten worden.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 7 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6420	subsidiebeleid	60	46	55	86	-31	-26
6421	onvoorzene welzijnsact.	52	58	48	22	26	30
6422	vrijwilligersbeleid	62	117	184	95	89	-33
6423	div. initiatieven welz. terrein	37	94	114	91	23	-54
6424	welzijnsaccommodaties	164	339	341	313	28	-149
6425	ontm.ruimte mens.zond.werk	44	45	47	41	6	3
6426	vorming en ontw./emancip.	29	24	24	24		5
6427	samenlevingsopbouw/Roma	143	149	143	160	-17	-17
6428	samenlevingsopbouw/overige	770	797	813	803	10	-33
		1.361	1.669	1.769	1.635	134	-274
<u>BATEN:</u>							
6420	subsidiebeleid						
6421	onvoorzene welzijnsact.						
6422	vrijwilligersbeleid	5	20	31	-6	-37	-11
6423	div. initiatieven welz. terrein						
6424	welzijnsaccommodaties	10	10	10	10		
6425	ontm.ruimte mens.zond.werk						
6426	vorming en ontw./emancip.						
6427	samenlevingsopbouw/Roma						
6428	samenlevingsopbouw/overige						
		15	30	41	4	-37	-11
SALDO (- = nadeel)		-1.346	-1.639	-1.728	-1.631	97	-285
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6420	subsidiebeleid						
6421	onvoorzene welzijnsact.						
6422	vrijwilligersbeleid	17					17
6423	div. initiatieven welz. terrein						
6424	welzijnsaccommodaties						
6425	ontm.ruimte mens.zond.werk						
6426	vorming en ontw./emancip.						
6427	samenlevingsopbouw/Roma						
6428	samenlevingsopbouw/overige						
		17					17
<i>onttrekking reserve:</i>							
6420	subsidiebeleid						
6421	onvoorzene welzijnsact.						
6422	vrijwilligersbeleid	10		17	7	-10	-3
6423	div. initiatieven welz. terrein		50	50	50		50
6424	welzijnsaccommodaties	4	4	4	4		
6425	ontm.ruimte mens.zond.werk	6					-6
6426	vorming en ontw./emancip.						
6427	samenlevingsopbouw/Roma						
6428	samenlevingsopbouw/overige	32					-32
		52	54	71	61	-10	9
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-1.311	-1.585	-1.657	-1.570	87	-259

Toelichting:

6420 Subsidiebeleid

Overschrijding van € 31.000 kan verklaard worden door het verschil tussen geraamde uren en gerealiseerde uren. De betrokken medewerkers hebben meer uren gerealiseerd dan geraamd. De verklaring daarvoor is meervoudig. Het subsidiebeleid is omvangrijker geworden doordat er steeds meer eisen aan rechtmatigheid worden gesteld. Over het algemeen betekent dit dat zaken tijdig en juist moeten worden afgewerkt. Dit vergt veel controle en herhalingsacties. Concreet houdt dit in dat er meer met formats gewerkt zal worden. Deze dienen te worden ontwikkeld en geactualiseerd. En ook controles over en het verwerken van door instellingen aangeleverde informatie (rapportages) vragen jaarlijks veel meer tijd. In 2009 is nieuwe software ontwikkeld voor de subsidieadministratie. Dat heeft ook om extra inzet gevraagd. Op het moment dat de kinderziektes uit het systeem zijn zal dit naar verwachting wel wat efficiënter worden dan het eerdere systeem.

6421 Onvoorziene welzijnsactiviteiten

In 2008 is een balanspost opgenomen om PR-uitgaven van Cult&Tumult te kunnen voldoen. Die uitgaven in 2009 zijn abusievelijk echter niet ten laste van die balanspost gebracht, maar zijn verantwoord op het product evenementen (6308).

6422 Vrijwilligersbeleid

Er is in 2009 minder gerealiseerd in het vrijwilligersbeleid dan geraamd. Concreet betekent dit dat enkele geplande activiteiten niet of niet volledig uitgevoerd zijn. Omdat deze activiteiten onderdeel uitmaken van de opdracht van Stimulans, die geldt van 2009-2011, is ervoor gekozen deze activiteiten pas later dan 2009 uit te voeren.

6423 Diverse initiatieven welzijn

Voor de AED's is meer ruimte geraamd (ongeveer € 50.000, onttrekking aan reserve) dan uitgegeven (€ 22.000). De verklaring hiervoor is dat er minder aanvragen zijn gedaan dan vooraf werd verwacht.

6427 Samenlevingsopbouw/Roma

Ten opzichte van de begroting zijn minder uren gerealiseerd door het ziekteverzuim. Begroot werden 981 uren en gerealiseerd 790 uren. Dit verklaart een eenmalig voordeel in 2009 ten opzichte van de begroting van € 16.000. Ook het achteraf verwerken van een nota over de 2de helft van 2008 in 2009 geeft een nadelig resultaat ten opzichte van de begroting 2009 van ongeveer € 33.000.

II.1.8 MILIEU EN DUURZAAMHEID

Programmabeschrijving

Wij beschermen onze inwoners tegen onaanvaardbare risico's die de gezondheid en de veiligheid kunnen aantasten. Daartoe stellen we regels vast en handhaven we die. Bovendien zorgen wij ervoor dat de leefomgeving duurzaam beheerd en ontwikkeld wordt. We bevorderen duurzaam bouwen, het gebruik van duurzame energiebronnen en we behouden of herstellen natuurlijke elementen in het landschap.

We overwegen een hoger ambitieniveau van het milieubeleidsplan. Samen met de regio, de provincie en het rijk werken we aan verbetering van de luchtkwaliteit.

Algemene Doelstelling

Wij bieden een veilige en gezonde duurzame woon-, werk- en leefomgeving

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Verbetering luchtkwaliteit	Voldoen aan de wettelijke norm voor de concentratie fijnstof (PM10) en concentratie stikstof(di)oxide (NOx)	Gemiddelde jaarconcentratie fijnstof en stikstof(di)oxide	Uit de regionale rapportage luchtkwaliteit over 2008 blijkt dat in Veldhoven geen sprake was van overschrijding van de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit.
2.	Veilige werk- en leefomgeving	Inwoners van Veldhoven worden beschermd tegen (milieu)overlast van bedrijfsactiviteiten en/of evenementen	Aantal gegronde klachten inzake milieuoverlast neemt af	68 Hoger dan verwachte 40 meldingen en hoger dan 50 meldingen in 2008. Oorzaak is KlantenContactCentrum en Corsa-registratie.
3.	Duurzame werk- en leefomgeving	Duurzaamheid is, daar waar relevant, een onderdeel van nieuwe beleidsplannen en/of raadsvoorstellen	Nieuwe beleidsplannen / raadsvoorstellen waarbij het aspect duurzaamheid wordt betrokken	- Milieubeleidsplan 2010-2014 gericht op een duurzaam Veldhoven 2030. - Subsidieregeling Duurzame Energie, - Energyhouse - SLOK-uitkering (t.b.v. uitvoeren klimaatplan) - duurzaamheid in ruimtelijke plannen, zoals Zilverackers - duurzaamheid in concrete plannen zoals op het gebied van Openbare verlichting, Groen beleid, riolering en bodembeheer.

Toelichtingen beleideffecten

1. In 2009 is verdere uitvoering gegeven aan het luchtkwaliteitactieplan.
2. In 2009 waren 40 klachten begroot. In zijn totaliteit zijn er 68 gegronde klachten binnengekomen. Vier klachten zijn nog in behandeling. Deze klachten hebben

betrekking op inrichtingen en op de APV (bijvoorbeeld geluidsoverlast bij buurtfeest). Het aantal klachten is hoger dan begroot en ook hoger dan in 2008. Door het registreren van meldingen in Corsa worden ze beter vastgelegd. Door invoering van het KlantenContactCentrum en het gebruik van de website is het maken van meldingen laagdrempelig geworden en wordt hier meer gebruik van gemaakt. De streefwaarde voor 2011 is 20 klachten, terwijl op basis van de huidige ontwikkelingen, waaronder in 2010 de invoering van de Stadswacht, de verwachting is dat het aantal meldingen toeneemt naar 90 meldingen.

3. In 2009 is het concept Milieubeleidsplan 2010-2014 opgesteld, waarbij duurzaamheid één van de belangrijkste uitgangspunten is. Verder is duurzaamheid ook betrokken bij plannen/projecten op het gebied van klimaat en afval. In het overzicht is een aantal plannen opgesomd die afgelopen jaar zijn vastgesteld of uitgevoerd.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6504	Uitvoering regelgeving	2,3
6513	Bouwtoezicht	2,3
6551	Milieuhandhaving	2,3
6552	Riolen	2,3
6554	Afval	2,3
6555	Begraafplaats	-

6504 Uitvoering regelgeving

In 2009 is een professionaliseringsslag gemaakt ten aanzien van bijzondere wetten. Hierdoor is de dienstverlening sneller en klantgerichter geworden.

6513 Bouwtoezicht

In 2009 is gewerkt met het handhavingsuitvoeringsprogramma. De evaluatie van het handhavingsuitvoeringsprogramma zal in het tweede kwartaal van 2010 worden aangeboden aan het college en de gemeenteraad.

6551 Milieuhandhaving

In 2009 is gewerkt met het handhavingsuitvoeringsprogramma. De evaluatie van het handhavingsuitvoeringsprogramma zal in het tweede kwartaal van 2010 worden aangeboden aan het college en de gemeenteraad.

Hieronder zijn de overige hoofdpunten aangegeven die relatie hebben met de beleidseffecten

Verbetering luchtkwaliteit

In 2009 is verdere uitvoering gegeven aan het luchtkwaliteitsactieplan. Dit geldt m.n. voor de verdere verschoning van het eigen wagenpark, communicatie, uitwerken van

maatregelen ter verbetering van de doorstroming en groenbeleid in het kader van luchtkwaliteit.

Veilige werk- en leefomgeving

In 2009 zijn 64 klachten afgehandeld en eind 2009 waren nog 4 klachten in behandeling. Door nieuwe ontwikkelingen (zoals de doorontwikkeling van het klantencontactcentrum, het invoeren van stadstoezicht en het feit dat A-inrichtingen niet meer bezocht worden) is het de verwachting dat de klachten de komende twee jaar juist toenemen in plaats van afnemen.

Duurzame werk- en leefomgeving

In het Milieuprogramma 2009 waren veel acties en activiteiten opgenomen op het gebied van een duurzame werk- en leefomgeving (zie hiervoor bij "beleidseffecten" en de evaluatie die medio april verschijnt).

De belangrijkste stap voor de toekomst is het vaststellen van het Milieubeleidsplan 2010-2014 (9 februari 2010). Hierin is een visie opgesteld gericht op de langer termijn (2030) en zijn doelen vastgesteld voor de korte termijn (2014). Jaarlijks wordt een milieu-uitvoeringsprogramma opgesteld binnen de kaders van het milieubeleidsplan. Het plan voor 2010 zal uiterlijk april 2010 worden vastgesteld door het college.

6552 Riolen

Het jaarlijks onderhoud is uitgevoerd conform de gestelde eisen.
Het rioolbeheerplan is in 2009 aan de raad aangeboden.

Vervangingsinvesteringen van de riolen heeft in beperkte mate in 2009 plaatsgevonden, dit omdat een totale inventarisatie in het vGRP is opgenomen die eind 2009 aan de raad is aangeboden en is inmiddels vastgesteld in februari 2010.

6554 Afval

De diverse afvalstromen zijn ingezameld conform de gestelde eisen.
Werkzaamheden zijn conform onderhoudsplan uitgevoerd.
Eind 2009 is gestart met de inzameling van plastic en in 2009 heeft er een aanbesteding huishoudelijke afvalstoffen plaatsgevonden.
De bouw van het nieuwe milieustation bevindt zich in de eindfase. Oplevering wordt begin 2010 verwacht.

6555 Begraafplaats

Het regulier onderhoud is uitgevoerd. Realisatie conform de doelstelling en kwaliteitseisen.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 8 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6504	uitvoering regelgeving	49	42	38	39	-1	10
6513	bouwtoezicht	1.050	1.282	1.084	1.234	-150	-184
6551	milieuhandhaving	432	738	694	595	99	-163
6552	riolen	2.047	2.037	5.869	3.871	1.998	-1.824
6554	afval	3.364	3.883	3.823	3.875	-52	-511
6555	begraafplaats	301	338	352	332	20	-31
		7.243	8.320	11.860	9.946	1.914	-2.703
<u>BATEN:</u>							
6504	uitvoering regelgeving	49	46	46	42	-4	-7
6513	bouwtoezicht	6	9	49	58	9	52
6551	milieuhandhaving	38	5	73	33	-40	-5
6552	riolen	1.867	2.283	6.100	3.862	-2.238	1.995
6554	afval	4.309	4.568	4.549	4.782	233	473
6555	begraafplaats	99	117	117	112	-5	13
		6.368	7.028	10.934	8.889	-2.045	2.521
SALDO (- = nadeel)		-875	-1.292	-926	-1.057	-131	-182
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6504	uitvoering regelgeving		25				
6513	bouwtoezicht						
6551	milieuhandhaving	45					45
6552	riolen						
6554	afval	25		225	225		-200
6555	begraafplaats						
		70	25	225	225		-155
<i>onttrekking reserve:</i>							
6504	uitvoering regelgeving						
6513	bouwtoezicht						
6551	milieuhandhaving	63		206	155	-51	92
6552	riolen		-14				
6554	afval		10	225	225		225
6555	begraafplaats						
		63	-4	431	380	-51	317
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-882	-1.321	-720	-902	-182	-20

Toelichting:

6513 Bouwtoezicht

Op het product zijn meer uren geboekt dan begroot (ruim 600 uur). Dit is te verklaren door onder andere zware handhavingstrajecten (NOP, De Graauw, etc). Daarnaast zijn op het product verschillende kosten gemaakt om personeel te vervangen, consignatieregeling, oproepen bij klachten buiten kantooruren, woningontruimingen, etc, te financieren.

6551 Milieuhandhaving

Lasten: In 2009 is gestart met het in kaart brengen van allerlei zaken die raakvlakken hebben met het landschapsbeleidsplan. In de loop van 2010 kunnen uit deze inventarisatie keuzen gemaakt worden welke maatregelen uitgevoerd gaan worden. De beschikbare €100.000,- is hierdoor in 2009 niet besteed. In de eerste Marap 2010 wordt teruggekomen op de financiële kant van de te nemen uitvoeringsmaatregelen.

Baten: In 2009 is bijna € 48.000 SLOK-bijdrage (klimaat) aangevraagd. Deze wordt ontvangen via het gemeentefonds (en dus niet binnen programma 8). Er wordt bij uitgaven klimaatbeleid in 2010 rekening mee gehouden dat de dekking vanuit het gemeentefonds plaatsvindt.

Voor externe veiligheid is voor 2009 € 24.000 subsidie toegezegd door de provincie. Deze zal in 2010 worden ontvangen. In 2009 is wel bijna € 30.000 subsidie van de provincie ontvangen voor externe veiligheid over voorgaande jaren, dit bedrag was niet begroot.

6552 Riolen

Bij de uitgaven van de voorziening onderhoud riolering is de grootste afwijking te vinden in de uitgaven voor reiniging en inspectie. In de planning was opgenomen dat in 2009 een contract voor structureel reiniging en inspectie van het vrijvervalriool zouden worden aangegaan. Dit is niet gelukt, mede doordat er gewacht is op het nieuw op te stellen vGRP, dat begin 2010 aan de raad is aangeboden. Daarin komt deze actie terug. Dit is overigens ook de reden dat op andere vlakken een relatief afwachtende houding is aangenomen.

Ook bij de (vervangings)investeringen in 2009 m.b.t. riolering is een afwachtende houding aangenomen aangezien een complete inventarisatie van nieuwe investeringen in het nieuwe vGRP is opgenomen. Enkele projecten waarin rioleringswerkzaamheden moesten plaatsvinden in 2009 zijn in uitvoering of inmiddels uitgevoerd.

In 2009 is er op product 6552 riolen een nadeel ontstaan (€ 420.000,-) doordat de technische bijstelling van de begroting niet heeft geresulteerd in een tussentijdse aanpassing van de riooltarieven in 2009.

Doordat er terughoudend is omgegaan met vervangingen zijn er in 2009 minder beïnvloedbare kosten gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd (voordeel € 180.000,-).

6554 Afval

Door de voorbereiding van de start van de inzameling plastic afval zijn er in 2009 incidenteel meer externe kosten overige afvalstromen gerealiseerd dan geraamd. Daartegenover staat dat in 2009 een verrekening heeft plaatsgevonden van het verpakkingsbesluit vanaf 2008 die niet in de oorspronkelijke begroting was geraamd. Door deze vergoeding en door hogere opbrengsten afvalstromen zijn er incidenteel meer baten gerealiseerd dan geraamd. Voor de begroting 2009 is voor het eerst een verdeling gemaakt tussen inkomsten en uitgaven van de afzet van afvalstromen. In de rekening 2009 is dit consequent doorgevoerd. De zo verkregen informatie zal in 2010 worden verwerkt om het beeld voor 2010 en verder te optimaliseren.

6555 Begraafplaats

Er zijn minder eigen uren grafdelvingen gerealiseerd dan geraamd.

Mutaties reserves 2009

Voor product 6551 Milieuhandhaving was een onttrekking aan de reserves begroot van € 206.000. Dit bedrag was opgebouwd uit de volgende mutaties in begrotingswijzigingen:

- investering maatschappelijk nut: € 92.975,- (voor de investering 708700 Project Landschapsbeleidsplan)
- budgetoverheveling 2008/2009 milieubeleidsplan: € 45.000,-
- inventarisatie landschapsbeleid: € 10.000,-
- kredietcrisis/woonsubsidie: € 58.500,-

Van deze begrootte onttrokken reserves uitgegeven:

- € 48.000 Park Muggenhol (723800)
- € 45.000 Milieubeleidsplan.
- € 58.500 woonsubsidie

totaal uitgaven: € 151.500,-

II.1.9 ECONOMIE EN ARBEIDSMARKTBELEID

Programmabeschrijving

Wij bevorderen de diversiteit en de continuïteit van onze werkgelegenheid door de aard van de bedrijvigheid te verbreden en ons binnen Brainport te profileren als vestigingsplaats voor (medisch)technologische bedrijven. We scheppen een aantrekkelijk ondernemersklimaat, met name voor startende ondernemingen. We zetten accountmanagement in om de contacten met de gevestigde bedrijven te verbeteren.

Het ondersteunen van onze inwoners bij het zoeken naar werk vinden wij een belangrijke sociale opgave. De aard van die ondersteuning stemmen we af op de individuele mogelijkheden van de werkzoekende. Door samenwerking met bedrijven en opleidingsinstituten koppelen we werkzoekenden aan de vraag op de arbeidsmarkt. Als de afstand tot de arbeidsmarkt nog niet te overbruggen is, bieden we alternatieven aan gericht op maatschappelijke participatie.

Algemene Doelstelling

Wij bevorderen de werkgelegenheid

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Veldhoven heeft een goed vestigingsklimaat	Het aantal bedrijven in Veldhoven neemt toe	Aantal bedrijven	2772 (zie toelichting)
2.	Behoud van voldoende werkgelegenheid in Veldhoven	Voor elk opleidingsniveau is het aantal geschikte arbeidsplaatsen minstens gelijk aan het betreffend deel van de beroepsbevolking	Verhouding arbeidsplaatsen en aantal personen in een bepaalde opleidingscategorie binnen de beroepsbevolking	1,2 (zie toelichting)
3.	Afname van het aantal uitkeringsgerechtigden	Het aantal uitkeringsgerechtigden neemt in Veldhoven sterker af dan bij gemeenten in de regio.	Aantal uitkeringsgerechtigden	zie toelichting
4.	Recreatie en toerisme heeft een economische betekenis voor de gemeente	Toename aantal (zakelijke) overnachtingen binnen de gemeente	Aantal (zakelijke) overnachtingen per jaar van bezoekers aan Veldhoven	91.203 (zie toelichting)
5.	Veldhoven heeft binnen Brainport een sterke positie	Vergroting deelname projecten binnen Brainport.	Aantal projecten waaraan wordt deelgenomen.	Zie toelichting
6.	Veldhoven heeft een detailhandelstructuurvisie afgestemd op het door inwoners gewenste niveau	De tevredenheid van inwoners over detailhandelsvoorziening en neemt toe	Tevredenheidscijfer over detailhandelsvoorzieningen in de wijkatlas	Zie toelichting

Toelichtingen beleideffecten

1. Het aantal bedrijfsvestigingen bedroeg in 2008 ca.2686 en 2009 ca. 2772 (voorlopige cijfers). Dus een toename van ca. 86.

2. De verhouding tussen de totale werkgelegenheid en de totale omvang van de beroepsbevolking in Veldhoven is in 2009 gelijk gebleven aan 2008. De werkgelegenheidsfunctie bedraagt 1,2 (meer arbeidsplaatsen dan omvang beroepsbevolking). Het betreft totaalcijfers. Gegevens met een uitsplitsing naar opleidingsniveau zijn niet beschikbaar.
3. Door de economische crisis is het aantal uitkeringsgerechtigden in 2009 sterk toegenomen. Dat is lokaal, maar ook regionaal en landelijk zo. Het aantal uitkeringsgerechtigden Wwb/Ioaw was op 31 december 2008 349 personen en op 31 december 2009 is dit aantal gestegen tot 405 personen.
4. Het totaal aantal (zakelijke) overnachtingen bedroeg in 2009 ca.91.203. Ten opzichte van 2008 (totaal ca.116.323) is er een daling van ruim 15.000.
5. Brainportprojecten waaraan Veldhoven deelneemt zijn: Brainport Avenue (Runport A2, Opwaardering Gender, aansluiting A67, maatregelen Kempenbaan) High Med en de uitwerking van een bedrijfspand als icoon voor op De Run 1000, voor bedrijvigheid in de brainportspeerpuntsector High Tech Systems
6. Het gemiddelde rapportcijfer van de inwoners van Veldhoven over de winkelvoorzieningen voor de dagelijkse boodschappen was in 2008 een 7,3. De eerstvolgende wijkatlas verschijnt in 2010. Over 2009 zijn dus geen gegevens bekend.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6200	Economische zaken	1,2,4,5,6
6210	Weekmarkt	6
6430	WWB	3
6432	Overige uitkeringen	3
6436	Uitstroombevordering	3
6438	Gesubsidieerd werk (wiw/id)	

6200 Economische zaken

Op basis van het actieprogramma 2007- 2010 van de Nota Economisch Beleid Veldhoven 2007-2015 zijn in 2009 ondermeer de volgende zaken opgepakt:

- De selectieprocedure voor een bedrijfsverzamelgebouw op Habraken is in 2009 afgerond. Een herziening van het bestemmingsplan daarvoor is in procedure. Naar verwachting zal in 2010 met de bouw gestart worden.
- In de zomer 2009 is de ondernemerswebsite integraal geactualiseerd. In 2010 zal in het kader van de ontwikkeling van een nieuwe website voor de gemeente

Veldhoven een verdere doorontwikkeling van de ondernemerswebsite plaatsvinden.

- In februari 2009 heeft een startersavond voor 114 startende ondernemers plaatsgevonden. Als vervolg daarop vond in september 2009 een startersnetwerkvond plaats waaraan 40 startende ondernemers deelnamen.
- In 2009 heeft de doorontwikkeling van het parkmanagement verder gestalte gekregen en functioneren er inmiddels een aantal commissies (veiligheid, infrastructuur, milieu, groen en grijs, werkboulevard) met vertegenwoordigers vanuit bedrijfsleven en gemeente. In 2010 zal de door gemeente, VOC (Veldhovens Ondernemers Contact) en SPV (Stichting Parkmanagement Veldhoven) vastgelegde financiële en organisatorische opzet worden geëvalueerd.

Als uitwerking van de Detailhandelsstructuurvisie 2008-2015 zijn in 2009 de volgende zaken opgepakt:

- Samen met de Ondernemersvereniging Veldhoven-dorp en Kamer van Koophandel Brabant is een plan van aanpak centrummanagement opgesteld. Met een opstartfase van 10 maanden wordt vanaf september 2009 toegewerkt naar een organisatorisch en financieel stabiel centrummanagement in de Kromstraat. Op basis van een evaluatie eind 2010 zal een besluit worden genomen over de participatie van de gemeente vanaf 2011.
- In 2009 is een ruimtelijk-functionele visie voor het City Centrum opgesteld. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een kwantitatief en kwalitatief kader dat als bouwsteen is gebruikt voor het Centrum Ontwikkelingsplan dat begin 2010 is vastgesteld. Daarnaast biedt het een concreet ontwikkelingskader voor de uitwerking van fase 1 en fase 2a van Lijnen en Pleinen.

In het kader van het maatregelenpakket Veldhovense aanpak kredietcrisis (vastgesteld 14 juli 2009), participeert de gemeente in het actieplan Arbeidsmobiliteit Brainport (SRE). Het plan is niet alleen gericht op het zoveel mogelijk verzachten van de gevolgen van de crisis maar ook op het tekort op middellange termijn (vanaf 2011) aan (technische) vakmensen.

In 2009 zijn op bedrijventerrein Habraken 4 kavels verkocht en voor eerste half jaar 2010 wordt de verkoop van ca. 3 kavels verwacht.

In 2009 zijn op Zandven zijn 3 werkkavels (zonder bedrijfswoning) verkochten. Begin 2010 is de eerste woon-werkkavel verkocht.

De uitgifte van bedrijfsgrond loopt vanwege de economische crisis trager van verwacht. Door de crisis is de verkoop van woon-werkkavels extra problematisch. De financiering door banken en de verkoop van de huidige woning spelen hierin een cruciale rol.

Vanaf eind 2009 is sprake van een toename van de belangstelling en lopen er contacten met enkele serieuze gegadigden, die hopelijk in 2010 tot verkoop kunnen leiden.

In 2009 zijn met name vier prioritaire projecten van het Masterplan De Run verder uitgewerkt, te weten: De Run 1000/2000 (herstructureringsplan Runport A2 opgesteld), opwaardering Gender (herstructureringsplan opgesteld), revitaliseren openbare ruimte De Run 8000 (herinrichting start mei 2010).

In 2009 heeft de gemeente besloten om deel te gaan nemen in Brainport Development N.V. Dit betekent dat de gemeente in 2010 aandelen verwerft en met ingang van 2010 jaarlijks bijdraagt aan de basisfinanciering en vanaf 2009 zowel bestuurlijk als ambtelijk nadrukkelijker betrokken bij de sturing van Brainport.

In december 2009 is de Veldhovense Brainportagenda vastgesteld. Naast belangrijke projecten als Brainport Avenue en High Med zal de agenda in 2010 worden gebruikt om aanvullende initiatieven te ontplooiën.

6210 Weekmarkt

Realisatie van de weekmarkt op het Meiveld.

De weekmarkten hebben plaatsgevonden. Tijdens de ijsbaan op het Meiveld heeft er een alternatieve markt gestaan.

6430 WWB

De kredietcrisis heeft roet in het eten gegooid voor wat betreft de verwachte ontwikkelingen van het uitkeringsbestand. Het aantal inwoners dat afhankelijk is geworden van een bijstandsuitkering is in 2009 toe- in plaats van afgenomen. Deze ontwikkeling is landelijk en regionaal. Het lijkt er op dat de ontwikkeling in zuidoost brabant opnieuw eerder negatief is ingezet dan in de rest van het land.

Regionaal zijn de handen ineens geslagen. Met lokale en regionale actieplannen en projecten beogen de schade beperkt te houden. In Veldhoven zijn op basis van de crisisnota 2 extra functies ingezet om nieuwe vacatures te laten ontwikkelen en om jongeren extra te ondersteunen bij re-integratie.

Door de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden loopt het voordeel, dat eerder werd behaald op het Inkomensdeel Wwb, achteruit.

Vanaf 1 juli 2009 wordt de Wwb voor 65 jarigen en ouder uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank. Ouderen hoeven dus geen beroep meer te doen op bijstand bij de gemeente. Wijzigingen in het inkomen worden door de SVB doorgerekend.

Vanaf 1 oktober 2009 geldt voor jongeren tot en met 27 jaar een ander regime: in de Wet investering in jongeren (Wet Wij) geldt een paradigmawisseling: jongeren krijgen van de gemeente een werkleeraanbod, en als zij dat accepteren, eventueel inkomensondersteuning. Hiermee wordt gepoogd meer druk te zetten op de activering van jongeren.

6432 Overige uitkeringen

Het aantal inwoners dat een beroep doet op inkomensvoorzieningen op grond van de IOAW neemt eveneens in 2009 weer toe. Ook hier geldt als oorzaak vooral de crisis waardoor minder banen beschikbaar zijn en de uitstroom naar werk, zeker voor de ouderen, onmogelijk is geworden.

De crisis lijkt mee te vallen voor de kleine zelfstandigen. Het aantal aanvragen voor een voorziening op grond van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen is in 2009 nauwelijks toegenomen.

Het aantal inwoners met een voorziening op grond van de Ioaz is in 2009 stabiel gebleven.

6436 Uitstroombevordering

Na 5 jaren van een positieve balans tussen instroom en uitstroom is 2009 een jaar geworden waarin de uitstroom minder was dan de instroom. Gevolg was dat het aantal uitkeringsgerechtigden toenam. Wanneer we de uitstroom van de 65+ers (die naar de SVB zijn uitgestroomd) niet tellen, dan is de uitstroom in 2009 opnieuw veel minder dan in 2008 en eerdere jaren. De oorzaak hiervan is nagenoeg geheel te wijten aan de crisis: werkgevers nemen geen nieuwe mensen aan en wachten af hoe de economische situatie zich ontwikkelt. Naar werk stroomden slechts 46 inwoners uit. In het kader van de crisis hebben we in 2009 2 extra tijdelijke functies ingezet: middels een "netwerkontginner" genereren we nieuwe arbeidsplaatsen bij werkgevers en met de "klantmanager jongeren" investeren we extra in de bemiddeling van jongeren naar werk.

6438 Gesubsidieerd werk

In 2009 zijn voor 20 personen loonkostensubsidies verstrekt aan werkgevers. Financieel zijn deze lasten meegenomen bij product 6436 Uitstroombevordering. Dit komt doordat de betalingen samen met de andere betaling in verband met uitstroombevorderende maatregelen via ons automatiseringspakket GWS worden verwerkt en het niet praktisch is voor dit onderdeel een apart productnummer te

gebruiken. In 2010 zal worden voorgesteld om het product 6438 Gesubsidieerd Werk te laten vervallen.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 9 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6200	economische zaken	412	319	491	660	-169	-248
6210	weekmarkt	36	54	30	50	-20	-14
6430	WWB	5.976	6.175	6.134	6.576	-442	-600
6432	overige uitkeringen	649	562	833	855	-22	-206
6436	uitstroombevordering	2.008	1.534	1.674	1.819	-145	189
6438	gesubsidieerd werk (wiw/id)	1	385	385		385	1
		9.082	9.029	9.547	9.960	-413	-878
<u>BATEN:</u>							
6200	economische zaken				26	26	26
6210	weekmarkt	22	27	28	24	-4	2
6430	WWB	5.107	5.239	4.659	4.604	-55	-503
6432	overige uitkeringen	680	542	750	826	76	146
6436	uitstroombevordering	1.812	1.160	1.160	1.803	643	-9
6438	gesubsidieerd werk (wiw/id)		385	385		-385	
		7.621	7.353	6.982	7.283	301	-338
SALDO (- = nadeel)		-1.461	-1.676	-2.565	-2.677	-112	-1.216
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
toevoeging reserve:							
6200	economische zaken	60	60	60	60		
6210	weekmarkt						
6430	WWB						
6432	overige uitkeringen						
6436	uitstroombevordering						
6438	gesubsidieerd werk (wiw/id)						
		60	60	60	60		
onttrekking reserve:							
6200	economische zaken	119	60	248	248		129
6210	weekmarkt						
6430	WWB						
6432	overige uitkeringen						
6436	uitstroombevordering			48	48		48
6438	gesubsidieerd werk (wiw/id)						
		119	60	296	296		177
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-1.402	-1.676	-2.329	-2.441	-112	-1.039

Toelichting:

6200 Economische zaken

Op het product "economische zaken" zijn in het kader van brainport uitgaven gedaan die niet onder het product begroot zijn maar ten laste komen van de reserve Stimuleringsfonds Brainport.

Op het product "economische zaken" zijn meer uren geboekt dan geraamd. Dit is o.a. het gevolg van de inzet van uren in het kader van de Veldhovense aanpak kredietcrisis. Deze meer gemaakte uren betreffen een verschuiving van uren binnen de bestaande personeelsformatie EZ en leiden dus niet tot extra kosten.

Er zijn o.a. minder uren gemaakt op Habraken en bestemmingsplan De Run.

6210 Weekmarkt

Er zijn meer uren gerealiseerd in 2009 o.a. door meer uren schoonmaak en uren begeleiding van de marktkoopliden door de komst van de ijsbaan.

6430 WWB (Wet Werk en Bijstand)

Wat de registratie van uren betreft valt bij dit product op dat in 2009 meer uren zijn verantwoord ten opzichte van de urenbegroting 2009 (realisatie 2009 is 23.414 begroot in 2009 zijn 16.344 uren). In 2009 zijn extra uren ingezet door inhuur van personeel om de gevolgen van de economische crisis op te vangen. Het uitkeringsbestand is in de loop van 2009 enorm toegenomen (van 349 personen naar 405 personen). Verder heeft de introductie van een klantmanager Zorg gezorgd voor extra inhuur van een klantmanager Inkomen door een interne doorstroming van een medewerker naar Zorg. Het heeft een tijd geduurd voor de vacature van een applicatiebeheer is ingevuld. Deze periode hebben we ook overbrugd met de inhuur van een externe applicatiebeheerder, die na invulling van de vacature nog ingezet bleef om de nieuwe medewerker te scholen. Omdat deze inzet van externe krachten niet in de urenbegroting zijn opgenomen, wijkt de realisatie van de uren enorm af (toename met ongeveer 40%).

Een en ander betekent binnen de vergelijking van de raming en de realisering in 2009 het volgende:

In vergelijking met 2009 is er een financieel nadeel op gerealiseerde uren in 2009 ten opzichte van de geraamde uren van ongeveer € 600.000, ongeveer 7.000 uren tegen een tarief van € 84,60. (zie toelichting hierboven).

Binnen het product 6430 Wet Werk en Bijstand worden de uitkeringen van enkele groepen uitkeringsgerechtigden verantwoord. Daarnaast registeren we hier uitgaven voor advieskosten, handhavingskosten, schuldhulpverlening en dergelijke. Mede tengevolge van de economische crisis betekend dit het volgende:

In 2009 zijn bij burap I en II extra middelen gevraagd en gehonoreerd om de gevolgen van de economische crisis in het aantal uitkeringsgerechtigden op te kunnen vangen. De bijramingen in burap I en burap II, tot een uitgavenniveau van € 4.600.000, blijken achteraf niet volledig nodig te zijn. Doordat werklozen zich eerst melden bij het UWV voor een uitkering en pas na deze looptijd zich bij ons melden was gedurende 2009 niet duidelijk hoeveel werklozen zich uiteindelijk bij ons voor een uitkering zouden melden. We zijn bij de bestuursrapportages van een slechter scenario uitgegaan dan uiteindelijk is gebleken. Ten opzichte van de begroting verklaart dit een voordeel in 2009 van ongeveer € 160.000. De verwachting is dat in de loop van 2010 het aantal aanvragen behoorlijk zal toenemen, doordat de uitkering bij het UWV voor een groot aantal uitkeringsgerechtigden zal beëindigen. In burap I en II 2010 zal over deze ontwikkeling nader worden gerapporteerd.

Doordat het Inkomensdeel WWB bij burap II nog naar beneden is bijgesteld treedt hier in 2009 ten opzichte van de begroting een klein nadeel op van € 20.000.

Daarnaast hebben we te maken met minder ontvangsten voor terugvordering en verhaal. Dit veroorzaakt nog een extra nadeel op van ongeveer € 33.000.

6432 Overige uitkeringen

Hieronder vallen de Bijstandsbesluit Zelfstandigen (Bbz), de Inkomensvoorziening Oudere Arbeidsongeschikte en Werkloze Werknemers (Ioaw) en de Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers (Ioaz). Voor deze regelingen geldt dat we 75% van de werkelijke kosten kunnen declareren bij het Ministerie en de overige 25% gedekt moeten worden uit een apart Inkomensdeel voor deze regelingen.

Verder geldt voor het realiseren van de eigen uren wat ook al bij product 6430 (WWB) is gemeld.

Doordat aan dit product minder uren zijn besteed dan begroot (resp. 255 en 759 uren), ontstaat een voordeel van € 42.000,-.

Ioaw: In 2009 zijn weliswaar de uitkeringen goed geraamd maar veroorzaakt een bijstelling van het inkomensdeel toch tot een nadeel van ongeveer € 10.000 ten opzichte van de begroting.

6436 Uitstroombevordering

In 2009 werd voor de uitvoering van dit product geraamd dat hiervoor 5.517 uren vaste formatie nodig was. De realisatie is uiteindelijk uitgekomen op 9.885 uren. Het verschil wordt veroorzaakt door inhuur van externe krachten. Aangezien deze kosten ten laste gebracht kunnen worden bij het Participatiefonds bestaat hier voor de gemeente een kostenneutrale situatie.

Bij de analyse van de begroting en de rekening 2009 is gebleken dat uren van inhuur in de begroting zijn doorbelast met het nultarief terwijl bij de werkelijke doorbelasting van de uren gewerkt is met het daadwerkelijke inhuur tarief. Dit veroorzaakt een nadeel van ongeveer € 280.000. Verder zijn de scholings- en activeringskosten enigszins achtergebleven bij de raming, die is gebaseerd op de kosten in 2008. Dit resulteert in een voordeel van ongeveer € 135.000. In 2009 is een nieuwe financieringswijze geïntroduceerd, namelijk het Participatiefonds. Deze rijkssubsidie komt in de plaats van het Werkdeel Wwb (zoals hierboven beschreven). Het Inburgeringsdeel is in 2009 maar gedeeltelijk voor Inburgering ingezet en het niet ingezette deel is besteedt voor de financiering van scholing en activering. Dit resulteert in een voordeel op dit product van ongeveer € 190.000. Binnen het werkveld van uitstroombevordering zijn door onze medewerkers uren ingezet die verband houden met onze wettelijke taak en overige uren ten behoeve van reïntegratieactiviteiten. Deze laatste uren hebben we meegenomen in de verantwoording van het Participatiefonds 2009. Dit levert een voordeel in 2009 van € 454.000.

6438 Gesubsidieerd Werk

Het is oorspronkelijk de bedoeling geweest om hier de loonkostensubsidies te registeren. Zowel voor de kosten als de baten die hiermee verband houden. Door de beperkte mogelijkheden van het automatiseringspakket GWS is het niet mogelijk om deze nuance systeemtechnisch te vertalen. Zodoende zien we van deze aparte registratie af en zijn de kosten en baten van de loonkostensubsidies verwerkt in product 6436 Uitstroombevordering. Dit verklaart het verschil tussen realisatie en begroting. Het voordeel bij de lasten valt weg tegen het nadeel bij de baten. Met een administratieve begrotingswijziging zal dit product in 2010 op nihil worden gezet.

II.1.10 ONDERWIJS

Programmabeschrijving

Een aantal onderwijstaken is bij wet aan de gemeente opgedragen. De belangrijkste daarvan is het adequaat huisvesten van alle scholen, naast het handhaven van de leerplicht en het organiseren van leerlingenvervoer. Ook het bestrijden van onderwijsachterstanden en het aanbieden van volwasseneneducatie vinden hun basis in de wet. Wij voeren deze taken uit als onderdeel van ons lokaal onderwijsbeleid. Met dit beleid bevorderen wij dat meer mensen minimaal een startkwalificatie behalen. Scholen hebben een belangrijke sociale functie en fungeren als ontmoetingsplaats in de wijk. Naast het realiseren van de brede school in Veldhoven Noord opteren wij daarom voor een tweede brede school in Veldhoven Midden en een derde in Veldhoven Zuid (Op Dreef) en onderzoeken we de haalbaarheid van een brede school in Veldhoven West.

Het voortgezet onderwijs is op de Kempen Campus geclusterd tot een eigentijds en kwalitatief hoogstaand onderwijscomplex. Hiermee biedt Veldhoven niet alleen voor de eigen bewoners, maar ook voor de regio een interessant onderwijsaanbod.

Algemene Doelstelling

Wij stellen jongeren tot 23 jaar in staat tot het volgen van primair en voortgezet onderwijs en bieden de mogelijkheid van volwassenen educatie

Beleids effecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Alle scholen in Veldhoven beschikken over adequate huisvesting, waarin zij verantwoord onderwijs kunnen geven	Aantal scholen zonder adequate huisvesting is na de realisatie van de brede scholen en de nieuwbouw PWA gelijk aan 0	Aantal scholen / aantal adequate locaties	7
2.	Afname van het schoolverzuim	Het aantal geregistreerde gevallen van schoolverzuim per onderwijscategorie (primair, voortgezet, etc) neemt de komende vier jaar af.	Aantal geregistreerde gevallen schoolverzuim per jaar.	123
3.	Volwassenen in Veldhoven, die behoren tot specifieke doelgroepen (o.a. laaggeletterden en inburgeraars), hebben voldoende mogelijkheden om hun maatschappelijke en economische positie via studie op het gewenste niveau te krijgen	Deelname aan volwasseneneducatie neemt toe	Aantal deelnemers aan volwasseneneducatie	177
	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
4.	Terugdringen onderwijsachterstand in de voorschoolse periode en bij specifieke doelgroepen (Roma)	De deelname aan programma's gericht op het terugdringen van onderwijsachterstand vergroten.	Aantal deelnemers: VVE Roma's	33 43

Toelichtingen beleidseffecten

1. Het aantal scholen zonder adequate huisvesting is op dit moment 7. Dit betreft de scholen die gehuisvest gaan worden in een multifunctionele accommodatie (MFA/brede school). Het gaat om de volgende scholen: Op Dreef, de Poolster, Jan Ligthart, de Verrekijker, de Prins Willem-Alexanderschool, de Berckacker en de Dick Brunaschool. De hoofdlocaties van de Berckacker en de Dick Brunaschool zijn wel toereikend, het gaat hier om de dislocatie aan de Kempphaan.
2. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in Veldhoven bedraagt:

	<i>Voortgezet Onderwijs</i>	<i>Middelbaar beroepsond.</i>	<i>Totaal</i>
2005/2006	44	70	114
2006/2007	53	74	127
2007/2008	44	80	124
2008/2009	60	63	123

3. De middelen voor volwasseneneducatie worden op de volgende wijze ingezet:

<i>Omschrijving productgroep</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>In procenten</i>
- Participatie en activering	43	24,3%
- Taal en inburgering	47	26,6%
- VAVO	48	27,1%
- Vervolgopleidingen	7	3,9%
- Werk	32	18,1%
Totaal	177	100.0%

In totaal zijn er 174 unieke deelnemers. Een paar mensen hebben aan meerdere productgroepen meegedaan.

4. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE).
In 2009 hebben 33 kinderen meegedaan aan een traject van voor- en vroegschoolse educatie. In 2008 waren dat er 29. Dit is een toename van bijna 14%.

Roma's: specifieke trajecten	
• Voorschools	10
• Basisschool	0
• Voortgezet onderwijs	17
• Vervolgtrajecten	16
Totaal	43

Producten (wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids Effect
6250	Primair onderwijs	1
6251	Openbaar onderwijs	1
6252	Speciaal onderwijs	1
6253	Voortgezet onderwijs	1
6254	Volwasseneneducatie	3
6255	Leerplicht	2
6256	Leerlingenvervoer	-
6257	Onderwijsranddiensten	-
6258	Bestrijding onderwijsachterstanden	4
6259	Natuur- en milieueducatie	-
6260	Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	4

Alle producten

De gemeenteraad heeft op 10 november 2009 de Kadernota Lokaal Educatief Beleid 2009-2013 "Een leven lang ontwikkelen", vastgesteld. In deze nota worden de kaders geschetst waarbinnen educatie in brede zin in onze gemeente zal worden uitgevoerd. Samen met de partners zal een uitvoeringsnota opgesteld worden.

6250 Primair onderwijs

Jaarlijks wordt een huisvestingsprogramma en een meerjarenraming van de huisvestingskosten opgesteld. In het huisvestingsprogramma en het bijbehorende huisvestingsprogramma worden de investeringen in de huisvesting van de scholen opgenomen. De belangrijkste investeringen betreffen de projecten voor de brede scholen. De projecten worden aangestuurd via de Regiegroep Onderwijs. Deze Regiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van het onderwijs en de gemeente. De regiegroep is in 2009 iedere maand bijeengekomen.

Binnen het programma onderwijs speelt een viertal strategische projecten, te weten: de MFA Noord, MFA Midden, MFA Zuid, VSO PWA-school. Voor de realisatie van de MFA Noord heeft de raad middelen beschikbaar gesteld in de Programmabegroting 2010. De overige projecten zullen het Afwegingskader doorlopen zoals beschreven in de Programmabegroting 2010.

MFA/Brede school Veldhoven Noord

In de politiek is, onder meer middels een motie in 2008, de wens uitgesproken om de bouwactiviteiten van ten minste één brede school te starten voor 1 juli 2010. Om deze toezegging na te kunnen komen heeft het college van burgemeester en wethouders medio 2009 ingestemd met een plan van aanpak 'Versnelling bouw MFA Noord'. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat voor de MFA Noord gekozen is voor een aanbestedingprocedure Design & Build. Dit is een vorm van aanpak waarbij één partij verantwoordelijk is voor het ontwerp en de uitvoering van een project.

In het kader van de aanbesteding van het ontwerp en de bouw van de MFA-Noord heeft het college 5 combinaties geselecteerd voor het doen van een inschrijving. Alle inschrijvingen zijn door een beoordelingscommissie getoetst op de gunningcriteria. Het college van burgemeester en wethouders heeft op basis van het advies van de beoordelingscommissie een gunning verleend aan Mertens BV/LIAGG Architecten te Weert. De oplevering/ingebruikname staat gepland voor het najaar 2011.

MFA/Brede school Veldhoven Midden

De MFA Midden is één van de strategische projecten die het Afwegingskader zullen doorlopen zoals beschreven in de Programmabegroting 2010. Definitieve besluitvorming over het beschikbaar stellen van middelen is afhankelijk van de politieke afweging. Inmiddels heeft de regiegroep een haalbaarheidsonderzoek vastgesteld. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening wordt een programma van eisen opgesteld. De oplevering/ingebruikname staat gepland voor 2013.

MFA/Brede school Veldhoven Zuid(Op Dreef)

De MFA Zuid is één van de strategische projecten die het Afwegingskader zullen doorlopen zoals beschreven in de Programmabegroting 2010. Definitieve besluitvorming over het beschikbaar stellen van middelen is afhankelijk van de politieke afweging.

Inmiddels is een projectleider benoemd voor de gebiedsontwikkeling Pastoor Jansenplein. Dit vanwege de combinatie MFA, woningbouw en mogelijk een parkeergarage. De oplevering/ingebruikname staat gepland voor 2013.

De kwaliteit van de huisvesting van basisschool Op Dreef is slecht. Gezien de planning van de oplevering zullen waarschijnlijk tijdelijke maatregelen getroffen moeten worden om de periode tot een definitieve huisvesting te overbruggen.

Verbreding basisscholen (Noordelijk Woongebied)

Het college van burgemeester en wethouders heeft medio augustus 2009 besloten het advies van de werkgroep Verbrede Scholen als leidraad te hanteren bij de verdere uitwerking van de plannen rondom de Brede Scholen Veldhoven. Dit betekent dat onderzocht wordt of, hoe en op welke wijze alle scholen uitgebreid worden met kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk. De verbreding is noodzakelijk om een ongewenste trek van kinderen naar alleen de MFA's te voorkomen. Vanwege de oplevering van de MFA Noord in het najaar van 2011 heeft de verbreding in het Noordelijk Woongebied prioriteit.

6251 Openbaar onderwijs

In Veldhoven is één openbare basisschool, Dick Bruna. Vanaf 1 januari 1998 is deze school overgedragen aan een regionaal schoolbestuur (Regionaal Bestuur Openbaar Basisonderwijs De Kempen). Hiermee is de rol van de gemeente met betrekking tot het openbaar onderwijs beperkt. De gemeente heeft een toezichthoudende taak. In 2009 heeft de wethouder deze taak namens de gemeente uitgeoefend. Er hebben zich geen noemenswaardige zaken afgespeeld.

Het aantal leerlingen van de openbare school is de laatste jaren sterk gestegen. Deze stijging heeft zich in 2009 voortgezet. Zo bedraagt het aantal leerlingen van de school per 1 oktober 2009 in totaal 456. Deze stijging heeft tot gevolg dat de school een tekort aan lokalen heeft. De school heeft leegstaande lokalen van basisschool de Berckacker aan de Kemphaan en aan de Norenberg in gebruik.

6252 Speciaal onderwijs

Jaarlijks wordt een huisvestingsprogramma en een meerjarenraming van de huisvestingskosten opgesteld. In het huisvestingsprogramma en het bijbehorende huisvestingsprogramma worden de investeringen in de huisvesting van de scholen opgenomen. De belangrijkste investeringen betreffen de projecten voor de brede scholen. De projecten worden aangestuurd via de Regiegroep Onderwijs. Deze Regiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van het onderwijs. De regiegroep is in 2009 iedere maand bijeengekomen.

De Zwengel

De Zwengel is een school voor langdurig zieke kinderen. In 2007 heeft de school de nieuwbouw aan de Platanenlaan in gebruik genomen. De school is gelegen naast het gebouw van Herlaarhof. Dit is een instelling waar veel kinderen van de school onder behandeling zijn.

Het aantal kinderen van de school is vanaf dat moment sterk gestegen. In 2009 telt de school 71 leerlingen. De school heeft aangegeven dat het gebouw van de school over enkele jaren waarschijnlijk te klein is om het aantal leerlingen te kunnen opvangen. Het verzoek van de school om uitbreiding wordt behandeld in het kader van de vaststelling van het huisvestingsprogramma 2010.

Prins Willem-Alexanderschool

In 2008 is door het college van burgemeester en wethouders besloten om de nieuwbouw van de school te laten plaatsvinden aan de Sterrenlaan in Veldhoven. In het kader van de ontwikkeling van de brede scholen in Veldhoven heeft de regiegroep onder meer een werkgroep Speciaal Onderwijs ingesteld. Het advies van de werkgroep is op 18 augustus 2009 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. De kernpunten van het advies zijn:

- Het opsplitsen van de PWA-school in speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO);
- Het opsplitsen van de SO van de PWA-school in Noord en Midden;
- Het opsplitsen van de speciale school voor basisonderwijs De Verrekijker in Noord en Midden;
- Het situeren van de VSO-afdeling van de PWA-school in de nabijheid van de Kempen Campus.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2010 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor de bouw van de brede school Veldhoven Noord. Hierbij is rekening gehouden met het bovengenoemde advies om een gedeelte van de SO-afdeling van de PWA en de Verrekijker onder te brengen bij de brede school Veldhoven Noord.

6253 Voortgezet onderwijs

Vanaf september 2007 is het Sondervick College gehuisvest op de Kempen Campus. In 2009 is gestart met de selectieprocedure om te komen tot de realisatie van een kunstwerk op de Kempen Campus. Daarnaast is de website van de Kempen Campus volledig vernieuwd.

6253 Volwasseneneducatie

De educatiemiddelen van het rijk voor volwasseneneducatie moeten in ieder geval tot en met 2010 besteed worden bij een Regionaal Opleidingscentrum (ROC). In maart 2009 is met het ROC Eindhoven een tweejarig contract afgesloten. In de toelichting op de beleidseffecten zijn de productgroepen aangegeven waaraan de middelen besteed worden.

Vanaf 1 januari 2009 ontvangt de gemeente één (participatie)budget om mensen te stimuleren voor inburgering, werk of school. De middelen voor volwasseneneducatie zijn hierin ondergebracht. In 2009 is onder meer door een intensievere interne samenwerking het aantal deelnemers aan de trajecten gestegen.

Naast genoemd contract verstrekt de gemeente ook een bijdrage aan De Parasol. De Parasol ontvangt een subsidie gelijk aan de huur van het gebouw. Op grond van de budgetafpraak met de Parasol is het eigen vermogen/algemene reserve te hoog. De subsidie voor de jaren 2010 en 2011 wordt derhalve met € 48.000 gekort.

6255 Leerplicht

De gemeenteraad heeft op 14 juli 2009 het Actieplan Voortijdig Schoolverlaten vastgesteld. Dit actieplan is een aanvulling op een in regionaal verband afgesloten convenant waarin concrete lokale acties zijn opgenomen om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Het beoogd effect is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters binnen de gemeente Veldhoven binnen vier jaar tot ten hoogste 60% van het referentiejaar 2008. Het gaat hierbij om 116 nieuwe voortijdig schoolverlaters. Dit is gebaseerd op de gegevens van het ministerie van OC&W over

het schooljaar 2007-2008. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2012/2013 zou derhalve ten hoogste 70 (116-40%) mogen zijn. Alle in het actieplan genoemde maatregelen zijn vanaf het schooljaar 2009/2010 van kracht, te weten:

- Meer-lik-op-stuk (uitbreiding formatie leerplicht 0,5 fte is gerealiseerd);
- Interne Time-Out voorziening Sondervick College;
- Pilot Buddy-project Sondervick College;
- Intensivering ondersteuning zwaar dyslectische leerlingen Sondervick College;
- Instelling van een Noodfonds Zorgleerlingen;
- VCBA-benadeering (Vinden/Contact maken/Brengen/Aanbieden aanpak).

6256 Leerlingenvervoer

De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersvoorzieningen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. De kosten van dit vervoer zijn de laatste jaren, onder meer vanwege een aantal ontwikkelen in het speciaal onderwijs, sterk gestegen. Met name de kosten van het vervoer van kinderen naar school buiten Veldhoven en Eindhoven spelen hierbij een belangrijke rol. Het gaat hierbij om vervoer naar onder meer scholen in de Kempen, maar ook naar gemeenten zoals: Helmond, Boxtel, Vught, Den Bosch, Nijmegen, Deurne, Grave en Venlo. Het vervoer naar de laatste genoemde gemeenten is vanaf het schooljaar 2009/2010 aanzienlijk afgenomen. Op dit moment is nog niet bekend wat de oorzaak hiervan is. Een nadere analyse zal in 2010 hierover meer duidelijkheid moeten geven.

In 2007 en 2008 heeft de gemeente veel klachten gekregen over het taxivervoer van Botax. Nadat Jansen Taxi dit vervoer heeft overgenomen is het aantal klachten aanzienlijk afgenomen.

6257 Onderwijsranddiensten

Het schoolzwemmen is een onderdeel van een budgetcontract randdiensten dat met de schoolbesturen is gesloten. De kosten zijn dermate gestegen dat ophoging van de subsidie noodzakelijk is. Middels het vaststellen van de Bestuursrapportage II-2009 is hiervoor vanaf 2009 € 15.000 extra beschikbaar gesteld.

6258 Bestrijding onderwijsachterstanden

Roma's

Alle roma's in de leeftijd van 4-12 staan ingeschreven op een basisschool. Dit betekent dat het absoluut verzuim teruggebracht is naar nul. Het schoolverzuim neemt ook af.

Alle leerlingen in de leeftijd van 13 tot 18 gaan in principe naar het Sondervick College. Drie leerlingen volgen regulier onderwijs. De overige leerlingen volgen een specifiek maatwerktraject. Deze specifieke trajecten worden afgebouwd. Het is de bedoeling dat dan alle romaleerlingen regulier onderwijs volgen. Oudere leerlingen krijgen indien noodzakelijk een maatwerktraject via de afdeling WIZ.

De verwachting is dat al in de loop van 2010 het budget dat van het rijk wordt verkregen met 25% zal worden verlaagd. Uiteraard zullen de consequenties hiervan op het gemeentelijk beleid worden gezien.

6259 Natuur- en milieueducatie

De I.V.N. Veldhoven en de Vogelwerkgroep de Kempen ontvangen een gemeentelijke subsidie. Hiermee wordt beoogd de inwoners van Veldhoven te informeren over milieu en natuuraspecten van de leefomgeving. In 2009 hebben zich geen noemenswaardige ontwikkelingen voor gedaan.

6260 Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang

Het peuterspeelzaalwerk is gericht op het aanbieden van een veilige en stimulerende omgeving, waar kinderen kunnen spelen, elkaar kunnen ontmoeten en zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen. Alle kinderen moeten in staat zijn deel te nemen

aan peuterspeelzaalactiviteiten. De gemeente draagt hiertoe bij door middel van het subsidiëren van de exploitatielasten van de peuterspeelzalen. Alle peuterspeelzalen zijn inmiddels geprofessionaliseerd. Vanaf november 2009 is de ouderbijdrage voor doelgroepkinderen aanzienlijk verminderd. Deze bedraagt vanaf dat moment maximaal € 105 per jaar.

De gemeente heeft een drietal taken op het terrein van de Kinderopvang, te weten:

- Het bijhouden van een register kinderopvang. Dit register zal in de loop van 2010 worden vervangen door een landelijk register;
- Het toezicht houden en handhaven van de kwaliteit van de kinderopvang;
- Het financieren van een tegemoetkoming in de opvangkosten voor zogenoemde doelgroepouders.

De laatste jaren is de vraag naar kinderopvang en buitenschoolse opvang sterk toegenomen. Het gemeentelijk ondernemingsloket ondersteunt de ondernemers in de kinderopvang bij het uitbreiden en starten van een kinderopvangcentrum.

Het college van burgemeester en wethouders heeft medio augustus 2009 besloten het advies van de werkgroep Verbrede Scholen als leidraad te hanteren bij de verdere uitwerking van de plannen rondom de Brede Scholen Veldhoven. Dit betekent dat onderzocht wordt of, hoe en op welke wijze alle scholen uitgebreid worden met kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk.

Op rijksniveau is de nieuwe wet OKE in voorbereiding. Deze zal waarschijnlijk op 2011 van kracht worden. Deze wet beoogt een harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk tot stand te brengen.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenbegroting per product

prod. nr.	programma 10 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6250	primair onderwijs	1.947	2.332	2.699	2.338	361	-391
6251	openbaar onderwijs	3	2	4	2	2	1
6252	speciaal onderwijs	241	305	217	263	-46	-22
6253	voortgezet onderwijs	2.696	2.963	4.945	5.007	-62	-2.311
6254	volwasseneneducatie	563	571	574	576	-2	-13
6255	leerplicht	246	319	391	376	15	-130
6256	leerlingenvervoer	558	683	781	555	226	3
6257	onderwijsranddiensten	312	258	280	279	1	33
6258	bestrijd.onderw.achterstand.	100	121	124	146	-22	-46
6259	natuur- en milieueducatie	24	24	24	24		
6260	peuterspeelz.werk/kind.opv.	414	494	409	414	-5	
		7.104	8.072	10.448	9.980	468	-2.876
<u>BATEN:</u>							
6250	primair onderwijs	1			51	51	50
6251	openbaar onderwijs						
6252	speciaal onderwijs						
6253	voortgezet onderwijs			238		-238	
6254	volwasseneneducatie	407	415	415	411	-4	4
6255	leerplicht	12			12	12	
6256	leerlingenvervoer		4	4	2	-2	2
6257	onderwijsranddiensten						
6258	bestrijd.onderw.achterstand.	83	69	69	86	17	3
6259	natuur- en milieueducatie						
6260	peuterspeelz.werk/kind.opv.						
		503	488	726	562	-164	59
SALDO (- = nadeel)		-6.601	-7.584	-9.722	-9.418	304	-2.817
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6250	primair onderwijs		142	875	2.799	-1.924	-2.799
6251	openbaar onderwijs						
6252	speciaal onderwijs	286	266		28	-28	258
6253	voortgezet onderwijs				444	-444	-444
6254	volwasseneneducatie						
6255	leerplicht						
6256	leerlingenvervoer						
6257	onderwijsranddiensten						
6258	bestrijd.onderw.achterstand.	22					22
6259	natuur- en milieueducatie						
6260	peuterspeelz.werk/kind.opv.						
		308	408	875	3.271	-2.396	-2.963
<i>onttrekking reserve:</i>							
6250	primair onderwijs	65	373	1.812	3.454	1.642	3.389
6251	openbaar onderwijs						
6252	speciaal onderwijs		29	12	139	127	139
6253	voortgezet onderwijs	1.723	2.065	2.987	3.444	457	1.721
6254	volwasseneneducatie	50					-50
6255	leerplicht		25	25	25		25
6256	leerlingenvervoer						
6257	onderwijsranddiensten						
6258	bestrijd.onderw.achterstand.		60				
6259	natuur- en milieueducatie						
6260	peuterspeelz.werk/kind.opv.			4	4		4
		1.838	2.552	4.840	7.066	2.226	5.228
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-5.071	-5.440	-5.757	-5.623	134	-552

Toelichting:

6250 Primair onderwijs

In 2009 is minder uitgegeven dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:

- De vergoeding voor de eerste inrichting van scholen met onderwijsleerpakket en meubilair wordt op het product verantwoord. Hierop wordt niet afgeschreven. De begrote eerste inrichting van met name de Dick Brunaschool is door het schoolbestuur in 2009 niet aangevraagd bij de gemeente. In 2010 is dit wel gebeurd.
- De uitbreiding van basisschool De Meerhoef met twee tijdelijke noodlokalen is financieel nog niet afgewikkeld. Dit betekent, dat de afschrijving pas in 2010 in gaat.
- De eerste fase van het project binnenmilieu is inmiddels van start gegaan. De schoolbesturen hebben echter nog geen declaraties ingediend. Dit betekent, dat de afschrijvingen pas plaatsvinden in 2010.
- Vanaf 2008 is door een interne verschuiving een financieel medewerker bovenformatief toegevoegd aan de formatie van de afdeling MSO. Hiervoor zijn op het product primair onderwijs middelen geraamd (€ 36.144). De kosten hiervan worden via tijdschrijven verantwoord. Dit betekent een voordeel op het product primair onderwijs.

6252 Speciaal onderwijs

De eerste inrichting van scholen wordt sinds een aantal jaren niet geactiveerd. De kosten worden direct ten laste van het product verantwoord. Op de balans staan nog wel "oudere" inventarissen waarop nog wel wordt afgeschreven. In 2009 is voor deze inventarissen geen rentekosten geraamd. Dit betekent een nadeel (€ 25.000).

6256 Leerlingenvervoer

Er is sprake van een aanzienlijk voordeel inzake dit product. De reden daarvoor is dat vervoer naar scholen in de Kempen, maar ook gemeenten als Nijmegen en Grave, aanzienlijk is afgenomen. Verder wordt verwezen naar de toelichting bij dit product.

De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersvoorzieningen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. De kosten van dit vervoer zijn de laatste jaren, onder meer vanwege een aantal ontwikkelingen in het speciaal onderwijs, sterk gestegen. Met name de kosten van het vervoer van kinderen naar school buiten Veldhoven en Eindhoven spelen hierbij een belangrijke rol. Het gaat hierbij om vervoer naar onder meer scholen in de Kempen, maar ook naar gemeenten zoals: Helmond, Boxtel, Vught, Den Bosch, Nijmegen, Deurne, Grave en Venlo. Het vervoer naar de laatste genoemde gemeenten is vanaf het schooljaar 2009/2010 aanzienlijk afgenomen. Op dit moment is nog niet bekend wat de oorzaak hiervan is. Een nadere analyse zal in 2010 hierover meer duidelijkheid moeten geven. Die analyse zal ook inzicht kunnen geven in de verwachting voor de toekomst.

Mutaties reserves 2009

-

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet over 2009	Besteding 2009	Krediet 31-12-2009	Krediet 2010-2013	Totaal Krediet	Jaar gereed	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving							
6250	712900	Brede school Meerstraat	207	200	7	0	7	2010	Dit voorbereidingskrediet is onderdeel van bouw van de brede school
6250	712901	Brede school Noord: project leefbaarheid	0	0	0	0	0	2010	
6250	712902	Bouw brede school Noord	0	0	0	11.181	11.181	2012	
6250	712903	Grond brede school Noord	0	0	0	1.100	1.100	2011	
6250	712904	Binnenmilieu brede school Noord	0	0	0	417	417	2012	
6250	718204	Bouwkundige aanpassingen diverse scholen	164	51	113	0	113	2010	In januari 2010 zal het huisvestingsprogramma onderwijs vastgesteld worden
6250	718208	Kwaliteitsimpuls/ aanpassing	1.333	0	1.333	0	1.333	2009	In het kader van de afweging van de strategische projecten komt hiervoor een apart voorstel
6250	718209	1e Inventaris Meerhoven / Bruna	51	0	51	108	159	2012	
6250	718210	Uitbreiding school Meerhof	65	0	65	0	65	2010	
6250	718211	Inventaris eerste inrichting	67	0	67	154	221	2012	
6250	718212	Uitbreiding Meerhoef 1 lokaal	0	0	0	368	368	2013	
6250	720405	Aanpassingen beveiliging (ivm verzekering)	98	33	65	0	65	2010	In januari 2010 zal het huisvestingsprogramma onderwijs vastgesteld worden
6250	722600	Brede school Veldhoven Midden	370	94	276	0	276	2010	Dit betreft een voorbereidingskrediet
6250	723002	Ruimtelijke capaciteit Meerhoef	0	0	0	145	145	2009	In het kader van de afweging van de strategische projecten komt hiervoor een apart voorstel
6250	724800	Versnelde uitv.binnenmilieu best.scholen	630	0	630	770	1.400	2011	
6250	725000	Beperkte renovatie Meerhoef	0	0	0	77	77	2010	
6250	725001	Beperkte renovatie Brembocht	0	0	0	96	96	2010	
6250	725002	Beperkte renovatie Cobbeek	0	0	0	79	79	2010	
6250	725003	Beperkte renovatie Berckacker	0	0	0	79	79	2010	
6250	725004	Beperkte renovatie Rank	0	0	0	229	229	2010	
6252	723000	Ruimtelijke capaciteit voorbereiding PWA	197	28	169	0	169	2010	Dit betreft een voorbereidingskrediet
6252	723001	Ruimtelijke capaciteit Dick Bruna	0	0	0	0	0	2010	Het ruimteprobleem van de school is nog niet opgelost
6253	707501	Kempencampus	260	165	95	0	95	2010	De formele overdracht van de Kempen Campus naar de afdeling BOR heeft nog niet plaatsgevonden
6506	725200	Verbeteren klimaat NUVOC-hal	0	0	0	46	46	2010	
6506	725201	Koeling sportgebouwen Kempen Campus	0	0	0	200	200	2010	
			3.442	570	2.872	15.049	17.921		

II.1.11 KUNST EN CULTUUR

Programmabeschrijving

Wij bieden een gevarieerd pakket aan voorzieningen om mensen in staat te stellen kennis te nemen van kunst- en cultuuruitingen en daar zelf actief aan deel te nemen. Dat doen we opdat zij zich kunnen ontplooiën, elkaar kunnen ontmoeten en hun vrije tijd zinvol kunnen besteden. Bovendien draagt kunst en cultuur bij aan een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor individuen en bedrijven.

We voldoen aan onze wettelijke taak om het cultureel erfgoed te beschermen, zoals de rijksmonumenten, kunstwerken en de grafheuvels.

Algemene Doelstelling

Wij stellen inwoners in staat actief en passief deel te nemen aan kunst en cultuur en beschermen ons cultureel erfgoed.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Inwoners van Veldhoven worden in staat gesteld om actief en passief deel te nemen aan kunst en cultuur	Het aantal leden van amateurkunstverenigingen en de bibliotheek, het aantal cursisten van de muziekschool en het aantal bezoekers van het theater, het museum en de evenementen blijft minimaal gehandhaafd op het niveau 2008.	Het aantal leden van amateurskunstverenigingen en de bibliotheek, het aantal cursisten van de muziekschool, het aantal bezoekers van het theater, het museum en evenementen.	Zie toelichting hieronder
2.	Inwoners in staat stellen kennis te nemen van goed onderhouden beeldende kunstuitingen in de openbare ruimte	Het aantal kunstwerken in de openbare ruimte wordt vergroot.	Het aantal kunstwerken in de openbare ruimte	66

Toelichtingen beleideffecten

1. Conform de subsidieafspraken moeten de gesubsidieerde instellingen niet eerder dan op 1 mei 2010 de gegevens over 2009 indienen (jaarverslag). In dit stadium kunnen derhalve de hierboven gevraagde gegevens nog niet verstrekt worden.
Overigens zijn bij de gemeente alleen de gegevens (aantal leden etc.) bekend van de gesubsidieerde instellingen. Met name op het terrein van de amateurkunst zijn er veel verenigingen die geen subsidie ontvangen. Landelijk blijkt 1 op 4 inwoners lid te zijn van een amateurkunstvereniging. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat dit percentage in Veldhoven lager zou zijn.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleideffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleideffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de

belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6300	Bibliotheek	1
6301	Muziekschool	1
6302	Beeldende kunst	2
6303	Kunst- en cultuurbeleid	1, 2
6304	Cultuureducatie	1
6305	Lokale Omroep	1
6306	Theater De Schalm	1
6307	Cultuurhistorie	1, 2
6308	Evenementen	1
6309	Amateurkunst	1
6310	Gemeentelijke en rijksmonumenten	1

6300 Bibliotheek

In februari 2009 is door de raad besloten om de extra openingstijden van de bibliotheek financieel te ondersteunen en bovendien bij te dragen in de kosten voor leengeldvergoeding en het actualiseren van de uitleencollectie.

6301 Muziekschool

In juni 2007 heeft de gemeenteraad besloten tot een invlechting van een deel van het Kempisch Centrum voor Muziek en Dans in de Veldhovense muziekschool. De muziekschool heeft de naam 'Art4U' aangenomen. In 2009 is gestart met de doorontwikkeling van de organisatie. In de komende periode wordt onderzocht onder welke voorwaarden Art4U kan verzelfstandigen. Nu valt het instituut nog onder de zogenaamde B3 status. Art4U onderzoekt verder de mogelijkheden om een gecertificeerd instituut te worden.

6302 Beeldende kunst

2009 is een jaar van voorbereiden en zaaien geweest. Zo is de kunstopdracht voor de Kempen Campus uitgezet en is er in verband met de herontwikkeling van de Gender een concrete verbinding met beeldende kunst gelegd. Het milieustation op Habraken is verrijkt met een kunstwerk dat in 2010 onthuld zal worden. Tevens zijn de voorbereidingen voor een kunstenplan voor het centrumgebied opgestart.

In 2009 is begonnen met het onderhoud van de kunstwerken. Deze acties zullen in 2010 worden vervolgd.

6303 Kunst- en cultuurbeleid

De beleidsvoornemens uit nota kunst en cultuurbeleid 2006-2010 zijn nagenoeg uitgevoerd. In 2009 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor een nieuwe beleidsperiode.

6304 Cultuureducatie

Het jaar 2009 stond in het teken van de afsluiting van de opstartfase van de marktplaatscultuureducatie. Deze ontwikkeling beoogt cultuureducatie een vaste plaats in het onderwijscurriculum te geven. Voor de nieuwe periode is subsidie aangevraagd bij de provincie.

6305 Lokale Omroep

In 2009 is de locatie van de antenne van de lokale omroep (huize Merefelt) gesloopt. Daarom is gezocht naar een nieuwe plaats voor de antenne. Deze is, in samenwerking met de Woningstichting Aert Swaens, gevonden op de flat van de Ligt. Aangezien het bereik van de antenne door het verschil in hoogte van de flat met Huize Merefelt, van mindere kwaliteit is, is deze verplaatsing van de antenne te beschouwen als een

tijdelijke oplossing. Nadat de nieuwbouw van Huize Merefelt gerealiseerd is, zal de antenne wederom naar haar oude plek verplaatst gaan worden.

6306 Theater De Schalm

Voor Theater De Schalm en voor de gemeente was 2009 een jaar van onderzoek en voorbereiding in het kader van de zogenaamde scenariostudie. In december 2009 heeft de gemeenteraad besloten dat er een vervolgonderzoek uitgevoerd moet worden, om de onderzoeksresultaten verder te verdiepen. De opzet is dat bij de begrotingsbehandelingen 2010 een besluit over de uitkomsten van dat onderzoek genomen kan worden.

6307 Cultuurhistorie

De gemeenteraad heeft in 2009 besloten om Museum 't Oude Slot op diverse onderdelen structureel extra te ondersteunen. Met name de bijdrage voor energielasten, personeelslasten en tentoonstellingsbudget zijn hiermee geactualiseerd.

6308 Evenementen

In 2009 zou een hernieuwde nota evenementen beleid aan de raad voorgelegd worden. Het afgelopen jaar is gewerkt aan het opstellen van die nota. Tijdens dat proces werd echter duidelijk dat ten aanzien van nogal wat aspecten nader onderzoek nodig was. Er is de voorkeur gegeven om eerst die onderzoeken af te ronden. De onderzoeken hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- zijn meer evenementen wenselijk?
- de rol van de gemeente bij evenementen;
- een (tijdelijke) oplossing voor parkeren tijdens evenementen.

Dit is neergelegd in de "Notitie evenementenbeleid". In die notitie is ook een evaluatie van de nota evenementenbeleid van 2005 opgenomen. Deze notitie wordt begin 2010 ter informatie aan de raad aangeboden. De onderzoeken zullen in 2010 worden uitgevoerd, zodat mogelijk nog in 2010 besluitvorming over de uitkomsten kan plaatsvinden.

Het aantal evenementen is groeiende. Evenementen voorzien in een zinvolle vrijetijdsbesteding, dragen bij aan de sociale cohesie en versterken het vestigingsklimaat voor bedrijven en werknemers. Drie organisatoren (de Oranjemarkt, het literair festival en Kioskpap) die hun bestaansrecht bewezen hebben, hebben voor 2010 voor de derde maal een incidentele bijdrage toegekend gekregen. Voor de volgende jaren zal gezien moeten worden of structurele financiële subsidie tot de mogelijkheden behoort.

6309 Amateurkunst

In 2009 zijn de amateurkunstverenigingen conform het WelzijnsBudgetPlan en de van toepassing zijnde verordeningen gesubsidieerd.

6310 Gemeentelijke en rijksmonumenten

Het behartigen van de zorg voor rijks- en gemeentelijke monumenten. De zorg voor rijksmonumenten vloeit voort uit de Monumentenwet. De zorg voor gemeentelijke monumenten vloeit voort uit gemeentelijk beleid.

Conform het raadsbesluit van december 2005 heeft het college medio 2008 besloten om uit een lijst van 42 monumenten er 10 aan te wijzen. Met de betrokkenen is zorgvuldig overleg gevoerd. In 2009 hebben de 10 eigenaren een voorlopige aanwijzing ontvangen. De subsidieverordening wordt in 2010 vastgesteld. Daarna kunnen de monumenten definitief worden aangewezen. In 2010 zullen naast de 10 panden met de voorlopige aanwijzing, opnieuw 10 gemeentelijke monumenten worden aangewezen.

Subsidie aangewezen gemeentelijke monumenten

In 2008 vond besluitvorming plaats over het starten van de procedure tot aanwijzen van de eerste 10 panden in 2009.

In verband met noodzakelijke bezuinigingsvoorstellen is besloten de aanwijzing van gemeentelijke monumenten vooruit te schuiven naar 2010. Dit leverde een incidentele bezuiniging op van € 50.000,- euro uit te keren subsidie voor het jaar 2009. Voor 2010 is gepland om 20 panden definitief aan te wijzen. De overige panden worden in 2011 en 2012 aangewezen.

Er wordt uitgegaan van een subsidiebedrag van € 5.000,- per pand per jaar. Van het totaal bedrag is 10% extra nodig voor externe advisering in het kader van de subsidieverlening.

Op 16 december 2008 heeft de raad de nota "Archeologische Monumentenzorg Veldhoven" vastgesteld.

De uitvoering van de diverse onderdelen heeft plaatsgevonden. Zo zijn de bestemmingsplannen archeo-proof en vindt er structurele digitalisering plaats van archeologische onderzoeken.

De nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg stelt de gemeente aansprakelijk voor de excessieve kosten bij eventuele opgravingen. Particulieren kunnen in beginsel een beroep doen op deze wet. Tot op heden heeft de gemeente geen claims ontvangen.

Kosten nieuwe wet archeologie

Om de nieuwe wettelijke taak, als bevoegd gezag, uit te kunnen voeren is het noodzakelijk hiervoor structurele externe deskundigheid in te huren. Deze deskundigheid is nodig voor het toetsen van archeologische rapportages en begeleiden van archeologische procedures. De kosten hiervoor komen voor rekening van de gemeente.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

prod. nr.	programma 11 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6300	bibliotheek	1.241	1.275	1.378	1.374	4	-133
6301	muziekschool	1.081	1.113	1.139	1.138	1	-57
6302	beeldende kunst	86	235	236	77	159	9
6303	kunst- en cultuurbeleid	30	64	53	54	-1	-24
6304	cultuureducatie	135	31	30	18	12	117
6305	lokale omroep	19	21	33	23	10	-4
6306	theater De Schalm	1.126	1.194	1.232	1.217	15	-91
6307	cultuurhistorie	395	247	273	275	-2	120
6308	evenementen	255	152	179	191	-12	64
6309	amateurkunst	142	156	165	155	10	-13
6310	gem.en rijksmonumenten	99	156	221	147	74	-48
		4.609	4.644	4.939	4.669	270	-60
<u>BATEN:</u>							
6300	bibliotheek						
6301	muziekschool						
6302	beeldende kunst						
6303	kunst- en cultuurbeleid						
6304	cultuureducatie	95			2	2	-93
6305	lokale omroep						
6306	theater De Schalm						
6307	cultuurhistorie						
6308	evenementen	74			45	45	-29
6309	amateurkunst						
6310	gem.en rijksmonumenten				50	50	50
		169			97	97	-72
SALDO (- = nadeel)							
		-4.440	-4.644	-4.939	-4.572	367	-132
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
toevoeging reserve:							
6300	bibliotheek						
6301	muziekschool						
6302	beeldende kunst	39	39	39	39		
6303	kunst- en cultuurbeleid						
6304	cultuureducatie						
6305	lokale omroep						
6306	theater De Schalm						
6307	cultuurhistorie						
6308	evenementen						
6309	amateurkunst						
6310	gem.en rijksmonumenten	24					24
		63	39	39	39		24
onttrekking reserve:							
6300	bibliotheek						
6301	muziekschool	20					-20
6302	beeldende kunst	51	188	188	30	-158	-21
6303	kunst- en cultuurbeleid		10				
6304	cultuureducatie						
6305	lokale omroep						
6306	theater De Schalm	48					-48
6307	cultuurhistorie	177					-177
6308	evenementen	50	15	15	8	-7	-42
6309	amateurkunst						
6310	gem.en rijksmonumenten			24		-24	
		346	213	227	38	-189	-308
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)							
		-4.157	-4.470	-4.751	-4.573	178	-416

Toelichting:

6302 Beeldende kunst

Er zijn minder lasten doordat de kosten voor het kunstwerk op de Kempen Campus pas in 2010 gemaakt zullen worden en doordat een deel van het onderhoud aan de kunstwerken in de openbare ruimte niet in 2009, maar in 2010 gemaakt zullen worden. Het budget was afkomstig uit het fonds beeldende kunsten en zal dus in 2010 opnieuw opgevoerd worden.

6308 evenementen

Bij de baten is er sprake van een verschil vanwege de ontvangen sponsorgelden Cult&Tumult, die op begrotingsbasis niet geraamd zijn.

6310 Monumenten

Voordeel € 100.000 kan verklaard worden door de volgende oorzaken:

- In 2009 is geen subsidie uitgekeerd vanwege de bezuinigingsronden
- De aanwijzing van monumenten heeft dus ook niet plaatsgevonden. De bijkomende 10% kosten in relatie tot de aanwijzing is niet gerealiseerd.
- Er hebben minder monumentencommissie vergaderingen plaatsgevonden (4 stuks in plaats van de geplande 12)
- De kosten van de extern deskundige konden in 2009 veelal worden afgewikkeld op de desbetreffende projecten/producten. De bestemmingsplannen waren nog niet archeo-proof.

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	
6303	721300	Renovatie gracht 't oude slot	20	17	3	0	3	2009	
6306	713000	Aanpassing De Schalm (gebouw)	214	155	59	0	59	2010	
6306	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	30	0	30	0	30	2010	
6306	718500	Arbomaatregelen de Schalm	168	0	168	0	168	2010	
			432	172	260	0	260		

II.1.12 SPORT EN RECREATIE

Programmabeschrijving

Sporten is goed voor de volksgezondheid en bevordert de sociale cohesie. We bieden daarom een gevarieerd en passend pakket sportvoorzieningen aan en stimuleren de sportdeelname, met name onder de jeugd. Sportverenigingen spelen hierbij een primaire rol en hebben bovendien een belangrijke ontmoetingsfunctie. Zij verdienen daarom onze (financiële) ondersteuning.

Algemene Doelstelling

Wij realiseren en beheren de (gemeentelijke) sportvoorzieningen en stimuleren de sportdeelname.

Beleids effecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	De sportdeelname van jongeren wordt gestimuleerd	Het percentage jongeren van 5 tot 18 jaar dat in georganiseerd verband sport beoefent is in 2011 minimaal 60%	Percentage jongeren dat lid is van een sportvereniging	In 2010 wordt een 2 ^e uitvoeringsnotitie van de nota "Veldhoven een sport hoger" opgesteld. In dat kader zal ook een nieuwe inventarisatie van de sportdeelname worden uitgevoerd.
2.	De gemeente Veldhoven faciliteert adequate sportvoorzieningen	De bezetting in uren van gemeentelijke (overdekte) sportaccommodaties is in 2011 minimaal gestegen met 5% t.o.v. 2008	Bezettingsuren overdekte gemeentelijke sportaccommodaties	In totaliteit is het aantal gebruiksuren in 2009 van de overdekte sportaccommodaties t.o.v. 2008 met 3,8% gestegen (zie ook de toelichting bij product 6321 "binnensport")

Toelichtingen beleids effecten:

1. In 2009 werd de Kadernota sport 2009-2014 vastgesteld. Om capaciteitsredenen is de uitwerking ervan in 2 fasen geknipt. In 2009 werd een 1^e uitwerkingsnotitie opgesteld. In 2010 volgt een 2^e notitie. Ook daarin zal met name op een aantal deelgebieden worden ingespeeld op stimuleringsactiviteiten voor sport en bewegen.
2. Het gemeentelijk beleid is gericht op het tot stand brengen en in stand houden van een gevarieerd aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties. Daarbij wordt gestreefd naar een zodanig onderhoud- en inrichtingsniveau, dat een optimaal gebruik en bezettingsgraad mogelijk zijn tegen een minimale inzet van middelen.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleids effecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleids effect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van product, belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids Effect
6320	Buitensportaccommodaties	2
6321	Binnensportaccommodaties	2
6322	Sportstimulering	1
6332	Kermissen	-

6320 Buitensportaccommodaties

In 2009 werden mede van gemeentewege de navolgende buitensportaccommodaties geëxploiteerd

Aantal accommodaties	
Voetbal:	
- wedstrijdvelden gras	8
- kunstgrasvelden	2
- grassmastervelden	6
- longplayvelden	1
- grastrainingsvelden	1
- kleedlokalen (waarvan m.i.v. 2006 28 geprivatiseerd)	34
Hockey	
- kunstgrasvelden	3
- grasvelden	0
- kleedlokalen (geprivatiseerd)	6
Honk- en softbal	
- velden	2
- kleedlokalen (medegebruik Kempen Campus)	2
Korfbal	
- wedstrijdvelden	4
- grastrainingsvelden	2,5
- kleedlokalen (geprivatiseerd)	6
Atletiek	
- wedstrijd-atletiekaccommodatie	1
- kleedlokalen (Kempen Campus)	4
Aantal accommodaties	
Tennis	
- Tennispark De Korze tennisbanen Smash-court (geprivatiseerd)	8
- Tennispark Oerle banen tennisbanen Smash-court (geprivatiseerd)	10
- tennisbanen gravel (*)	10
- tennisbanen kunstgras (geprivatiseerd)	8
- kleedlokalen (geprivatiseerd)	6
Fietscross	
- fietscrossbaan	1
Ruitersport	
- ruitersportterrein De Berkt	1

(*) Ten behoeve van de tennisvereniging De Hogt worden 8 gravelbanen (incl. gebruik kleedlokalen) van gemeentewege gehuurd bij Sportcomplex De Heiberg, waarvan er 6 structureel en 2 incidenteel aan de club beschikbaar gesteld op basis van gemeentelijke sporttarieven. Het huidige huurcontract loopt t/m 2012, waarbij wordt aangetekend dat de vereniging op termijn opteert voor een eigen tennispark in Zilverackers. De overige 2 gravelbanen op De Korze zijn in gebruik bij (en eigendom van) V.L.T.C.

In 2009 is het hoofdveld van de voetbalvereniging RKVVO op het Sportpark Heikant omgebouwd tot een kunstgrasveld. Tevens is in 2009 op het sportpark Heikant de reconstructie van het voormalige honk/softbalveld uitgevoerd. Daardoor heeft RKVVO de beschikking over een extra natuurgrasveld en zijn de velden van dameskorfbalvereniging BIO uitgebreid. De nieuwe velden zijn in het najaar 2009 in gebruik genomen. Als sluitstuk van de reconstructie zal de parkeervoorziening van BIO begin 2010 worden gerenoveerd.

Ook is in 2009 een complete topplaagrenovatie van het Tennispark Oerle uitgevoerd. De voormalige frenchcourtbanen zijn in overleg met de tennisvereniging De Korrel vervangen door zgn. smashcourtbanen (type "Tennis Rood").

In het kader van de kredietcrisismaatregelen en met het oog op het streven om alle sportparken weersbestendig te maken, worden in 2010 het hoofdveld van de voetbalvereniging Rood-Wit omgebouwd tot kunstgrasveld en krijgt ook het korfbalcomplex van SDO een kunstgrasgedeelte. In 2012 zijn kunstgrasvelden voorzien voor de voetbalvereniging Marvilde en de korfbalvereniging BIO.

In 2010 is een uitbreiding voorzien van de kleedaccommodaties van de v.v. UNA. Plannen daarvoor zullen samen met de club worden ontwikkeld. Verder zal in 2010 een actualisering van de renovatieplanning voor de buitensportaccommodaties worden opgesteld.

De gemeentelijke sportaccommodaties worden beschikbaar gesteld op basis van de gemeentelijke sporttarievenregeling. In de nota "Veldhoven: een sport hoger" is aangegeven dat voor de periode 2008 t/m 2010 zal worden uitgegaan van de trendmatige stijging. In 2010 zal een evaluatie worden uitgevoerd op basis waarvan het sporttarievenbeleid voor 2011 en volgende jaren kan worden geformuleerd.

6321 Binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties, die van gemeentewege worden geëxploiteerd kenden de volgende bezetting:

	2008	2009
Gebruiksuren sporthallen		*
- onderwijs	1.637	1.923
- verenigingen	1.805	1.576
- particulieren	492	387
-totaal	3.934	3.886
Gebruiksuren dojo		
- onderwijs	297	605
- sport	1.151	1.009
-totaal	1.448	1.614
Gebruiksuren turnhal		
- onderwijs	1088	1.148
- sport	1562	1.546
-totaal	2.650	2.694
Gebruiksuren fitnessruimte		
- onderwijs	103	604
- sport	83	92
-totaal	186	696

	2008	2009
Gebruikersuren gymlokalen		
- onderwijs	4.498	4.618
- verenigingen	4.196	4.065
- particulieren	4.331	4.475
-totaal	13.025	13.158

(*) In totaliteit is het aantal gebruiksuren in 2009 van de overdekte sportaccommodaties t.o.v. 2008 met 3,8% gestegen. Die stijging wordt met name veroorzaakt door een toename van het onderwijsgebruik van de dojo en fitnessruimte op de Kempen Campus als gevolg van gewijzigde afspraken met het Sondervick College.

Daarnaast kennen we nog de volgende geprivatiseerde gemeentelijke binnensportvoorzieningen: sporthal Atalanta, Sporthal Nuvoc, Tafeltenniscentrum en zwembad Den Ekkerman.

In 2009 werd een nieuw meerjarig huurcontract aangegaan met de Tafeltennisvereniging Veldhoven. In 2010 zal dat gebeuren met de Stichting Exploitatie Sporthal Nuvoc.

Met de Stichting Sport- en recreatiecentrum Den Ekkerman is in 2009 een nieuwe 3-jarige budgetafspraken gemaakt. Na het houden van een informatieve raadsbijeenkomst in juni 2009 heeft de gemeenteraad in december 2009 een procedurebesluit genomen over de planvorming m.b.t. de toekomst van het zwembad. In 2010 zal ter uitvoering daarvan verder onderzoek plaatsvinden naar:

- Een beschikbare geschikte locatie nabij de Kempen Campus;
- Mogelijkheden voor versobering van het wensenpakket voor een toekomstig zwembad;
- Mogelijkheden voor private-public partnership;
- Consequenties van klimaatneutraal bouwen.

Sinds de ingebruikname van de sportaccommodaties op de Kempen Campus zijn klachten over veiligheid en hygiëne van de vloeren in de doucheruimten aldaar. In 2009 zijn daarom alle vloeren vervangen. In 2010 zullen ook maatregelen worden getroffen om de luchtbehandeling c.q. het binnenklimaat in de sporthal en turnhal te optimaliseren. De raad heeft daarvoor bij de begrotingsbehandelingen in november 2009 middelen beschikbaar gesteld.

In 2009 is een geactualiseerd vervangingsplan voor de sportinrichting van de gemeentelijke sportaccommodaties vastgesteld en de budgettaire ruimte voor de uitvoering daarvan veilig gesteld. Tevens werden in 2009 de sanitaire ruimten in de diverse gymnastieklokalen, tafeltennishal en Sporthal Nuvoc verbeterd. In 2010 zullen in die laatste hal ook maatregelen worden getroffen om het binnenklimaat te verbeteren.

De gemeentelijke sportaccommodaties worden beschikbaar gesteld op basis van de gemeentelijke sporttarievenregeling. In de nota "Veldhoven: een sport hoger" is aangegeven dat voor de periode 2008 t/m 2010 zal worden uitgegaan van de trendmatige stijging. In 2010 zal een evaluatie worden uitgevoerd op basis waarvan het sporttarievenbeleid voor 2011 en volgende jaren kan worden geformuleerd.

6322 Sportstimulering

Jeugdsport

In 2009 werden nieuwe budgetcontracten voor 31 sportverenigingen opgesteld voor de periode 2009-2011. In 2010 komt daar een 32^e vereniging bij, namelijk Taekwondovereniging Koryo

Sportstimulering/breedtesport

Ter zake bestaan een 3-tal werkinstrumenten, te weten:

1. Subsidie nieuwe initiatieven;
2. breedtesportimpuls;
3. BOS-impuls.

Nieuwe initiatieven

Structureel worden hieruit de kosten van uitvoering het budgetcontract voor de Omloop der Kempen, en de bijdrageregelingen voor sport voor mindervaliden en de jubileumregeling bekostigd. Daarnaast werden in 2009 een 10-tal incidentele waardering/stimuleringssubsidie op het terrein van de sport verstrekt (bijv. de schoolsportdag van GVAC, NK biljarten voor G-teams, internationale wedstrijd W.I.K).

Breedtesport

Met ingang van 2009 werd ter voortzetting van het zgn. breedtesport-impuls-beleid een jaarlijks budget beschikbaar gesteld van € 40.000. Daarnaast gaf het ministerie toestemming om het restant van de rijksbijdrage over te hevelen naar 2009.

In 2009 werden op basis van een vooraf vastgesteld bestedingsplan de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Voortzetting van het project Sportieve School (kennismakingsprojecten) en Sportieve School XL (gezondheidsaspecten) op de basisscholen;
- De (mede) bekostiging van een sportcoördinator op het Sondervickcollege, die de buitenschoolse sport op de Kempen Campus stimuleert en coördineert;
- Promotie van het Jeugdsportfonds;
- WhoZnext: een jeugdparticipatieproject (o.a. bijdragen voor een panna-toernooi, een BMX-demo tijdens JongIn e.d.);
- De PSV-jeugd-fan-dag met o.a. een stratentoernooi, de City Tennis Tour en de voorronde van het NK Knikkeren op het Meiveld;
- Organisatie van enkele workshops (o.a. Stichting Kico, denksportdag op het Sondervickcollege, rolstoeltennisclinic);
- De financiële ondersteuning van een beach-soccer-toernooi op De Plaatsen
- De E-fit scholencompetitie;
- Deelname aan het Project Kick (een voorlichtingproject over bewegen en gezondheid);
- Een financiële bijdrage aan de organisatiekosten van de ijsbaan t.b.v. schoolschaatsen;
- De aanleg van een multifunctioneel sportterreintje in Heikant.

De daadwerkelijk aanleg van laatstgenoemd terrein vindt plaats begin 2010. In 2010 zal het breedtesport-impuls-beleid worden voortgezet, opnieuw op basis van een nieuw bestedingsplan.

In 2010 zal een 2^e uitwerkingsnotitie van de Kadernota Sport 2009-2014 "Veldhoven een sport hoger" worden opgesteld. Ter uitvoering van de 1^e uitwerkingsnotitie zullen in 2010 activiteiten plaatsvinden.

Activiteiten in 2010:

- onderzoek knelpunten sportdeelname jongeren;
- onderzoek sportdeelname allochtone jongeren;
- behoefteonderzoek 50-plussers;
- aanschaf van 20 AED's (defibrillatoren) in sportaccommodaties (binnen en buiten).

Structureel (2010 en verder):

- continuering Sportieve School (activiteitenprogramma voorschools, tussenschools en naschools);
- voortzetting Jeugdsportfonds;
- continuering Sportieve School XL (sportgezondheid);
- voortzetting thema-avonden voor sportvrijwilligers;
- voortzetting EHBO-cursussen;

- elke twee jaar vanaf 2011 updaten beweeg- en sportgids.

De organisatie van een topsportevenement, dat eveneens in de 1^e uitwerkingsnotitie werd aangekondigd, is om bezuinigingsredenen vooralsnog gecancelld.

Wel werd in 2009 rondom de kerstperiode voor de eerste keer een ijsbaan geplaatst op het Meiveld, waarop en waaromheen tal van activiteiten werden georganiseerd. In die organisatie was dit eerste jaar de gemeente nog leidend. Begin 2010 zal een evaluatie worden uitgevoerd en aan de hand daarvan zullen besluiten worden genomen over een eventueel vervolg en de toekomstige organisatievorm.

BOS-impuls

Van de rijksbijdrage die door het rijk beschikbaar werd gesteld werden in 2009 met name de kosten van een buursportmedewerker en projectcoördinator bekostigd.

6332 Kermissen

In 2009 zijn voor het eerst zonetekeningen voor alle kermissen vastgesteld. Hierop zijn behalve de rode loper voor de hulpdiensten zones aangegeven voor de kermisattracties en de horeca. De rode loper mag in geen geval overschreden worden. Als gevolg hiervan hebben we een aantal attracties anders neer moeten zetten, wat in sommige gevallen leidde tot ontevredenheid bij de kermisexploitanten. In 2 gevallen is zelfs een gedeeltelijke schadevergoeding toegekend.

Naar aanleiding van de vaststelling van het beleidstuk "Organisatie en handhaving kermissen in Veldhoven" zijn de openingstijden voor de verkoopwagens (viskraam, gebak, notenbar e.d.) gelijkgesteld aan die van de "droge" horeca. Dit betekende een verruiming van openingstijden voor de verkoopwagens.

Zeelst is een echte "terrassen"-kermis. Omdat het ontzettend druk is op straat (er is 's avonds bijna geen doorkomen aan) is de kans op ongelukjes groot. Daarom is besloten een EHBO-post op te stellen. Vanwege het late tijdstip van beslissen, was het niet meer mogelijk met vrijwilligers van de EHBO-vereniging Veldhoven te werken. Er is daarom gekozen voor een professionele organisatie, die tijdens de piekuren van de kermis (15.00-21.00 uur) op de kermis aanwezig was. Om de EHBO-post te herbergen is een mobiele unit gehuurd.

Om de veiligheid tijdens de kermis in Zeelst te vergroten/waarborgen is, mede op verzoek van de horeca en de brandweer/politie, besloten spandoeken te laten maken waarop de uitgangen/vluchtwegen staan aangegeven. Op het kermisterrein is gebruik gemaakt van banieren, waarop behalve de vluchtwegen ook de EHBO-post en de toiletten worden aangegeven.

De spandoeken zijn later ook voor de andere kermissen gebruikt.

Omdat de ritprijzen al sinds 1999 niet meer verhoogd zijn, heerst er bij verschillende kermisexploitanten onvrede over de maximum ritprijs. Dit heeft tijdens de kermis in Veldhoven-dorp geleid tot wat vervelende situaties en bedreiging, waarbij een aantal exploitanten op zaterdag per brief is aangezegd de juiste ritprijs te hanteren en een aantal heeft toestemming gekregen een hogere ritprijs te hanteren (speciaal vermaak).

Tijdens de kermis in Oerle heeft het vragen van een te hoge ritprijs geleid tot een handgemeen tussen de kermisbeheerder en een kermisexploitant, toen deze werd gesommeerd de juiste ritprijs te hanteren.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 12 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6320	buitensportaccommodaties	784	1.002	927	858	69	-74
6321	binnensportaccommodaties	2.599	2.915	3.052	2.860	192	-261
6322	sportstimulering	239	193	288	368	-80	-129
6332	kermissen	117	90	110	139	-29	-22
		3.739	4.200	4.377	4.225	152	-486
<u>BATEN:</u>							
6320	buitensportaccommodaties	136	139	122	145	23	9
6321	binnensportaccommodaties	838	605	605	660	55	-178
6322	sportstimulering	57	1	1	97	96	40
6332	kermissen	61	57	57	60	3	-1
		1.092	802	785	962	177	-130
SALDO (- = nadeel)		-2.647	-3.398	-3.592	-3.263	329	-616
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6320	buitensportaccommodaties						
6321	binnensportaccommodaties						
6322	sportstimulering						
6332	kermissen						
<i>onttrekking reserve:</i>							
6320	buitensportaccommodaties	1	11	22	8	-14	7
6321	binnensportaccommodaties		89	90	75	-15	75
6322	sportstimulering						
6332	kermissen						
		1	100	112	83	-29	82
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-2.646	-3.298	-3.480	-3.180	300	-534

Toelichting:

6320 Buitensport

De verschillen ten opzichte van de begroting 2009 en rekening 2009 vinden hun oorzaak in een aantal investeringen op sportgebied die nog niet waren of zijn afgesloten en waardoor nog geen afschrijvingslasten zijn of werden doorberekend. Verder zijn in 2009 de personele kosten aanmerkelijk overschreden omdat de ambtelijke uren gemoeid met de organisatie van de ijsbaan in 2009 op dit product zijn verantwoord.

Het verschil in baten t.o.v. de begroting is veroorzaakt doordat in 2009 alsnog achterstallige huren uit voorgaande jaren konden worden geïnd.

6321 Binnensport

Het voordelige rekeningsaldo ten opzichte van de geraamde inkomsten is het gevolg van het feit dat met ingang van 1 januari 2009 de huurkosten van de clubgebouwen van Voorwaarts en GVAC op de Kempen Campus zijn doorberekend aan de clubs. In de uitgaven van de binnensport hebben zich vanaf 2007 steeds behoorlijke fluctuaties voorgedaan. Oorzaak daarvan is het stapsgewijs doorvoeren van de financiële consequenties van de sportgebouwen op de Kempen Campus. Na interne overdracht van de sportgebouwen en de daarmee samenhangende doorberekening van lasten kunnen de financiën van het product binnensport voor 2010 en volgende

jaren definitief worden bepaald. Bij gelegenheid van de Burap I 2010 zullen de geactualiseerde cijfers worden verwerkt

6322 Sportstimulering

Per saldo laat de post sportstimulering een voordeel zien van € 16.000,-. Oorzaak daarvan zijn lage personele kosten met name omdat noodgedwongen de uitwerking van de sportnota gefaseerd wordt uitgevoerd vanwege extra benodigde ambtelijke capaciteit voor de ijsbaan. De uren daarvan zijn verantwoord op het product buitensport.

6332 Kermissen

Medio 2009 zijn we begonnen met de technische inventarisatie van de aanwezige kermiskasten (evenementenkasten). In verband met een nieuwe wijziging in de wetgeving 'energiebelasting' zijn de werkzaamheden aangehouden. Zodra de uitwerking van deze nieuwe energiebelasting op het gebruik van kermiskasten duidelijk is, zal verdere realisatie plaatsvinden.

Mutaties reserves 2009

-

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	
6320	709600	Uitbreiding voetbalcomplex RKVVO	90	54	36	0	36	2010	
6320	722000	Kunstgrasveld UNA toplaag	-222	-256	34	0	34	2009	
6320	722001	Kunstgrasveld UNA onderlaag	201	256	-55	0	-55	2009	
6320	722002	Kunstgrasveld RKVVO	452	462	-10	0	-10	2010	
6320	722003	Kunstgrasveld Rood Wit	0	0	0	450	450	2010	
6320	722004	Aanleg kunstgrasveld SDO	152	2	150	0	150	2010	
6320	722800	Renovatie tennispark VLTC	-45	0	-45	0	-45	2010	Begin 2010 vind afrekening plaats
6320	723300	Renovatie tennispark De Korrel	155	214	-59	0	-59	2010	Begin 2010 vind afrekening plaats
6320	725100	Weerbestedig maken sportterreinen	0	0	0	725	725	2012	
6320	780100	Vervangingsinv. buitensport	265	0	265	0	265	2010	In 2010 vind actualisatie van vervangingsplan plaats
6320	780101	Vervangingsinv. Buitensport 2007	316	0	316	0	316	2010	In 2010 vind actualisatie van vervangingsplan plaats
6320	780102	Vervangingsinv. Buitensport 2008	122	5	117	0	117	2010	In 2010 vind actualisatie van vervangingsplan plaats
6320	780103	Vervangingsinv. Buitensport 2009	130	8	122	0	122	2010	In 2010 vind actualisatie van vervangingsplan plaats
6320	780104	Vervangingsinv. Buitensport 2010	0	0	0	96	96	2010	
6320	780105	Vervangingsinv. Buitensport 2011	0	0	0	742	742	2011	
6320	780106	Vervangingsinv. Buitensport 2012	0	0	0	617	617	2012	
6321	780000	Vervangingsinv. Binnensport 2006	399	0	399	0	399	2010	
6321	780001	Vervangingsinv. Binnensport 2007	13	0	13	0	13	2010	
6321	780002	Vervangingsinv. Binnensport 2008	16	-1	17	0	17	2010	
6321	780003	Vervangingsinv. Binnensport 2009	50	57	-7	0	-7	2010	
6321	780004	Vervangingsinv. Binnensport 2010	0	0	0	50	50	2010	
6321	780005	Vervangingsinv. Binnensport 2011	0	0	0	50	50	2011	
6332	721100	Vervanging kermiskasten	32	0	32	9	41	2010	
			2.126	801	1.325	2.739	4.064		

II.1.13 LOKALE DEMOCRATIE EN BESTUURLIJKE SAMENWERKING

Programmabeschrijving

Wij zijn een daadkrachtig bestuur dat de problemen van vandaag aanpakt en Veldhoven voorbereidt op de toekomst. De raad en het college hanteren een moderne, open bestuursstijl die ruimte biedt aan initiatieven van anderen. Wij communiceren helder over onze plannen en besluiten.

Afhankelijk van het onderwerp kiezen we voor wisselende vormen van samenwerking met onze inwoners, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Wij maken werk van burgerparticipatie.

Samenwerking vinden we niet alleen belangrijk binnen de gemeentegrenzen maar ook in de regio. Bij ontwikkelingen in de regio spelen wij daarom een vooraanstaande rol die past bij onze positie als derde gemeente.

Algemene Doelstelling

Wij besturen onze gemeente op een betrouwbare, transparante en op samenwerking gerichte wijze.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Vergroten betrokkenheid burgers bij het bestuur	Voor het einde van deze raadsperiode zijn minstens 4 trajecten doorlopen volgens de gemaakte procedureafspraken in het kader van burgerparticipatie	Aantal participatieplannen door Raad / College vastgesteld	3 door raad vastgestelde plannen volgens leidraad burgerparticipatie en 3 plannen volgens eerdere procedureafspraken
2.	De gemeente Veldhoven is gericht op (regionale) samenwerking daar waar voordelen te verwachten zijn op het gebied van effectiviteit en efficiëntie	In raadsvoorstellen komt de optie / het alternatief "samenwerking", daar waar mogelijk, aan de orde	Het aantal raadsvoorstellen waarin "samenwerking" aan de orde komt	In 20 raadsvoorstellen kwam "samenwerking" in 2009 aan de orde.
3.	Vergroten vertrouwen van burgers in lokaal bestuur	De waardering van inwoners voor het bestuur neemt de komende vier jaar toe	Rapportcijfer in wijkatlas	Cijfer niet beschikbaar.

Toelichtingen beleideffecten

1. In deze raadsperiode is een drietal trajecten verlopen volgens de gemaakte procedureafspraken burgerparticipatie. Dat is gebeurd bij het proces Ruimtelijke StructuurVisie Veldhoven, het groenbeleidsplan en mogelijke verplaatsing van het zwembad. Daarvóór heeft de raad participatieplannen vastgesteld voor de Brede School Midden, de Wet maatschappelijke ondersteuning en Lijnen en Pleinen.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleideffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleideffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6110	Bestuursorganen	
6111	Bestuursorganen/overige	
6120	Communicatie	
6130	Regionale samenwerking	
6131	Ontwikkelingssamenwerking N-Z	
6132	Samenwerking Jarocin	

6120 Communicatie

Het jaar 2009 stond vooral in het teken van projectcommunicatie, communicatie over de raad en zijn nieuwe vergaderstructuur en de voorbereidingen voor het traject om te komen voor een nieuwe website. Communicatie heeft volop plaatsgevonden over de Brede Scholen, Zilverackers, Lijnen en Pleinen en herstructurering van De Run. Communicatieplannen liggen klaar voor de Wabo, handhaving, archeologie, milieubeleid en Centrum voor Jeugd en Gezin; deze worden in 2010 uitgevoerd. Ook voor risicocommunicatie is een plan opgesteld; uitvoering daarvan is onderdeel van de dagelijkse praktijk. Kleine en grote crises vragen jaarlijks om flinke communicatieaandacht; in 2009 Botax. Crisisoefeningen vinden zowel gemeentelijk als regionaal plaats. Het burgerjaarverslag is, vanwege het vervallen van de wettelijke verplichting, in 2009 voor het laatst in zijn huidige vorm verschenen.

Gerealiseerde producties:

- 120 persberichten
- 55 uitgaven themapagina's (waarvan 19 uitgaven RaadsNieuws)
- 53 uitgaven Gemeente Nieuws
- 53 toespraken
- 27 folders, flyers en advertenties (muv. Projectcommunicatie)
- 11 uitgaven personeelsblad Kortsluiting
- 10 voorwoorden
- 1 gemeentegids
- 1 burgerjaarverslag

Trends en ontwikkelingen

Digitalisering neemt een steeds grotere vlucht, ook en met name bij de communicatie van en over de gemeente Veldhoven. Waren in 2009 de ontwikkeling van RaadKracht (de nieuwsbrief van het college aan de raad) en de crisismonitor voorbodes, eind 2010 is er een compleet nieuwe Veldhoven-website in de lucht. Een website waarin communicatie, dienstverlening en participatie centraal staan. Wordt aan de ene kant de digitale communicatieweg belangrijker, daartegenover staat het toenemende belang aan persoonlijke communicatie. Middelen als Hyves en Twitter vormen daarin een middenweg. In haar communicatiebeleid wil de gemeente Veldhoven het belang van deze en andere trends en ontwikkelingen (o.a. city marketing) verder onderzoeken. Parallel daaraan zal de vernieuwde opbouw van het cluster Communicatie verlopen, na het vertrek van enkele medewerkers.

6130 Regionale samenwerking

In 2009 is de nieuwe bestuursstructuur van het SRE volledig operationeel geworden (verkleining ledenaantal Regioraad en versterking rol portefeuillehoudersoverleg). Daarnaast is de informatievoorziening verbeterd (verspreiding raadsinformatiebrief en invoering procedure majeure dossiers). De commissie Nijpels heeft in 2009 de samenwerking op het niveau van de stadsregio's in Nederland geanalyseerd. De rapportage hierover is onderschreven door de VNG en wordt betrokken in de evaluatie

van de Wgr-plus in 2010. Verder wordt voor wat SRE betreft verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

6131 Ontwikkelingssamenwerking N-Z

In 2009 is besloten dat Veldhoven een Millenniumgemeente wordt. Hiermee heeft Veldhoven zich aangesloten bij een initiatief van de VNG om middels de lancering van Millenniumgemeente de campagne van de Verenigde Naties om in 2015 acht Millenniumdoelen gerealiseerd te hebben, te ondersteunen. Het betreft de volgende doelen:

1. Extreme armoede en honger zijn uitgebannen
2. Alle jongens en meisjes gaan naar school
3. Mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten
4. Kindersterfte is sterk afgenomen
5. Minder vrouwen sterven door zwangerschap
6. De verspreiding van ziektes als AIDS en malaria is gestopt
7. Er leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu
8. Er is meer eerlijke handel, schuldhulpverlening en hulp.

Het POS krijgt een grote rol in het uitdragen c.q. bewustwording creëren van deze Millenniumdoelen.

De gemeente zal:

- Een financiële bijdrage leveren voor de organisatie (samenwerking van gemeente en POS) van een Millenniumevenement in 2010;
- Jaarlijks een Lokale Stimuleringsprijs uitreiken aan bedrijven of bewoners in de gemeente Veldhoven;
- Het jaarlijkse fonds voor projectbijdragen voor de POS vanaf 1-1-2010 structureel verhogen van € 0,70 naar € 1 per inwoner;
- Eenmalig aan 5 projecten in 2010 een extra bijdrage voor een concreet project aanbieden. Het betreft projecten die een concrete en zichtbare vraag hebben en Veldhovense initiatieven zijn.

6132 Samenwerking Jarocin

Uit de evaluatie van de samenwerking tussen Veldhoven en Jarocin in 2007 is naar voren gekomen dat, ondanks de snelle ontwikkelingen in Polen, Veldhoven en Jarocin nog steeds van elkaar kunnen leren, maar dat materiële hulpverlening meer naar de achtergrond raken en de uitwisseling van kennis en ervaring meer centraal moet komen te staan. Vanaf 2007 heeft er echter geen onderlinge uitwisseling meer plaatsgevonden tussen verenigingen uit Veldhoven en Jarocin. Zodoende is al die tijd geen beroep gedaan op de hiervoor gereserveerde subsidie. Daarnaast heeft de Stichting Samenwerking Veldhoven-Jarocin al aangegeven dat ze overwegen om op enig moment in 2010 te stoppen met hun activiteiten.

Inmiddels is, in het kader van de bezuiniging, besloten om het budget voor de samenwerking ingaande 2011 op nihil uit te laten komen. Dit houdt in dat in de toekomst de vriendschap altijd zal blijven bestaan, maar dat de samenwerking op een laag pitje gezet zal worden.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

prod. nr.	programma 13 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6110	bestuursorganen	1.956	1.464	1.245	1.433	-188	523
6111	bestuursorganen/overige	1.059	964	1.024	1.032	-8	27
6120	communicatie	416	458	424	464	-40	-48
6130	regionale samenwerking	1.023	1.166	1.149	1.047	102	-24
6131	ontwikk.samenwerk. N-Z	46	51	51	58	-7	-12
6132	samenwerking Jarocin	8	26	27	9	18	-1
		4.508	4.129	3.920	4.043	-123	465
<u>BATEN:</u>							
6110	bestuursorganen	448			3	3	-445
6111	bestuursorganen/overige						
6120	communicatie	2					-2
6130	regionale samenwerking						
6131	ontwikk.samenwerk. N-Z						
6132	samenwerking Jarocin						
		450			3	3	-447
SALDO (- = nadeel)		-4.058	-4.129	-3.920	-4.040	-120	18
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6110	bestuursorganen						
6111	bestuursorganen/overige						
6120	communicatie			35	35		-35
6130	regionale samenwerking						
6131	ontwikk.samenwerk. N-Z						
6132	samenwerking Jarocin						
				35	35		-35
<i>onttrekking reserve:</i>							
6110	bestuursorganen	65					-65
6111	bestuursorganen/overige						
6120	communicatie						
6130	regionale samenwerking						
6131	ontwikk.samenwerk. N-Z						
6132	samenwerking Jarocin						
		65					-65
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-3.993	-4.129	-3.955	-4.075	-120	-82

Toelichting:

6110 Bestuursorganen

Burgemeester en wethouders

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door :

- extra kosten in verband met de verhuizing van een college lid
- verandering persoonlijke omstandigheden gedurende het jaar van ex-wethouders
- niet in begroting opgenomen wachtgeldregeling ex college lid
- foutief (te laag) in begroting opgenomen bedrag huidig college lid (geen vakantie- en eindejaarsuitkering).

Bestuursondersteuning college

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door inhuur van 1 medewerker ter vervanging van een langdurig zieke op het bestuurssecretariaat gedurende 1 jaar en inhuur van 1 persoon gedurende een half jaar voor 20 uur per week op het bestuurssecretariaat.

6120 Communicatie

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door toename in uitbesteding van werkzaamheden, door zowel een hoger beroep op communicatieactiviteiten als een onderbezetting van het cluster communicatie.

6130 Regionale samenwerking

Voordeel door lagere gemeentelijke bijdrage aan het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven door bezuinigingen die het samenwerkingsverband heeft ingeboekt.

6132 Samenwerking Jarocin

In 2009 hebben geen uitwisselingen plaatsgevonden, waardoor er geen beroep is gedaan op de subsidiemiddelen.

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	afwijkingen
6111	717301	PC's raadsleden 2008	9	-3	12	0	12	2009	
6111	717302	PC's raadsleden 2009	2	0	2	0	2	2009	
6111	717303	PC's raadsleden 2010	0	0	0	25	25	2010	
6120	725600	Aanschaf nieuwe website	0	0	0	100	100	2010	
			11	-3	14	125	139		

II.1.14 PUBLIEKSDIENSTVERLENING

Programmabeschrijving

Onze inwoners, instellingen en bedrijven hebben er recht op dat wij producten, diensten en informatie professioneel aanbieden. De contacten met onze klanten verlopen via het één-loket-principe. We vergroten onze toegankelijkheid door producten en informatie in toenemende mate ook digitaal aan te bieden. Via klantenpanels toetsen wij de waardering voor onze dienstverlening om deze voortdurend te kunnen verbeteren.

Algemene Doelstelling

Wij bieden onze klanten vraaggerichte, toegankelijke en professionele dienstverlening.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

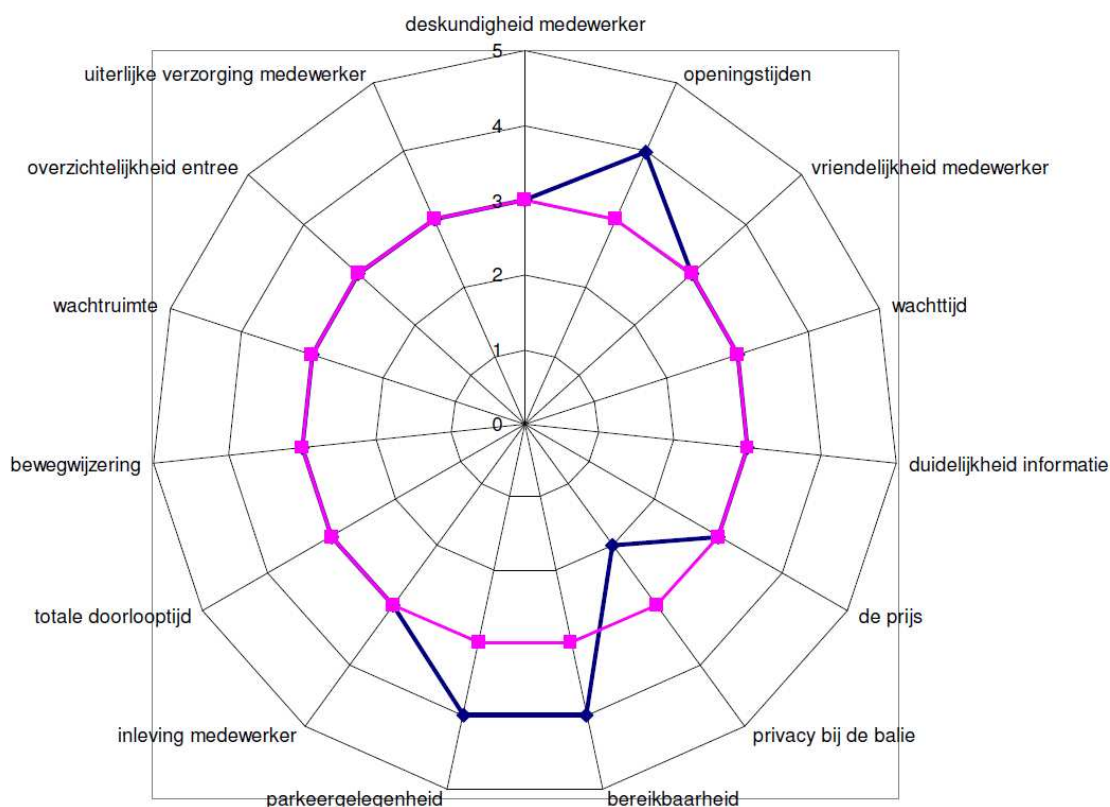
	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	De inwoners van Veldhoven zijn tevreden over onze dienstverlening	Het aantal gegrond verklaarde klachten neemt binnen 4 jaar af met 20%	Aantal gegrond verklaarde klachten	Er zijn 76 klachten ingediend (bejegening 10, beleid en uitvoering van beleid 18, afhandeling meldingen voortgang 48). In 2008 waren de aantallen niet geregistreerd. De afname is dus niet meetbaar op dit moment.
2.	Onze dienstverlening is transparant	Alle publieksdiensten worden volgens vastgestelde, kenbaar gemaakte servicenormen aangeboden	Aantal vastgestelde servicenormen	Nog geen normen vastgesteld.
3.	Digitalisering van producten-/dienstenaanbod	De gemeente Veldhoven voldoet aan de landelijke doelstelling m.b.t. de "Digitale Overheid"	Aantal diensten/producten die digitaal aangeboden worden	Momenteel zijn 10 diensten/producten digitaal aangeboden. Dit is 35,8%. Het te behalen percentage is 65%.
4.	De waardering voor de afhandeling van schriftelijke communicatie met de gemeente neemt toe	Ieder schriftelijk verzoek, melding, klacht en/of vraag wordt binnen de afgesproken termijn afgedaan.	doorlooptijd van de behandeling van schriftelijke communicatie in de genoemde categorieën in relatie tot de afgesproken termijnen	Dit is op dit moment niet meetbaar omdat, binnen de verschillende afdelingen, niet op een eenduidige wijze hierover informatie wordt vastgelegd.

Toelichtingen beleideffecten

Om de tevredenheid van onze burgers over onze dienstverlening te meten, doet de gemeente Veldhoven mee aan de Benchmark Publiekszaken. Bezoekers van de publieksbalie in Veldhoven beoordelen de dienstverlening met een

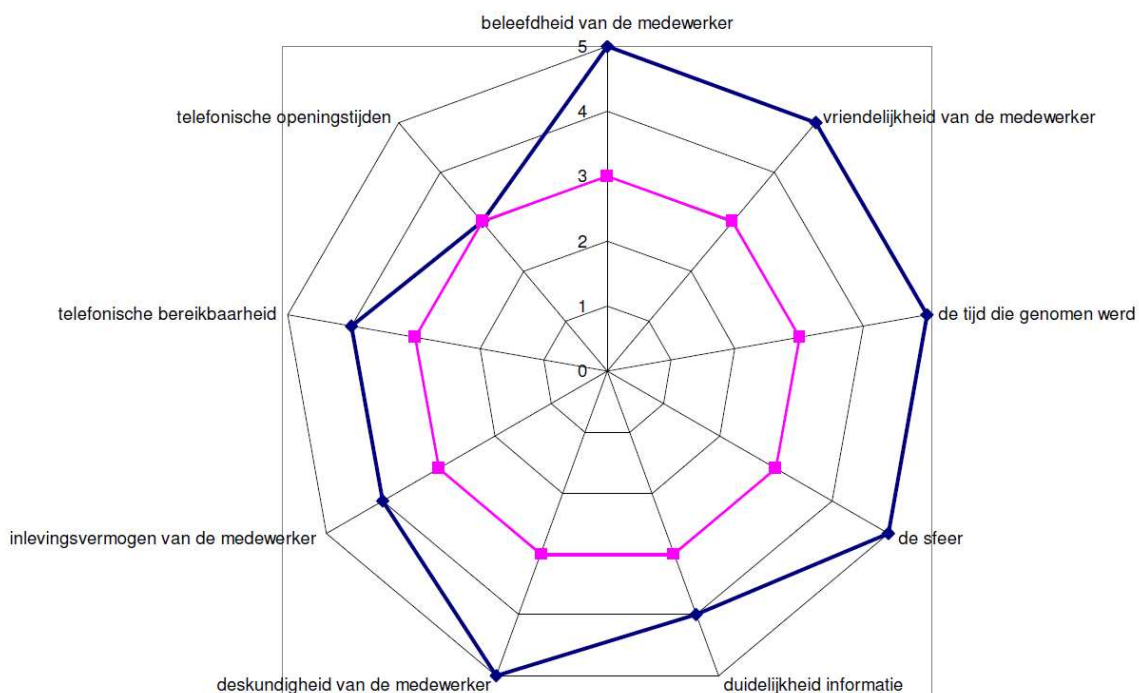
7,9. Dit is hoger dan de waardering voor de gemiddelde gemeente in dezelfde grootteklasse. Vorig jaar werd de dienstverlening in Veldhoven beoordeeld met een 7,4. Met een 7,9 neemt de gemeente Veldhoven een 10e plaats in op de ranglijst van in totaal 104 deelnemende gemeenten aan de benchmark. De bezoekers van de balie waren vooral te spreken over de volgende aspecten van de dienstverlening: de vriendelijkheid van de medewerker, gevolgd door bereikbaarheid en de duidelijkheid van de informatie.

In het onderstaande spindigram zijn twee lijnen te onderscheiden. De dikke blauwe lijn geeft de scores van Veldhoven weer op de respectievelijke aspecten. De roze lijn geeft het gemiddelde weer voor deze indicatoren voor de gemeenten met een vergelijkbaar inwonertal. Waar maar één lijn te zien is, is de score gelijk aan het gemiddelde van de grootteklasse.

Bij de privacy aan de balie is de score lager dan het gemiddelde. Inmiddels zijn er aanpassingen aan de wachtruimte gedaan. Twee balies zijn voorzien van een glazen afscheiding en de bank is nu zo opgesteld dat het meeluisteren door de wachtenden tot een minimum beperkt wordt.

Ook de telefonische dienstverlening is onderzocht. Hierbij doet de gemeente Veldhoven het bijzonder goed met een gedeelte derde plaats. In onderstaand spindigram staan de resultaten met betrekking tot de telefonische dienstverlening.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6140	Dienstverlening	2,3
6141	Documentenverstrekking en mutaties	1,2,3,4
6142	Burgerlijke stand	
6143	Verkiezingen	
6512	Bouwvergunningen	
6550	Milieuvergunningen	

6140 Dienstverlening

Het dienstverleningsbeleid van de gemeente Veldhoven geeft antwoord op de vraag hoe de publieke dienstverlening zodanig kan worden ingericht dat de klant van de gemeente (met zijn vraag) centraal staat. Realisatie van een klantgerichte dienstverlening is een omvangrijke operatie. In 2009 is een vervolg op het dienstverleningsbeleidsplan 2007 – 2009 opgeleverd. Dit plan beschrijft de verdere ontwikkeling van de Dienstverlening in de jaren 2010 – 2015 en is in de Raadsvergadering van november 2009 vastgesteld. Belangrijke speerpunten zijn de verdere ontwikkeling van het Klanten Contact Centrum (KCC), het opstellen van een kwaliteitshandvest en verdere digitalisering van de dienstverlening. Ook zal in deze periode aandacht worden besteed aan de voordelen die de nieuwe efficiëntere werkwijze oplevert voor de eigen organisatie.

6141 Documentenverstrekking en mutaties

Binnen het digitale loket van de gemeente Veldhoven worden op dit moment 10 diensten/producten digitaal aangeboden. Dit is 35,8%. Het te behalen percentage binnen de landelijke doelstelling m.b.t. de "Digitale Overheid is 65%. We zijn op de goede weg. De uitbreiding van het aantal producten is mede afhankelijk van de (on)mogelijkheden binnen onze website. In 2010 wordt de website vernieuwd. Er wordt dan nadrukkelijk eisen gesteld die de uitbreiding van het aantal digitale diensten mogelijk moeten maken.

6142 Burgerlijke stand

Binnen de burgerlijke stand is er weinig beleidsvrijheid om de tevredenheid bij de burgers te kunnen verhogen. Voor de aangiften van geboorten heeft de gemeente Veldhoven zelfs een centrumfunctie voor alle Kempengemeenten. Dit betekent een groot aantal aangiften van geborenen uit die gemeenten. We zoeken naar een mogelijkheid om het doen van aangifte te vereenvoudigen.

Om het voor de burger eenvoudiger te maken om huwelijksaangiften te doen, is besloten om het vragen van uittreksels te beperken. Dit betekent voor de burger minder reizen naar andere gemeenten en een besparing van kosten voor het verkrijgen van deze uittreksels.

6143 Verkiezingen

Door de herinvoering van het rode-potlood-stemmen, was het noodzakelijk nieuwe materialen te bestellen. Ook de instructie aan de stembureauleden kostte extra tijd. De "nieuwe" manier van werken moest ook aan hen kenbaar gemaakt worden.

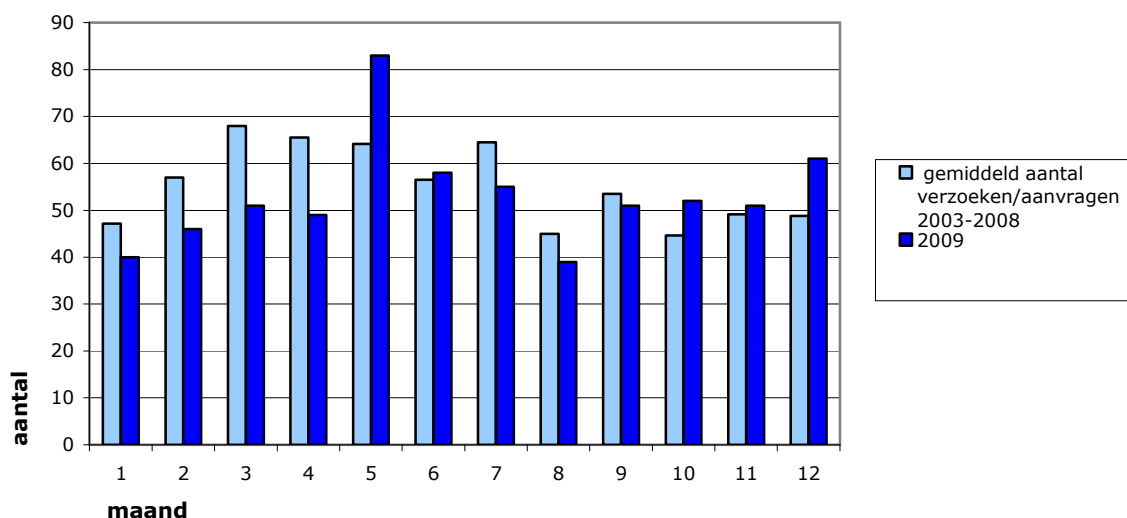
Verder wordt verwezen naar de financiële toelichting.

6512 Bouwvergunningen

2009 was het laatste volledige jaar dat de bouwvergunning bestond. 1 juli 2010 zal de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking treden (Wabo) deze wet introduceert de omgevingsvergunning waarin een 25 tal bestaande vergunningen geïntegreerd worden. In 2009 had de economische crisis slechts beperkte gevolgen op het aantal aanvragen om bouwvergunningen. Bij de lichte bouwvergunningen lag het aantal ongeveer 12% lager dan het gemiddelde sinds de introductie van de lichte bouwvergunning in 2003 (368 tegen 418 gemiddeld).

Het aantal reguliere aanvragen kwam zelfs 9% hoger uit (268 tegen 246). Alleen in de eerste 4 maanden was het aantal aanvragen fors minder (zie grafiek hieronder). Gevolgd door absolute 'piekmaand' mei. Ook de laatste maanden laten boven gemiddelde aantallen zien. Interessant wordt om dit de eerste maanden van 2010 te blijven monitoren.

totale aantallen per maand (lichte en reguliere bouwaanvragen)

De grootste consequentie van de financiële crisis bleek de omvang van de gemiddelde aanvraag. Deze was fors kleiner dan de jaren daarvoor, dit heeft geresulteerd in flink minder legesinkomsten dan verwacht (zie ook de productenraming). Daarnaast zijn er ook relatief veel bouwvergunningen ingetrokken (leges teruggaaf) en zijn veel (woning)bouwprojecten die aanvankelijk op de planning stonden van het projectburo niet aangevraagd in 2009.

Alleen in het eerste kwartaal van 2009 is 1 bouwvergunning aangevraagd welke van rechtswege is verleend. Uiteraard is dit nog steeds 1 te veel maar de dalende trend is voortgezet (23 in 2007 en 4 in 2008).

Zoals hiervoor al gemeld zal halverwege het jaar 2010 de omgevingsvergunning zijn intrede doen. Behalve aanpassingen en uitdagingen op inhoudelijke en organisatorisch vlak zal ook de management en bestuurlijke informatie zoals in de budgetcyclus wordt geanalyseerd en aangeboden, zich in de loop van de jaren moeten ontwikkelen, dit geldt voor vrijwel de gehele breedte van het vergunningenlandschap.

6550 Milieuvergunningen

Net als voor de bouwvergunning geldt dat 2009 het laatste volledige jaar van de milieuvergunning is geweest. Gelet op de deregulering zoals deze de laatste jaren heeft plaatsgevonden, is de verwachting van het aantal milieuvergunningen de laatste jaren naar beneden bijgesteld. Bij iedere wijziging in de regelgeving moet een kwantitatieve prognose 'herijkt' worden. In 2009 was de verwachting dat we 5 aanvragen om milieuvergunning zouden ontvangen.

In totaal is de teller op meer dan het dubbele gekomen: 11. Op basis van lopende aanvragen en contacten met bedrijven is de verwachting dat ook voor 2010 ongeveer 10 aanvragen om milieuvergunning of een omgevingsvergunning met gelijke inhoud zullen worden ingediend.

Naast de vergunningen is ook het aantal meldingen fors hoger dan verwacht 42 tegen 30. Een significant deel van deze meldingen zijn het gevolg geweest van de gevelcontroles uit het handavings uitvoeringsprogramma. Omdat dit ook voor 2010 weer in het programma is opgenomen is te verwachting voor 2010 dan ook bijgesteld.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product.

prod. nr.	programma 14 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6140	dienstverlening	68		202	71	131	-3
6141	documenteverstr.en mutaties	1.216	1.036	1.182	1.294	-112	-78
6142	burgerlijke stand	227	223	234	207	27	20
6143	verkiezingen	7	40	96	128	-32	-121
6512	bouwvergunningen	1.874	1.554	2.068	2.222	-154	-348
6550	milieuvergunningen	8	6	6		6	8
		3.400	2.859	3.788	3.922	-134	-522
<u>BATEN:</u>							
6140	dienstverlening						
6141	documenteverstr.en mutaties	701	579	809	733	-76	32
6142	burgerlijke stand	92	43	83	75	-8	-17
6143	verkiezingen				1	1	1
6512	bouwvergunningen	2.124	2.529	2.473	882	-1.591	-1.242
6550	milieuvergunningen						
		2.917	3.151	3.365	1.691	-1.674	-1.226
SALDO (- = nadeel)		-483	292	-423	-2.231	-1.808	-1.748
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6140	dienstverlening	200					200
6141	documenteverstr.en mutaties						
6142	burgerlijke stand						
6143	verkiezingen						
6512	bouwvergunningen	690					690
6550	milieuvergunningen						
		890					890
<i>onttrekking reserve:</i>							
6140	dienstverlening	33		200	70	-130	37
6141	documenteverstr.en mutaties						
6142	burgerlijke stand						
6143	verkiezingen						
6512	bouwvergunningen	206		225	225		19
6550	milieuvergunningen						
		239		425	295	-130	56
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-1.134	292	2	-1.936	-1.938	-802

Toelichting:

Algemeen:

Bij de analyse van de registratie van eigen uren is gebleken dat de inzet van de beschikbare uren anders is verdeeld onder de medewerkers dan gepland bij het team Burgerzaken. Het totaal aantal productieve uren van de vaste medewerkers zijn wel allemaal verdeeld over de producten 6141 tot en met 6143. Wat opvalt is dat de begrote uren tegen een lager gemiddeld tarief zijn doorbelast dan het gebruikelijke tarief. Verder zijn extra uren gerealiseerd door externen. Hierdoor is er een nadeel gerealiseerd op de kostensoort eigen uren.

6140 Dienstverlening

Op dit product worden een aantal lasten verantwoord die het direct gevolg zijn van het Dienstverleningsbeleidsplan. Met name kosten van inhuur personeel voor de bezetting van het Klant Contact Centrum (KCC) worden op dit product ten laste gebracht. Een aantal nota's zijn, achteraf gezien, verantwoord op de afdelingskosten en zijn dus op

dit product niet zichtbaar. Dit betreft een totaal bedrag van ongeveer € 70.000. Verder hebben in 2009 geplande opleidingen voor een bedrag van ca. € 60.000 (nog) niet plaatsgevonden. Per saldo is er dus sprake van een (incidenteel) voordeel van ongeveer € 130.000 tussen het geraamde budget 2009 en de realisatie 2009.

6141 documentverstrekkingen en mutaties

In 2009 zijn 10.100 uren opgenomen in de begroting. Gerealiseerd werden 10.721 uren. Hierdoor is er een nadeel van ongeveer € 56.000 ten opzichte van de begroting in 2009.

In 2009 is er aan inhuur een bedrag besteedt van ongeveer € 33.000. Daarnaast zijn kosten voor aanschaf van kantoorbenodigdheden op de producten verwerkt tot een bedrag van ongeveer € 22.000. Voorheen liep dit via de afdelingskosten. Op de verschillende producten is echter geen dekking voor deze kosten opgenomen. Dit leidt tot een nadeel van ongeveer € 55.000 ten opzichte van de begroting 2009. In 2009 is er een lager bedrag ontvangen voor het verstrekken van documenten. Dit verklaart per saldo een nadeel van ongeveer € 76.000.

6142 Burgerlijke Stand

In 2009 zijn minder diensten verleend dan geraamd, zo is onder andere het aantal voltrokken huwelijken lager, waardoor zowel de opbrengsten als de kosten lager zijn.

6143 Verkiezingen

In 2008 hebben er geen verkiezingen plaatsgevonden, terwijl in 2009 een verkiezing is geweest voor het Europees Parlement. Naast de normale lasten in 2009 voor verkiezingen zijn er ook nog extra kosten gemaakt in verband met een "nieuwe" manier van stemmen (het rode potlood). Een aantal hulpmiddelen moesten opnieuw worden aangeschaft.

In 2009 zijn weliswaar extra uren meegenomen in de begroting, maar het feit dat de externe kracht nog ingezet werd voor enerzijds de coördinatie van de verkiezingen en anderzijds het scholen van een nieuwe medewerker, brengt met zich mee dat er toch een overschrijding is van uren (begroot 540 uren en realisatie 725 uren). Dit verklaart een nadeel van ongeveer € 26.000 ten opzichte van de begroting. Voor de overige kosten is in het dienstjaar sprake van een klein nadeel van ongeveer € 6.000.

6512 Bouwvergunningen

De economische crisis heeft duidelijk zijn invloed gehad in 2009.

De volgende verklaringen leiden tot een negatieve afwijking in de baten van in totaal € 1,6 miljoen:

- Geen doorgang vinden van diverse geplande (woning)bouwprojecten: € 580.000,-
- Restitutie van leges door intrekking van reeds verleende (omvangrijke) bouwvergunningen: € 270.000,-
- Sterke afname van gemiddelde omvang (bouwsom en dus bouwleges) van autonoom ingediende reguliere aanvragen: € 580.000,-
- Via de bestuursrapportage II – 2009 is besloten om de baten uit bouwleges naar beneden bij te stellen naar € 2.300.000,-. Hiermee is bedoeld het totaal aan leges voor vergunningen als bedoeld voor de producten 651200 tm 651299. Bij de producten 651210 schetsplannen, 651251 lichte bouwvergunningen, 651260 gebruiksvergunningen, 651270 sloopvergunningen, 651280 reclamevergunningen is in totaal € 173.000,- aan legesinkomsten 'blijven staan' naast het product 651216 baten bouwvergunningen waar de € 2.300.000,- verwerkt is. Dit moet nog administratief aangepast worden.

Voor wat betreft de lasten van de bouwvergunningen is het aantal uren van medewerkers die een bijdrage leveren aan het Wabo-plus project niet goed in de begroting 2009 verwerkt omdat niet alle afdelingen hun Wabo-plus uren geraamd

hebben op het juiste product(project)nummer. Het budget voor het aantal geraamde uren is hierdoor te laag in de begroting weergegeven. Tevens heeft er een overschrijding van ca. € 25.000,- plaatsgevonden voor de inhuur van externen met betrekking tot milieuvergunningverlening. Op afdelingsniveau is hiervoor een budget beschikbaar via de vacatureruimte van 0.42 fte, schaal 10. Dit betekent dat deze kosten uit dit budget gedekt kunnen worden.

II.1.15 NATUUR- EN RECREATIEBEHEER

Programmabeschrijving

Samen met onze inwoners zorgen wij voor een schone, hele en veilige openbare ruimte. Het onderhoud van het groen bepaalt mede de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Daarom handhaven we het onderhoud tenminste op het huidige niveau. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte besteden we aandacht aan groen en houden we rekening met de duurzaamheid en onderhoud hiervan.

Onze recreatieve voorzieningen vervullen een belangrijke ontmoetingsfunctie voor onze inwoners en trekken bezoekers van buiten de stad aan. De recreatieve sector biedt nog kansen voor verdere ontwikkeling zodat economie, werkgelegenheid en onze identiteit worden versterkt. We kunnen dat alleen bereiken als we in regionaal verband samenwerken.

Algemene Doelstelling

Het doelmatig beheren en in stand houden van het openbaar groen in de gemeente Veldhoven, inclusief de bossen, volgens maatschappelijke en onderhoudstechnische normen. In regionaal verband bevorderen we het toerisme.

Beleideffecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Veldhoven heeft een ruim natuuraanbod wat geschikt is voor diverse vormen van recreatie	De waardering voor het natuuraanbod blijft de komende jaren minimaal gelijk	Waardering voor natuuraanbod	Niet bekend
2.	Betrokkenheid van burgers bij (her)inrichting groen in openbaar gebied neemt toe	Alle herinrichtingsplannen m.b.t. groen worden in overleg met wijkplatforms en belanghebbenden vastgesteld	Percentage in overleg vastgestelde (her)inrichtingsplannen m.b.t. groen	Vanuit herinrichting worden altijd wijkplatforms en belanghebbenden aangehaakt.

Toelichtingen beleideffecten

1. Er wordt geen expliciet onderzoek verricht naar de waardering voor het natuuraanbod. Dit is niet opgenomen in de wijkatlas. De indruk is ook dat deze indicator ook in de tijd niet zal/kan wijzigen. Een wijziging van het aanbod vindt alleen plaats wanneer uitbreidingsgebieden worden aangelegd. Het natuuraanbod wordt dan minder, dan wel anders ingericht. Geadviseerd wordt om het nut van deze indicator bij de kadernota 2011 te heroverwegen. Een suggestie is om deze te vervangen door een oppervlakte indicator.
2. Indien vanuit de herinrichting een plan aangepakt gaat worden dan zullen altijd de wijkplatforms en belanghebbenden worden aangehaakt. Vanuit kleinschaligbeheer/ renovatie kan dit anders zijn.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleideffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleideffect. In de

daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6151	Openbaar groen	1
6152	Groenvoorziening (projectmatig)	1, 2
6330	Toerisme	1
6331	Kinderboerderij	1

6151 Openbaar groen

Het toezicht is in 2009 geïntensiveerd waardoor qua onderhoudsniveau betere resultaten zijn bereikt dan in 2008. Het aantal meldingen openbaar groen is afgenomen in 2009.

In 2009 is het groenbeleidsplan vastgesteld. Mede op basis van het groenbeleidsplan hebben aanbestedingen van de groenbestekken 2010 plaatsgevonden.

6152 Groenvoorziening (projectmatig)

Dit product wordt uitsluitend gebruikt om kapitaallasten op te verantwoorden.

6330 Toerisme

In Veldhoven is, conform regionale afspraken in SRE-verband, een lokaal Toeristische Adviesraad (LTA) opgericht. Inmiddels heeft deze LTA een officiële status van een stichting aangenomen en ontvangt jaarlijks, als adviserend en organisatieplatform, een budget voor organisatiekosten.

In 2009 zijn beleidsvoorstellen uit de in 2008 vastgestelde nota "Toerisme en recreatie" 2009-2014 ten uitvoer gebracht. Zo is de toeristenbelasting verhoogd en is de kampeernota 2009 "Verblijfsaccommodatie in het buitengebied" vastgesteld.

Momenteel is het onderzoek gaande inzake de toeristische en recreatieve visie voor het gebied Zandoerle/Toterfout.

Ook gepland in 2009 was een ander onderzoek uit de nota "Toerisme en recreatie", te weten Recreatieplan Zilverackers. Dit zou in 2009 afgerond worden en hiervoor waren in 2009 middelen beschikbaar gesteld (€ 19.000). Echter, in overleg met de projectgroep groenvisie Zilverackers, is besloten eerst na afronding van de groenvisie het recreatieplan uit te gaan werken. Dit heeft tot gevolg dat dit recreatieplan pas in 2010 uitgewerkt zal worden. Dit is in een dusdanig stadium van de P&C cyclus besloten dat het niet meer mogelijk was om de beschikbare middelen in 2009 middels een budgetoverheveling naar 2010 over te hevelen. Alhoewel het onderzoek dus in 2010 zal moeten plaatsvinden, zijn de middelen daardoor niet meer beschikbaar. In de Burap I zal daarom een voorstel worden opgenomen om in 2010 alsnog deze benodigde middelen ter beschikking te stellen.

6331 Kinderboerderij

Het reguliere onderhoud en verzorging van de dieren heeft op de gebruikelijke wijze plaatsgevonden.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

prod. nr.	programma 15 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
(bedragen x € 1.000,-)							
<u>LASTEN:</u>							
6151	openbaar groen	2.500	2.564	3.644	3.668	-24	-1.168
6152	groenvoorziening (proj.)	1	2	25	25		-24
6330	toerisme	88	81	111	85	26	3
6331	kinderboerderij	212	195	198	212	-14	
		2.801	2.842	3.978	3.990	-12	-1.189
<u>BATEN:</u>							
6151	openbaar groen	91	32	32	189	157	98
6152	groenvoorziening (proj.)						
6330	toerisme						
6331	kinderboerderij	1			2	2	1
		92	32	32	191	159	99
SALDO (- = nadeel)		-2.709	-2.810	-3.946	-3.799	147	-1.090
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
toevoeging reserve:							
6151	openbaar groen						
6152	groenvoorziening (proj.)						
6330	toerisme						
6331	kinderboerderij						
onttrekking reserve:							
6151	openbaar groen	25		836	625	-211	600
6152	groenvoorziening (proj.)			25	25		25
6330	toerisme						
6331	kinderboerderij						
		25		861	650	-211	625
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		-2.684	-2.810	-3.085	-3.149	-64	-465

Toelichting:

6151 Openbaar groen

Door verhoogde controle op de aannemers is er meer externe inzet gevraagd en zijn er in 2009 meer eigen uren op het deelproduct 'onderhoud derden' gerealiseerd dan geraamd. Daarnaast zijn in dit product de kosten groenonderhoud Kempen Campus opgenomen.

Er zijn meer baten gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd in verband met de ontvangst van een vergoeding voor groenonderhoud van de Kempen Campus. In de eerste managementrapportage 2010 zal de begroting 2010 en verder hierop structureel worden aangepast. De gerealiseerde houtopbrengsten van de bossen zijn hoger dan geraamd.

6330 Toerisme

Het beschikbare budget voor het recreatieplan Zilverackers (€ 19.000) is niet besteed (zie voor toelichting bij product zelf).

6331 Kinderboerderij

Er moesten in 2009 meer werkzaamheden worden uitgevoerd dan oorspronkelijk geraamd. Zo is in 2009 het schilder-onderhoud aan de kinderboerderij uitgevoerd.

Mutaties reserves 2009

-

Overzicht investeringen

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	afwijkingen
6151	709106	Speelvoorziening 2009	236	104	132	0	132	2010	
6151	709107	Speelvoorziening 2010	0	0	0	128	128	2010	
6151	723200	Speelvoorzieningen 2011	0	0	0	131	131	2011	
6151	723201	Speelvoorzieningen 2012	0	0	0	108	108	2012	
6151	723201	Speelvoorzieningen 2012	0	0	0	25	25	2012	
6151	780700	Vervangingsinvesteringen openbaar groen	0	0	0	2.578	2.578	2013	
			236	104	132	2.970	3.102		

Toelichting

Het verschil tussen het geraamde krediet 2009 en de besteding 2009 inzake speeltoestellen wordt verklaard door het feit dat in 2009 een aantal geplande investeringen zijn doorgeschoven naar 2010.

II.1.16 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN FINANCIERING

Programmabeschrijving

Onze algemene uitkering, belasting- en dividendinkomsten gebruiken we om de doelstellingen van de andere programma's te realiseren. Ons financieel beleid voldoet aan de wettelijke kaders en we zorgen dat onze begroting in meerjarig perspectief in evenwicht is. Als de begroting structureel niet sluit, hebben bezuinigingen de voorkeur boven belastingverhoging.

Onze reservepositie is tenminste voldoende om risico's af te dekken. Als de reserves die minimumnorm overstijgen, bepaalt de raad de bestemming.

Wij zorgen dat er altijd voldoende geld beschikbaar is om aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Als we tijdelijk geld tekort hebben lenen we dat zo voordelig mogelijk en als we even geld over hebben zetten we dat uit tegen zo gunstig mogelijke condities. We voldoen daarbij aan de eisen van de wet en het treasurystatuut.

Algemene doelstelling

Wij voeren een financieel beleid dat leidt tot een stevige financiële positie en een sluitende (meerjaren)begroting, met ruimte voor nieuwe initiatieven.

Beleids effecten (Wat hebben we bereikt?)

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator	Realisatie
1.	Het financieel beleid en de begroting voldoen aan de wettelijke eisen	Het aantal opmerkingen van de accountant in het jaarlijkse verslag van bevindingen inzake wettelijke voorschriften = 0	Aantal opmerkingen in verslag van bevindingen	Verslaglegging voldoet aan de wettelijke voorschriften
2.	De financiële gegevens verstrekken een getrouw beeld van de werkelijkheid	De strekking van de accountantsverklaring op het gebied van getrouwheid is goedkeurend	Oordeel accountant inzake getrouwheid in accountantsverklaring	Goedkeurende accountantsverklaring
3.	Baten, lasten en balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen	De strekking van de accountantsverklaring op het gebied van rechtmatigheid is goedkeurend	Oordeel accountant inzake rechtmatigheid in accountantsverklaring	Goedkeurende accountantsverklaring
4.	Betugelen van lastendrukstijging voor de inwoners van Veldhoven	De OZB stijgt jaarlijks met niet meer dan de inflatie.	Stijgingspercentage OZB ten opzichte van inflatiepercentage	Gemiddelde inflatie

Toelichtingen beleids effecten

1. De bevindingen van de accountant in de managementletter zijn opgenomen in de jaarplanningen om nog beter in control te zijn en te blijven.
2. De jaarrekening wordt voorzien van een goedkeurende verklaring op zowel het gebied van getrouwheid al ook rechtmatigheid.
3. Zie 2.
4. Het belastingtarief van de OZB is in 2009 met niet meer dan de inflatiecorrectie gestegen.

Producten (Wat hebben we daarvoor gedaan?)

In de onderstaande tabel worden de producten gepresenteerd die ons binnen dit programma ter beschikking staan om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. In de laatste kolom wordt de relatie aangegeven met het betreffende beleidseffect. In de daaropvolgende toelichting wordt de realisatie weergegeven van het product, de belangrijkste activiteiten in 2009 alsmede trends en ontwikkelingen voor 2010 en verder.

Product Nummer	Omschrijving	Beleids effect
6610	Financiering	-
6611	Algemene baten en lasten	-
6612	Belastingen	4
6613	Algemene uitkering	-

6610 Financiering

Voor een toelichting voor het product financiering verwijzen wij u naar de paragraaf financiering.

6611 Algemene baten en lasten

In 2009 zijn door de raad de beleidsnota's vastgesteld in het kader van de herijking van het financiële beleid. Deze herijking moet het inzicht verbeteren in het structureel evenwicht tussen baten en lasten in de begroting/rekening en de toereikendheid van de reserves. De toereikendheid wordt beoordeeld in relatie tot de aanwezige risico's en de mogelijkheid tot het ongewijzigd voortzetten van het huidige beleid. De invoering van het nieuwe financiële beleid heeft inmiddels plaatsgevonden conform de besluitvorming van de raad.

6612 Belastingen

De heffing en inning van de diverse belastingsoorten heeft conform planning plaatsgevonden.

Met ingang van 1 januari 2008 is er sprake van een jaarlijkse herwaardering, met een vastgestelde waarde naar een waardepeildatum die telkens een jaar terug ligt. Voor het fiscale jaar 2009 heeft er dus een herwaardering plaatsgevonden met waardepeildatum 1 januari 2008.

6613 Algemene uitkering

De inkomsten van de algemene uitkering wordt op basis van circulaire's bijgesteld. Daadwerkelijke inkomsten vinden plaats op basis van de wijzigingen in de maatstaven en circulaire's.

De ontwikkeling van het gemeentefonds is voor de jaren na 2011 te optimistisch. Er is gerekend met een nulgroei, terwijl toenemende geluiden laten horen dat bezuinigingen meer voor de hand liggen. De vraag is wel hoeveel er zal worden bezuinigd, en wanneer. Na 2011 zal de normeringssystematiek op de een of andere manier moeten worden hersteld. Het vorenstaande betekent dat de gemeenten te maken krijgen met forse korting op de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds en anderzijds is de kans reëel dat er bezuinigingen op andere beleidsterreinen doorwerken naar de gemeenten.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

prod. nr.	programma 16 omschrijving	rek. 2008	begroting 2009		rekening 2009	verschil rek.09 met	
			oorspr.	incl.wijz.		begr.09	rek.08
	(bedragen x € 1.000,-)						
<u>LASTEN:</u>							
6610	financiering	8.868	294	107	107		8.761
6611	algemene baten en lasten	2.595	18.169	9.302	7.484	1.818	-4.889
6612	belastingen	760	738	676	742	-66	18
6613	algemene uitkering	6	10	6	6		
6999	saldo rekening						
		12.229	19.211	10.091	8.339	1.752	3.890
<u>BATEN:</u>							
6610	financiering	8.844	331	193	194	1	-8.650
6611	algemene baten en lasten	210	6.726	10.643	9.895	-748	9.685
6612	belastingen	6.471	6.524	6.644	6.579	-65	108
6613	algemene uitkering	31.531	33.158	33.715	34.816	1.101	3.285
6999	saldo rekening						
		47.056	46.739	51.195	51.484	289	4.428
SALDO (- = nadeel)		34.827	27.528	41.104	43.145	2.041	8.318
<u>MUTATIES RESERVES:</u>							
<i>toevoeging reserve:</i>							
6610	financiering	9.691					9.691
6611	algemene baten en lasten	671		100.463	105.729	-5.266	-105.058
6612	belastingen						
6613	algemene uitkering	10	61	61	45	16	-35
6999	saldo rekening						
		10.372	61	100.524	105.774	-5.250	-95.402
<i>onttrekking reserve:</i>							
6610	financiering	14.839	140	140	140		-14.699
6611	algemene baten en lasten	515	13.917	102.655	107.547	4.892	107.032
6612	belastingen			10	10		10
6613	algemene uitkering						
6999	saldo rekening						
		15.354	14.057	102.805	107.697	4.892	92.343
SALDO NA MUTATIES RESERVES (- = nadeel)		39.809	41.524	43.385	45.068	1.683	5.259

Toelichting

6611 Algemene baten en lasten

Analyse verschil met begroting 2009 (€ 941.000 voordelig)

Dit voordeel betreft voornamelijk:

- Niet benutte post onvoorzien uitgaven (V € 184.000)
- Stelposten in verband met loonkosten die opgenomen zijn door het GO-akkoord (V € 1.012.000). De stelpost is op dit product opgenomen, de realisatie ervan is echter in de cijfers van de verschillende afdelingen (KVS) verantwoord, vandaar dat de post op dit product als voordeel zichtbaar is.
- Stelpost uren beleidsontwikkeling (V € 261.000)
- Stelpost uren WMO (N € 150.000)
- Stelpost onderuitputting (N € 90.000)
- Niet gerealiseerde taakstelling inkoop (N € 226.000). De totale taakstelling inkoop bedroeg € 269.000 waarvan € 43.000 is gerealiseerd. Over 2009 zijn verder nog besparingen in gang gezet die in 2010 zullen worden geformaliseerd. Volledigheidshalve wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

6612 Belastingen

Het nadelig verschil van € 66.000,- op de lasten heeft grotendeels betrekking op de eigen uren. Door de invoering van het modelmatig waarden zijn op het product WOZ meer uren verantwoord dan aanvankelijk was begroot.

Het nadelig verschil van € 65.000,- op de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door een nadeel op toeristenbelasting van € 43.000,-. Binnen dit nadeel op de toeristenbelasting spelen 2 effecten; minder overnachtingen als gevolg van de kredietcrisis (effect € 27.000,-) en correcties op aanslagen van vorige jaren (effect € 16.000,-).

Het resterende nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hondenbelasting (€ 16.000,-).

6613 Algemene uitkering

Het voordeel van € 1.101.000 op de gemeentefondsuitkering is ontstaan doordat de meicirculaire 2009 meegenomen is in het beslisdocument voor de begroting 2010 en abusievelijk niet in de bestuursrapportage II 2009. Daarnaast was ten tijde van de bestuursrapportage II 2009 de septembercirculaire 2009 nog niet ontvangen. En hebben er over 2007 en 2008 verrekeningen plaatsgevonden tot een bedrag van € 157.000 (voordelig). Verder is op dit product inkomsten Centrum voor Jeugd en Gezin ontvangen (€ 106.000) deze inkomsten zijn geraamd op programma 6.

Mutaties reserves 2009

Het verschil ten opzichte van de raming is voornamelijk het gevolg van het geraamde nadelig exploitatieresultaat dat gedekt zou worden uit de vrije reserve. Deze onttrekking heeft conform de voorschriften op realisatie basis op dit moment niet plaatsgevonden.

Daarnaast is er een verschil van € 5.266.000 zowel als onttrekking als toevoeging reserve, te verklaren als een aanvulling van de reserve benoemde risico's.

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000,-)	begroting oorspronkelijk			begroting incl.wijzigingen			realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Lokale heffingen	6.589		6.589	6.641		6.641	6.579		6.579
Algemene uitkering gemeentefonds	33.000		33.000	33.715		33.715	34.816		34.816
Saldo financieringsfunctie	5.558		5.558	5.814		5.814	5.962		5.962
Saldo compensabele BTW en uitkering BCF			0			0			0
Dividend	188		188	50		50	50		50
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.404		1.404	4.975		4.975	4.077		4.077
Totalen	46.739	0	46.739	51.195	0	51.195	51.484	0	51.484

Overzicht onvoorziene uitgaven

onvoorzien (x € 1.000,-)	lasten
oorspronkelijke begroting	195
aanwending onvoorzien: - aanschaf snelheidsindicatoren	-11
	184

(hulp)kosten plaatsen	kostensoorten										opbrengstsoorten							saldo kosten-plaatsen			
	0.0 stel-posten	1.1 salaris soc.l.	1.2 soc. uitk.	3.0 pers. derden	3.1 energie	3.3 duurz. goed.	3.4 ov.goed. diensten	4.1 overdr. aan rijk	4.2 soc. uitk.	6.1 kapitaal-lasten	6.2 aandeel kostenpl.	totaal uitgaven	2.2 ontv rente	3.0 verg. personeel	3.4 ov.goed. dienst.	4.2 div.over-drachten	4.3 kap.over-drachten		6.2 doorbe-rekening	totaal ink.	
TRACTIE: 55200000 run 5618 520100 wagens en materieel INTERNE PRODUCTEN: 5400 budgetcycl./AenO 5401 adm./BB 5402 beh/bel./BB 5420 p&o/AenO 5422 kabinet/AenO 5423 best.Jur./AenO 5429 Pers rep/BB 5430 Inkoop 5440 ict/BB 5441 div/BB 5442 huisvesting/GEW 5443 services/GEW 5444 midd.-mat./GEW 5450 OR/GO KOSTENPLAATSEN (ORGANISATIE): 550000 salarissen/ sociale lasten concern 560100 managementteam 560200 griffie 560300 Concerncontrol 560400 afdeling integrale veiligheid 561000 Staf Dienstverlening 561100 Afdeling Advies en ondersteuning 561200 Afdeling Beheer en bedrijfsvoering 561300 Afdeling WIZ 561400 Publiekszaken 562000 Staf Dienst Stad en Samenleving 562100 Afdeling Beheer Openbare Ruimte 562200 Afdeling Planrealisatie 562300 Afd.maatsch. en stedelijke ontwikkeling 562400 Afdeling Projectbureau BELEIDSONTWIKKELING: 569001 beleidontwikk.SDD/ inkoop 569002 beleidontwikkeling iso 569004 realisatie Ibp 569008 beleidontwikkeling afd.planrealisatie 569009 MSO/beleidontwikkeling 569011 beleidontwikkeling Citymarketing 569012 ontwikkeling informatiebeleid 569013 opzet legesbeleid (AENO) 569014 beleidontwikkeling AENO OVERIGE KOSTENPLAATSEN: 589999 hulprekening tijdschriften 599999 saldo kostenplaatsen					18.099 27.724	-36.952	86.405 112.111				20.262 43.968	124.766 204.568			149			149	124.617 204.568		
				9.918				73.815 36.811 21.777				164.037 410.491	247.770 447.302	25		56			56	247.714 447.278	
				1.624				525.653 1.525 32.562 24.858 140.894 1.136.366 217.219				166.900 6.480 331.801 37.922 140.894 1.490.951 774.670	1.227.996 8.005 331.801 37.922 140.894 1.490.951 774.670	103.340		371.774			475.114	752.882 8.005 304.981 37.922 140.894 1.490.951 774.670	
					119						3.496	351.089 557.451	1.490.951 774.670						26.820	26.820	1.359.279 1.055.118 1.37.249 133.019
					204.357						278.271 14.813 14.315 29.631	14.813 651.750 1.062.634 137.812 117.001	1.426.862 1.062.634 137.812 133.019	1.303 7.516 563			66.280	67.583 7.516 563			

Bedrijfsorganisatie (kostenverdeelstaat)

Omschrijving

Dit onderdeel van de programmabegroting betreft formeel geen programma. Binnen dit onderdeel vallen de zogenaamde apparaatskosten: de indirecte kosten ('overhead') die door middel van een kostenverdeelssystematiek aan de overige producten binnen de programma's worden toegerekend.

Directe kosten hebben een rechtstreekse relatie met de gemeentelijke eindproducten (programma's) en betreffen bijvoorbeeld subsidies, uitkeringen of kosten ontwikkelen bestemmingsplannen (niet zijnde personeelskosten). Indirecte kosten betreffen de kosten van de afdelingen (personeelskosten e.d.) en de interne (ondersteunende) producten, zoals huisvesting, automatisering of administratie e.d. om deze eindproducten mogelijk te kunnen maken.

Aan de hand van de kostenverdeelstaat worden via een gekozen verdeelsystematiek de indirecte kosten verdeeld over de gemeentelijke eindproducten. Hiervoor worden in de kostenverdeelstaat uurtarieven berekend. De kosten van de interne producten worden doorberekend op basis van het voorcalculatorische uurtarief (€ 45,44) en overheadtarief (€ 39,16).

Naast doorberekening via de tarieven zijn in 2009 de volgende interne kosten rechtstreeks doorberekend:

- naar het product "raad/raadscommissies" een aandeel in de kosten van huisvesting en kosten kabinet (€ 66.000,-).
- naar het product "bestuursondersteuning college" een aandeel in de kosten van het Managementteam (salaris gemeentesecretaris en een vast % van de salarissen van de directeuren) en een aandeel in de kosten van bestuurlijk juridische ondersteuning (€ 259.000,-).

Uitgangspunt van de kostenverdeling is dat de kostenverdeelstaat voor wat betreft realisatiecijfers voor uitgaven en inkomsten altijd in evenwicht is. Dat wil echter niet zeggen dat er op de indirecte kosten geen afwijkingen ten opzichte van de ramingen kunnen voorkomen.

2. Doelstellingen

De kostenverdeelstaat verzamelt de indirecte kosten van de gemeente en verdeelt deze over de producten, bouwgrondexploitaties en investeringen. Het doel hierbij is om een juist en volledig kosteninzicht te scheppen op de gemeentelijke producten, bouwgrondexploitaties en investeringen. Om vervolgens op basis van dit kosteninzicht bv. correcte tarieven en leges richting de burgers door te berekenen of een correctie subsidieverantwoording aan het Rijk af te kunnen leggen.

De doelstellingen van de interne producten afzonderlijk (personeel & organisatie, ICT, juridische zaken) worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Productenraming (Wat heeft dat gekost?)

Meerjarenrekening per product

KVS-Bedrijfsorganisatie		rek.	begroting 2009		rek.	verschil rek.09	
Lasten	Bedragen (x €1.000)	2008	oorspr.	incl.wijz.	2009	begr.09	rek.08
Prod.nr.	Omschrijving						
5200	De Run (gemeentewerf)	109	161	145	125	20	-16
5201	Tractie wagens en materieel	155	206	188	205	-17	-50
5400	Budgetcyclus	222	281	219	248	-29	-26
5401	Administratie	417	439	425	447	-22	-30
5402	Overig financieel beheer en beleid	126	112	125	146	-21	-20
5420	P&O	1.249	1.099	1.027	1.228	-201	21
5422	Kabinet	4	11	17	8	9	-4
5423	Bestuurlijk juridische ondersteuning	331	312	325	332	-7	-1
5429	P&O beheer en uitvoering	28	48	57	38	19	-10
5430	Inkoop			171	141	30	-141
5440	ICT	1.243	1.349	1.427	1.491	-64	-248
5441	DIV	702	847	818	775	43	-73
5442	Huisvesting	1.324	1.329	1.428	1.427	1	-103
5443	Services	906	771	1.097	1.063	34	-157
5444	Middelen en materialen	88	105	142	138	4	-50
5450	OR/GO	134	236	244	133	111	1
5500	Salarissen/sociale lasten concern	156			-117	117	273
5600	Afdelingen en beleidsontwikkelingen	18.114	19.344	20.639	22.361	-1.722	-4.247
Totaal lasten exclusief toevoegingen		25.308	26.650	28.494	30.189	-1.695	-4.881
Baten							
5200	De Run (gemeentewerf)						
5201	Tractie wagens en materieel						
5400	Budgetcyclus						
5401	Administratie		10	10		-10	
5402	Overig financieel beheer en beleid						
5420	P&O			475	475		475
5422	Kabinet		27				
5423	Bestuurlijk juridische ondersteuning	26		27	27		1
5429	P&O beheer en uitvoering						
5430	Inkoop						
5440	ICT						
5441	DIV						
5442	Huisvesting	66	66	66	68	2	2
5443	Services	5	20	20	8	-12	3
5444	Middelen en materialen				1	1	1
5450	OR/GO						
5500	Salarissen/sociale lasten concern						
5600	Afdelingen en beleidsontwikkelingen	23.214	25.884	25.561	27.190	1.629	3.976
Totaal baten exclusief onttrekkingen		23.311	26.007	26.159	27.769	1.610	4.458
Saldo (+ = voordeel)							
		-1.997	-643	-2.335	-2.420	-85	-423
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves:							
-	-						
Totaal toevoegingen							
Onttrekking reserves:							
-	-						
Totaal onttrekkingen							
Saldo na mutaties reserve (+ = voordeel)		-1.997	-643	-2.335	-2.420	-85	-423

De hierboven gepresenteerde saldi worden verantwoord in programma 16, waardoor de kostenverdeelstaat in evenwicht is.

Verschil rekening 2009 – begroting 2009: Nadeel 167

Onderstaande toelichtingen geven de grootste verschillen weer tussen begroting en realisatie 2009 binnen de kostenverdeelstaat.

Op het interne product "P&O" zijn meer uitgaven gedaan ad € 201.000,- dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door extra kosten voor het MD-programma en de kosten van doorontwikkeling organisatie (ca. € 110.000). Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor de uitvoering van een minnelijke regeling met een ex-werknemer en zijn er meer externe adviseurs ingehuurd ten behoeve van de ondersteuning op het terrein van personeelszorg en consultatie. Met name juridisch advies en advies over loopbaanoriëntaties.

Het interne product "OR/GO" geeft een voordeel weer van € 111.000,-. Dit komt doordat binnen de gehele organisatie minder uren zijn besteed aan OR/GO dan oorspronkelijk is geraamd in de afdelingsplanningen. De overschrijding op het interne product "ICT" (€ 64.000) is voornamelijk te wijten aan de besteding van meer uren door de uitrol van nieuwe PC's/telefooncentrale in 2009.

Op het interne product "Afdelingen en beleidsontwikkelingen" worden de kosten van de afdelingen (salariskosten, kosten personeel derden en een relatief gering budget aan overige uitgaven) geraamd. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt verder ingegaan op de in 2009 uitgegeven personeelslasten (salariskosten/sociale lasten en personeel van derden).

Tevens worden er kosten geraamd van beleidsontwikkelingen zoals het informatiebeleidsplan (IBP). Wat betreft de realisatie van het IBP heeft zich een onderschrijding voorgedaan van € 409.000. Dit is opgebouwd uit lagere afschrijvingslasten van € 210.000, minder doorbelastte uren € 131.000, en minder overige uitgaven van € 68.000. De lager afschrijvingslasten worden veroorzaakt doordat investeringen eind 2009 nog niet gereed zijn (o.a. uitrol WFM/DMS, basisregistratie gegevenshuishouding, implementatie database groen, wegen, lichtmasten, riolering).

De onderschrijding op uren en overige uitgaven heeft te maken met vertraging in het digitaliseren van bouw dossiers (doordat de pilot is mislukt en er nog geen nieuwe pilot is gedefinieerd met het streekarchief RHCE) en WIZ-dossiers (door enerzijds vertraging bij de uitvoerder en anderzijds door het terugdraaien van oorspronkelijke afspraken door veranderingen van functies binnen WIZ).

Overzicht investeringen:

(x € 1.000,-)			Krediet	Besteding	Krediet	Krediet	Totaal	Jaar	Toelichting op afwijkingen
Productnr.	Projectnr.	Omschrijving	over 2009	2009	31-12-2009	2010-2013	Krediet	gereed	
5201	780302	Vervangingsinv. Tractie UV	118	120	-2	0	-2	2009	
5201	780303	Vervangingsinv. Tractie UV	18	19	-1	0	-1	2009	
5201	780304	Vervangingsinv. Tractie UV	60	55	5	0	5	2009	
5201	780306	Vervangingsinv. Tractie UV	38	33	5	0	5	2009	
5201	780307	Vervangingsinv. Tractie UV	0	0	0	57	57	2010	
5201	780308	Vervangingsinv. Tractie UV	0	0	0	35	35	2010	
5201	780309	Vervang.tractie BOR 2012 (voertuigen)	0	0	0	77	77	2012	
5201	780310	Vervanging tractie BOR 2012 (zoutstrooier)	0	0	0	30	30	2012	
5201	780311	Vervanging zoutstrooier 2009	15	16	-1	0	-1	2009	
5201	780414	Rollend materiaal	0	0	0	120	120	2011	
5201	780415	Rollend materiaal	0	0	0	22	22	2011	
5440	722900	Vervanging telefooncentrale	176	212	-36	0	-36	2010	Realisatie 1e helft 2010
5442	706351	Krediet Facilitair MIS	26	25	1	0	1	2010	
5442	706352	Krediet aanwezigheidsregistratie	18	0	18	0	18	2010	
5442	723900	Vervanging discussiesysteem raadzaal	40	53	-13	0	-13	2009	
5442	725400	Renovatie toiletgroepen pantry	0	0	0	115	115	2010	
5442	780600	Centrale toiletgroepen	70	0	70	0	70	2010	
5690	706316	Implementatie Database Groen, weg, riolering, licht	78	94	-16	0	-16	2010	Realisatie vindt plaats met een uitloop in 2010
5690	706341	Plateau IIIa Basisregistratie en gegevensonderhoud	129	210	-81	0	-81	2010	
5690	706342	Plateau IIIa Optimaliseren verv bestaande applicaties	-2	0	-2	0	-2	2009	
5690	706343	Plateau IIIa doorontwikkelen financieel systeem	-59	94	-153	0	-153	2009	
5690	706345	Plateau IIIb uitrol WFM/DMS	-170	124	-294	0	-294	2010	
5690	706346	Plateau IIIb Uitrol digitale dienstverlening	48	0	48	0	48	2010	
5690	706347	Plateau IIIb onderst.telef.informatiecentrum	47	7	40	0	40	2010	
5690	706348	Plateau IIIb Ontsluiten GEO informatie via internet	36	0	36	164	200	2010	
5690	706349	Plateau IIIb Aanzet personalisatie dienstverlening	10	0	10	0	10	2010	
5690	706350	Plateau IIIb Midoffice en aanzet tot ketenintegratie	150	19	131	0	131	2010	
5690	706399	IBP Plateau III	0	0	0	0	0	2009	
			846	1.080	-234	620	386		

Overzicht kapitaallasten

Lasten

	Raming 2009	Realisatie 2009	Vershil (- is nadeel)
Rente langlopende leningen o/g	2.805.188	2.820.147	-14.959
Overig rente lasten (r/c rente)	214.727	293.295	-78.568
Afschrijvingen	9.253.465	8.796.511	456.954
	12.273.380	11.909.953	363.427

Baten

Rentebaten (r/c rente)	0	222.107	222.107
Doorbelastte rente naar BGE	4.536.543	4.535.039	-1.504
Doorberekende rente naar producten	4.297.698	4.318.843	21.145
Doorberekende afschrijvingen naar producten	9.253.465	8.796.511	-456.954
	18.087.706	17.872.500	-262.666
Saldo kapitaallasten (-is een last)	5.814.326	5.962.547	148.221

Algemeen

Uitgangspunt bij de doorberekening van de rentelasten is een rekenrentepercentage van 4,3%. Afschrijvingen worden één op één doorberekend. Dit resulteert op begrotingsbasis in een rentesaldo van € 5.814.326. In de uiteindelijke realisatie van 2009 komt dit bedrag uit op € 5.915.087. Een voordeel van € 100.761. Dit wordt veroorzaakt door afwijkingen in werkelijke rentelasten en baten:

Rente langlopende leningen o/g

Er is een negatief verschil ontstaan van ca € 15.000. Dit ontstaat doordat op 17 december 2009 nog een langlopende geldlening is aangegaan voor € 20.000.000. Hiertegenover staan dan lagere overige rentelasten.

Overige rente lasten en baten (rekening courant)

Op de rentelasten is een nadeel ontstaan van € 78.568 op de rentebaten een voordeel van € 222.107. Per saldo is dit derhalve een voordeel van € 143.539. Dit komt met name door een lager tarief dan waarmee in de begroting rekening is gehouden, en verantwoorde nagekomen rentebate op de rekening courant bij de stichting stimuleringsfonds volkshuisvesting.

Afschrijvingen

Lagere afschrijvingslasten worden met name veroorzaakt door een aantal investeringen die nog niet gereed zijn en waarop dus ook nog niet wordt afgeschreven of voor een half jaar terwijl een jaar afschrijving geraamd was. De grootste afwijkingen zit op de volgende producten:

	Begroot	Realisatie	verschil	Toelichting
Product 5690.04 realisatie IBP	461.414	251.566	209.848	IBP, zie toelichting bij kosten- verdeelstaat
Product 6552.10 vervanging riolen	278.982	246.037	32.945	Aanleg BBB Smelen, Verblijfsgebied Zonderwijk Riolering nieuwe Kerkstraat en diverse kleine projecten
Product 6506.20 exploitatie gebouwen	315.390	273.599	41.791	Project bevordering energielabel
Product 6320.10 sportparken en voorzieningen	213.213	160.481	52.732	Kunstgrasveld RKVVO, renovatie tennispark VLTC en de Korrel, vervangingsinv. Buitsport alg.
Overige	7.984.466	7.864.828	119.638	Overige
Totaal	9.253.465	8.796.511	456.954	

Voor een inhoudelijke toelichting op deze afwijkingen verwijzen wij naar de toelichting op betreffende programma's. Overigens leidt deze lagere afschrijvingslast niet tot een lager saldo op de kostenplaats rente omdat ook een lagere afschrijvingslast wordt doorverdeeld naar de producten (en dus programma's).

Rente rekening courant (BGE)

De doorberekende rente wijkt nauwelijks af van de begroting.

Doorberekende rente naar producten

De doorberekende rente wijkt nauwelijks af van de begroting.

Saldo kostenplaats rente

Het saldo t.o.v. de raming is € 101.000 voordelig. Dit is een resultante van alle hierboven genoemde afwijkingen.

Dit saldo is verantwoord op product 6611, dat onder programma 16 valt.

PARAGRAFEN

Paragraaf lokale heffingen

Samenvattend overzicht gerealiseerde inkomsten

De gemeente Veldhoven kent de volgende belastingen, rechten en heffingen:

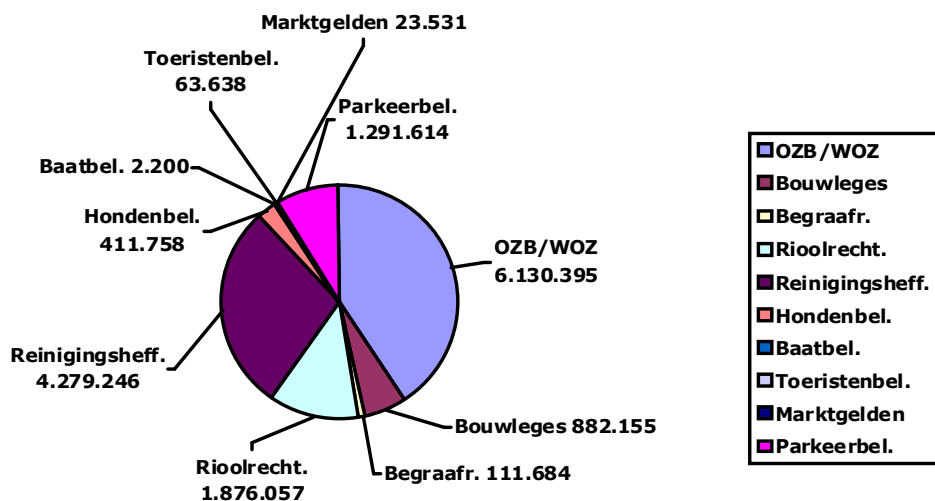
1. Onroerende-zaakbelastingen/WOZ
2. Bouwleges
3. Begraafrechten
4. Rioolrechten
5. Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten
6. Hondenbelasting
7. Toeristenbelasting
8. Marktgelden
9. Parkeerbelasting
10. Baatbelasting

In 2009 zijn voor bovengenoemde producten de navolgende inkomsten geraamd/gerealiseerd:

Heffingssoort belastinginkomsten	Raming belastinginkomsten	Gerealiseerde
1. OZB/WOZ	€ 6.119.587,00	€ 6.130.395,00
2. Bouwleges	€ 2.300.068,00	€ 882.155,00
3. Begraafrechten	€ 117.401,00	€ 111.684,00
4. Rioolrechten	€ 1.876.437,00	€ 1.876.057,00
5. Afvalstoffenheffing/ Reinigingsrechten	€ 4.266.380,00	€ 4.279.246,00
6. Hondenbelasting	€ 428.180,00	€ 411.758,00
7. Toeristenbelasting	€ 91.074,00	€ 63.638,00
8. Marktgelden	€ 27.141,00	€ 23.531,00
9. Parkeerbelasting	€ 1.299.547,00	€ 1.291.614,00
10. Baatbelasting	€ 2.200,00	€ 2.200,00
Totaal	€ 16.528.015,00	€ 15.072.278,00

Voor nadere toelichtingen per product en de afwijkingen tussen de gerealiseerde en de geraamde inkomsten wordt verwezen naar de productenraming (deel 2 van de jaarrekening).

Verhoudingsgewijs ziet de verdeling van de verschillende, gerealiseerde belastinginkomsten er als volgt uit:

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen en het gerealiseerde beleid

1. Onroerende-zaakbelastingen

De onroerende-zaakbelastingen worden gebruikt ter aanvulling van de algemene middelen.

In het collegeprogramma 2006-2010 is overeengekomen dat de totale gemeentelijke lasten voor de burgers beheerst moeten worden. In beginsel worden de onroerende-zaakbelastingen elk jaar trendmatig verhoogd met het inflatiepercentage. Extra verhogingen worden niet toegepast.

Voor het belastingjaar 2009 is een herwaardering van de onroerende zaken uitgevoerd naar de waardepeildatum van 1 januari 2008. Vanaf het jaar 2009 wordt het tarief voor het eerst niet meer uitgedrukt in een bedrag per € 2.500,00 WOZ-waarde maar in een percentage van de WOZ-waarde.

De tarieven voor 2009 zijn conform de waardeontwikkeling tussen 1 januari 2007 (vorige waardepeildatum) en 1 januari 2008 aangepast om een bovenmatige verhoging van de opbrengst en daarmee de ongewenste stijging van de lokale lasten te voorkomen.

De tarieven bedragen voor het belastingjaar 2009:

Woningen

- eigenaar 0,0678%

Niet-woningen

- eigenaar 0,1292%

- gebruiker 0,1040%

2. Bouwleges

Het streven van de gemeente is te komen tot een evenredige verhouding tussen de kosten en baten van dit product. De leges voor onder meer bouwvergunningen zijn in 2009 met het trendmatige inflatiepercentage van 2,2% verhoogd.

3. Begraafrechten

De tarieven voor de begraafrechten zijn in 2009 eveneens verhoogd met het trendmatige inflatiepercentage van 2,2%.

Hiermee komt voor het belastingjaar 2009 de kostendekking uit op 33,74%

4. Rioolrechten

Deze heffing dient ter dekking van de kosten van het beheer en onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel. Uitgangspunt is volledige kostendekkendheid van dit product.

In 2009 is het tarief trendmatig verhoogd met het inflatiepercentage van 2,2%.

Hiermee kwam het tarief voor gezinnen, bij een jaarlijkse waterafvoer tot en met 350 m³, uit op € 96,89.

In het kader van de verbrede watertaken van de gemeenten is het vanaf 2010 niet meer mogelijk om rioolrechten te heffen. Hiervoor komt een rioolheffing voor in de plaats.

Hiermee komt voor het belastingjaar 2009 de kostendekking uit op 98,87%.

5. Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten

Afvalstoffenheffing wordt geheven van huishoudens. Er bestaat voor de gemeente een wettelijke verplichting om bij elk perceel waar mogelijk huishoudelijk afval ontstaat dit te verzamelen. Niet relevant is of er daadwerkelijk afval wordt aangeboden. Het is dus een soort belasting.

Voor bedrijven bestaat deze wettelijke verplichting niet. Indien bedrijven wel van de ophaaldienst gebruik wensen te maken worden er reinigingsrechten in rekening gebracht.

De gemeente Veldhoven heeft een bestendige beleidslijn van volledige kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Deze heffingen mogen slechts worden ingezet ter dekking van de kosten welke zijn verbonden aan de inzameling en verwerking. Er mogen geen winsten worden gerealiseerd.

De korting voor eenpersoonshuishoudens ten opzichte van het tarief van meerpersoonshuishoudens blijft gehandhaafd op 30%. Het basistarief bleef in 2009 93% van het tarief voor het gebruik van een minicontainer.

De volgende tarieven zijn in 2009 gehanteerd:

Afvalstoffenheffing

- eenpersoonshuishoudens
 - basistarief € 160,23
 - tarief minicontainer € 178,03
- meerpersoonshuishoudens
 - basistarief € 236,53
 - tarief minicontainer € 254,33

Reinigingsrechten € 254,33

Hiermee komt voor het belastingjaar 2009 de kostendekking uit op 105,21%

6. Hondenbelasting

Deze belasting wordt geheven op het bezit van één of meerdere honden. Weliswaar is de gemeente vrij in de tariefstelling maar de raad heeft bij het instellen van de hondenbelasting uitgesproken dat het tarief in principe gekoppeld dient te worden aan de kosten van het realiseren, instandhouden en schoonhouden van hondenuitlaat-terreinen alsmede het handhavingsbeleid.

Omdat in voorgaande jaren het tarief slechts trendmatig met het inflatiepercentage is verhoogd zou dit in 2007 uiteindelijk hebben geresulteerd in een opbrengsttekort van € 113.034,00. Om deze reden is indertijd bij de begroting van 2007 besloten om de hondenbelasting in 4 jaar tijd kostendekkend te maken. Als gevolg hiervan werd in 2007, 2008 en 2009 de belasting extra verhoogd met € 28.000,00. Gebleken is dat in 2009 de kostendekkendheid reeds is bereikt. Een extra verhoging in 2010 is dus niet nodig.

De volgende tarieven zijn in 2009 gehanteerd voor de hondenbelasting:

Tarief per hond € 116,48

Kenneltarief € 349,44

Hiermee komt voor het belastingjaar 2009 de kostendekking uit op 185,55%

7. Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven over het verblijf houden binnen de gemeente met overnachting tegen vergoeding. De toeristen maken immers gebruik van gemeentelijke voorzieningen maar betalen binnen Veldhoven geen belastingen. Het tarief van € 0,45 per persoon per overnachting is voor 2009 ten opzichte van 2008 niet gewijzigd.

Medio 2009 is, in het kader van de nota Toerisme & Recreatie van 4 juni 2008, de verordening Toeristenbelasting 2010 vastgesteld. Het tarief zal de komende 3 jaren jaarlijks vanaf 2010 met € 0,15 worden verhoogd. Nadien zullen de inkomsten opnieuw worden geëvalueerd.

8. Marktgelden

De marktgelden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. De bedragen worden geheven voor het innemen van een standplaats op de als marktplaats aangewezen gemeentegrond voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is.

Vanwege de kostenontwikkeling zijn de tarieven in 2009 ten opzichte van 2008 verhoogd met het trendmatige inflatiepercentage van 2,2%.

Gebleken is dat in de loop der jaren de weekmarkt steeds minder wordt bezocht. Vanuit de marktcommissie is het voorstel gekomen om reclame- en promotiegelden te heffen. Zodoende kunnen inkomsten worden gegenereerd om de weekmarkt aantrekkelijker te maken.

Op dat punt is de verordening in april 2009 gewijzigd zodat per 1 juli 2009 reclame- en promotiegelden kunnen worden geheven.

De volgende tarieven zijn in 2009 gehanteerd:

Losse standpl. per dag per strekkende meter	€	1,55
Vaste standpl. per kwartaal per strekkende meter	€	17,19
Standwerkerplaats per dag	€	1,55

Vanaf 1 juli 2009 wordt bovendien € 0,50 reclame- en promotiegeld per maand in rekening gebracht voor elke ingenomen strekkende meter.

Hiermee komt voor het belastingjaar 2009 de kostendekking uit op 47,20%

9. Parkeerbelasting

Nadat de gemeenteraad van Veldhoven zijn instemming heeft gegeven om bepaalde parkeerterreinen aan te wijzen als terreinen waarvoor men voor parkeren moet betalen, geldt de tariefheffing als een belastingheffing (zgn. parkeerbelasting).

Als bij controle wordt geconstateerd dat men niet zichtbaar het tarief heeft betaald, volgt een naheffing. Op alle aangewezen terreinen in het Centrum alsmede de parkeerlocatie onder de City-Passage De Meent kan een naheffing worden opgelegd. Dit geldt niet voor de parkeergarage onder het Meiveld waar een ander betaalsysteem (afrekenen bij verlaten van de garage) geldt.

Voor het jaar 2009 zijn de tarieven ten opzichte van 2008 niet gewijzigd.

10. Baatbelasting

Dit betreft 2 jaarlijkse aanslagen baatbelasting Electrificatie en aanleg Waterleiding op de Grote Aard.

Lokale lastendruk 2009

De lastendruk voor een gemiddeld gezin bedroeg in 2009 uitgaande van een gemiddelde waarde van een woonhuis van € 286.000,-:

OZB eigenaren	€ 193,91
Afvalstoffenheffing	€ 254,33 (bij gebruik van een mini-container)
Rioolrechten	<u>€ 96,89</u>
	€ 545,13

Ten opzichte van 2008 betekende dit een lastenverzwaring van € 12,27.

Indien sprake was van een eenpersoonshuishouden werd in het jaar 2009 voor wat betreft de afvalstoffenheffing een korting van € 76,30 verleend op het tarief. Op de overige tarieven wordt geen korting verleend.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor personen die niet in staat zijn om te betalen wordt voor wat betreft de hondenbelasting voor de "eerste" hond volledige kwijtschelding verleend. Voor leges, marktgelden en reinigingsrechten (bedrijfsafval) wordt wegens het retributieve karakter geen kwijtschelding verleend.

Voorts kan men in de betaling van de rioolrechten en de afvalstoffenheffing een bijdrage krijgen welke voor het belastingjaar 2009 in de meeste gevallen in totaal € 240,43 bedraagt.

De achtergrond van deze maximale bijdrage is de volgende:

Bij de behandeling van verzoeken om kwijtschelding welke voor 1988 zijn ingediend werd in principe nooit kwijtschelding verleend. Daarbij werd geredeneerd dat in een bijstandsuitkering, welke voorziet in de noodzakelijke kosten van het bestaan, ook mede moet worden begrepen de kosten die men is verschuldigd voor het ophalen van huisafval en rioolafvoer.

In verband met de **extra** tariefsverhogingen na 1988 kwam deze redenering steeds meer onder druk te staan. Daarom is indertijd besloten om de tarieven te "bevriezen" op het niveau van 1988 en aan personen die daarvoor in aanmerking komen uit de algemene middelen een bijdrage te verlenen ter grootte van het bedrag waarmee de huidige tarieven van de rioolrechten en afvalstoffenheffing uitstijgen boven het tarief van 1988 (vermeerderd met de **normale** verhogingen).

Aangezien de tarieven van de rioolrechten en afvalstoffenheffing na 1988 met resp. € 61,79 en € 178,64 **extra** zijn gestegen, betekent dit, dat men voor 2009 doorgaans voor een bijdrage van in totaal maximaal € 240,43 in aanmerking kon komen.

In 2009 is aan kwijtschelding en bijdragen in totaal € 91.981,60 verleend, gespecificeerd als volgt:

Hondenbelasting	€ 8.606,27
Aan bijdragen is in 2009 verleend:	
Rioolrechten	€ 24.570,20
Afvalstoffenheffing	€ 58.805,13

In 2009 bedroeg het aantal ingediende verzoeken om kwijtschelding/bijdrage 500. Hiervan zijn 390 verzoeken toegekend.

In 2009 is voor het jaar 2010 het kwijtscheldingsbeleid gewijzigd. Vanaf 2010 zal voor hen die aan de voorwaarden voldoen volledige kwijtschelding worden verleend en heeft er een verruiming plaatsgevonden ten aanzien van de toegestane spaartegoeden. Ook wordt het in 2010 mogelijk dat belastingplichtigen, onder

bepaalde voorwaarden, in aanmerking kunnen komen voor automatische kwijtschelding.

Overzicht geraamde en gerealiseerde dekkingen

	Geraamd bij de belastingmaatregelen	Gerealiseerd
Afvalstoffenheffing/ Reinigingsrechten	99,97%	105,21%
Rioolrechten	100,00%	98,87%
Marktgelden	82,39%	47,20%
Begraafrechten	36,26%	33,74%
Hondenbelasting	96,22%	185,55%

Paragraaf Weerstandsvermogen

1. Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de vraag hoe de gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt zonder dat dit betekent dat het beleid aangepast moet worden. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie tussen deze twee: het weerstandsvermogen.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- ontwikkelingen in 2009;
- benodigde weerstandscapaciteit;
- benodigd weerstandsvermogen.

Voor het beleid voor risicomanagement en weerstandsvermogen verwijzen we naar de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009, die de raad in september 2009 heeft vastgesteld.

2. Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor het jaarverslag 2009 zijn, per afdeling, de bestaande risico's geïnterpreteerd, vergezeld van de kans van optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld. Aan elk risico is een zogenaamde risicoscore verbonden door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal dienen de hoogste prioriteit te krijgen om "gemanaged" te worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1.

Het cijfer in elke cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore.

Financieel gevolg (x)						
		10%	30%	50%	70%	90%
x > € 1.000.000		6	1			2
€ 500.000 < x < € 1.000.000		6	1			
€ 200.000 < x < € 500.000		5	1	2		2
€ 50.000 < x < € 200.000		8	5	5	1	3
x < € 50.000		14	2	2	6	4
		10%	30%	50%	70%	90%
		Kans				

Figuur 1: Risicokaart

Uit deze risicokaart blijkt dat het aantal risico's op dit moment 76 bedraagt.

Simulatie

Op basis van de inschatting van kans en gevolg per risico is berekend hoeveel geld er benodigd is om de risico's financieel af te dekken. Hiervoor hebben we een risicosimulatie uitgevoerd waarbij het zekerheidspercentage op 90% is gesteld. Dit betekent dat er 90% zekerheid is dat we met het bijbehorende bedrag alle risico's kunnen opvangen. Bij dit zekerheidspercentage is een bedrag van € 14.428.945 benodigd om de risico's in financiële zin af te dekken (benodigde weerstandscapaciteit).

Tegelijkertijd is ook een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, die laat zien welke risico's de meeste invloed hebben op het weerstandsvermogen. De hieruit voortvloeiende 10 belangrijkste risico's zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in €)	Invloed (%)
1	Niet volgens planning realiseren van het woningbouwprogramma (heden-2010), waardoor het aantal woningen (zowel vrije sector als sociaal) dat volgens de BOR-afspraken moet worden gerealiseerd niet wordt gehaald.	30	11.063.600	22,3
2	Risico's BGE project Zilverackers-drie dorpen: planologisch risico, parameters grondprijs en planschade.	99	4.131.124	18,3
3	Risico's BGE project Zilverackers algemeen: risico normering voor nog niet in exploitatie genomen complexen.	10	26.131.000	16,6
4	Risico's BGE project Centrum 1 ^e fase: planologisch risico, afzetrisico en planschade.	99	1.312.293	8,6
5	Risico's BGE project Oerle-noordwest: risico normering voor nog niet in exploitatie genomen complexen.	10	7.480.000	5,1
6	Vertraging van een project, niet zijnde BGE waardoor renteverliezen en extra voorbereidingskosten ontstaan.	90	500.000	3,0
7	Risico's BGE project Djept-west: risico normering voor nog niet in exploitatie genomen complexen.	10	2.695.607	1,9
8	Risico's BGE project Noordrand Groene Spie: risico normering voor nog niet in exploitatie genomen complexen.	10	2.805.000	1,8
9	Prijrsrisico groenbestekken.	50	500.000	1,6
10	Claims als gevolg van onvoldoende inventarisatie van mogelijke planschade.	30	1.000.000	1,3
Totaal maximaal geldgevolg top 10 risico's		€ 57.618.624		
Maximaal geldgevolg overige risico's (66)		€ 17.451.265		
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's		€ 75.069.889		

Figuur 2: Top 10 risico's met meeste invloed

Beheersen

In 2009 is het proces van risicomanagement uitgebreid met het ontwikkelen en invoeren van beheersmaatregelen zodat gerichte beheersing van onze risico's verbeterd. Bij de simulatie is rekening gehouden met de beheersmaatregelen die al van kracht zijn. Hierdoor zijn de kansen en/of gevolgen van risico's verlaagd.

3. Ontwikkelingen in 2009

Risico's grondexploitatie

Aangezien het financiële belang van bouwgrondexploitatie (BGE) van een heel andere orde is dan de reguliere baten en lasten van een gemeente verdienen de risico's met betrekking tot de BGE in de risicobepaling bijzondere aandacht.

Kijkend naar de huidige marktontwikkelingen zijn de onzekerheden, die effect kunnen hebben op de verwachte tijdstippen van realisatie en omvang van grondopbrengsten, toegenomen.

Omdat we de risico's BGE ook in ons risicomanagementproces meenemen is in het kader van de financiële herijking in 2009 besloten de algemene reserve bouwgrondexploitatie (BGE) op te heffen. Resultaten bij het afsluiten van complexen worden direct toegevoegd aan de vrije reserve. Tegelijkertijd is vastgesteld dat voor de risico's BGE pas een risicoreserve wordt gevormd als het gekwantificeerde risico het verwachte (en in begroting opgenomen) resultaat overstijgt.

Om de risico's BGE beter in beeld te hebben zijn eind 2009 de risico's per afzonderlijk BGE project geïnventariseerd. Aan de hand van een eerste risicosimulatie is per BGE project een integraal risico bepaald. Indien dit risico het verwachte BGE resultaat niet overstijgt wordt geen risicoreserve gevormd. Indien dit risico het verwachte BGE resultaat wel overstijgt is voor dit verschil een risicoreserve gevormd, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Verder is de risico inschatting voor nog "niet in exploitatie genomen (NIEG)" complexen van belang. Bij de inventarisatie hebben we hiervoor het uitgangspunt gehanteerd om een risicokans van 10% te gebruiken met als schadebedrag de boekwaarde per 31-12-2009. De schadekans en het schadebedrag zijn gebaseerd op de IFLO-norm welke is ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken (Inspectie Financiën Lagere Overheden).

De uitgebreide inventarisatie voor alle afzonderlijke (ook NIEG) BGE projecten heeft tot een stijging van het risicoprofiel geleid met ca. € 6,2 miljoen (waarvan ca. € 4,1 miljoen risico's Zilverackers-drie dorpen en ca. € 1,2 miljoen risico's overig NIEG).

Overige risico's

Het risico op boetes als gevolg van het niet volgens planning realiseren van het woningbouwprogramma volgens de BOR-afspraken, is geactualiseerd aan de hand van de meest recente voortgangsrapportage woningbouw. Hierdoor is het risicoprofiel gedaald met ca. € 730.000.

De afwikkeling van de ISV subsidie voor het uitvoeren van bodemonderzoeken en saneringen is in de jaarrekening 2009 verwerkt, waarmee het risico op terugbetaling van ca. € 600.000 is vervallen.

Het risico van meerkosten bij latere realisatie van de aansluiting Heistraat/Meerenakkerweg op randweg Eindhoven is verkleind doordat met name Rijkswaterstaat vertraging ondervindt. Het risicoprofiel is hierdoor met ca. € 250.000 gedaald.

Omdat ASML een parkeergarage heeft gerealiseerd is de kans op terugverkoop van gronden aan de gemeente afgenomen. Dit heeft geleid tot een daling van het risicoprofiel met ca. € 140.000.

De aanbesteding van de groenbestekken is onlangs afgerond. Als uit de totaalkosten en het totaalbudget duidelijk wordt dat zich een prijsrisico heeft voorgedaan zal voorgesteld worden de financiële gevolgen uit de risicoreserve te dekken.

Door het ontbreken van actuele beheergegeven zijn er afwijkingen opgetreden qua hoeveelheden in de groenbestekken. Dit leidt tot een kans van 70% op mogelijke naverrekeningen.

Risicomanagement

In 2009 is de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009 vastgesteld. In deze nota zijn beleidsuitgangspunten en onderdelen die we voor meerdere jaren kunnen vastleggen opgenomen. Naast het proces van risicomanagement is in de nota ook aandacht gegeven aan structurele inpassing van risicomanagement in het gemeentelijk beleid. Om dit te realiseren is voor alle collegevoorstellen en raadsadviezen waar risico's aan de orde zijn een afzonderlijke paragraaf over risico's verplicht. In deze paragraaf wordt ingegaan op de afzonderlijke stappen van het risicomanagementproces: identificatie van risico's, analyse en beoordeling van risico's en tenslotte beheersing van risico's. Concerncontrol ziet op de kwaliteit hiervan toe om bij te dragen aan een zo compleet mogelijk risicoprofiel van onze organisatie.

In 2009 is voor een belangrijk deel van de risico's maatregelen gedefinieerd. De effecten van de maatregelen die al van kracht zijn, zijn in de simulatie meegenomen.

4. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te kunnen vangen zonder het bestaande beleid aan te hoeven passen.

In het kader van de financiële herijking en de medio 2009 vastgestelde nota reserves en voorzieningen benaderen we weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen anders dan bij de begroting 2009.

Risicoreserve, deel benoemde risico's

Op basis van de gekwantificeerde risico's bepalen we de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. We gebruiken hiervoor een simulatie binnen het risicomanagement informatiesysteem NARIS. De benodigde weerstandscapaciteit is opgebouwd uit twee componenten: het deel dat we als risicoreserve benoemde risico's aanmerken binnen onze algemene reserves en de onbenutte belastingcapaciteit.

De risicoreserve benoemde risico's bedraagt € 19.081.000.

De onbenutte belastingcapaciteit met betrekking tot 2010 bedraagt € 182.000.

Risicoreserve, deel onbenoemde risico's

Omdat het onmogelijk is een limitatieve lijst van risico's op te stellen is een risicoreserve onbenoemde risico's, met een vaste hoogte van € 10.000.000 vastgesteld. Aangezien we bij de berekening van het weerstandsvermogen uitsluitend uitgaan van de benoemde risico's laten we de reserve onbenoemde risico's verder buiten beschouwing bij de weerstandscapaciteit.

5. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's.

Om te waarborgen dat ons weerstandsvermogen toereikend is gebruiken we hiervoor een normering waarbij ons streven is gericht op een ratio van 1,7, die is gekwalificeerd als "ruim voldoende". Om ongewenste schommelingen te voorkomen hanteren we een minimum en een maximumratio van 1,4 resp. 2,4. Buiten deze marges vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan resp. roken deze af.

Op basis van de simulatie en de stand van de risicoreserve benoemde risico's per 01-01-2009 bedraagt het weerstandsvermogen:

$$(\text{€ } 19.081.000 + \text{€ } 182.000) / \text{€ } 14.428.945 = 1,34$$

Dit betekent dat ons weerstandsvermogen beneden de ondergrens is gekomen van 1,4. Om het weerstandsvermogen weer op ruim voldoende niveau te krijgen waarbij we ons richten op de ratio van 1,7 moet de risicoreserve benoemde risico's een hoogte hebben van € 24.347.000.

Om met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's op te kunnen vangen dient de risicoreserve benoemde risico's te worden aangevuld met € 5.266.000.

Ten opzichte van de laatste actualisatie van deze risicoreserve, bij de begroting 2010, is deze aanvulling voor ruim. € 4 miljoen een gevolg van een toegenomen risicoprofiel en voor ca. € 1 miljoen een gevolg van de stijging van de ratio tot aan de streefwaarde van 1,7. Bij de begroting 2010 bedroeg deze ratio 1,63.

Paragraaf beheer kapitaalgoederen

1. Beheer

De gemeente Veldhoven heeft openbare ruimte in beheer. In die openbare ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig zoals wegen, riolering, openbaar groen, openbare verlichting en gebouwen. De kwaliteit van die kapitaalgoederen en het beheer ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard voor de (jaarlijkse) lasten op korte, middellange en lange termijn. Het verdelen van het beheer in deze termijnen hangt samen met de aard van de werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten. Onder beheer op korte termijn valt het periodieke onderhoud of kleine, noodzakelijke reparaties, terwijl beheermaatregelen op middellange termijn meer ingrijpend van aard zijn. Bij beheeractiviteiten op lange termijn gaat het om het daadwerkelijk vervangen van het kapitaalgoed.

Om een beter inzicht in het noodzakelijke beheer en de daarbij behorende kosten op korte, middellange en lange termijn te verkrijgen zijn beheersystemen voor de onderdelen wegen, groen, riool, OV en gebouwen aanwezig.

2. Wegen

De totale oppervlakte van het wegennet is plusminus 2,80 vierkante kilometer. Dit is inclusief de fietspaden, welke een totale oppervlakte hebben van circa 0,23 vierkante kilometer. Het benodigde beheer wordt regelmatig geïnventariseerd, gebruikmakende van de richtlijnen rationeel wegbeheer van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water-, en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Inventarisatie van de uit te voeren werkzaamheden vindt plaats door middel van zichtinspecties door de (gebieds-)opzichters of worden naar aanleiding van een melding uitgevoerd.

In 2009 is het structurele beheer verder geoptimaliseerd, dit mede door de opstart van het maken van raamovereenkomsten voor het groot onderhoud van asfalt- en elementen verhardingen. Er is op basis van theoretische benadering een planning opgesteld voor grote onderhoudsmaatregelen aan het wegennet. Verder detaillering zal in 2010 plaatsvinden.

3. Riolering

Leidraad voor het Beheer van de riolering is het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Hierin is aangegeven hoe de gemeente omgaat met haar wettelijke zorgplicht voor het inzamelen en transporteren van het vrijkomende afvalwater binnen haar grondgebied, conform de wet Milieubeheer. In dit plan zijn zaken opgenomen als onderhoud, nog aan te sluiten panden buitengebied, vervangingsinvesteringen en overige beleidsmatige uitgangspunten. In 2009 is een start gemaakt met de herziening van dit plan in de vorm van een verbreed GRP. Goedkeuring door de raad zal begin 2010 plaatsvinden.

De totale lengte van het gemeentelijke rioleringsstelsel is 289 kilometer (2009, inclusief persleidingen).

In 2009 is de structurele reiniging en inspectie van het vrijvervalriool nog niet van de grond gekomen. Dit komt mede door het feit dat het een activiteit is vanuit het nieuwe vGRP waardoor in eerste instantie een afwachtende houding is aangenomen. Een ander activiteit vanuit 2009 is de aanschaf van een monitoringssysteem voor de rioolgemalen waardoor het onderhoud en de monitoring van deze gemalen in 2009 is verbeterd. Verdere uitwerking en professionalisering zal mogelijk op regionaal niveau en samen met het waterschap verder plaatsvinden. Door de opstelling van het nieuwe vGRP en het reeds opgestelde BRP (Basis RioleringsPlan) is in 2009 inzichtelijk geworden hoe het rioolstel binnen de gemeente, hydraulisch gezien, functioneert. Verbetermaatregelen zijn daarbij opgenomen in het nieuwe vGRP.

Ook zijn er in 2009 de nodige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan het stelsel. Te denken valt aan onderhoudsmaatregelen riolering Zonderwijk noord, renovatie gemalen, etc. Dit alles voortvloeiend uit het bestaande GRP.

4. Openbaar groen

In 2009 is een nieuw groenbeleidsplan vastgesteld. Daarbij is mede gebruik gemaakt van de inventarisatie die heeft plaatsgevonden in 2008/2009 en is opgenomen in het nieuwe beheersysteem.

De uitvoering van het groenonderhoud is ook in 2009 door externe marktpartijen uitgevoerd. Besloten is echter om de contracten eind 2009 niet te verlengen, maar op basis van een openbare aanbesteding opnieuw in de markt te zetten. Bij het opstellen van de onderhoudsbestekken is het nieuwe groenbeleidsplan mede bepalend geweest.

5. Openbare verlichting

In september 2003 is een beleidsplan openbare verlichting vastgesteld. Hierin staat hoe de gemeente om zal gaan met de openbare verlichting. Het beleidsplan dient als leidraad voor het onderhoud aan bestaande verlichting en het plaatsen van nieuwe verlichting. In 2009 is een ontwerpplan opgesteld. De bedoeling is om in 2010 een overkoepelend nieuw beleidsplan OV op te stellen waarin ook dit ontwerpplan wordt opgenomen. Dit plan zal tevens richtinggevend zijn voor de toekomstige beheer- en uitvoeringsplannen,

In 2009 is geen structureel groot onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting. Wel is een grote groepsremplace uitgevoerd alsook de afwerking van reguliere storingsen en schade afhandelingen. De vervanging van masten en armaturen is in 2009 nog niet opgestart. Het beheersysteem functioneert hiervoor nog niet optimaal genoeg. In 2009 is wel een opzet gemaakt om een grote inhaalslag ten aanzien van de inventarisatie van het totale areaal te maken. Dit zal in eerste instantie via een pilot gebeuren en daarna grootschalig over de gehele gemeente. Uiteindelijk resulteert dit in 2010 in een optimaal functionerend beheersysteem.

6. Gebouwen

In de jaren '90 heeft het college van B&W een drietal besluiten genomen over het beheer van de gemeentelijke gebouwen met uitzondering van de schoolgebouwen. Op basis van deze besluiten is omschreven van welke kwaliteit het onderhoud dient te zijn en is voor alle gebouwen een meerjaren onderhoudplanning opgesteld. Jaarlijks worden de onderhoudsplanningen en het saldo van de stortingen in de voorziening onderhoud eigendommen geactualiseerd.

In 2009 is de installatie van een nieuw beheersysteem Gebouwen gerealiseerd en is gestart met het invoeren van de benodigde gegevens. Verwacht wordt dat het systeem medio 2010 operationeel is.

Paragraaf financiering

1. Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zohoog mogelijk rendement wordt belegd, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's. En dat alles op de meest doelmatige wijze en waarbij we voldoen aan de wettelijke voorschriften (Wet financiering decentrale overheden, FIDO).

Van het begrip treasury kan de volgende definitie worden gegeven:

Treasury is het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Vermogenspositie

Wanneer een oordeel moet worden geveld over de vermogenspositie van een organisatie wordt gekeken naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost waarmee aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten wordt uitgedrukt. De vermogenspositie van de gemeente Veldhoven ziet er ultimo 2009 als volgt uit:

(x € 1.000)	Ultimo 2009
Eigen vermogen	127.841
Algemene Reserve	56.022
Bestemmingsreserves	71.201
Saldo	618
Vreemd vermogen	100.731
Voorzieningen	11.215
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	89.516
Totaal vermogen	228.572
Debt-ratio (Eigen vermogen/Totaal vermogen)	56%

3. Treasurystatuut

Op 14 februari 2006 is het meerjarige treasurystatuut door de Raad vastgesteld. Na 4 jaar –behoudens bijzondere omstandigheden– wordt het statuut geëvalueerd.

In het statuut worden kwalitatieve (publieke taak, prudent karakter) en kwantitatieve (kasgeldlimiet en renterisiconorm) normen uitgewerkt. Verder worden er richtlijnen m.b.t. de financieringsfunctie, administratieve organisatie en taken en bevoegdheden vastgesteld. Ook de bestuurlijke en ambtelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden, ten aanzien van het aantrekken en uitzetten van gelden, de zogenaamde treasury handelingen, zijn daarin vastgelegd.

4. Uitvoeringsprogramma treasury 2009

Op 23 december 2008 is het uitvoeringsprogramma door het college vastgesteld. De liquiditeitenplanning en de renteverwachting zijn geactualiseerd en vertaald naar specifieke acties in de uitvoering van de treasuryfunctie.

In het uitvoeringsprogramma werd uitgegaan van een gemiddelde financieringsbehoefte over 2009 van ca. € 11 miljoen. De werkelijke financieringsbehoefte bleek hoger te zijn dan verwacht, gemiddeld was de financieringsbehoefte ca. € 18,5 miljoen. In 2009 is conform verwachting langlopende financiering opgenomen.

Verwachting was dat medio november 2009 een lening nodig zou zijn van ca. € 25 mln. en vervolgens in het 2^e kwartaal van 2010 nogmaals een lening van ca. € 20 mln.

Uiteindelijk zijn er in 2009 twee langlopende leningen opgenomen. Per 29 juli 2009 een lening van € 25 mln en per 21 december 2009 van € 20 mln. De financieringsbehoefte deed zich derhalve eerder voor dan verwacht.

Ook zijn nog een zevental kasgeldleningen opgenomen om een tijdelijk wat grotere financieringsbehoefte op te vangen. Dat de werkelijke financieringsbehoefte hoger uitkomt dan was verwacht wordt met name veroorzaakt door minder inkomsten en uitgaven in de bouwgrondexploitatie.

De situatie op de rentemarkt kan worden gezien op de lange en korte termijn. Als referentierente voor de korte markt (geldmarkt) wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor¹ gebruikt. Op de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars IRS² als ankerpunt.

De standen van de genoemde renteniveaus luiden per 31 december 2009:

- 3-maands Euribor: 0,70%
- 10-jaars IRS 3,57%

In het uitvoeringsprogramma treasury 2009 was de verwachting ten aanzien van de genoemde renteniveaus per 31-12-2009 als volgt:

- 3-maands Euribor: 2,72%
- 10-jaars IRS 4,20%

Zowel de korte rente als de lange rente zijn uiteindelijk behoorlijk lager uitgekomen dan werd verwacht.

De ECB blijft als gevolg van de kredietcrisis en slechte economische vooruitzichten doorgaan met een reeks renteverlagingen tot de laatste verlaging op 7 mei 2009 naar 1%. Daarbij komt dat de ECB de markt ruim voorziet van liquiditeiten. Dat maakt dat de 3-mnds euribor naar een historisch dieptepunt gaat.

Door de economische recessie daalt de 10-jrs IRS fors, rond mei 2009 krabbelt de rente een beetje op. Beleggers en analisten proberen elk signaal, kredietcrisis moe als ze zijn, positief uit te leggen. Echter een 'echte' stijging van de rente zit er niet in door de zorgen over grote overheidstekorten, angst voor inflatie en door de extreem lage korte rente. De rente komt eind 2009 uit op 3,57%.

In het uitvoeringsprogramma waren de volgende acties gepland tot en met 31 december 2009:

Onderwerp		Actiepunten
1	Liquiditeitenplanning en financiering.	Actualiseren liquiditeitenplanning en financieringsacties uitvoeren.
2	Treasury statuut	Het treasury statuut zal als gevolg van actuele ontwikkelingen (ontwikkelingen i.v.m. kredietcrisis) worden geëvalueerd en indien nodig worden aangepast. Ook de wijziging van de Wet fido (zie volgend actiepunt) zal worden meegenomen bij de aanpassing van het statuut.

¹ De Euribor (Euro Interbank Offered Rate) is de rente die gehanteerd wordt in het interbancaire circuit in het Eurogebied

² Interest Rate Swap. De renteswap is een ruiltransactie die geschiedt op een internationale financiële markt, waarbij partijen de rente betalingen gedurende de looptijd, of een deel van de looptijd, tegen elkaar ruilen. De koper van een renteswap koopt een renteswap om zich te beschermen tegen renterisico's. De koper kan zo kiezen om een lopende lening tegen een variabele rente niet om te zetten in een nieuwe lening, maar met de swap het renterisico af te dekken. De hoofdsommen van de leningen worden bij een IRS niet uitgewisseld, die zijn alleen in theorie, in de berekeningen herkenbaar. Uitwisseling vindt uitsluitend plaats van de rentes.

Onderwerp		Actiepunten
3	Nieuwe Wet fido (Wet financiering decentrale overheden)	Gevolgen van de nieuwe Wet fido worden geïmplementeerd. Dit betekent ondermeer dat het treasury statuut in 2009 wordt aangepast op de gewijzigde wetgeving.
4	Huisbankierschap.	Jaarlijkse evaluatie met de huisbankier en het implementeren van het RABO bank Logistic Portal
5	Vorming Single Euro Payment Area (SEPA).	Ontwikkelingen SEPA volgen en vertalen naar gevolgen voor betalingsverkeer gemeente Veldhoven.
6	Waarborgfonds Eigen Woningen	Ontwikkelingen volgen ten aanzien van Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).
7	Uitvoeringsprogramma Treasury 2010.	Opstellen Uitvoeringsprogramma Treasury 2010.
8	Overige en doorlopende actiepunten.	a. Het vertegenwoordigen van de gemeente Veldhoven in collegiale overlegstructuren op het gebied van treasury. b. Het afkomen van het saldo van de BNG naar een rekening bij onze huisbankier en het indien nodig uitzetten en aantrekken van kort geld. c. Het opstellen van een beleidsnota inzake rentetoe rekening in begroting en rekening. d. Indien mogelijk en lastenverlichtend leningen vervroegd aflossen en herfinancieren. e. Het beoordelen en vervolgens wel of niet honoreren van verzoeken voor vervroegde aflossing en of herfinanciering van gegarandeerde geldleningen. f. Het verzorgen van de nazorg rondom directe borgstellingen. g. Het afhandelen van voorkomende zaken rond oude gemeentegaranties voor particulier woningbezit.

Ad 1) Liquiditeitenplanning en financiering

De in gang gezette monitoring van de liquiditeitenplanning van de BGE eind 2007 en de verbeteringslag in 2008 hebben geresulteerd in verbetering van de informatievoorziening maar gezien de grote bijstellingen is de conclusie dat we er nog lang niet zijn. In januari 2009 is in een bijeenkomst een nieuwe impuls gegeven aan het verbeteren van de liquiditeitenplanning door duidelijke afspraken te maken wie waar verantwoordelijk voor is. Hierbij waren afdelingshoofden, financiële ondersteuners en projectleiders aanwezig. De geplande knelpuntenanalyse heeft door andere prioriteiten niet plaatsgevonden in 2009.

In 2009 zijn twee langlopende leningen opgenomen. Per 29 juli 2009 een lening van € 25 mln en per 21 december 2009 van € 20 mln.

Ad 2) Treasury statuut

De geplande aanpassing van het statuut heeft niet plaatsgevonden in 2009 door andere prioritering. De werkzaamheden in verband met herijking hebben veel tijd in beslag genomen. De aanpassing van het statuut is nu gepland in het eerste half jaar van 2010.

Ad 3) Nieuwe Wet Fido

De eerste kamer heeft de wijziging van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) op 28 oktober 2008 aangenomen. De wetwijziging is met name bedoeld ter verbetering van de financieringsfunctie en ter verlichting van de administratieve lasten. De wijzigingen in verband met de nieuwe Wet Fido zijn in 2009 geïmplementeerd. Belangrijke wijzigingen voor de gemeente Veldhoven zijn het bewaken van de kasgeldlimiet en de rapportage daarover en de berekening van de

reterisiconorm. De aanpassing van het treasurystatuut a.d.h.v. de wetswijziging heeft nog niet plaatsgevonden. Zie ook ad 2).

Ad 4) Huisbankierschap

De jaarlijkse evaluatie met onze huisbankier heeft begin 2010 plaatsgevonden. De kosten van het betalingsverkeer zijn beoordeeld en de verrekening t.o.v. de afgesproken fixed fee heeft plaatsgevonden. Ook zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor de fixed fee voor 2010.

De invoering van Rabobank Financial Logistic Portal (RFLP) heeft in oktober 2009 plaats gevonden. Dit is een "web-based" versie van het RABO telebankieren Extra (RTE). RFLP ondersteunt ook het importeren en exporteren van bestanden in het SEPA-XML formaat. Om klaar te zijn voor de invoering van SEPA (zie ook actiepunt 5) was overgang naar het RFLP in ieder geval noodzakelijk.

Ad 5) Vorming SEPA

In 2009 zijn we overgestapt naar RFLP. Het betaalpakket van de Rabobank wat "klaar" is voor SEPA. Integraal moet dit nog opgepakt worden.

Inspelen op SEPA is tot nu toe beperkt gebleven tot het applicatiebeheeroverleg van Decade van waaruit afspraken/ uitleveringen zijn/worden gemaakt zodat het financieel systeem SEPA gereed is/komt. Vanuit het cluster belastingen moeten verdere acties nog opgepakt worden. Dit zal verder worden vervolgd in 2010.

Ad 6) Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)

Met ingang van 1 januari 2011 neemt het Rijk de gehele achtervang voor het instrument Nationale Hypotheek Garantie op zich. De huidige 50%-50% verdeling tussen Rijk en gemeenten wordt gewijzigd zodat voor nieuwe gevallen het Rijk de volledige achtervang draagt. De achtervang functie van de gemeenten t.a.v. de tot 1 januari 2011 verstreekte garanties blijft uiteraard gelden. De garantieregeling wordt uitgevoerd door het WEW. De achtervang functie is vastgelegd in de statuten van het WEW en overeenkomsten tussen het WEW en het Rijk respectievelijk het WEW en de gemeenten. Voor de wijziging van het achtervang stelsel dienen deze achtervang overeenkomsten alsmede de statuten van het WEW te worden gewijzigd. Uiterlijk 1 juli 2010 zal een besluit genomen moeten worden over de wijzigingsovereenkomst inzake de gemeentelijke achtervang.

Ad 7) Uitvoeringsprogramma treasury 2010

Het uitvoeringsprogramma treasury 2010 is door andere prioritering nog niet opgesteld. Dit zal zo spoedig mogelijk worden opgepakt in 2010 zodat dit kan worden vastgesteld door het college.

Ad 8) Overige en doorlopende actiepunten

Deze actiepunten zijn voor zover van toepassing in 2009 opgepakt.

Het intern treasury overleg waarbij wethouder financiën, directeur dienstverlening, het hoofd afdeling advies & ondersteuning en de treasurer aanwezig zijn, heeft in 2009 slechts éénmaal plaatsgevonden.

5. Leningenportefeuille

Leningenportefeuille van de gemeente per 31 december 2009:

Leningnr	Afsluit Datum	Soort Lening	Oorspr. Bedrag (€)	Restant bedrag 31-12-2009	Oorspr. Looptijd (jr)	Rente %	Laatste jaar van aflossing	Rente Herziening	Rest schuld Rentehertz
Bng 75933	2-jul-90	lineair	2.268.901	113.445	20	5,490	2010	-	-
Bng 70495	7-jul-97	lineair	1.361.341	272.268	15	5,740	2012	-	-
Bng 71157	4-nov-97	lineair	1.905.877	381.175	15	5,880	2012	-	-
Bng 89512	1-apr-99	annuitair	7.453.340	7.453.340	30	4,795	2029	1-4-2019	4.583.768
BNG 40.102221	13-okt-06	lineair	2.250.000	900.000	5	3,960	2011	-	-
Bng 40.101603	7-apr-06	lineair vanaf 2008	20.000.000	6.666.666	4	3,644	2010	-	-
NWB I-4689	19-dec-06	jaarlijkse aflossing 1/8 deel en 3/8 deel in 2012	20.000.000	12.500.000	6	3,815	2013	-	-
BNG 40.102737	3-mei-07	afl. vrij	8.000.000	8.000.000	3	4,370	2010	*	-
NWB I-26271	29-jul-09	lineair	25.000.000	25.000.000	5	2,750	2014	-	-
ASN 60387	21-dec-09	lineair	20.000.000	20.000.000	7	2,73	2016	-	-
Bng 74207	2-jan-03	annuitair	8.779.180	5.960.239	15	4.630	2018	-	-
Bng 74206	1-feb-03	annuitair	1.286.511	580.128	10	4,290	2013	-	-
Bng 74208	1-sep-94	annuitair	2.289.000	1.688.806	15	4,570	2019	-	-
Totaal			120.594.150	89.516.067					

* mogelijkheid tot geheel of gedeeltelijk vervroegd af te kopen tegen marktconforme condities

Op 31 december 2009 bedraagt het totale bedrag aan opgenomen geldleningen € 89,5 miljoen, waarvan € 8,2 miljoen aangetrokken is ten behoeve van woningbouwcorporaties (dit betreffen de laatste drie leningen uit het overzicht). Er zijn naast de drie genoemde leningen voor de woningbouw geen uitstaande leningen van materiële betekenis.

6. Rentekosten en –opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

Voor een toelichting op de rentekosten en –opbrengsten verwijzen wij naar de toelichting op de kapitaallasten (onderdeel bij programma 16).

7. Rekening-courant, aangetrokken kasgeldleningen en of uitgezette geldmiddelen op korte termijn

In het uitvoeringsprogramma gingen we uit van een gemiddelde financieringsbehoefte over 2009 van ca. € 11 miljoen. Onze werkelijke financieringsbehoefte bleek hoger te zijn dan verwacht, gemiddeld was onze financieringsbehoefte ca. € 18,5 miljoen. In 2009 is conform verwachting langlopende financiering opgenomen.

De financieringsbehoefte deed zich echter eerder voor dan verwacht. Een zevental kasgeldleningen zijn in 2009 opgenomen om een tijdelijk wat grotere financieringsbehoefte op te vangen. Dat de werkelijke financieringsbehoefte hoger uitkwam dan was verwacht wordt met name veroorzaakt door minder inkomsten en uitgaven in de bouwgrondexploitatie.

Er is in 2009 bewust gekozen voor een langere periode van kasgeldleningen. Enerzijds omdat door het later actualiseren van de liquiditeitenplanning van de bouwgrondexploitatie het onduidelijk was hoe de looptijd van financiering op lange termijn eruit zou moeten zien en anderzijds was kortlopende financiering ook veel goedkoper dan het afsluiten van een langlopende lening.

De financieringsbehoefte met een korte looptijd is in 2009 meer door kasgeldleningen afgedekt dan door gebruik te maken van de rekening-courant faciliteit bij de

Rabobank. Dit komt met name doordat de Rabobank een liquiditeitsopslag op het afgesproken tarief in rekening bracht.

8. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het gekwantificeerde risico dat een gemeente mag lopen op de korte schuld (looptijd < 1 jaar). Van het begrotingstotaal van een jaar mag 8,5% worden gefinancierd met kort geld. De kasgeldlimiet bedraagt voor 2009 € 13,1 miljoen. Gedurende 2009 bedraagt de ruimte onder de kasgeldlimiet voor het 1^e kwartaal € 9,9 miljoen, in het 2^e kwartaal is een overschrijding van de kasgeldlimiet van € 4,3 miljoen, in het 3^e en 4^e kwartaal is er weer ruimte onder de kasgeldlimiet van respectievelijk € 7,3 miljoen en € 7,8 miljoen. Dat komt doordat op 29 juli een langlopende lening van € 25 miljoen is aangetrokken.

9. Renterisiconorm

In de wet Fido wordt eveneens een norm gehanteerd ten aanzien van het renterisico dat de gemeente loopt op de opgenomen vaste geldleningen. De wet Fido is per 1 januari 2009 gewijzigd. Eén van de wijzigingen betreft de berekening van de renterisiconorm. De norm wordt vanaf 2009 berekend als 20% van het begrotingstotaal van een jaar, voorheen was dit 20% van de vaste schuld bij aanvang van het jaar.

De onderstaande tabel brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld voor de jaren 2009 tot en met 2013.

(bedragen in € 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013
1) Begrotingstotaal	154.521	126.043	140.017	171.085	154.812
2) Vastgesteld %	20%	20%	20%	20%	20%
3) Renterisiconorm 2009 (1 x 2)	30.904	25.208	28.003	34.217	30.962
4) Netto herziening op vaste schuld	0	0	0	0	0
5) Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	45.000	25.000	25.000	0	0
6) Betaalde aflossingen	24.234	24.000	14.269	23.869	16.205
7) Herfinanciering (laagste van 5 en 6)	24.234	24.000	14.269	0	0
8) Renterisico op vaste schuld (4+7)	24.234	24.000	14.269	0	0
Ruimte (+) / overschrijding (-) (3-8)	6.670	1.208	13.734	34.217	30.962

10. Overige financieringsrisico's

Ten aanzien van uitstaande geldleningen nemen we, behoudens de geldleningen die we doorverstrekken aan Aert Swaens, nagenoeg geen positie in. Uit dien hoofde wordt dan ook nagenoeg geen renterisico gelopen.

We hebben in 2009 geen vorderingen, liquiditeiten en/of beleggingen in vreemde valuta aangehouden en hebben dus geen valutarisico gelopen.

Voor het risico van oninbare debiteuren is in 2009 een voorziening getroffen. Het kredietrisico wordt in voldoende mate door deze voorziening afgedekt.

Het liquiditeitsrisico is nadrukkelijk gekoppeld aan de wijze waarop in het liquiditeitenbeheer wordt bewaakt dat de kasgeldlimiet niet of slechts voor korte tijd wordt overschreden. Door het periodiek actualiseren van de liquiditeitenprognose en het bewaken van de geldstromen is het liquiditeitsrisico te verwaarlozen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf toont op hoofdlijnen de resultaten / stand van zaken in 2009 op het gebied van de bedrijfsvoering van onze organisatie.

Een veel gehanteerde definitie van bedrijfsvoering is de volgende: *"De bedrijfsvoering betreft de interne bedrijfsprocessen, inclusief de sturing en beheersing hiervan, en is gericht op het realiseren van de missie, taken en doelen van een organisatie. Bij de bedrijfsprocessen betreft het zowel de primaire als de ondersteunende processen"*.

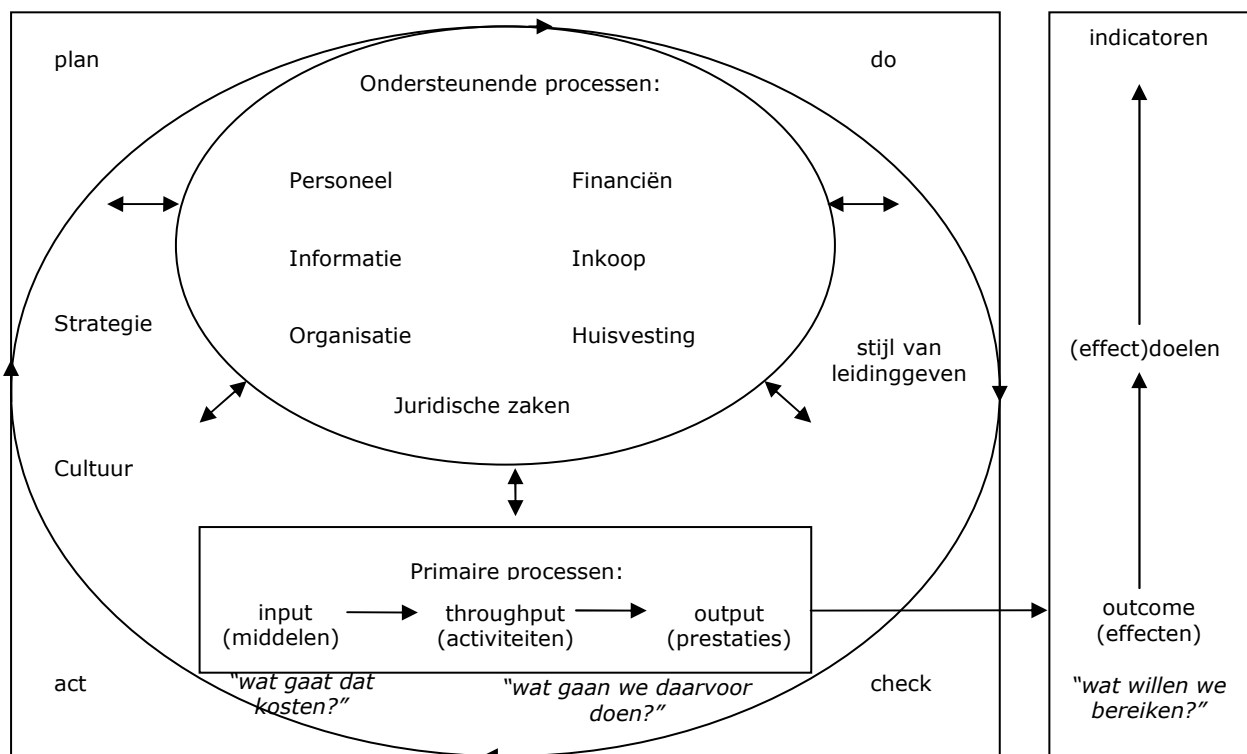
Een aantal begrippen in bovenstaande definitie nodigt uit tot een verdere toelichting: *Sturing* is het richting geven aan de wijze waarop de organisatie haar taken realiseert binnen de gestelde (wettelijke) kaders. Richting geven betreft het maken van keuzes tussen gewenste acties en het vertalen van deze acties in plannen en activiteiten ("plan" en "do").

Beheersing is het verkrijgen van inzicht in de mate van realisatie van de gemaakte plannen en activiteiten en zonodig bijsturen ("check" en "act").

Een *primaire proces* is het omzetten van middelen (geld, mensen, informatie, etc.), via activiteiten in producten of diensten (prestaties) om de gewenste effecten te bereiken.

Een *ondersteunend proces* faciliteert direct dan wel indirect het primaire proces.

Het bovenstaande kan schematisch worden uitgebeeld in onderstaande figuur:

figuur bedrijfsvoering

Bovenstaand figuur laat zien dat het welslagen van de programma's in belangrijke mate afhankelijk is van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Elementen paragraaf bedrijfsvoering

Het vertalen van het brede begrip bedrijfsvoering in elementen waarover in deze paragraaf gerapporteerd dient te worden kan op verschillende manieren. Een veel gekozen methodiek is om de bedrijfsvoering op te knippen in die elementen die het meest bepalend zijn voor de bedrijfsvoering, namelijk de inrichting van de ondersteunende processen. In deze paragraaf komen derhalve, naast de missie/visie, voornamelijk de ondersteunende processen (zie ook figuur bedrijfsvoering) aan de orde voorzover daartoe aanleiding is of nog niet elders in deze begroting hierover gerapporteerd wordt. Daarnaast spelen uiteraard andere elementen een rol bij de bedrijfsvoering zoals de organisatiecultuur, strategie, stijl van leidinggeven en externe factoren (bijv. wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen, etc.). Ook hier geldt dat slechts in voorkomend geval (urgentie, nieuwe ontwikkelingen) deze elementen in deze paragraaf hun plaats krijgen.

Missie/visie

De burger verwacht dat een gemeente rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De organisatie van de gemeente Veldhoven heeft als taak de ambities waar te maken die door gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders zijn vastgelegd in de programmabegroting. Wat het gemeentebestuur besluit, moet worden gerealiseerd door de dagelijkse inzet van mensen die werken binnen de organisatie. Een organisatie die onderdeel uitmaakt van een steeds veranderende omgeving. De missie van onze organisatie luidt:

Wij staan ten dienste van de gemeenschap en het bestuur van de gemeente Veldhoven en willen als een betrouwbare partner op een professionele en vernieuwende manier steeds betere resultaten bereiken.

Bedrijfsconcept

In het collegeprogramma 2006-2010 is het belang van de doorontwikkeling van de gemeentelijke bedrijfsvoering onverminderd een onderwerp van belang. Met name is gewezen op de kwaliteit van de dienstverlening en de informatievoorziening. Rondom de onderwerpen uit het collegeprogramma zijn de afgelopen jaren ontwikkel- en verbetermaatregelen in gang gezet.

Het bedrijfsconcept is bedoeld als richtinggevend kader van waaruit de verbetering en ontwikkeling van de gemeentelijke bedrijfsvoering voor de komende vijf jaar vorm krijgt. Hiermee is het bedrijfsconcept een inspiratiebron voor alle bestaande en nieuwe medewerkers van de gemeente Veldhoven.

In het huidige bedrijfsconcept "Veldhoven op naar kwaliteit!" zijn de volgende 5 hoofddoelen (vuurstenen) geformuleerd:

- o Wij bieden een kwalitatief hoogstaande, klantgerichte dienstverlening
- o Wij passen moderne informatie- en communicatietechnologie toe in onze bedrijfsvoering en dienstverlening
- o Wij richten onze bedrijfsvoering zo in dat we doelmatig en rechtmatig kunnen werken
- o We doen meer en praten minder: we slaan de hand aan de ploeg
- o We zorgen dat de gemeente Veldhoven een prettige en moderne werkgever is en blijft.

Het huidige bedrijfsconcept 'loopt' tot en met 2009. In 2009 hebben de bovenstaande doelen dan ook als uitgangspunt binnen onze bedrijfsvoering gefungeerd.

In 2009 is het nieuwe bedrijfsconcept voor de periode 2010-2015 op hoofdlijnen uitgewerkt. Hiermee gaan we in 2010 het besluitvormingstraject in om het concept vervolgens te concretiseren.

Uit het nieuwe bedrijfsconcept (op hoofdlijnen) ontstaat het beeld van een regie-gemeente met de volgende kenmerken:

- Het stimuleren, ontwikkelen en faciliteren van het zelf-organiserend vermogen van burgers, maatschappelijke instellingen en marktpartijen (gedeelde verantwoordelijkheid);
- Het aangaan van samenwerkingsrelaties;
- Het formuleren van heldere kaders en randvoorwaarden waarbinnen taken uitgevoerd/ oplossingen gezocht moeten worden;
- Een hoogwaardige, flexibele ambtelijke organisatie met aandacht voor kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie;
- Het vermogen om de processen waarover regie gevoerd wordt te sturen, beheersen en verantwoorden (grip houden op de te bereiken maatschappelijke effecten).

Als gemeente opereren wij dan in een netwerk van externe organisaties voor de realisering van de eigen (beleids)doelstellingen. Wij willen binnen de volgende 3 domeinen stappen zetten naar een versterking van onze regierol:

1. Meer regie bij uitvoering; inkoop en uitbesteding
2. Meer regie bij dienstverlening; samenwerking met (keten)partners (co-productie)
3. Meer regie bij maatschappelijke ontwikkelingen; co-creatie

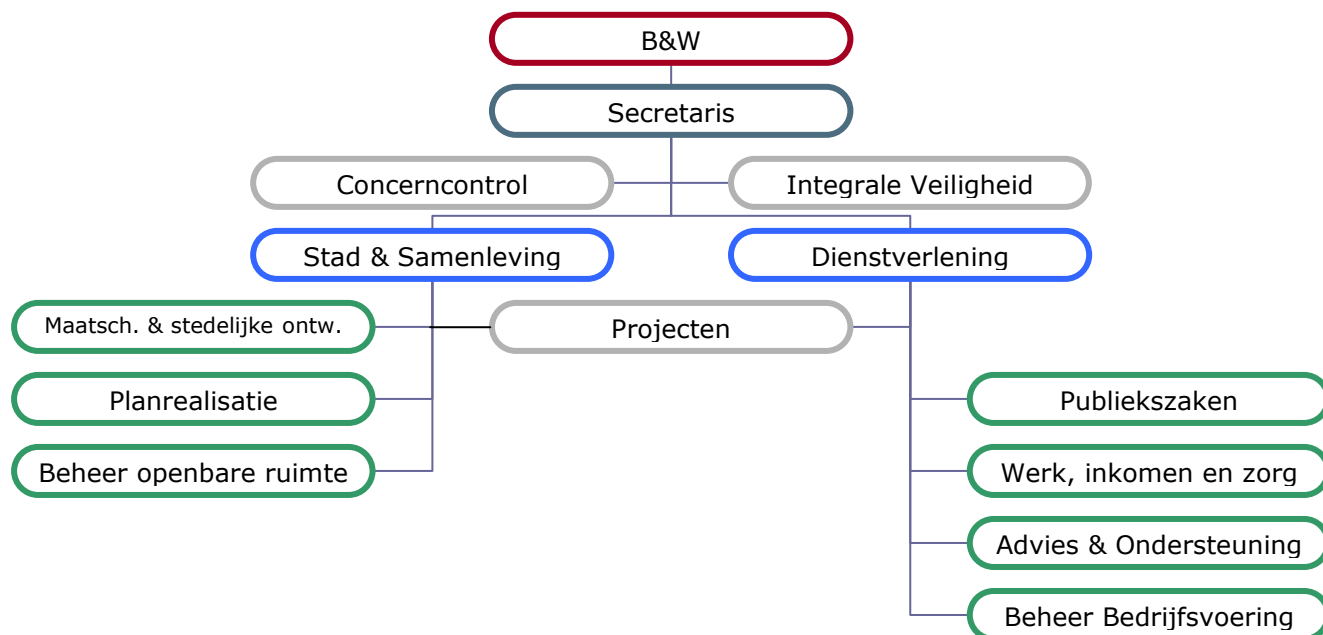
Per domein dient de concrete invulling van de regierol nog te worden vastgesteld.

Voor onze bedrijfsvoering betekent de ontwikkeling naar regie-gemeente het volgende:

- Verdere professionalisering van medewerkers en bestuur om in staat te zijn de nieuwe en de onderscheiden regierollen adequaat in te vullen. Dit is een kwestie van zorgvuldigheid!
- Een hybride organisatie met een sterke externe focus, die flexibel en dynamisch is, een organisatie waarin structuur minder betekenis krijgt, een netwerkorganisatie in een netwerkomgeving.
- Een gemeente waarin organisatie en bestuur toegerust zijn voor de toekomst.

Organisatie

Sinds de reorganisatie, effectief per 1 januari 2007, ziet de ambtelijke organisatie als volgt uit:

Bij de evaluatie van de reorganisatie (uitgevoerd in 2008) zijn een aantal constatering over de structuur van de organisatie gedaan, met name waar het ondersteunende taken betreft. Deze constatering hebben het MT doen besluiten om via een herinrichting (doorontwikkeling) van de afdelingen Beheer Bedrijfsvoering, Advies & Ondersteuning en Concerncontrol een verdere kwaliteitsslag in het functioneren van de organisatie te maken. Hiertoe is in 2009 het voornemen-besluit genomen om naast het herschikken van taken ook de organisatiestructuur aan te passen. Na positieve advisering van de OR zal in 2010 de betreffende aanpassingen in de organisatie geëffectueerd worden.

Dienstverlening

Het dienstverleningsbeleid van de gemeente Veldhoven geeft antwoord op de vraag hoe de publieke dienstverlening zodanig kan worden ingericht dat de klant van de gemeente (met zijn vraag) centraal staat. Realisatie van een klantgerichte dienstverlening is een omvangrijke operatie.

In 2009 is een vervolg op het dienstverleningsbeleidsplan 2007 – 2009 opgeleverd. Dit plan beschrijft de verdere ontwikkeling van de Dienstverlening in de jaren 2010 – 2015 en is in de Raadsvergadering van november 2009 vastgesteld.

Belangrijke speerpunten zijn de verdere ontwikkeling van het Klanten Contact Centrum (KCC), het opstellen van een kwaliteitshandvest en verdere digitalisering van de dienstverlening. Ook zal in deze periode aandacht worden besteed aan de voordelen die de nieuwe efficiëntere werkwijze oplevert voor de eigen organisatie.

Informatie

In februari is de nieuwe managementadviseur Informatisering & Automatisering van start gegaan met als opdracht het opstellen van een nieuw Informatiebeleidsplan (IB2).

Door de EGEM-I organisatie is een scan uitgevoerd op de informatievoorziening. In 2005 gaven gemeenten aan dat ze behoefte hadden aan prioritering en concrete ondersteuning bij de invoering van e-overheidsprojecten. Op basis daarvan kwam concrete hulp voor de invoering beschikbaar in de vorm van de EGEM-I organisatie,

waarbij een zogenaamde e-adviseur een realisatieplan voor de voorbereiding, inventarisatie en het ontwerp van de elektronische overheid maakt.

Omdat de invoering van de elektronische overheid en de daarmee gepaard gaande verplichtingen zo bepalend zijn voor het Informatiebeleidsplan is het maken van het EGEM-Realisatieplan gecombineerd met het opstellen van het IB2. Zo wordt onnodige overlap voorkomen en kan er sprake zijn van één integraal plan.

Omdat in april het projectmatig werken binnen Veldhoven is geïntroduceerd is medio juli een projectplan gemaakt voor het projectmatig opstellen van het IB2. In het najaar 2009 zijn we van start gegaan. Het IB2 zal uit een beleidsplan, een inrichtingsplan en een uitvoeringsplan bestaan. Eind 2009 is het visiedocument op IB2 opgeleverd op en voorjaar 2010 de rest.

Omdat de informatie-architectuur en de beheerorganisatie de pijlers van de informatievoorziening zijn, zijn we gelijktijdig twee projecten gestart om beide verder vorm te gaan geven binnen Veldhoven.

Daarnaast zijn we in het najaar een project gestart om onze Geo-informatievoorziening op orde te brengen.

Tenslotte hebben we in 2009 besloten om onze website grondig te gaan vernieuwen. Voor dit project wordt een externe projectleider gezocht. In 2009 is een bijdrage geleverd aan het beoordelen van de verschillende offertes.

Interne Beheersing

Als organisatie streven wij er naar om 'in control' te zijn. Hiermee bedoelen we dat we beschikken over een beleids- en beheersinstrumentarium en over procesbeheersingsmethodieken waarmee we kansen en bedreigingen (risico's) tijdig kunnen signaleren en hierop actie ondernemen. Voor beheersing van onze processen beschikken we over AO/IC-maatregelen en onafhankelijke toetsing daarop.

In 2009 hebben we voor het eerst alle interne controles zelfstandig uitgevoerd binnen de opgestelde planning. Aan de hand van het Masterplan Interne Controle stellen we jaarlijks per 'risicovol' proces een werkplan interne controle op. Actuele wet- en regelgeving is in het normenkader 2009 voor de controlewerkzaamheden verwerkt. Bij de controle maakt de accountant in belangrijke mate gebruik van de interne controlewerkzaamheden die door ons zelf zijn uitgevoerd. In de managementletter heeft de accountant de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles als 'goed' gedefinieerd, waarbij hij verdere verbetering als 'fine tuning' typeert. Samenvattend heeft de accountant vastgesteld dat de gemeente Veldhoven erin is geslaagd de interne controle verder te ontwikkelen waardoor de gemeente in opzet en bestaan 'in control' is.

In 2009 is beleid gericht op het voorkomen en beheersen van misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld. Aan de hand hiervan worden in 2010 de interne controles uitgebreid met specifieke beheersmaatregelen.

Een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de interne beheersing vormt de vastgelegde administratieve organisatie. Het beschrijven en onderhouden van werkprocessen is hierbij een belangrijk onderdeel. In 2009 zijn ook de werkprocessen van de afdelingen P&R en WIZ beschreven en ISO gecertificeerd (zie hiervoor ook Kwaliteit, Arbo en Milieu).

Tenslotte hebben we in 2009 kaders en beleidsuitgangspunten voor risicomanagement en weerstandsvermogen opgesteld. Dit beleid draagt bij aan het risicobewustzijn van onze organisatie en het gestructureerd en systematisch werken aan risicobeheersing (zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen).

Personeel

Modern werkgeverschap

Op 25 november 2008 is een GO-akkoord overeengekomen, waarin voor de jaren 2009 tot 2012 nader invulling gegeven wordt aan een nieuw pakket van secundaire arbeidsvoorwaarden. Op deze wijze kunnen medewerkers een pakket van arbeidsvoorwaarden samenstellen, dat meer afgestemd is op de individuele wensen en behoeften van medewerkers. Vanaf april 2009 hebben medewerkers de beschikking over een persoonsgebonden budget (€ 650,- voor een fulltime medewerker op jaarbasis voor 2010, parttimers naar rato) en is er ruimschoots gebruik gemaakt van de aangeboden faciliteiten (o.a. parkeervergunning, extra vrije tijd, fietsplan etc.). In de komende jaren zullen de faciliteiten verder uitgebreid worden.

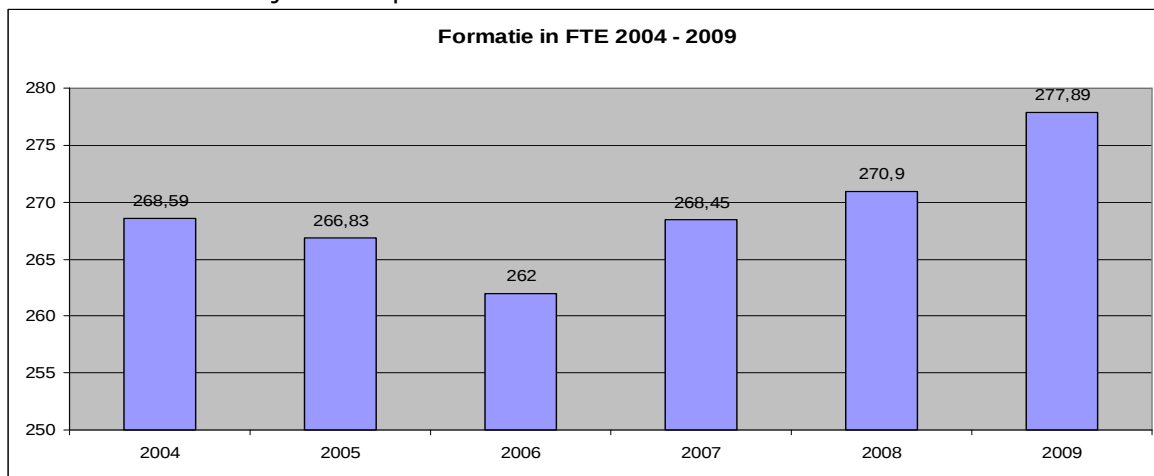
Verder is de afspraak gemaakt dat binnen gemeente Veldhoven aanvullende beloningsafspraken gemaakt kunnen worden, om een aansprekend beloningsbeleid te bieden ook voor medewerkers die al in het maximum van de voor hen geldende salarisschaal zitten. In 2009 hebben 142 medewerkers gebruik gemaakt van deze aanvullende beloningsafpraak.

In de komende jaren zal modern personeelsbeleid nader worden ontwikkeld en uitgewerkt.

Formatie

De toegestane formatie per eind 2009 bedroeg 277,89 fte. In onderstaande tabel wordt het verloop in formatie tussen 2004 en 2009 geschetst.

De toename heeft conform besluitvorming in 2009 met name plaatsgevonden bij Integrale Veiligheid, Projectenbureau, BOR (Beheer) en WIZ. Daarnaast is voor 7,3 fte tijdelijke formatie aanwezig. Uit bedrijfseconomische overwegingen is tijdelijke formatie aantrekkelijker dan personeel van derden inhuren.

In de onderstaande tabel worden de personeelkosten (x € 1.000) over het jaar 2009 uiteengezet.

Personeelskosten 2009	Begroting 2009 na wijz.	Realisatie 2009	Verschil
1 Kosten eigen personeel	19.291	17.778	1.513
2. Kosten personeel van derden	1.682	4.875	-3.193
Naar bge/investeringen	0	-1.415	1.415
Saldo personeel van derden	1.682	3.460	-1.778
Saldo personeelskosten	20.973	21.238	-265

Zoals in bovenstaande tabel te zien is, vertoont het saldo met betrekking tot personeelskosten een negatief saldo van € 265.000,-. Dit heeft vanwege de kostenverdeelssystematiek geen directe invloed op het rekeningresultaat. Zo worden bijvoorbeeld rijksbijdragen ontvangen voor activiteiten waarop ingehuurd personeel is ingezet, en worden kosten verwerkt in BGE/ investeringen.

In het begrote bedrag van € 19,2 mln voor eigen personeel, is ook een stelpost inbegrepen voor een bedrag van € 1,0 mln betreffende het GO akkoord.

Ad 1. Kosten eigen personeel

De salariskosten 2009 tonen een voordeel van € 1,5 miljoen ten opzichte van de begroting vooral als gevolg van (nog) niet ingevulde vacatures. Dit heeft noodzakelijkerwijs geleid tot het inhuren van externe expertise om de onderbezetting op te vangen en zodoende het kwaliteitsniveau te handhaven.

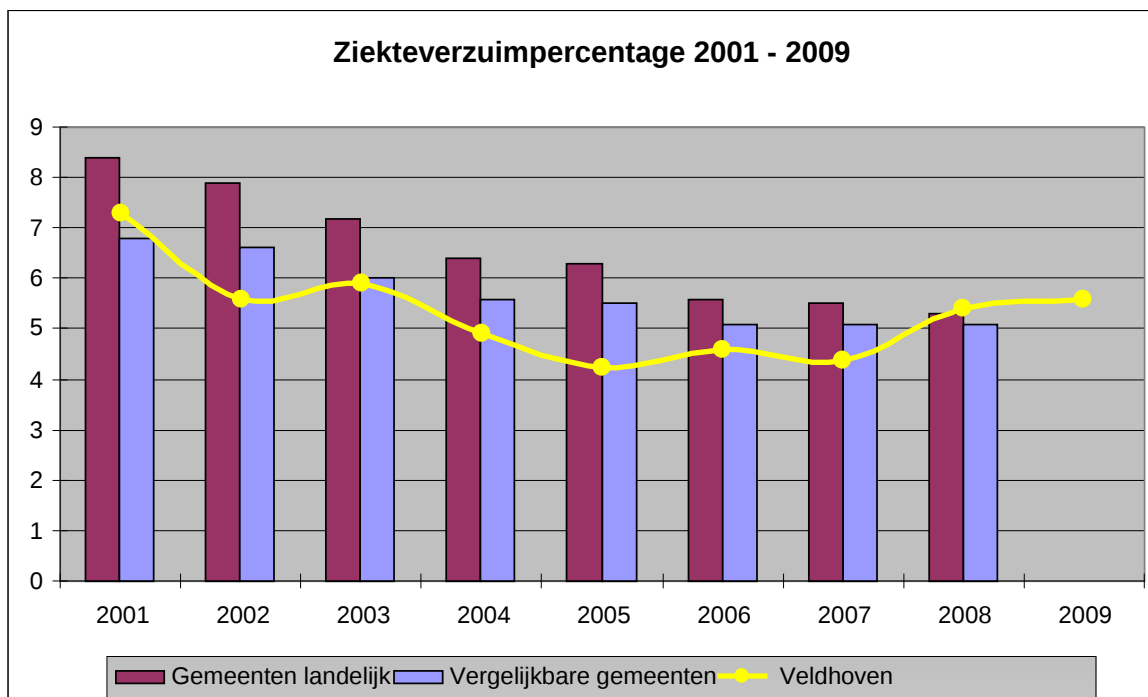
Ad 2. Kosten personeel van derden

Inhuur heeft uiteraard niet alleen plaatsgevonden vanwege niet ingevulde vacatures. Er is in 2009 ook sprake geweest van een aantal langdurige zieke / afwezige medewerkers dat tijdelijk vervangen moest worden. Daarnaast bestond er behoefte aan (specialistische) kennis, die niet binnen de organisatie aanwezig was. Tot slot is er ingehuurd om onvoorziene capaciteitsproblemen op te vangen. Met name heeft binnen het Projectenbureau inhuur plaatsgevonden voor een bedrag van circa € 1,1 miljoen. De kosten van de totale inhuur (€ 4,9 miljoen) vonden dekking in de daartoe beschikbaar gestelde budgetten (€ 1,7 miljoen) en onderuitputting van de post salariskosten van € 1,5 miljoen. Verder is deel van de kosten (€ 1,4 miljoen) verwerkt in de voorraden van de verschillende bouwgrondexploitaties, en zijn daarmee ten laste gebracht van de daarmee gemoeide projecten.

Inhuur heeft onder andere plaatsgevonden voor de ontwikkeling van MFA's, intensivering van woningbouw en project WABO.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2009 5,59 % (= verzuimde uren gedeeld door de te werken uren). Dit is een geringe stijging van 0,17% ten opzichte van 2008. De landelijke cijfers voor gemeenten over 2009 en de cijfers van vergelijkbare gemeenten zijn op dit moment nog niet bekend.

Juridische Kwaliteitszorg

Sinds 2006 wordt binnen de organisatie gestructureerd gewerkt aan de juridische kwaliteitszorg. Daartoe zijn kwaliteitsnormen vastgesteld. Bij de selectie daarvan is aangesloten bij de normen en criteria die in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk het fundament vormen van de juridische kwaliteit. De normen hebben betrekking op:

1. juridische functie
2. werkprocessen
3. mandaatregeling
4. gemeentelijke regelgeving
5. beschikkingen
6. contracten
7. bezwaren en klachten

Teneinde inhoud en sturing te geven aan de gewenste koers is in 2006 een actieprogramma in uitvoering genomen. Dat programma wordt periodiek geactualiseerd om de vorderingen in beeld te brengen en om tussentijdse mutaties te verwerken. De actiepunten worden jaarlijks in de afdelingsplannen opgenomen, zodat de kwaliteitszorg is verankerd in de P&C-cyclus.

De aanpak is in 2007 extern getoetst en functioneel bevonden, zowel vanuit een oogpunt van risicobeheersing (Deloitte/SARG) als kwaliteitsbevordering (Lloyds/ISO).

Het actieprogramma voorziet in:

- onderzoek en metingen naar de bestaande uitvoeringspraktijk in relatie tot de vastgestelde kwaliteitsnormen;
- het doorvoeren van kwaliteitsverbeteringen;
- het houden van audits om de realisatie en effectiviteit van de doorgevoerde maatregelen te toetsen.

De onderzoeken zijn in 2006 direct ter hand genomen. Vanaf 2007 is het accent verlegd naar het oppakken van gesignaleerde verbeterpunten. Bij die verbeteringen is prioriteit gegeven aan het opzetten en de bouw van systemen die noodzakelijk zijn voor de beheersing van de procesgang en inhoudelijke kwaliteit. Het gaat dan vooral om de hierboven genoemde aandachtsgebieden 4 t/m 7. De organisatie beschikt intussen over een digitale contractenbank en systemen voor de behandeling van klachten en bezwaarschriften. Laatstgenoemd systeem is in 2009 aangepast aan gewijzigde wetgeving. Ook zijn in 2009 acties ondernomen om te komen tot een centraal systeem voor het beheer van de gemeentelijke regelgeving en een systeem voor de behandeling van aanvragen op het terrein van vergunningen (m.n. Wabo). Deze systemen zullen in 2010 operationeel zijn.

Gaandeweg zijn ook de specifieke inhoudelijke verbeterpunten ter hand genomen en is het aantal audits opgevoerd. Medio 2010 zal de balans worden opgemaakt. Op basis van de uitkomsten zal dan worden gezien op welke wijze de juridisch kwaliteitszorg binnen de gemeentelijke organisatie verder ter hand wordt genomen.

Inkoop

In april 2009 heeft de raad besloten aan te sluiten bij Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant, en de samenwerking met het Nederlands Inkoop Centrum te beëindigen.

Aanbestedingen

Naast inkoopondersteuning in algemene zin, zijn gemeentebreed door het Nederlands Inkoop Centrum (NIC) en BIZOB meerdere aanbestedingen in 2009 opgestart en afgerond.

Door het NIC zijn in 2009 vijf niet gezamenlijke aanbestedingen uitgevoerd en afgerond, waarvan drie Europees en twee Nationaal.

Door BIZOB zijn vanaf de 2^e helft van 2009 zes niet gezamenlijke aanbestedingen opgestart, waarvan twee Europees en vier Nationaal. Een Europese aanbesteding is afgerond.

Regionale inkoop samenwerking:

In samenwerking met (regio)gemeenten zijn in 2009 zeven gezamenlijke inkoopprojecten opgestart. Zo is door het NIC samen met de gemeenten Geldrop - Mierlo en Valkenswaard de multifunctionals (printer, copier, scannen etc) aanbesteed en is samen met de gemeente Waalre de dienstverlening betreffende het inzamelen en afvoeren van huishoudelijk – en klein gevaarlijk afval alsook oud papier en karton aanbesteed.

Door BIZOB zijn het abonnementenbeheer, de accountantscontrole, contractbeheer, sport en speeltoestellen en aanschaf van een hoogwerker als gezamenlijke inkoopprojecten opgestart. Daarnaast zijn de mogelijkheden onderzocht om de gemeentelijke organisatie gebruik te laten maken van vier regionale, middels aanbesteding tot stand gekomen overeenkomsten. De resultaten hiervan zullen in 2010 zichtbaar worden.

Aantal gemelde afwijkingen inkoopprotocol:

In 2009 is 82 keer een verzoek ingediend, zoals bedoeld in art 7 lid 1 of lid 2 van het protocol inkoop en aanbesteding gemeente Veldhoven 2006. Het betrof zaken waarbij het niet mogelijk ofwel doelmatig was om aan te besteden of om drie offertes op te vragen. De afdelingen MSO, BOR, Planrealisatie en Projectbureau hebben hiervan gebruik gemaakt en hebben respectievelijk 23, 19, 15 en 12 verzoeken ingediend. De overige 13 zijn door de overige gemeentelijke afdelingen ingediend. Het totaal aantal is ten opzichte van 2008 met 10 toegenomen. De totaalwaarde van de afwijkingen bedroeg € 4.554.094,- (in 2008 € 3.127.149,-).

Financieel:

De financiële doelstelling voor de gemeentelijke inkoopfunctie in 2009 bedroeg € 269.000,-. Hiervan is in 2009 € 43.000,- ingeboekt. De nog niet geformaliseerde en ingeboekte besparingen bedragen over 2009 € 423.302,- (€ 348.509,- NIC en € 74.793,- BIZOB). Deze worden in 2010 alsnog geformaliseerd.

Contractadministratie en leveranciersmanagement:

In 2009 zijn totaal 284 actieve contracten geregistreerd met betrekking tot Werken, Leveringen en Diensten. (in 2008 waren dit 200 actieve contracten) Op het merendeel van deze contracten vindt inmiddels een termijnbewaking plaats. De gemeentelijke inkoopfunctie blijft daarnaast door het –waar mogelijk- afsluiten van raamovereenkomsten streven naar een vermindering van leveranciers en facturen.

Deregulering

In 2007 is een begin gemaakt met het doorlichten van onze regels en vergunningen op nut en noodzaak. Daarnaast willen wij bezien of de procedures die moeten worden doorlopen bij het aanvragen van een product of dienst kunnen worden vereenvoudigd.

Een eerste actie die wij in dit kader hebben ondernomen, is het beoordelen van onze verordeningen en (beleids)regels op actualiteit en op de aanwezigheid van overbodige voorschriften. Dat heeft geresulteerd in een raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van 25 september 2007 is behandeld. Dit heeft geleid tot het schrappen van een aantal (onderdelen van) verordeningen en beleidsregels.

In het kader van 'administratieve lastenverlichting' heeft de gemeente de regeldruk laten doorlichten en een maatregelenplan laten opstellen. Er is daarbij gebruik gemaakt van de door het Rijk ingevoerde "Tijdelijke regeling stimulering aanpak vermindering gemeentelijke administratieve lasten". Na uitgebreid overleg met de

medewerkers van de gemeente en het bedrijfsleven is het rapport "onderzoek Vermindering van Administratieve Lasten" (ATOS Consulting) in december 2008 voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad heeft toen besloten om kennis te nemen van het rapport en om in te stemmen met het ambitieniveau om voor de onderzochte regelingen, de lasten voor bedrijven en burgers te verminderen met respectievelijk bijna 47 en 46% (periode 2007-2010).

Op 14 juli 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitvoering van de maatregelen uit de nota "Veldhovense aanpak kredietcrisis". Eén van de maatregelen (nr. 16) gaat over het "doorgaan met deregulering". Er is een juridische toets ingevoerd, die het opstellen van nieuwe regels en het omslachtiger maken van bestaande regels moet voorkomen. Volgens de toets moeten nieuwe noodzakelijke regels/verordeningen, worden afgestemd met het betrokken bedrijfsleven, wanneer dat relevant is. De minst belastende oplossingen moeten dan worden gezocht. Het belang van de juridische toets is in de ambtelijke organisatie nogmaals gecommuniceerd.

Kwaliteit, Arbo en Milieu

De taken rond kwaliteit, arbo en milieu worden binnen de organisatie centraal gecoördineerd vanuit Concerncontrol.

Kwaliteit

Voor een deel van onze organisatie is enkele jaren geleden een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) ingevoerd, waarvoor het kwaliteitscertificaat ISO is behaald. De doelstelling is het om het systeem uiteindelijk voor de gehele organisatie in te voeren.

In 2009 is het systeem volgens plan uitgebreid met de afdeling Planrealisatie en de afdeling Werk, Inkomen en Zorg.

Het kwaliteitscertificaat ISO 9001:2000 is in 2009 vervangen door ISO 9001:2008 en heeft een geldigheidsduur van drie jaar.

Arbo

De wetgeving schrijft voor om zo vaak als nodig een risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) uit te voeren. De uitkomsten daarvan vormen een belangrijk kader voor onze bedrijfsvoering. De laatste RI&E is gehouden in 2006 en met de Ondernemingsraad hebben wij afgesproken deze een keer per drie jaar uit te voeren. Dit onderzoek is daarom in 2009 opnieuw uitgevoerd. Voor het eerst is gebruik gemaakt van het instrument dat door het A&O-fonds ter beschikking is gesteld.

De aandachtsgebieden zijn vooral:

- agressie en geweld;
- werkdruk;
- RSI: en
- fysieke belasting.

Een plan van aanpak van de geconstateerde verbeterpunten maakt onderdeel uit van de RI&E.

De besluitvorming daarover vindt plaats in het eerste kwartaal 2010.

Gevolg gevend aan een afspraak tussen sociale partners, hebben wij in 2009 een evaluatie uitgevoerd van ons beleid en maatregelen tegen agressie en geweld. Uit de evaluatie blijkt niet dat een aanpassing van het beleid nodig is. De aanbevelingen uit de rapportage nemen wij over. Belangrijk daarbij is het hernieuwen en verder precisieren van de afspraken daarover.

Interne Milieuzorg

Uit rapportages over het milieuprogramma 2009 blijkt dat de voorgenomen doelen niet zijn gehaald. De oorzaak is het ontbreken van de beschikbare capaciteit binnen de organisatie. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat na de doorontwikkeling de

voorgenomen doelen, zij het vertraagd, alsnog gerealiseerd worden. Opgemerkt zij dat in de bedrijfsvoering aandacht en zorg voor het milieu onverminderd een belangrijk aandachtspunt blijft.

Voorgenomen onderzoeksplan

In 2009 zijn we er door het ontbreken van voldoende onderzoekscapaciteit niet in geslaagd om het voorgenomen onderzoeksplan af te wikkelen.

Wij stellen daarom voor om het onderzoeksplan 2009 door te schuiven naar 2010. Daarmee worden in 2010 geen nieuwe onderwerpen dan de reeds geplande (inkoop en inhuur derden) onderzocht.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Veldhoven zowel een bestuurlijke als een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatig verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. De samenwerking kan zowel plaatsvinden met andere gemeenten (bijvoorbeeld het SRE), als met private partijen (bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij voor het realiseren van een groot project).

Er zijn drie redenen waarom gemeenten met elkaar samenwerken in de vorm van een verbonden partij:

- Vanwege het grensoverschrijdend karakter van de problematiek
- Om efficiencyvoordelen te behalen
- Vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking.

De samenwerking kan vormgegeven worden door een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke aanpak. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een NV of een BV. De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek zijn op deze samenwerking van toepassing. Als wordt gekozen voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt het regime van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), GGD Brabant- Zuidoost, Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Ergon) en de Hulpverleningsregio Zuidoost Noord-Brabant. Daarnaast heeft Veldhoven onder meer aandelen in PUF Participations en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Voor een compleet overzicht verwijzen wij u naar de tabel aan het einde van deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen is de raad, het college van B&W en de burgemeester afzonderlijk of te samen met twee of meer andere gemeenten bevoegd - ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn - een gemeenschappelijke regeling te treffen ter behartiging van één of meer belangen van de gemeente. Het college van B&W en de burgemeester kunnen slechts een gemeenschappelijke regeling treffen na verkregen verklaring van geen bezwaar van de gemeenteraad. Onder het treffen van een regeling wordt ook verstaan het wijzigen ervan, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Met betrekking tot publiekrechtelijke samenwerking is de visie dat de verworvenheden van regionale samenwerking zullen worden bewaakt. Investeren in een sterke rol voor Veldhoven als derde gemeente in de regio is een speerpunt.

Privaatrechtelijke samenwerking

Besluiten tot deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen is volgens de Gemeentewet de bevoegdheid van het college. Er is voorzien in een 'voorhangprocedure' op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet. Deze procedure geeft de raad de mogelijkheid om zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname.

Gedeputeerde Staten moeten vervolgens goedkeuring verlenen aan de deelname aan een private rechtspersoon. Deelname in een privaatrechtelijke rechtspersoon kan alleen wanneer dit 'in het bijzonder aangewezen moet worden geacht' voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

De Wet Fido (Financiering decentrale overheden) sluit het houden van aandelen (dat is zowel een bestuurlijk als een financieel belang) met een beleggingsoogmerk uit.

Ontwikkelingen / risico's

SRE

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant hebben in de Regionale Agenda 2008-2010 opnieuw richting gegeven aan de regionale samenwerking. Kernwaarden zijn een innovatieve economie, een leefbare omgeving en een samenbindende maatschappij. In acht programma's worden doelen geformuleerd, speerpunten benoemd en taakstellingen beschreven. In 2010 wordt in een interactief proces met de gemeenten een nieuwe Regionale Agenda voor de periode 2011-2014 opgesteld.

In 2009 is de nieuwe bestuursstructuur van SRE volledig operationeel geworden. Er is deelgenomen in de commissie Nijpels, die de samenwerking op het niveau van de stadsregio's in Nederland heeft geanalyseerd. Deze analyse is overgenomen door de VNG en wordt betrokken in de evaluatie van de Wgr-plus in 2010. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de derde wijziging van de SRE-regeling, die in het voorjaar van 2010 zijn beslag zal krijgen.

PUF

Gemeente Veldhoven is via PUF Participations B.V. aandeelhouder van Endinet (voorheen NRE).

Op 11 augustus 2009 heeft het college het besluit genomen (met inachtneming van de voorhangprocedure) om in te stemmen met de fusie van NRE en ObN-NetH. De naam van de gefuseerde onderneming wordt Endinet. Door de fusie is het belang in de onderneming afgenomen. Het aandeel van de regiogemeenten was ca. 27% dat wordt door de fusie ca. 17%. Eindhoven heeft namelijk een 100% belang in ObN-NetH en heeft derhalve een groter belang in de gefuseerde onderneming. Het aandeel van Veldhoven is gedaald van 5,462% naar 3,44%.

Op diezelfde datum is het besluit genomen om in te stemmen met een kapitaalinjectie om de NRE te laten voldoen aan de eisen van de energiekamer. Het zou gaan om een bedrag tussen de € 3,3 en € 4,9 miljoen.

In 2009 zijn ook de mogelijkheden voor verkoop van Endinet onderzocht. Er zijn gesprekken gevoerd met meerder potentiële kopers. Inmiddels is er met één partij een principeakkoord bereikt ("Akkoord op Hoofdpijnen"). Tevens moeten de gemeentelijke aandeelhouders onderling afspraken maken over hoe de verkoop gestalte krijgt. Deze punten liggen vast in een zogenaamde "Verkopersovereenkomst".

Op 8 december 2009 heeft Veldhoven ingestemd met het aangaan en mede ondertekenen van het "Akkoord op Hoofdpijnen" en de "Verkopersovereenkomst". Vooralsnog is de kapitaalstorting dan ook uitgesteld. De planning is erop gericht dat medio 2010 de verkooptransactie geëffectueerd en afgerond wordt.

BIZOB

Per 1 juli 2009 heeft gemeente Veldhoven zich aangesloten bij de stichting BIZOB (Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant). Deze stichting wordt bestuurd door de 17 deelnemende gemeenten, waaronder nu ook Veldhoven.

Brainport Development NV

Per 31-12-2009 heeft gemeente Veldhoven nog geen belang genomen in Brainport Development NV. Dit zal in de loop van 2010 zijn beslag krijgen.

Financiële risico's samenwerking in algemene zin

Het risico met betrekking tot gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het pro-rata gedeelte van Veldhoven in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardigingen in het Algemeen Bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed, waardoor financiële risico's worden verkleind. De jaarverslagen van de verbonden partijen worden na beoordeling door het college in de raad gebracht.

De financiële risico's waar Veldhoven mee geconfronteerd wordt vanwege privaatrechtelijke verbonden partijen, blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen.

Verbonden partijen overzicht per 31 december 2009

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
Gemeenschappelijke regelingen		
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van: • economie • ruimte en wonen • verkeer en vervoer • plattelandsontwikkeling • recreatie en toerisme • milieu • zorg en welzijn • cultuurhistorie	1 Stedelijke ontwikkeling 2 Wonen 5 Bereikbaarheid 6 Zorg 7 Welzijn 8 Milieu en duurzaamheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid 10 Onderwijs 11 Kunst en cultuur 12 Sport en recreatie 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking 15 Natuur- en recreatiebeheer
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuidoost Brabant	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van de gezondheid(szorg).	6 Zorg
Regionale Raad Openbaar basisonderwijs De Kempen	Uitoefening van de taken en bevoegdheden die bij de verordening regionaal bestuur openbaar basisonderwijs de kempen zijn opgedragen t.a.v. de openbare rechtspersoon "Regionaal Bestuur openbaar basisonderwijs de kempen". (toezicht houden namens alle deelnemende gemeenten op de openbare rechtspersoon met name op het financiële vlak)	10 Onderwijs
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	Sociale werkvoorziening	9 Economie en arbeidsmarktbeleid

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
Hulpverleningsregio Zuidoost Noord-Brabant	• Het ontwikkelen van een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening voor de deelnemers • De bevordering van een goede integrale samenwerking tussen de bij de hulpverlening en de bestijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties • Bevordering van de bestuurlijke afstemming/integratie van betrokken organisaties bij hulpverlening en ongevallen- en rampenbestrijding • Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden terzake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen. • Het realiseren en instandhouden van, en de verantwoording dragen voor, een integraal ambulance-zorgsysteem in de regio Zuid-Oost Noord Brabant.	3 Veiligheid 6 Zorg
Stichting BIZOB	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid evenals voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten.	Alle
Privaatrechtelijke verbondenheden		
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
NV Brabant Water	Het instandhouden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Public Utility Fund (PUF) BV	Het beheren van de aandelen in het netwerkbedrijf Endinet (voorheen NRE).	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Onderlinge Gemeentelijke Bosbrandverzekering	Verzekeringen tegen bosbranden op coöperatieve grondslag.	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Frauderisico Onderlinge Gemeenten	Verzekering tegen fraude en ontvreemding van gemeentelijk eigendommen (waardepapieren) op coöperatieve grondslag.	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Aansprakelijkheids-verzekering onderlinge Gemeenten	Verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid op coöperatieve grondslag.	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
Stichting beveiliging bedrijventerrein de Run	Beveiliging van het bedrijventerrein de Run.	3 Veiligheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.	Adviesdiensten m.b.t. het bosgebied, contacten met de Rijksoverheid	4 Beheer openbare ruimte

Paragraaf grondbeleid

Met het grondbeleid kan de gemeente grote invloed uitoefenen op de realisatie van doelstellingen op de diverse gemeentelijke beleidsterreinen zoals verkeer en vervoer, cultuur, welzijn, onderwijs, sport, recreatie en natuur, volkshuisvesting en milieu kortom de ruimtelijke ordening van onze gemeente. Daarnaast heeft het grondbeleid ook grote invloed op de financiële situatie van de gemeente. De opbrengst uit de bouwgrondexploitatie (bge), maar ook de financiële risico's, zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Uitgangspunt voor de gemeente Veldhoven is steeds het voeren van een actief grondbeleid en het voortdurende optimaliseren van de resultaten uit de bge.

Actief grondbeleid

Ons huidig grondbeleid is gebaseerd op actieve grondverwerving en zelfrealisatie van de ruimtelijke plannen. Hierdoor heeft de gemeente rechtstreeks invloed op de invulling van de plannen en tevens op het (grond)prijsbeleid. De gemeente heeft een aantal instrumenten ter beschikking voor de uitvoering van dit grondbeleid waarmee ze de volgende doelen kan dienen:

- 1) Gemeentelijke interveniëren op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik beter te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik.
- 2) Bevorderen van de kwaliteit van het ruimtegebruik en de zeggenschap die de burger daarover heeft.
- 3) De verdeling van kosten en baten tussen de diverse partijen, betrokken bij de beleidsuitvoering, die ontstaan door overheidsinterventies zoals bestemmingswijzigingen en investeringen.

Enkele belangrijke instrumenten daarvoor zijn het toepassen van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten, de onteigeningswet en de Wet ruimtelijke ordening waarbij de Grondexploitatiewet een steeds belangrijker instrument wordt.

De afgelopen tien jaar zijn er landelijk meer en meer marktpartijen gekomen die actief grond verwerven. Dit met als doel om zelf een grondexploitatie te voeren of om bouwproductie veilig te stellen (bouwcontingent). Het gevolg hiervan is een grondprijsstijging. Voor de ontwikkeling van een locatie bepalen de aankoopkosten een steeds groter deel van de totale kosten. Op veel locaties is door toename van het aantal marktpartijen (ontwikkelaars) ook een toename van het aantal grondeigenaren ontstaan. Voor de goede orde: er is de afgelopen jaren ook sprake geweest van een sterke stijging van de verkoopprijzen van grond.

Bij actieve grondpolitiek wordt vaak jaren voor de feitelijke ontwikkelingen grond aangekocht. Dit heeft gevolgen voor de liquiditeitspositie van de gemeente. Er wordt veel geld uitgegeven waar pas na jaren inkomsten tegenover staan. De rentelasten van deze financiering maken onderdeel uit van de kosten van de bouwgrondexploitatie.

In de jaren 2005 tot en met 2008 is, mede dankzij de vestiging van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (Wvg), veel grond ten behoeve van de ontwikkeling van Zilverackers (Veldhoven-west) aangekocht. Doordat in april 2008 het ontwerp bestemmingsplan Zilverackers door het college is teruggenomen is de Wvg voor dit gebied komen te vervallen. Dit was teleurstellend, maar omdat de gemeentelijke grondpositie al zo sterk was en de economische situatie sindsdien is veranderd bleven de feitelijke gevolgen hiervan beperkt. De gemeente bleef en is nog steeds in staat om grond te verwerven.

Door de grondpositie die we als gemeente hebben ingenomen wordt het mogelijk om zelf de bouwgrondexploitatie van Zilverackers ter hand te nemen. In 2008 is gestart met de voorbereiding van de ontwikkeling van de eerste fase Zilverackers: Oerle-Zuid.

In de vergadering van 15 december 2009 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "De drie dorpen, fase 2 Zilverackers" vastgesteld. In een besloten deel van de vergadering heeft de raad eveneens besloten om voor het plangebied van dit bestemmingsplan de Wvg wederom toe te passen op die percelen die op dat moment nog geen eigendom waren van de gemeente.

Voor gronden die niet in ons eigendom zijn en door de eigenaar worden ontwikkeld bestaat de mogelijkheid om gemeentelijke kosten te verhalen via een exploitatieovereenkomst. Als medewerking wordt verleend aan een bestemmingswijziging, waardoor bijvoorbeeld woningbouw of bedrijvigheid mogelijk wordt, is kostenverhaal een belangrijke voorwaarde. Door middel van een exploitatieovereenkomst worden met de verzoeker tot een bestemmingswijziging vooraf afspraken over kostenverhaal gemaakt. Bij een nieuw bestemmingsplan kan op basis van een bijbehorend exploitatieplan ook kostenverhaal worden afgedwongen. E.e.a. is geregeld in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening die in 2008 in werking is getreden. Bij het bestemmingsplan "De drie dorpen, fase 2 Zilverackers" is voor het eerst door de Veldhovense gemeenteraad een exploitatieplan vastgesteld.

Optimaliseren resultaat Bouwgrondexploitatie (BGE)

Jaarlijks wordt met de begroting de stand van zaken van de lopende bouwgrondexploitaties aangegeven in de nota meerjarenperspectief bge.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- er worden geen verliesgevende bouwgrondexploitaties gestart, zonder dat de raad hiervoor vooraf aanvullende dekkingsmiddelen heeft geaccordeerd;
- verwachte opbrengsten en voorziene risico's binnen de in exploitatie genomen plannen worden verwerkt in de dynamische reserve bouwgrondexploitatie;
- bouwgrondexploitaties die zijn afgerond worden afgesloten, waarbij het resultaat wordt toegevoegd aan de statische reserve van de bouwgrondexploitatie;
- eenmaal per jaar, bij de jaarrekening, worden de resultaten van de bge afgeroomd ten gunste van algemene dienst.

Met de begroting 2010 is de nota meerjarenperspectief bouwgrondexploitaties vastgesteld. Hierin is aangegeven dat er in 2009 een winstneming uit het complex Abdijtuinen ten gunste van de begroting 2009 gedaan zou worden. Conform verwachting is er in 2009 € 3,0 miljoen winst genomen uit het complex Abdijtuinen. Naar huidig inzicht kan er in 2010 € 0,7 miljoen extra resultaat naar de algemene reserve worden afgeroomd in verband met de verwachting dat het complex Strijpsebaan eerder kan worden afgesloten. Vanaf 2011 zullen de resultaten er heel anders uit komen zien dan in de begroting is opgenomen. De effecten van de kredietcrisis, met name de achterblijvende grondverkopen, worden nu merkbaar. In 2011 verwachten we € 5,0 miljoen minder resultaat uit de bge. Als de markt daarna aantrekt kan dit gecompenseerd worden door een snellere afzet van de projecten in het complex Meerstraat. Mogelijk kan er dan in 2012 voor ruim € 11,0 miljoen eerder resultaat geboekt worden. De voortgang van de plannen in Veldhoven West zijn van dien aard dat daar op korte termijn geen positieve resultaten te verwachten zijn. Bij de eerstvolgende volledige herziening van de nota meerjarenperspectief bge zal hierover gerapporteerd worden met de begroting 2011 of als dit eerder inzichtelijk is bij de eerstvolgende MARAP.

In Oerle zuid zijn aanzienlijk hogere kosten gemaakt voor archeologie- en explosievenonderzoek dan vooraf geraamd. Het budget plankosten en VTU is

verhoogd. Overigens zal van de gemaakte kosten voor explosievenonderzoek 80% door het Rijk vergoed worden.

Voor Zilverackers Drie dorpen is in de berekening de kosten voor archeologisch onderzoek gefaseerd in de tijd aangenomen. Inmiddels heeft de voorkeur om het archeologisch vooronderzoek in één keer voor meerdere delen van Zilverackers in 2010 uit te voeren. De geraamde kosten zullen op de Drie dorpen geboekt worden en zijn in de berekening naar voren gehaald. De kosten van archeologisch onderzoek zullen daarna over de betreffende BGE's verdeeld worden. Er moet nog een zeer forse verrekening plaatsvinden met het fonds BoVo. Alsdan zal inzichtelijk worden dat er meer financiële armslag is.

Gezien de marktomstandigheden en de ervaring opgedaan in Oerle-zuid is er bij de uitgifte van grond uitgegaan van 2013 in plaats van 4de kwartaal 2012. Uiteraard zal Toegewerkt worden naar uitgifte in 2012 zoals in de projectplanning opgenomen is.

In het plan Meerstraat zijn diverse projecten vertraagd. Redenen zijn:

- Nog steeds niet afgerond zijn van de kwestie Muyderman-Jacobs: vertraging in de mogelijkheid particuliere kavels op de markt te zetten.
- Kredietcrisis: Vele categorieën woningen worden niet afgenomen, met name appartementen en duurdere koop.

Daarnaast zijn enkele projecten met creatieve toepassing van het instrumentarium van de gemeente, de provincie en het rijk alsnog in -versnelde- uitvoering genomen: Heerdgang en Entrada; de grond zal in de loop van 2010 verkocht worden. Het project Reeburgh zal waarschijnlijk langs deze weg ook in 2010 in aanbouw genomen worden.

Tussen de gemeente en Versantvoort is overeenstemming bereikt over de hoogte van de schadeloosstelling aan Versantvoort voor de verplaatsing van zijn motorbrandstofverkooppunt uit de kom van Zeelst (Kruisstraat) naar bedrijventerrein Zandven. Het bedrag voor de schadeloosstelling zal na besluit van de raad in 2010 worden onttrokken uit de algemene reserve. De ontwikkeling van Borghoutspark is debet aan de problemen met Versantvoort. Het is gebruikelijk dat een beroep op die bouwgrondexploitatie wordt gedaan om de schadeloosstelling te financieren. Echter, deze bouwgrondexploitatie is in 1994 afgesloten, met een winst van 66.000 gulden. Deze opbrengst is in 1994 ten gunste gebracht van de Algemene Reserve. Omdat de winst van de bouwgrondexploitatie van het Borghoutspark te zijner tijd ten gunste van de Algemene Reserve is gekomen, is het nodig om nu een onttrekking aan de Algemene Reserve te doen.

In de begroting 2010 was al opgenomen dat het risico bestond dat het complex 908900 De Plaatse een negatief resultaat zou kunnen opleveren. Dat was afhankelijk van de uitgezette prijsvraag. De resultaten hiervan zijn inmiddels bekend. Het verwachte negatieve resultaat bedraagt bij benadering € 290.000. Eerder al is voor dit bedrag een voorziening getroffen.

Voor het complex Alm Phoenix, 903400, is een negatief resultaat voorzien van € 312.725,-. Bij de uitgifte van deze grond is geheel onverwacht een bodemverontreiniging aangetroffen. Hiervoor loopt een subsidieaanvraag maar desondanks is deze bouwgrond niet rendabel te verkopen. In Burap 1 2009 is hierover al gerapporteerd en het verlies gecalculeerd.

De definitieve hoogte van de voorgenomen onttrekkingen ten gunste van de algemene reserve zijn mede afhankelijk van de mate waarin ingeschatte risico's binnen de lopende bouwgrondexploitaties zich manifesteren. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Overige (niet batende) bestemmingsplannen

Naast de genoemde BGE prioriteit zijn er natuurlijk ook prioriteiten ten aanzien van niet batende bestemmingsplannen, zoals de herziening van het bestemmingsplan buitengebied en de herziening van de komplannen en herstructurering bedrijfsterreinen.

Ofschoon deze projecten de nodige inzet, geld en tijd vergen en in principe geen inkomsten genereren, wordt de prioriteit hier mede bepaald door wet- en regelgeving van hogere overheden en is de gemeente gehouden om deze werkzaamheden conform de wet- en regelgeving uit te voeren.

Beleidsprioriteiten

Tenslotte zijn er naast de reguliere basiswerkzaamheden ook prioritaire werkzaamheden als het ontwikkelen van nieuw beleid en het bijstellen van bestaand beleid. Beleidsprioriteiten worden onder andere aangegeven in de Structuurvisie, het economisch beleidsplan, de detailhandel structuurvisie, het verkeerscirculatieplan, het groen beleidsplan, het speelruimteplan en de gemeentelijke monumenten.

Deze beleidsdocumenten zijn noodzakelijk voor de onderbouwing van nieuwe en toekomstige bestemmingsplannen en voor behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving.

Economische ontwikkeling

Door de kredietcrisis en de hierop volgende economische recessie is er een andere situatie ontstaan in de woningmarkt en de bouwgrondexploitatie. Het is van belang goed deze ontwikkelingen te volgen en waar mogelijk en noodzakelijk hierop in te spelen.

Met name de woningbouwtaakstelling is hierbij van groot belang. Het woningbouwprogramma is gebaseerd op regionale afspraken, inhoudende dat Veldhoven niet slechts voor de autonome woningvraag maar ook voor de regionale opvang bouwt. Van deze taak wordt een wezenlijk deel binnenstedelijk gerealiseerd, welke projecten reeds in een verder gevorderd stadium zijn. Het is daarom primair van belang dat de regionale woningmarkt waarin Silverackers haar klanten moet vinden goed wordt gevolgd. Deze markt ontwikkelt zich van een aanbieders-markt naar een vraaggerichte-markt met aarzelende kopers en aarzelende financiële instellingen: het is niet meer zo dat elke woning zonder meer voor de gevraagde prijs verkocht wordt. Met name in de appartementensector en bij bestaande woningen laat de markt het op dit moment afweten. Er staan nu in Veldhoven veel bestaande woningen te koop. Daarnaast geeft de woningbouwplanning aan dat in de komende vier jaar meer dan 2500 woningen aan de voorraad toegevoegd zullen worden. Dit grote actuele en te verwachten aanbod heeft voorsnog niet geleid tot opvallende prijsdalingen, maar dat geeft wel aan dat de kandidaat-koper en huurder in Veldhoven iets te kiezen heeft.

Overigens dienen we ons bewust te zijn van het gegeven dat de vraag waarvoor Veldhoven bouwt een regionale vraag is: de plannen van de buurgemeenten zijn eveneens van invloed op de markt en dus op de positie van Silverackers.

Tegenover het aanbod staat, uiteraard, de vraag: het is van belang inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de vraag, waarbij het in de Veldhovense situatie niet zonder meer mogelijk is vanuit de intern aanwezige kennis en onderzoeksmogelijkheden inzicht in de beide hoofdaspecten van de kwantitatieve vraag te krijgen, n.l.: de demografische ontwikkeling en de koopbereidheid/koopkracht van de nieuwe huishoudens. Volstaan moet worden met het gegeven dat de BOR-afspraken gebaseerd zijn op een demografische benadering van de vraag. De berekende groei in het aantal huishoudens heeft geleid tot de regionaal afgesproken programmering. Aangenomen mag worden dat deze berekeningen juist zijn, en dat de groei van het aantal huishoudens in grote lijnen tot de berekende vraag leiden zal.

Het tweede aspect, de koopkracht/koopbereidheid van de vraag, is primair van macro-economische ontwikkelingen afhankelijk, welke uit de aard der zaak voor Veldhoven niet beïnvloedbaar noch met zekerheid voorspelbaar zijn. Op dit moment is de economische crisis een bron van onzekerheid op dit punt, waardoor voorspellen nu nog moeilijker is dan het toch al was.

Geconcludeerd wordt dat de woningmarkt ontspannen is. Geconstateerd wordt tevens dat het verstandig is om in de aanpak van Zilverackers rekening te houden met de onzekerheid over de marktontwikkeling binnen de relatief lange looptijd van het project.

Een vergelijkbare conclusie kan worden getrokken voor de markt voor kantoren en bedrijfsgrond. De markt ligt stil maar er is nog geen aanleiding tot rigoureuze prijsaanpassingen en dergelijke. Hoewel bedrijven een langere voorbereidingstijd incalculeren bestaat er nog interesse voor bedrijfskavels op Habraken of op Zandven.

Grondprijsbeleid ten aanzien van grondverkoop

Ieder jaar worden per 1 april de prijzen voor verkoop van gemeentegrond aangepast. Hiervoor worden de kengetallen van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) gebruikt. Ook voor 2009 is gebruik gemaakt van deze cijfers.

In 2007 zijn de prijzen voor woningbouw landelijk met 3,9% gestegen en in de regio Eindhoven 6,6% vergeleken met 2006. Het landelijke gemiddelde wordt de afgelopen jaren gebruikt om de grondprijzen in Veldhoven vast te stellen. Doordat het landelijke gemiddelde afwijkt van het gemiddelde van Eindhoven en directe omgeving pakt dit voor Veldhoven het ene jaar gunstiger uit dan het andere jaar.

In 2008 zijn de grondprijzen voor woningbouw landelijk gedaald. De huidige economische crisis heeft zijn invloed gehad op de huizenmarkt. Het afgelopen jaar zijn de huizenprijzen gedaald met 1,8%. De daling van 1,8% heeft betrekking op de prijzen in de categorie bouwgrond, projectbouw en groenstroken. Zowel projectbouw als groenstroken zijn gekoppeld aan de prijzen voor bouwgrond.

De prijzen voor bedrijfsgrond waren al een paar jaar niet meer gestegen vanwege een stabiele markt. Een extern taxatiebureau heeft hierop in 2008 zowel de grondprijzen voor Zandven als voor Habraken apart getaxeerd. De prijzen voor bedrijfsgrond zijn met ingang van 1 juli 2008 verhoogd naar € 165,00 voor regulier bedrijventerrein en naar € 190,00 voor een zichtlocatie. Prijzen zijn per m² en ex BTW. Vergeleken met de regio zit de prijs in Veldhoven voor bedrijfsgrond in 2009 bovenin de middenmoot en was nog steeds marktconform. Deze prijzen zijn derhalve in 2009 niet aangepast.

Door het hanteren van deze parameters zijn voor het jaar 2008 (tot aan 1 april 2009) de volgende grondprijzen per m² vastgesteld:

	prijzen 2009:	prijzen 2008:
Woningen:		
Bouwkavels:		
- regulier bouwkavel	€ 322,00 per m ²	€ 328,00 per m ²
- midden categorie bouwkavel	€ 369,00 per m ²	€ 376,00 per m ²
- top categorie bouwkavel	€ 416,00 per m ²	€ 424,00 per m ²
- buiten categorie bouwkavel	€ 463,00 per m ²	€ 472,00 per m ²
Projectmatige bouw:		
- grondgebonden vrije sector	€ 416,00 per m ²	€ 424,00 per m ²
- grondgebonden (sociale huur en koop)	€ 322,00 per m ²	€ 328,00 per m ²
- gestapeld	per project vast te stellen	grondquote 32%

	prijzen 2009:	prijzen 2008:
Bedrijven:		
- regulier bedrijventerrein	€ 165,00 per m ²	€ 165,00 per m ²
- zichtlocatie	€ 190,00 per m ²	€ 190,00 per m ²
- kantoorlocatie (bvo)	per locatie te bepalen.	per locatie te bepalen.
Nutsbedrijven:	€ 256,37 per m ²	
Groenstroken/reststroken:		
- zonder bouwmogelijkheid	€ 107,00 per m ²	€ 109,00 per m ²
- met bouwmogelijkheid	€ 322,00 per m ²	€ 328,00 per m ²
Maatschappelijke functies:		
- sociaal, cultureel of maatschappelijk		
- niet commercieel	€ 165,00 per m ²	€ 165,00 per m ²
- wel commercieel	€ 190,00 per m ²	€ 190,00 per m ²
- buitensportvelden	gemiddelde kostprijs	gemiddelde kostprijs

De prijzen zijn exclusief B.T.W.

GRONDSLAGEN

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV 2004) daarvoor geeft. Deze wetgeving biedt het kader voor de verslaggeving van het dienstjaar 2009 voor onze gemeente.

De raad heeft in juni 2009 de herijking van het financiële beleid vastgesteld. De voorgestelde gedragslijn op financieel gebied is uitgewerkt in de volgende beleidsnota's:

- Waardering en afschrijving;
- Rentebeleid en -toerekening;
- Kostentoerekening;
- Reserves en voorzieningen.

De effecten van deze nieuwe gedragslijn zijn verwerkt in de onderstaande grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (vervaardiging- of verkrijgingprijs). Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Het resultaat is bepaald door het verschil tussen de gerealiseerde opbrengsten en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. Het saldo van de rekening van baten en lasten wordt afzonderlijk in de balans opgenomen. De bestemming van het saldo vindt plaats nadat de jaarrekening is vastgesteld.

Balanswaardering

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn uitgaven waar geen tastbare gemeentelijke bezittingen tegenover staan. Het BBV kent de volgende twee soorten immateriële activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling.

De kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van sluiten van de lening. Een uitzondering hierop zijn de kosten die gemaakt worden voor het oversluiten van een geldlening. De afschrijvingstermijn wordt dan ten hoogste gelijk aan de looptijd van de nieuw afgesloten lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief mogen onder voorwaarden worden geactiveerd. Aangezien activeren onverplicht is, worden deze kosten, vanuit het voorzichtigheidsprincipe beredeneerd, niet geactiveerd.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV deelt de materiële activa als volgt in:

- Investerings met economisch nut
- Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Investerings met economisch nut zijn verhandelbaar en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te verwerven. Investerings met een economisch nut moeten verplicht geactiveerd worden.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. De volgende afschrijvingstermijnen gelden:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	40
Verbouwingen en renovaties	20
Vervoermiddelen	7-12
Riolering (aanleg, bouwkundig, elektromechanisch en gemalen)	20-60
Machines, apparaten en installaties	5-15
Overige materiële vaste activa waaronder inventarissen	7-20
Automatisering	5-10

Investerings in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen. Voorbeelden van dergelijke activa zijn o.a. wegen, bruggen, openbare verlichting, parken en overig groen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen worden geactiveerd. De voorkeur van het BBV gaat echter uit naar het niet activeren van activa met een maatschappelijk nut.

Bij de financiële herijking is gekozen voor het niet activeren van toekomstige investeringen met een maatschappelijk nut en het eenmalig afwaarderen van de in het verleden geactiveerde investeringen met maatschappelijk nut. De investeringen worden verantwoord via de exploitatie en kunnen bij resultaatbestemming ten laste van een (bestemmings-) reserve worden gebracht.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende te activeren financiële vaste activa:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- Leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- Overige langlopende leningen;
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden worden in de regel niet geactiveerd. Slechts in het geval van bijzondere projecten met grote bedragen kan hier bij raadsbesluit van worden afgeweken.

Vlottende activa

Voorraden

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening. Deze wordt verantwoord als een waardecorrectie naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden op de verkregen verkoopopbrengsten ten volle de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen (looptijd korter dan één jaar)

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming

heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Algemene reserve

- Benoemde risico's volgens de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit)
- Onbenoemde risico's (extra buffer vanuit het oogpunt van voorzichtigheid)
- Vrije reserves

Bestemmingsreserve

- Dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten.
- Reserve vervangingsinvesteringen.
- Egalisatiereserves (voor de gesloten exploitaties met betrekking tot lokale heffingen en afvalstoffenheffing en de rentedruk).
- Doelreserve nieuw beleid/investeringen.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is een voorziening slechts toegestaan indien sprake is van te kwantificeren verplichtingen of risico's. Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Door middel van periodieke herijking kan door de Raad besloten worden voorzieningen in te stellen, op te heffen danwel (de stortingen in) voorzieningen aan te passen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in voorliggende jaarrekening is het beleid terzake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiende uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen, voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt, conform de voorschriften volgens BBV 2004.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Aan vaste activa wordt rente toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van het betreffende verslagjaar.

BALANS

Balans per 31 december 2009

(bedragen X € 1.000)

<u>ACTIVA</u>	<u>Ultimo 2009</u>	<u>Ultimo 2008</u>
<u>Vaste activa</u>		
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	0
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
Overige immateriële vaste activa	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>	90.849	98.613
Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	37	37
- overige investeringen met een economisch nut	90.812	88.814
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	0	9.762
<i>Financiële vaste activa</i>	12.065	12.116
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	99	99
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	8.229	9.015
- overige verbonden partijen	40	42
Overige langlopende leningen u/g	3.639	2.898
Overige uitzettingen (looptijd van één jaar of langer)	8	8
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	50	54
Totaal vaste activa	<u>102.914</u>	<u>110.729</u>
<u>Vlottende activa</u>		
<i>Voorraden</i>	130.632	105.501
Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	130.632	105.501
<i>Uitzettingen (looptijd korter dan één jaar)</i>	13.667	11.251
Vorderingen op openbare lichamen	7.600	4.729
Overige Vorderingen	6.067	6.522
<i>Liquide middelen</i>	5	2.571
Kassaldi	5	8
Bank- en giroaldi	0	2.563
<i>Overlopende activa</i>	2.114	2.004
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	0	5
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	697	682
Startersleningen	1.158	1.000
Vooruitbetaalde bedragen	259	317
Totaal vlottende activa	<u>146.418</u>	<u>121.327</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>249.332</u>	<u>232.056</u>

<u>PASSIVA</u>	<u>Ultimo 2009</u>	<u>Ultimo 2008</u>
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen vermogen</i>	128.092	140.810
Algemene reserve	56.021	76.277
Bestemmingsreserves	71.201	60.628
Nog te bestemmen resultaat	870	3.905
<i>Voorzieningen</i>	11.215	8.450
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	0	1.192
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	11.215	7.258
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	89.516	68.750
Onderhandse leningen van:		
- banken en overige financiële instellingen	89.516	68.750
- overige sectoren	0	0
Totaal vaste passiva	<u>228.823</u>	<u>218.010</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	9.244	5.337
Bank- en giroaldi	1.165	0
Overige schulden	8.079	5.337
<i>Overlopende passiva</i>	11.265	8.709
Vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.480	1.142
Overige vooruitontvangen bedragen	2.529	1.695
Nog te betalen bedragen	7.256	5.872
Totaal vlottende passiva	<u>20.509</u>	<u>14.046</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>249.332</u>	<u>232.056</u>
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	<i>160.052</i>	<i>136.204</i>
Garantieverleningen	1.782	2.288
Achtervang	158.270	133.916

Toelichting op de balans per 31 december 2009

(bedragen X € 1.000)

ACTIVA

Vaste activa

Vaste activa wordt onderverdeeld in drie soorten, te weten immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa. Hieronder wordt het verloop voor 2009 weergegeven. Voor een toelichting op de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de paragraaf "Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling".

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Kosten afsluiten geldleningen	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Overige immateriële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	0	0

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2009:

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Desin- veste- ringen	Af- schrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	Boek- waarde 31/12/09
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/ disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Overige immateriële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	0	0	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
In erfpacht uitgegeven gronden	37	37
Overige investeringen met een economisch nut	90.812	88.814
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	<u>0</u>	<u>9.762</u>
Totaal	90.849	98.613

De boekwaarde van de **erfpachtgronden** is in het boekjaar niet gemuteerd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **overige investeringen met economisch nut** weer:

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Desin- veste- ringen	Af- schrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	Boek- waarde 31/12/09
Gronden en terreinen	13.068	725	0	33	0	0	13.760
Woonruimten	23	32	0	0	0	0	55
Gebouwen	54.312	1.153	0	1.892	11	0	53.562
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.110	2.263	0	469	3	0	14.901
Vervoermiddelen	196	311	0	52	32	0	423
Machines, apparaten en installaties	539	334	0	70	0	0	803
Ov. materiële vaste activa	<u>7.566</u>	<u>768</u>	<u>0</u>	<u>1.026</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>7.308</u>
Totaal	88.814	5.586	0	3.542	46	0	90.812

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Voor toekomstige investeringsuitgaven van investeringen met economisch nut kunnen middelen worden gereserveerd, zodat op het moment van vervanging geen sprong in het lastenniveau wordt gemaakt. Voor de toekomstige vervanging wordt dan een vervangingsreserve gevormd. De volgende vervangingsreserves zijn aanwezig: Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Openbare verlichting, Openbaar groen en Binnenmilieu bestaande scholen.

Voor de dekking van afschrijvingslasten zijn de volgende dekkingsreserves aanwezig: Verbouw gemeentehuis, Uitkering HNG, Beleidsplan 1999-2002, Beeldende kunsten, Bevorderen energielabel, Primair onderwijs en Voortgezet onderwijs

Voor de uitvoering maatregelenpakket Veldhovense aanpak kredietcrisis is een doelreserve kredietcrisis gevormd.

De in het boekjaar gedane **investeringen met economisch nut** groter dan 100.000 staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving	Bedrag
Verblijfsgebied D'ekker riolering	1.244
Milieustraat Habraken	1.231
Kunstgrasveld RKVVO	462
IBP Plateau III	434
Renovatie tennispark De Korrel	214
Vervanging telefooncentrale	212
Brede school	200
Riolering nieuwe kerkstraat	196
Kempen Campus algemeen	165
Aanpassingen De Schalm	155
Onvoorzien rioleringswerkzaamheden	141
Herberekening rioolsysteem GRP	134
Vervangingsinvestering tractie	120
Parkeerterrein centrum riolering	104
Overige per saldo	<u>574</u>
Totaal	5.586

Voor de relatie met het beschikbaar gestelde krediet verwijzen wij naar het cijfermatige overzicht per programma.

De boekwaarde van de **investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Desin- veste- ringen	Af- schrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	Boek- waarde 31/12/09
Gronden en terreinen	87	0	0	87	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.640	2.157	0	11.751	46	0	0
Machines, apparaten en installaties	<u>35</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>35</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	9.762	2.157	0	11.873	46	0	0

Onder bijdragen van derden zijn die bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

De investeringsuitgaven van investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut worden volledig gedekt ten laste van reserves.

De investeringsuitgaven van investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut worden volledig gedekt ten laste van reserves. De volgende reserves kunnen hier voor worden ingezet: Vrije reserve, Doelreserve bovenwijkse voorzieningen, Doelreserve kredietcrisis, Vervangingsreserve openbaar groen en Vervangingsreserve Openbare verlichting.

De in het boekjaar gedane **investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut** groter dan 100.000 staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving	Bedrag
Verblijfsgebied Zonderwijk	1.416
Duurzaam veilig	534
Openbaar gebied De Plaats	396
Verlengde Oersebaan (WOR)	312
Instandhouding openbaar gebied algemeen	181
Aanpassingen haltes OV	157
Speelvoorziening 2009	104
D'Ekker fase C/Groen en OV	-1.279
Overige per saldo	<u>336</u>
Totaal	2.157

De uitgaven van D'ekker fase C (Maatschappelijk Nut) is door nacalculatie verschoven naar Verblijfsgebied D'ekker riolering (economisch Nut).

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2009 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Desin- veste- ringen	Aflossin- gen/af- schrij- vingen	Boek- waarde 31/12/09
Kapitaalverstrekkings aan:					
deelnemingen	99	0	0	0	99
gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0
overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Leningen aan:					
woningbouwcorporaties	9.015	0	0	786	8.229
deelnemingen	0	0	0	0	0
overige verbonden partijen	42	0	0	2	40
Overige langlopende leningen	2.898	882	0	141	3.639
Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	8	0	0	0	8
Bijdragen activa in eigendom van derden	<u>54</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	<u>50</u>
Totaal	12.116	882	0	933	12.065

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen bestaan uit:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Deelname Brabant Water	4	4
Aandelen BNG	80	80
Aandelen PUF	<u>15</u>	<u>15</u>
Totaal	99	99

De overige langlopende leningen bestaan uit:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
HNG uitkering	2.229	2.370
Startersleningen	882	0
Grondverkoop in voorbereiding 1)	<u>528</u>	<u>528</u>
Totaal	3.639	2.898

1) Grondverkoop in voorbereiding heeft betrekking op reeds geboekte verkoopbesluiten die nog niet notarieel zijn afgewikkeld. Conform voorgaand jaar is een bedrag van 528.000 als langlopend actief opgenomen. De verwachting is dat deze verkoop voorlopig nog niet wordt afgewikkeld in verband met een bestemmingsplanwijziging.

De overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar bestaan uit:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Diverse obligaties	<u>8</u>	<u>8</u>
Totaal	8	8

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
overige grond- en hulpstoffen	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	130.632	105.501
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	130.632	105.501

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2009 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Inkom- sten	Winst- uitname	Boek- waarde 31/12/09	Voor- ziening verlies- latend complex	Balans- waarde 31/12/09
<u>Grondexploitatie</u>							
<u>zonder kostprijscalculatie:</u>							
Aangelag/ Severinus	0				0		0
Oerle NW	111	-111	0		0		0
Hoogackers (vh Hoogeind/ Oerle NW)	5.657	1.840	16		7.481		7.481
Blaarthemseweg	211	12	0		223		223
Djept-West	2.584	112			2.696		2.696
Centrum 2e fase A	-182	313	71		60		60
Schippershof	135	20	0		155		155
Op Dreef	78	31	0		109		109
Leuskenhei	24	1			25		25
Zilverackers Algemeen *	0	26.230	99		26.131		26.131
Run gemeentewerf eo	0	28	0		28		28
Run 6000 High Med Campus	0	18	0		18		18
Centrum 2e fase deel B (Repel)	0	3			3		3
Centrum 2e fase deel C (zwembad)	0	0			0		0
WOB-terrein Dorpstraat	1.100	51	50		1.101		1.101
Run 1000 (De Runport A2)	30	685	0		715		715
Run 4000 autoboulevard	0	2	0		2		2
Run 8000 verlengde Plank	3	37	0		40		40
Run 2000 bouweducatiegroep	65	354	113		306		306
De Run 2000	-30	99	-71		140		140
sub-totaal	9.786	29.725	278	0	39.233	0	39.233

* De uitgaven op de grondexploitatie van Zilverackers Algemeen is opgebouwd uit een overboeking van de grondexploitatie Zilverackers-drie dorpen van € 22.290.734 en uitgaven 2009 van € 3.938.999. Per saldo zijn de uitgaven € 26.229.733.

	Boek- waarde 1/1/09	Inves- terin- gen	Inkom- sten	Winst- uitname	Boek- waarde 31/12/09	Voor- ziening verlies- latend complex	Balans- waarde 31/12/09
<u>Grondexploitatie</u>							
<u>met kostprijscalculatie:</u>							
Spreehof/ Priorhof	19	5			24		24
Habraken	28.529	4.074	1.765		30.838		30.838
De Plaatse	277	33	0		310	-290	20
Slot Oost	1.416	75			1.491		1.491
Noordrand Strijpsebaan	-879	261	284		-902		-902
Noordrand Meerstraat	-3.697	1.560	1.024		-3.161		-3.161
Noordrand groene Spie	2.725	81	0		2.806		2.806
Noordrand Zandven	1.985	254	333		1.906		1.906
Kasteel Zuiderwijck (Springplank)	211	31	0		242		242
ROSEP (GVAC)	-604	95	0		-509		-509
Abdijtuinen (Sterrenlaan)	-654	442	4.316	3.000	-1.528		-1.528
Zilverackers-drie dorpen	* 48.165	-9.201	79		38.885		38.885
Klein Kempen	13	-13	0		0		0
Alm/ phoenix	8	28			36	-313	-277
Taaghof	-296	13	0		-283		-283
Zoestraat	-265	95	0		-170		-170
Centrum 1e fase	702	296			998		998
Koningshoeve	729	57	0		786		786
Noordrand Den Hoorn	-175	-2	0		-177		-177
Dorpstraat 86/88	11	13			24		24
Oerle Zuid	17.301	2.908	310		19.899		19.899
Mira	50	475	677		-152		-152
Merefelt	-174	-6	0		-180		-180
Pastorie Zeelst	-134	45	0		-89		-89
Fischerman Kruisstraat 23	-9	45	0		36		36
Berkt 62 Spierings ea	-75	56			-19		-19
Kromstr.34 Heesterbeek	-3	12			9		9
Kantooruitbreid.AS Nijverheidslaan155	14	23	105		-68		-68
Run 7000 Pelle/ v. Hulst	7	120	50		77		77
Heiberg/run 7000	816	34			850		850
Saturnus	-8	31	0		23		23
sub-totaal	96.005	1.940	8.943	3.000	92.002	-603	91.399
Totaal	105.791	31.665	9.221	3.000	131.235	-603	130.632

Verwachting complexen met kostprijscalculatie (incl. inflatie):

Nog te maken kosten	233.707
Nog te verwachten opbrengsten	355.902
Verwacht exploitatie-resultaat (-/- is voordelig)	-30.796

* De uitgaven op grondexploitatie Zilverackers-drie dorpen is opgebouwd uit een overboeking van € -22.290.734 naar Zilverackers Algemeen en uitgaven 2009 van € 13.090.018. Per saldo zijn de uitgaven € -9.200.716.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 31/12/09	Voorziening oninbaar- heid	Gecorrigeerd saldo 31/12/09	Saldo 31/12/08
Vorderingen op openbare lichamen	7.600		7.600	4.729
Verstekte kasgeldleningen	0		0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0		0	0
Overige vorderingen	6.067	437	6.504	6.522
Overige uitzettingen	0		0	0
Totaal	13.667	437	14.104	11.251

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Kassaldi	5	8
Banksaldi	0	2.563
Girosaldi	0	0
Totaal	5	2.571

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Vooruitbetaalde bedragen	259	317
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen ontstaan door voorfinanciering op uitkering met specifiek bestedingsdoel	0	5
Startersleningen	1.158	1.000
Overige nog te ontvangen bedragen	697	682
Totaal	2.114	2.004

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 01/01/09	Toevoegingen	Ontvangen Bedragen	Saldo 31/12/09
Voorschot inhoudingen	1	1.006	1.006	1
Voorschot WVG	0	143	143	0
Voorschot WWB	4	321	326	-1
Totaal	5	1.470	1.475	0

PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boek- waarde 31/12/09	Boek- waarde 31/12/08
Algemene reserve	56.021	76.277
Bestemmingsreserves	71.201	60.628
Resultaat na bestemming	<u>870</u>	<u>3.905</u>
Totaal	128.092	140.810

Het verloop in 2009 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

	Saldo 31/12/08	Mutatie financie herijking	Saldo 01/01/09	Bestem ming resultaat 2008	Toe voeging	Ont trekking	Dekking afschrij vingen	Saldo 31/12/09
Reserves								
Structurele algemene reserve	61.689	-61.689	0	0	0	0	0	0
Algemene bestemmingsreserve	1.964	-1.964	0	0	0	0	0	0
Incidentele algemene reserve	12.624	-12.624	0	0	0	0	0	0
Risicoreserve (benoemde risico's)	0	19.081	19.081	0	5.266	0	0	24.347
Risicoreserve (onbenoemde risico's)	0	10.000	10.000	0	0	0	0	10.000
Vrije reserve	0	41.315	41.315	3.905	3.717	21.522	5.741	21.674
Totaal algemene reserves	76.277	-5.881	70.396	3.905	8.983	21.522	5.741	56.021
Flexibele beloning	27	-27	0	0	0	0	0	0
Reserve BCF	473	-473	0	0	0	0	0	0
Gem. onderwijsachterstanden	203	-203	0	0	0	0	0	0
Reserve BGE	12.197	-12.197	0	0	0	0	0	0
Stadsvernieuwing	3	-3	0	0	0	0	0	0
Reconstructie Schalmplein	66	-66	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve MPC	28	-28	0	0	0	0	0	0
Coll.ziektekostenverzekering	244	-244	0	0	0	0	0	0
Dekk.res.verbouw gemeentehuis	0	2.457	2.457	0	0	0	85	2.373
Dekk.res.uitkering HNG	2.369	0	2.369	0	0	140	0	2.229
Dekk.res.Beleidsplan 1999-2002	892	-362	530	0	0	0	19	511
Dekk.res.beeldende kunsten	419	-290	129	0	0	0	8	120
Dekk.res.primair onderwijs	5.817	7.713	13.529	0	394	2.188	522	11.213
Dekkingsreserve bevordering energielabel	0	0	0	0	35	0	0	35
Dekk.res.voortgezet onderwijs	30.477	5.105	35.583	0	166	278	890	34.581
Verv.res.primair onderwijs	0	0	0	0	2.369	394	0	1.975
Verv.res.voortgezet onderwijs	0	0	0	0	278	166	0	112
Verv.res.openbare verlichting	0	1.765	1.765	0	488	34	0	2.219
Verv.res.openbaar groen	0	134	134	0	0	0	0	134
Vervangingsres.binnenmilieu best.scholen	0	0	0	0	64	0	0	64
Doelres.beeldende kunst	0	290	290	0	39	21	0	308
Doelres.stimuleringsfonds Brainport	1	0	1	0	60	0	0	61
Doelres.bovenwijkse voorzieningen	2.077	0	2.077	0	1.534	456	0	3.155
Doelres.GISV	3.135	0	3.135	0	163	0	0	3.299
Doelreserve kredietcrisis	0	0	0	0	7.404	377	0	7.027
Afbouw BGE complexen	0	1.192	1.192	0	0	34	0	1.158
Kostendekkende tarieven afvalstoffenheffing	319	0	319	0	225	0	0	544
Reserve HOV	1.797	0	1.797	0	0	1.797	0	0
Reserve Toprun	85	0	85	0	0	0	0	85
Totaal bestemmingsreserves	60.628	4.765	65.393	0	13.219	5.887	1.524	71.201
TOTAAL RESERVES	136.905	-1.116	135.789	3.905	22.203	27.409	7.264	127.222

Middels de herijking van het financiële beleid zijn gedragslijnen vastgelegd op het gebied van activering en afschrijving, reserverings- en voorzieningenbeleid, rentebeleid, beleid ten aanzien bouwgrondexploitaties en beleid ten aanzien van toerekening apparaatskosten. In de beleidsnota "Reserves en Voorzieningen" (raadsbesluit 26 mei 2009) zijn de achtergronden en afwegingen van het vernieuwde beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen beschreven. De herijking van het financiële beleid heeft tot doel het inzicht te verbeteren in het structureel evenwicht tussen baten en lasten in de begroting en de toereikendheid van de reserves. De toereikendheid wordt beoordeeld in relatie tot de aanwezige risico's en de mogelijkheid tot het ongewijzigd voortzetten van het huidig beleid.

De indeling van de algemene reserves zoals die in 2008 bestond (structurele algemene reserve, algemene bestemmingsreserve en incidentele algemene reserve) is losgelaten en opnieuw ingedeeld in de volgende categorieën:

Algemene reserve voor:

- 1) Benoemde risico's volgens de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit)
- 2) Onbenoemde risico's (extra buffer vanuit het oogpunt van voorzichtigheid)
- 3) Vrije reserves

De indeling van de bestemmingsreserves zoals die in 2008 bestond is losgelaten en opnieuw ingedeeld in de volgende categorieën:

- 1) Dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten.
- 2) Reserve vervangingsinvesteringen.
- 3) Egalisatiereserves (voor de gesloten exploitaties met betrekking tot lokale heffingen en afvalstoffenheffing en de rentedruk).
- 4) Doelreserve nieuw beleid/investeringen.

Structurele algemene reserve (A)

Het verloop van de structurele algemene reserve (A) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	61.689	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	61.689	-
Stand per 01-01-2009		0
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
		0 -
Stand per 31-12-2009		0

Algemene bestemmingsreserve (B)

Het verloop van de algemene bestemmingsreserve (B) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	1.964	
Storting in dekkingsreserve verbouw gemeentehuis	1.964	-
Stand per 01-01-2009		0
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
		0 -
Stand per 31-12-2009		0

Incidentele algemene reserve (C)

Het verloop van de incidentele algemene reserve (C) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	12.624	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	12.624	-
Stand per 01-01-2009		0
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
		0 -
Stand per 31-12-2009		0

Risicoreserve (benoemde risico's)

Het verloop van de Risicoreserve (benoemde risico's) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	0	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking	19.081	+
Stand per 01-01-2009		19.081
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Ophoging risicoreserve tlv vrije reserve	5.266	
		5.266 +
Stand per 31-12-2009		24.347

In de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting wordt een uiteenzetting van specifieke en algemene risico's gepresenteerd. Door risicomanagement kunnen de negatieve effecten worden geminimaliseerd of voorkomen. Voor de ongedekte risico's dient een risicoreserve te worden aangehouden. Met behulp van een simulatiemodel kan het benodigde bedrag worden berekend. Dit bedrag moet worden verminderd met de eventuele onbenutte belastingcapaciteit, stille reserves en structurele begrotingsruimte.

In de risicobepaling verdienen de risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitatie bijzondere aandacht. Enerzijds omdat bij de huidige bedrijvigheid de mogelijke impact zeer groot is, anderzijds omdat er naast specifieke risico's per exploitatie ook algemene risico's voor de gehele bouwgrondexploitatie van toepassing zijn. De impact van deze algemene risico's worden berekend in zogenaamde worst-case-scenario's waar in ieder geval de financiële gevolgen van tegenvallers op de parameters rentepercentage, kostenstijging, opbrengstendaling en vertraging afzonderlijk in beeld worden gebracht. In combinatie met de inschatting van de kans op het zich voor doen van de oorzaken vormt deze informatie samen met de specifieke risico's per complex de input voor het simulatiemodel. Het gecalculeerde risico per complex wordt vergeleken met het resultaat van het expected-case-scenario (de in de begroting opgenomen kostprijscalculatie). Als het risico groter is dan het in de begroting opgenomen resultaat wordt voor het verschil een risicoreserve gevormd. Indien het risico dit resultaat niet overstijgt wordt geen risicoreserve gevormd.

De uitkomst van de risicosimulatie bedraagt bij een zekerheidspercentage van 90% € 11.223.920. Rekeninghoudend met een streefratio van 1,7 wordt het beginsaldo € 19.081.000.

Risicoreserve (onbenoemde risico's)

Het verloop van de Risicoreserve (benoemde risico's) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	0	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking	10.000	+
Stand per 01-01-2009		10.000
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
		0 -
Stand per 31-12-2009		10.000

Omdat het onmogelijk is een limitatieve lijst van risico's op te stellen, zal naast de reserve benoemde risico's ook een reserve onbenoemde/onvoorziene risico's worden aangehouden. De hoogte is vastgesteld op € 10.000.000.

Vrije reserve

Het verloop van de Risicoreserve (benoemde risico's) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		0	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking		41.315	+
Stand per 01-01-2009		<u>41.315</u>	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming			
Resultaatsneming Abdijtuinen	3.000		
Vorming voorziening Alm / Phoenix	-313		
Vrijval Reserve HOV	379		
Bestemming jaarrekeningresultaat 2008	3.905		
Budgetoverheveling 2009-2010	<u>651</u>		
		7.622	+
2 Onttrekkingen i.v.m. afschrijving activa			
Investerings maatschappelijk nut i.v.m. Financiële herijking	5.248		
Investerings bijdrage derde i.v.m. Financiële herijking	<u>493</u>		
		5.741	-
3 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming			
Investerings maatschappelijk Nut	6.084		
Beleidsplan openbare verlichting	20		
Inhuur zorg & welzijn	30		
Aanpassen kleedkamers tafeltennisvereniging	10		
Aanpassen kleedlokalen nuvoc hal	45		
Nieuwe woonvisie en prestatieafspraken	40		
Open dag en andere activiteiten brandweer	4		
Externe defibrilatoren	50		
Actieplan voortijdig schoolverlaten	25		
Bijdrage diversen evenementen	8		
Modernisering sanitair gymnastieklokalen	20		
Inhuur legesbeleid	4		
GO-akkoord afkoop gratificaties	271		
Digitalisering welstandsnota	-1		
Voeding doelreserve stimuleringsfonds Brainport	60		
Incidentele storting voorziening wegbeheer variant 1	426		
Incidentele storting voorziening wegbeheer variant 2	286		
Voeding reserve kostendeekkende tarieven afval resultaat	225		
Gratificaties	250		
Voeding doelreserve kredietcrisis	7.404		
Kosten Versantvoort	37		
Resultaat parkeerbedrijf	88		
Ophoging risico reserve	5.266		
Budgetoverheveling 2008-2009	<u>870</u>		
		<u>21.522</u>	-
Stand per 31-12-2009		21.674	

Indien en voor zover er na de vorming van alle overige beschreven algemene- en bestemmingsreserves eigen vermogen resteert, wordt deze gepresenteerd als vrij vermogen. Na de ombouw van de reserves en voorzieningen is er € 41.315.000 vrij beschikbaar per 01-01-2009.

Reserve flexibele beloning

Het verloop van reserve flexibele beloning in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	27	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	27	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	
	0	+
Stand per 31-12-2009	0	

In 2000 is deze reserve gevormd ten laste van het 'salarisbudget'. Doordat er geen directe bestedingsvoorstellen zijn heeft het aanwezige saldo geen bestemming en is vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Reserve BTW compensatiefonds (BCF)

Het verloop van de reserve BTW compensatiefonds (BCF) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	473	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	473	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming	0	-
	0	-
Stand per 31-12-2009	0	

De reserve BCF is gevormd ten tijde van de BTW-operatie. De reserve was bedoeld om de negatieve budgettaire effecten voor de jaren 2002-2007 op te vangen. Inmiddels is deze periode voorbij en is het restant vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Reserve gemeentelijke onderwijsachterstanden

Het verloop van de reserve gemeentelijke onderwijsachterstanden in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	203	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	203	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	+
	0	+
Stand per 31-12-2009	0	

De reserve onderwijsachterstand en kansenbeleid werd gebruikt voor egalisatie van geoormerkte rijksgelden. Het doel van de reserve was een impuls te geven aan het wegwerken van onderwijsachterstanden en het benutten van kansen. Vanaf 2009 worden de lasten van deze activiteiten in de exploitatie opgenomen om deze lasten structureel te dekken. Het aanwezige saldo heeft geen bestemming en is vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Algemene reserve bouwgrondexploitatie (BGE)

Het verloop van de algemene reserve bouwgrondexploitatie in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	12.197	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	12.197	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming	0	-
	0	-
Stand per 31-12-2009	0	

De risico's van de BGE worden integraal in het algemene risicomanagement meegenomen. De reserve is daarom opgeheven en vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming. Resultaten bij het afsluiten van complexen worden toegevoegd aan de vrije reserve.

Reserve stadsvernieuwing

Het verloop van reserve stadsvernieuwing in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	3	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	3	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	
	0	+
	0	

Stand per 31-12-2009

Het aanwezige saldo heeft geen bestemming en is vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Reserve reconstructie Schalmplein

Het verloop van de reserve reconstructie Schalmplein in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	66	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	66	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	
	0	+
	0	

Stand per 31-12-2009

Het aanwezige saldo heeft geen bestemming en is vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Bestemmingsreserve MPC

Het verloop van de bestemmingsreserve MPC in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	28	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	28	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming	0	
	0	-
	0	

Stand per 31-12-2009

In het verleden is deze reserve gevormd in verband met de herinrichting van het centrum. Nu is er geen plan voor besteding en daarom is de reserve vrijgevallen ten behoeve van de balanshervorming.

Reserve collectieve ziektekosten chronisch zieken

Het verloop van reserve collectieve ziektekosten chronisch zieken in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	244	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	244	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming	0	
	0	-
	0	

Stand per 31-12-2009

Deze reserve is in 2005 gevormd (€ 194.000) ten behoeve van de ziektekostenverzekering voor chronisch zieken. Tot op heden hebben geen werkelijke onttrekkingen plaats gevonden. Besloten is de reserve te laten vrijvallen en eventuele (toekomstige) kosten structureel in de exploitatie te dekken.

Dekkingsreserve verbouw gemeentehuis

Het verloop van de dekkingsreserve verbouw gemeentehuis in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	0	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking	2.457	+
Stand per 01-01-2009	2.457	
1 Onttrekking i.v.m. afschrijving activa		
Verbouwing gemeentehuis	56	
Verbouwing raadszaal/fractieruimten	18	
Dak gemeentehuis	10	
	84	-
Stand per 31-12-2009	2.373	

Deze dekkingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de investeringen verbouwing gemeentehuis, verbouwing raadszaal/fractieruimten en dak gemeentehuis in de exploitatie te dekken.

Dekkingsreserve uitkering HNG (voorheen bestemmingsreserve uitkering HNG)

Het verloop van de dekkingsreserve uitkering HNG in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	2.369	
1 Onttrekking i.v.m. afschrijving activa		
Aflossing van de langlopende vordering HNG	140	
	140	-
Stand per 31-12-2009	2.229	

Per 31 december 1995 is het hypotheekbedrijf HNG verkocht aan NV Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. Het Bouwfonds heeft zich bereid verklaard medewerking te verlenen aan een zekerheidsconstructie voor de betaling van de koopsom. Gedurende 25 jaar wordt een vaste jaarlijkse bijdrage (annuïteit) in het vooruitzicht gesteld. Voor de gemeente Veldhoven is dit € 282.602. Dit bedrag bestaat uit een rente- en aflossingsbestanddeel. Deze bijdrage is van dusdanige omvang en zekerheid dat de aflossingsbestanddelen als langlopende vordering aan de actiefzijde van de balans zijn opgenomen. Met het aflossingsbestanddeel van de jaarlijkse ontvangst zal de langlopende vordering worden verminderd terwijl hetzelfde bedrag ten laste van de dekkingsreserve ten gunste van de exploitatie wordt gebracht.

Dekkingsreserve beleidsplan 1999-2002 (voorheen beleidsplanreserve)

Het verloop van de beleidsplanreserve in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	892	
Vrijval reserve i.v.m. Financiële herijking	362	-
Stand per 01-01-2009	530	
1 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Apparatuur snelheidsbeheersingscontrole	4	
Uitbreiding de nieuwe band	3	
Uitbreiding accommodatie RKVVO	8	
Patronaat / buitenschoolse opvang	4	
	19	-
Stand per 31-12-2009	511	

De beleidsplanreserve is in 1998 gevormd ten behoeve van realisering van projecten 'nieuw beleid' die rechtstreeks ten laste van de reserve werden gerealiseerd. Enkele

investeringen vanuit dit beleidsplan vallen onder werking van het BBV en zijn dan ook geactiveerd. De afschrijvingslasten van deze investeringen worden aan deze reserve onttrokken. Het betreft investeringen IT-plan, verkeersinstallaties en gemeentelijke eigendommen. Alle investeringen zijn afgerond en de benodigde dekkingsreserve is bepaald op de som van de toekomstige afschrijvingen. Het verschil is vrijgevalen ten behoeve van de balanshervorming.

Dekkingsreserve beeldende kunsten (voorheen reserve beeldende kunst)

Het verloop van de dekkingsreserve beeldende kunsten in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	419	
Storting in doelreserve beeldende kunst	290	-
Stand per 01-01-2009	<u>129</u>	
1 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Expositieruimte	<u>9</u>	
		<u>9</u> -

Stand per 31-12-2009

120

De reserve beeldende kunst is gesplitst in een dekkingsreserve en een doelreserve. De boekwaarde van de activa expositieruimte waarvan de afschrijvingslasten uit de reserve worden gedekt bedraagt € 129.000. Voor dit bedrag wordt een dekkingsreserve aangehouden. Voor het resterende saldo van € 290.000 is een afzonderlijke doelreserve ingesteld.

Dekkingsreserve primair onderwijs (voorheen reserve huisvesting primair onderwijs)

Het verloop van de dekkingsreserve primair onderwijs in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	5.816	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking	7.713	+
Stand per 01-01-2009	<u>13.529</u>	
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming		
Geinvesteerd bedrag 2009 van vervangingsreserve PO	<u>394</u>	
		394 +
2 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Investeringen primair onderwijs	<u>522</u>	
		522 -
3 Onttrekking u.h.v. Resultaatbestemming		
Restantkrediet 2008 naar vervangingsreserve PO	<u>2.188</u>	
		<u>2.188</u> -

Stand per 31-12-2009

11.213

De totale boekwaarde van de activa m.b.t. het primair onderwijs (exclusief grond) bedraagt per 1-1-2009 € 13.529.000. In het kader van het stramien dient dit bedrag ook beschikbaar te zijn in een dekkingsreserve. Daartoe heeft een eenmalige aanvulling plaatsgevonden van € 7.713.000.

Dekkingsreserve bevordering energielabel

Het verloop van de dekkingsreserve bevordering energielabel in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	0	
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming		
Geinvesteerd bedrag 2009 van doelreserve kredietcrisis	<u>35</u>	
		<u>35</u> +

Stand per 31-12-2009

35

Deze dekkingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de investering bevordering energielabel in de exploitatie te dekken.

Dekkingsreserve voortgezet onderwijs (Voorheen reserve herhuisvesting Sondervickcollege)

Het verloop van de dekkingsreserve voortgezet onderwijs in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		30.477	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking		5.106	+
Stand per 01-01-2009		35.583	
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming			
Geinvesteerd bedrag 2009 van vervangingsreserve VO	166		166 +
2 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa			
Investerings voortgezet onderwijs	890		890 -
3 Onttrekking u.h.v. Resultaatbestemming			
Restantkrediet 2008 naar vervangingsreserve VO	278		278 -
		34.581	

Stand per 31-12-2009

De totale boekwaarde van de activa m.b.t. het Sondervickcollege (exclusief grond) bedraagt per 1-1-2009 € 35.583.000. In het kader van het stramien dient dit bedrag ook beschikbaar te zijn in een dekkingsreserve. Daartoe heeft een eenmalige aanvulling plaatsgevonden van € 5.106.000.

Vervangingsreserve primair onderwijs

Stand per 31-12-2008		0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming			
Restantkrediet 2008 van dekkingsreserve PO	2.188		
Toevoeging vanuit de exploitatie	181		2.369 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming			
Geinvesteerd bedrag 2009 naar dekkingsreserve PO	394		394 -
		1.975	

Stand per 31-12-2009

De stortingen in deze reserve worden gebaseerd op het jaarlijks vast te stellen integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP). Hiermee worden toekomstige vervangingsinvesteringen voor het primair onderwijs mogelijk gemaakt.

Vervangingsreserve voortgezet onderwijs

Stand per 31-12-2008		0	
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming			
Restantkrediet 2008 van dekkingsreserve VO	278		278 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming			
Geinvesteerd bedrag 2009 naar dekkingsreserve VO	166		166 -
		112	

Stand per 31-12-2009

Met deze reserve worden toekomstige vervangingsinvesteringen voor het voortgezet onderwijs mogelijk gemaakt.

Vervangingsreserve openbare verlichting

Stand per 31-12-2008		0
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking		1.765 +
Stand per 01-01-2009		1.765
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit de exploitatie	488	488 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Investerings openbare verlichting	34	34 -
Stand per 31-12-2009		2.219

Het beginsaldo van de vervangingsreserve openbare verlichting is bepaald op basis van de omvang van de achterstallige vervangingen. Deze bedraagt € 1.765.000 en is initieel in deze vervangingsreserve gestort.

Vervangingsreserve openbaar groen

Stand per 31-12-2008		0
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking		134 +
Stand per 01-01-2009		134
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
	0	0 +
Stand per 31-12-2009		134

Op basis van de in het beheerplan openbaar groen opgenomen vervangingsinvesteringen is deze vervangingsreserve gevormd. De initiële storting in deze reserve bedraagt € 134.000 en is noodzakelijk om een verwachte negatieve stand in de eerste 10 jaren te voorkomen.

Vervangingsreserve binnenmilieu bestaande scholen

Stand per 31-12-2008		0
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit de exploitatie	64	64 +
Stand per 31-12-2009		64

Met deze reserve worden toekomstige vervangingsinvesteringen voor het binnenmilieu bestaande scholen mogelijk gemaakt.

Doelreserve beeldende kunsten

Het verloop van de doelreserve beeldende kunsten in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		0
Storting in doelreserve beeldende kunst		290 +
Stand per 01-01-2009		290
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit de exploitatie	39	39 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Uitgaven nota kunst en cultuurbeleid	21	21 -
Stand per 31-12-2009		308

Met het resterende saldo van de reserve beeldende kunst is deze afzonderlijke doelreserve ingesteld. Deze reserve is in het verleden gevormd met de doelstelling om ten laste van deze reserve kunstwerken aan te kopen/te verwerven. De onttrekkingen

zijn gebaseerd op indicaties genoemd in de nota kunst en cultuurbeleid 2006-2010, 'de vooruitgang van de cultuur'.

Doelreserve stimuleringsfonds Brainport

Het verloop van de doelreserve stimuleringsfonds Brainport in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	1
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	
Storting t.l.v. Vrije reserve	60
	60 +
Stand per 31-12-2009	61

Deze doelreserve is voor nog in te dienen projecten en initiatieven m.b.t. Brainport.

Doelreserve bovenwijkse voorzieningen (BOVO)

Het verloop van de doelreserve bovenwijkse voorzieningen (BOVO) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	2.077
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	
BGE Habraken	332
BGE Taaghof	6
BGE MIRA	105
BGE Zoestraat	62
BGE Abdijtuinen	163
BGE Noordrand strijpebaan	13
BGE Noordrand meerstraat	207
BGE Zeelst	28
BGE Noordrand zandven	53
BGE Berkt 62	38
BGE Run 2000 bouweducatiegroep	337
BGE Run 7000 Pelle	76
BGE Kromstraat 34 Heesterbeek	8
BGE Fischerman Kruisstraat 23	30
BGE Saturnus	19
BGE Kantooruitbreiding AS Nijverheidslaan 155	12
WUW bijdrage	45
	1.534 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming	
Verlengde Oersebaan (WOR)	360
Verlengde Heerbaan (WOR)	3
Zilverbaan (WOR)	40
Aansluiting Kempenbaan A67 (BNR)	2
Reconstr. Kempenbaan A67 (BNR)	1
Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)	1
Opwaardering De Gender	34
Herinrichting De Run 8200	13
Wegenstructuur Sondervick/Grote kerkepad	2
	456 -
Stand per 31-12-2009	3.155

Deze reserve dient ter financiering van bovenwijkse investeringen in de openbare ruimte. De geactualiseerde omslagnota Bovenwijkse voorzieningen is in november 2009 door de Raad vastgesteld. Deze berekening is gebaseerd op de notitie uitgangspunten woningbouw Veldhoven voor de periode 2005-2029 en geeft een betrouwbaar beeld van het verloop van het saldo van het fonds BOVO. De bijdrage per m2 is verhoogd van € 20 naar € 30. In 2010 zal een systeem van deze berekening grondig worden herzien.

Doelreserve volkshuisvestingsfonds (GISV)

Het verloop van de doelreserve volkshuisvestingsfonds (GISV) in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		3.135
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging BWS subsidie	90	
Toevoeging BLS subsidies	74	
		164 +

Stand per 31-12-2009 **3.299**

In 1998 is besloten tot de instelling van een Volkshuisvestingsfonds ten behoeve van investeringen in de sfeer van de volkshuisvesting. De voeding bestaat uit BLS (Besluit Locatie Gebonden Subsidies)-subsidies, BWS (Besluit Woninggebonden Subsidies)-subsidies en een vaste bijdrage uit de algemene middelen. De middelen worden ingezet voor nieuwbouw in de goedkope huursector en voor aanpassingen in de bestaande voorraad aan de toekomstige vraag, waaronder met name het zogenaamde 'opplussen'. Gebleken is dat er slechts in beperkte mate een beroep is gedaan op het fonds. (weinig sociale huurwoningen, geen onrendabele woningbouwprojecten in exploitatie). Op 24 mei 2005 heeft de raad de Woonvisie 2005-2009 vastgesteld. Een van de doelstellingen van de woonvisie is om te komen tot een voorstel over de voeding van de reserve. Ook is aangegeven hoe de gelden uit de reserve moeten worden besteed. Om hieraan vorm te geven is een subsidieverordening opgesteld. Het bedrag aan uit te keren subsidie wordt op basis van genoemd raadsvoorstel nooit hoger dan wat er zich aan middelen in de reserve bevindt. In februari 2010 is door de raad de nieuwe woonvisie behandeld. Een van de actiepunten vanuit deze visie is dat onderzocht zal worden of en in hoeverre het Volkshuisvestingsfonds kan worden ingezet bij de aanpak van complexe opgaven in bestaand stedelijk gebied.

Doelreserve kredietcrisis

Het verloop van de doelreserve kredietcrisis in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		0
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Storting t.l.v. Vrije reserve	7.404	
		7.404 +
2 Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming		
Storting in dekkingsreserve bevordering energielabel	35	
Actieplan arbeidsmobiliteits Brainport	188	
Klantmanager specifiek jongeren	25	
Netwerkontginning verborgen vacatures	23	
Investering park Muggenhol	48	
Woonsubsidie	58	
		377 -

Stand per 31-12-2009 **7.027**

Deze reserve is gevormd voor de uitvoering van de maatregelen uit de Nota 'Veldhovense aanpak kredietcrisis'.

Doelreserve afbouw complexen

Het verloop van de doelreserve afbouw complexen in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	0
Overheveling van voorziening Afbouw complexen	1.192 +
Stand per 01-01-2009	1.192
1 Aanwending gemeentelijke gebouwen per saldo	
BGE complex kievit ca 4000	2
BGE complex Kempen Campus	15
BGE complex mariaoord 9063	1
BGE complex noordrand 9071	10
BGE complex berkt 3e fase 9095	6
	34 -
Stand per 31-12-2009	1.158

Deze doelreserve wordt gevoed wanneer een grondexploitatie complex financieel wordt afgesloten (het resultaat wordt genomen) terwijl er nog wat laatste werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. De uitgaven voor deze werkzaamheden worden uit deze reserve gedekt.

Kostendekkende tarieven afvalstoffenheffing (voorheen reserve vervanging minicontainers)

Het verloop van de reserve vervanging minicontainers in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	319
	-
Stand per 01-01-2009	319
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	
Resultaat afval	225
	225 +
Stand per 31-12-2009	544

Het doel van deze reserve is de vervanging van de minicontainers zonder budgettaire gevolgen. De minicontainers vallen onder de categorie investeringen met economisch nut en zullen dus bij grootschalige vervanging geactiveerd moeten worden. De kapitaallasten die hier uit voortvloeien worden gedekt uit het tarief van de afvalstoffenheffing. Om die reden is de reserve "vervanging minicontainers" omgezet in de reserve kostendekkende tarieven afvalstoffenheffing en zal via een eenmalige korting bij de aanslag gemeentebelastingen 2010 aan de bewoners van Veldhoven terug worden betaald.

Reserve hoogwaardig openbaar vervoer (HOV)

Het verloop van de reserve (H)oogwaardig (O)penbaar (V)ervoer in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	1.797
1 Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming	
Afwikkeling subsidie SRE	1.388
Afwikkeling subsidie Financieringsfonds	30
Vrijval tgv vrije reserve	379
	1.797 -
Stand per 31-12-2009	0

In 2002 is besloten om een bestemmingsreserve te vormen voor het project HOV. Het project bestaat uit verschillende fasen, die gedekt worden uit het fonds BOVO en door verschillende subsidiënten. De totale kosten voor het project worden geraamd op € 16.806.000. Om het verloop van het project wat betreft kosten en dekking goed te kunnen beheersen en hierover aan subsidiënten verantwoording te kunnen afleggen is de bestemmingsreserve gevormd.

Reserve toprun

Het verloop van de reserve Toprun in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		85
1 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Aanpak de Run	<u>0</u>	<u>0</u> -
		85

Stand per 31-12-2009

Deze reserve is gevormd om de exploitatielasten van activiteiten m.b.t. aanpak de run in de exploitatie te dekken.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2009 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 31/12/08	Mutatie financiële herijking	Saldo 01/01/09	Toe- voeging	Vrijval	Aan- wending	Saldo 31/12/09
Voorzieningen							
Onderhoud eigendommen	900	1.410	2.309	460	0	492	2.278
Afbouw complexen	1.192	-1.192	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud wegen	0	899	899	1.253	0	279	1.873
Voorziening riolering	6.358	0	6.357	2.692	0	1.986	7.064
Totaal voorzieningen	8.450	1.116	9.566	4.406	0	2.757	11.215

Aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening onderhoud eigendommen

Het verloop van de voorziening onderhoud eigendommen in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	900	
Aanvulling i.v.m. Financiële herijking	1.410	+
Stand per 01-01-2009	2.310	
1 Toevoeging vanuit exploitatie	430	
Groot onderhoud parkeergarage	30	
	460	+
2 Aanwending gemeentelijke gebouwen per saldo	492	
	492	-
Stand per 31-12-2009	2.278	

De voorziening onderhoud eigendom is een onderhoudsvoorziening voor gebouwen met als doel het voorkomen van pieken en dalen in de exploitatie.

De basis voor de berekening van de onderhoudsvoorziening voor openbare eigendommen is de onderhoudsplanning zoals die door de afdeling BOR wordt opgesteld en bijgehouden. Door de eenmalige aanvulling wordt voorkomen dat het saldo op enig moment negatief is.

Voorziening afbouw complexen

Het verloop van de voorziening afbouw complexen in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008	1.192	
Overheveling naar doelreserve afbouw complexen	1.192	-
Stand per 01-01-2009	0	
1 Toevoeging vanuit exploitatie	0	+
Stand per 31-12-2009	0	

Deze "voorziening" werd gevoed wanneer een grondexploitatie complex financieel werd afgesloten (het resultaat wordt genomen) terwijl er nog wat laatste werkzaamheden moesten worden uitgevoerd. De uitgaven voor deze werkzaamheden werden uit deze "voorziening" gedekt. De "voorziening afbouw complexen" heeft het karakter van een doelreserve en is bij de financiële herijking als zodanig omgezet.

Voorziening onderhoud wegen

Het verloop van de voorziening onderhoud wegen in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		0	
Storting in voorziening onderhoud wegen		899	+
Stand per 01-01-2009		899	
1 Toevoegingen vanuit exploitatie	541		
Incidentele storting wegbeheer kwaliteitsvariant 1	426		
Incidentele storting wegbeheer kwaliteitsvariant 2	286		
		1.253	+
2 Onderhoudskosten	279		
		279	-
Stand per 31-12-2009		1.873	

De voorziening onderhoud wegen is een onderhoudsvoorziening voor het wegnen met als doel het voorkomen van pieken en dalen in de exploitatie.

De basis voor de berekening van de onderhoudsvoorziening is de onderhoudsplanung zoals die door de afdeling BOR wordt opgesteld en bijgehouden.

Voorziening rioolbeheer

De voorziening rioolbeheer is gebaseerd op zowel onderhouds- als vervangingsverplichtingen uit het Gemeentelijke Riolerings Plan (GRP). Investerings volgens het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) worden uit deze voorziening bekostigd. Het GRP is geactualiseerd tot en met 2010 en is in 2005 in de Raad behandeld. In februari 2010 is het nieuwe V-GRP 2010-2014 door de Raad vastgesteld. De vervangingen alsmede het beheer en onderhoud van de afdeling BOR is hierin meegenomen. Bij de financiële herijking is het beleid voor de voorziening rioolbeheer verder uitgewerkt conform BBV. Hierbij zal in de voorziening apart inzichtelijk worden gemaakt welk deel aanwezig is voor onderhoud, dekking afschrijvingslasten en vervangingsinvesteringen.

De lasten die verbonden zijn met het rioolstelsel worden in de volgende componenten ingedeeld:

- * **Exploitatie:** de jaarlijks terugkerende lasten van beheer, klein onderhoud, energie, schoonhouden, administratie, verzekering, enz.
- * **Onderhoudsvoorziening riolen:** kosten van groot onderhoud.
- * **Dekkingsreserve riolen:** afschrijvingslasten geactiveerde investeringen.
- * **Vervangingsreserve riolen:** kosten van vervangingsinvesteringen.

Voorziening rioolbeheer: onderhoud

Het verloop van de voorziening rioolbeheer: onderhoud in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		6.358	
Overheveling naar voorziening rioolbeheer: dekkingsreserve		2.727	-
Stand per 01-01-2009		3.631	
1 Toevoeging vanuit exploitatie	47		
		47	+
Stand per 31-12-2009		3.678	

Voorziening rioolbeheer: dekkingsreserve

Het verloop van de voorziening rioolbeheer: dekkingsreserve in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008		0	
Overheveling van voorziening rioolbeheer: onderhoud		2.727	+
Stand per 01-01-2009		2.727	
1 Storting van voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve	1.911		
		1.911	+
2 Onttrekking i.v.m. afschrijving activa	75		
		75	-
Stand per 31-12-2009		4.563	

Voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve

Het verloop van de voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve in 2009 is als volgt:

Stand per 31-12-2008

0

1 Toevoeging vanuit exploitatie

734

734 +

2 Onttrekking naar voorziening rioolbeheer: dekkingsreserve

1.911

1.911 -

Stand per 31-12-2009

-1.177

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2009	2008
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen		
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	89.516	68.750
binnenlandse bedrijven	0	0
overige binnenlandse sectoren	0	0
buitenl. Inst., fondsen, banken, bedrijven en ov. sectoren	<u>0</u>	<u>0</u>
	89.516	68.750
Door derden belegden gelden	0	0
Waarborgsommen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	89.516	68.750

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2009.

	Saldo 1/1/09	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31/12/09
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	68.750	45.000	24.234	89.516
Door derden belegde gelden	0	0	0	0
Waarborgsommen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	68.750	45.000	24.234	89.516

De totale rentelast voor het jaar 2009 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2.820.000.

Flottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2009	2008
Schulden < 1 jaar	9.244	5.337
Overlopende passiva	<u>11.265</u>	<u>8.709</u>
Totaal	20.509	14.046

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2009	2008
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giroaldi	1.165	0
Overige schulden	<u>8.079</u>	<u>5.337</u>
Totaal	9.244	5.337

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2009	2008
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.480	1.142
Overige vooruitontvangen bedragen	2.529	1.695
Nog te betalen bedragen	<u>7.256</u>	<u>5.872</u>
Totaal	11.265	8.709

Soort vooruitontvangst	Saldo 01/01/09	Toevoegingen	Vrijgevalen bedragen	Saldo 31/12/09
Kinderopvang	228	0	228	0
Oudkomers	46	0	0	46
Centra Jeugd en Gezin	4	0	4	0
Breedtesportimpuls	30	0	30	0
BOS impuls	42	28	0	70
Woningbouwprojecten 2009	0	249	0	249
Goedkope woningen	0	140	0	140
Regeling brede scholen	0	155	0	155
Luchtkwaliteit NSL	0	11	0	11
ISV II	<u>792</u>	<u>260</u>	<u>243</u>	<u>809</u>
Totaal	1.142	843	505	1.480

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Garantie/ achtervang	Oorspron- kelijk bedrag	Borg- stel- ling	Restant per 1/1/09	Restant per 31/12/09
TC Metzpoint	Garantie	261.000	100%	250.000	227.000
ST wijkvoorz De Ligt	Garantie	75.000	100%	31.000	24.000
R.K.V.V.O.	Garantie	80.000	100%	71.000	67.000
St. Bejaardenhuisv.	Garantie	2.783.000	100%	1.936.000	1.461.000
Den Ekkerman	Garantie	231.000	100%	0	3.000
Totaal garantie		3.430.000		2.288.000	1.782.000
Aert Swaens	Achtervang	122.882.000	100%	106.298.000	120.739.000
H.H. v. Lotharingen	Achtervang	27.100.000	100%	27.100.000	27.100.000
Woningst. De Kempen	Achtervang	1.135.000	100%	518.000	10.431.000
Totaal achtervang		151.117.000		133.916.000	158.270.000
Totaal generaal		154.547.000		136.204.000	160.052.000

In 2009 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantiestellingen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Wegens operational lease overeenkomsten voor computers zijn verplichtingen aangegaan. De restant schuld per 31 december 2009 bedraagt € 418.000.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd.

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK.

De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

RECAPITULATIE

Recapitulatie programmaverantwoording 2009

Programma	begroting oorspronkelijk			begroting incl. wijzigingen			realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma									
1 Stedelijke ontwikkeling	83.910	67.593	16.317	75.455	70.235	5.220	49.355	44.601	4.754
2 Wonen	944	913	31	790	1.976	-1.186	799	623	176
3 Veiligheid	2	1.979	-1.977	2	2.112	-2.110	15	1.938	-1.923
4 Beheer openbare ruimte	53	2.355	-2.302	154	5.113	-4.959	115	2.314	-2.199
5 Bereikbaarheid	1.576	5.653	-4.077	2.255	18.792	-16.537	566	13.998	-13.432
6 Zorg	5.105	16.239	-11.134	5.514	16.491	-10.977	5.432	15.982	-10.550
7 Welzijn	30	1.669	-1.639	41	1.769	-1.728	4	1.635	-1.631
8 Milieu en duurzaamheid	7.028	8.320	-1.292	10.934	11.860	-926	8.889	9.946	-1.057
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	7.353	9.029	-1.676	6.982	9.547	-2.565	7.283	9.960	-2.677
10 Onderwijs	488	8.072	-7.584	726	10.448	-9.722	562	9.980	-9.418
11 Kunst en cultuur	0	4.644	-4.644	0	4.939	-4.939	97	4.669	-4.572
12 Sport en recreatie	802	4.200	-3.398	785	4.377	-3.592	962	4.225	-3.263
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenw.	0	4.129	-4.129	0	3.920	-3.920	3	4.043	-4.040
14 Publieksdienstverlening	3.151	2.859	292	3.365	3.788	-423	1.691	3.922	-2.231
15 Natuur- en recreatiebeheer	32	2.842	-2.810	32	3.978	-3.946	191	3.990	-3.799
16 Algemene dekkingsmidd. en financiering	0	19.016	-19.016	0	9.909	-9.909	0	8.339	-8.339
Subtotaal programma's	110.474	159.512	-49.038	107.035	179.254	-72.219	75.964	140.165	-64.201
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	6.589		6.589	6.641		6.641	6.579		6.579
Algemene uitkering gemeentefonds	33.000		33.000	33.715		33.715	34.816		34.816
Saldo financieringsfunctie	5.558		5.558	5.814		5.814	5.962		5.962
Saldo compensabele BTW en uitkering BCF			0			0			0
Dividend	188		188	50		50	50		50
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.404		1.404	4.975		4.975	4.077		4.077
Subtotalen alg. dekkingsmiddelen	46.739	0	46.739	51.195	0	51.195	51.484	0	51.484
Onvoorzien		195	-195		184	-184		0	0
Resultaat voor bestemming	157.213	159.707	-2.494	158.230	179.438	-21.208	127.448	140.165	-12.717
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
1 Stedelijke ontwikkeling	8.631	24.112	-15.481	1.566	6.091	-4.525	202	4.259	-4.057
2 Wonen	460	400	60	1.450	400	1.050	40	163	-123
3 Veiligheid	17	0	17	75	0	75	62	0	62
4 Beheer openbare ruimte	585	0	585	3.356	530	2.826	701	530	171
5 Bereikbaarheid	1.016	143	873	13.623	19	13.604	10.935	380	10.555
6 Zorg	60	0	60	292	424	-132	241	424	-183
7 Welzijn	54	0	54	71	0	71	61	0	61
8 Milieu en duurzaamheid	-4	25	-29	431	225	206	380	225	155
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	60	60	0	296	60	236	296	60	236
10 Onderwijs	2.552	408	2.144	4.840	875	3.965	7.066	3.271	3.795
11 Kunst en cultuur	213	39	174	227	39	188	38	39	-1
12 Sport en recreatie	100	0	100	112	0	112	83	0	83
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenw.	0	0	0	0	35	-35	0	35	-35
14 Publieksdienstverlening	0	0	0	425	0	425	295	0	295
15 Natuur- en recreatiebeheer	0	0	0	861	0	861	650	0	650
16 Algemene dekkingsmidd. en financiering	14.057	61	13.996	102.805	100.524	2.281	107.697	105.774	1.923
Subtotaal mutaties reserves	27.801	25.248	2.553	130.430	109.222	21.208	128.747	115.160	13.587
Resultaat na bestemming	185.014	184.955	59	288.660	288.660	0	256.195	255.325	870
Totaal recapitulatie per programma									
1 Stedelijke ontwikkeling	92.541	91.705	836	77.021	76.326	695	49.557	48.860	697
2 Wonen	1.404	1.313	91	2.240	2.376	-136	839	786	53
3 Veiligheid	19	1.979	-1.960	77	2.112	-2.035	77	1.938	-1.861
4 Beheer openbare ruimte	638	2.355	-1.717	3.510	5.643	-2.133	816	2.844	-2.028
5 Bereikbaarheid	2.592	5.796	-3.204	15.878	18.811	-2.933	11.501	14.378	-2.877
6 Zorg	5.165	16.239	-11.074	5.806	16.915	-11.109	5.673	16.406	-10.733
7 Welzijn	84	1.669	-1.585	112	1.769	-1.657	65	1.635	-1.570
8 Milieu en duurzaamheid	7.024	8.345	-1.321	11.365	12.085	-720	9.269	10.171	-902
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	7.413	9.089	-1.676	7.278	9.607	-2.329	7.579	10.020	-2.441
10 Onderwijs	3.040	8.480	-5.440	5.566	11.323	-5.757	7.628	13.251	-5.623
11 Kunst en cultuur	213	4.683	-4.470	227	4.978	-4.751	135	4.708	-4.573
12 Sport en recreatie	902	4.200	-3.298	897	4.377	-3.480	1.045	4.225	-3.180
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenw.	0	4.129	-4.129	0	3.955	-3.955	3	4.078	-4.075
14 Publieksdienstverlening	3.151	2.859	292	3.790	3.788	2	1.986	3.922	-1.936
15 Natuur- en recreatiebeheer	32	2.842	-2.810	893	3.978	-3.085	841	3.990	-3.149
16 Algemene dekkingsmidd. en financiering	60.796	19.272	41.524	154.000	110.617	43.383	159.181	114.113	45.068
Resultaat na bestemming	185.014	184.955	59	288.660	288.660	0	256.195	255.325	870

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

	Raming begrotings- jaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotings- afwijking			Waarvan onrechtmatig		
PROGRAMMA	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 Stedelijke ontwikkeling	75.455	70.235	5.220	49.355	44.601	4.754	-26.100	-25.634	-466	0	0	0
2 Wonen	790	1.976	-1.186	799	623	176	9	-1.353	1.362	0	0	0
3 Veiligheid	2	2.112	-2.110	15	1.938	-1.923	13	-174	187	0	0	0
4 Beheer openbare ruimte	154	5.113	-4.959	115	2.314	-2.199	-39	-2.799	2.760	0	0	0
5 Bereikbaarheid	2.255	18.792	-16.537	566	13.998	-13.432	-1.689	-4.794	3.105	0	0	0
6 Zorg	5.514	16.491	-10.977	5.432	15.982	-10.550	-82	-509	427	0	0	0
7 Welzijn	41	1.769	-1.728	4	1.635	-1.631	-37	-134	97	0	0	0
8 Milieu en duurzaamheid	10.934	11.860	-926	8.889	9.946	-1.057	-2.045	-1.914	-131	0	0	0
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	6.982	9.547	-2.565	7.283	9.960	-2.677	301	413	-112	0	413	-413
10 Onderwijs	726	10.448	-9.722	562	9.980	-9.418	-164	-468	304	0	0	0
11 Kunst en cultuur	0	4.939	-4.939	97	4.669	-4.572	97	-270	367	0	0	0
12 Sport en recreatie	785	4.377	-3.592	962	4.225	-3.263	177	-152	329	0	0	0
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenw.	0	3.920	-3.920	3	4.043	-4.040	3	123	-120	0	123	-123
14 Publieksdienstverlening	3.365	3.788	-423	1.691	3.922	-2.231	-1.674	134	-1.808	0	134	-134
15 Natuur- en recreatiebeheer	32	3.978	-3.946	191	3.990	-3.799	159	12	147	0	12	-12
16 Algemene dekkingsmidd. en financiering	0	9.909	-9.909	0	8.339	-8.339	0	-1.570	1.570	0	0	0
Subtotaal programma's	107.035	179.254	-72.219	75.964	140.165	-64.201	-31.071	-39.089	8.018	0	682	-682
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN												
Lokale heffingen	6.641	0	6.641	6.579	0	6.579	-62	0	-62	0	0	0
Algemene uitkeringen	33.715	0	33.715	34.816	0	34.816	1.101	0	1.101	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	5.814	0	5.814	5.962	0	5.962	148	0	148	0	0	0
Saldo compensabele BTW en uitkering BCF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dividend	50	0	50	50	0	50	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	4.975	0	4.975	4.077	0	4.077	-898	0	-898	0	0	0
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	51.195	0	51.195	51.484	0	51.484	289	0	289	0	0	0
Onvoorzien (mag in totaal maar kan ook per programma)		184	-184			0	0	-184	184	0	0	0
Resultaat voor bestemming	158.230	179.438	-21.208	127.448	140.165	-12.717	-30.782	-39.273	8.491	0	682	-682
TOEVOEGING/ONTREKKING RESERVES												
1 Stedelijke ontwikkeling	1.566	6.091	-4.525	202	4.259	-4.057	-1.364	-1.832	468	0	0	0
2 Wonen	1.450	400	1.050	40	163	-123	-1.410	-237	-1.173	0	0	0
3 Veiligheid	75	0	75	62	0	62	-13	0	-13	0	0	0
4 Beheer openbare ruimte	3.356	530	2.826	701	530	171	-2.655	0	-2.655	0	0	0
5 Bereikbaarheid	13.623	19	13.604	10.935	380	10.555	-2.688	361	-3.049	0	361	-361
6 Zorg	292	424	-132	241	424	-183	-51	0	-51	0	0	0
7 Welzijn	71	0	71	61	0	61	-10	0	-10	0	0	0
8 Milieu en duurzaamheid	431	225	206	380	225	155	-51	0	-51	0	0	0
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	296	60	236	296	60	236	0	0	0	0	0	0
10 Onderwijs	4.840	875	3.965	7.066	3.271	3.795	2.226	2.396	-170	0	2.396	-2.396
11 Kunst en cultuur	227	39	188	38	39	-1	-189	0	-189	0	0	0
12 Sport en recreatie	112	0	112	83	0	83	-29	0	-29	0	0	0
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenw.	0	35	-35	0	35	-35	0	0	0	0	0	0
14 Publieksdienstverlening	425	0	425	295	0	295	-130	0	-130	0	0	0
15 Natuur- en recreatiebeheer	861	0	861	650	0	650	-211	0	-211	0	0	0
16 Algemene dekkingsmidd. en financiering	102.805	100.524	2.281	107.697	105.774	1.923	4.892	5.250	-358	0	5.250	-5.250
Sub-totaal mutaties reserves	130.430	109.222	21.208	128.747	115.160	13.587	-1.683	5.938	-7.621	0	8.007	-8.007
Resultaat na bestemming	288.660	288.660	0	256.195	255.325	870	-32.465	-33.335	870	0	8.689	-8.689

TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. De maxima vormen de normen voor de toets op begrotingsrechtmatigheid. Dit betekent dat alleen overschrijdingen van de lasten en de daarmee samenhangende mutaties in de reserves onrechtmatig zijn. Hieronder worden deze overschrijdingen toegelicht. De overige cijfermatige afwijkingen zijn toegelicht bij de afzonderlijke programma's.

Programma 9 Economie en arbeidsmarktbeleid

6200 Economische zaken

Op het product "economische zaken" zijn in het kader van brainport uitgaven gedaan die niet onder het product begroot zijn maar ten laste komen van de reserve Stimuleringsfonds Brainport.

Ook zijn op hetzelfde product meer uren geboekt dan geraamd. Dit is o.a. het gevolg van de inzet van uren van EZ in het kader van de Veldhovense aanpak kredietcrisis. Deze meer gemaakte uren betreffen een verschuiving van uren binnen de bestaande personeelsformatie EZ en leiden dus niet tot extra kosten. Er zijn o.a. minder uren gemaakt op Habraken en bestemmingsplan De Run.

6210 Weekmarkt

Op het product "weekmarkt" heeft mede door de komst van de ijsbaan meer begeleiding van de marktkooplieden plaatsgevonden in 2009.

6430 WWB (Wet Werk en Bijstand)

Wat de registratie van uren betreft valt bij dit product op dat in 2009 meer uren zijn verantwoord ten opzichte van de urenbegroting 2009 (realisatie 2009 is 23.414 begroot in 2009 zijn 16.344 uren). In 2009 zijn extra uren ingezet door inhuur van personeel om de gevolgen van de economische crisis op te vangen. Het uitkeringsbestand is in de loop van 2009 enorm toegenomen (van 349 personen naar 405 personen). Verder heeft de introductie van een klantmanager Zorg gezorgd voor extra inhuur van een klantmanager Inkomen door een interne doorstroming van een medewerker naar Zorg. Het heeft een tijd geduurd voor de vacature van een applicatiebeheerder is ingevuld. Deze periode hebben we overbrugt met de inhuur van een externe applicatiebeheerder, die na invulling van de vacature nog ingezet bleef om de nieuwe medewerker te scholen. Omdat deze inzet van externe krachten niet in de urenbegroting zijn opgenomen, wijkt de realisatie van de uren enorm af (toename met ongeveer 40%).

Een en ander betekent binnen de vergelijking van de raming en de realisering in 2009 het volgende:

In vergelijking met 2009 is er een financieel nadeel op gerealiseerde uren in 2009 ten opzichte van de geraamde uren van ongeveer € 600.000, ongeveer 7.000 uren tegen een tarief van € 84,5. (zie toelichting hierboven).

Binnen het product 6430 Wet Werk en Bijstand worden de uitkeringen van enkele groepen uitkeringsgerechtigden verantwoord. Daarnaast registeren we hier uitgaven voor advieskosten, handhavingskosten, schuldhulpverlening en dergelijke. Mede tengevolge van de economische crisis betekent dit het volgende:

In 2009 zijn bij burap I en II extra middelen gevraagd en gehonoreerd om de gevolgen van de economische crisis in het aantal uitkeringsgerechtigden op te kunnen vangen. De bijramingen in burap I en burap II, tot een uitgavenniveau van € 4.600.000, blijken achteraf niet volledig nodig te zijn. Doordat werkloze werknemers zich eerst melden bij het UWV voor een uitkering en pas na deze looptijd zich bij ons melden was gedurende 2009 niet duidelijk hoeveel werklozen zich uiteindelijk bij ons voor een uitkering zouden melden. We zijn bij de bestuursrapportages van een

slechter scenario uitgegaan dan uiteindelijk is gebleken. Ten opzichte van de begroting verklaart dit een voordeel in 2009 van ongeveer € 160.000. De verwachting is dat in de loop van 2010 het aantal aanvragen behoorlijk zal toenemen, doordat de uitkering bij het UWV voor een groot aantal uitkeringsgerechtigden zal beëindigen. In burap I en II 2010 zal over deze ontwikkeling nader worden gerapporteerd.

6432 Overige uitkeringen

Hieronder vallen de Bijstandsbesluit Zelfstandigen (Bbz), de Inkomensvoorziening Oudere Arbeidsongeschikte en Werkloze Werknemers (Ioaw) en de Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers (Ioaz). Voor deze regelingen geldt dat we 75% van de werkelijke kosten kunnen declareren bij het Ministerie en de overige 25% gedekt moeten worden uit een apart Inkomensdeel voor deze regelingen.

Verder geldt voor het realiseren van de eigen uren wat ook al bij product 6430 (WWB) is gemeld. Al deze zaken leiden tot het volgende:

Er zijn minder uren ten laste van dit product gebracht dan begroot. Dit leidt tot een voordeel van € 42.000. Er worden meer uitkeringen betaald dan geraamd (nadeel € 57.000) deze worden echter volledig gedekt door hogere inkomsten.

6436 Uitstroombevordering

Bij de analyse van de begroting en de rekening 2009 is gebleken dat uren van inhuur in de begroting zijn doorbelast met het nultarief terwijl bij de werkelijke doorbelasting van de uren gewerkt is met het daadwerkelijke inhuur tarief. Dit veroorzaakt een nadeel van ongeveer € 280.000. Verder zijn de scholings- en activeringskosten enigszins achtergebleven bij de raming, die is gebaseerd op de kosten in 2008. Dit resulteert in een voordeel van ongeveer € 135.000.

Programma 13 Lokale democratie /bestuurlijke samenwerking

6110 Bestuursorganen

Burgemeester en wethouders

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door:

- extra kosten i.v.m. verhuizing college lid
- verandering persoonlijke omstandigheden gedurende het jaar van ex-wethouders
- niet in begroting opgenomen wachtgeldregeling ex college lid
- foutief (te laag) in begroting opgenomen bedrag huidig college lid (geen vakantie- en eindejaarsuitkering)

Bestuursondersteuning college

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door inhuur van 1 medewerker ter vervanging van een langdurig zieke op het bestuurssecretariaat gedurende 1 jaar en inhuur van 1 persoon gedurende een half jaar voor 20 uur per week op het bestuurssecretariaat.

6120 Communicatie

De hogere lasten in 2009 zijn veroorzaakt door toename in uitbesteding van werkzaamheden, door zowel een hoger beroep op communicatieactiviteiten als een onderbezetting van het cluster communicatie.

Programma 14 Publieksdienstverlening

6141 Documentenverstrekking en mutaties

In 2009 zijn 10.100 uren opgenomen in de begroting. Gerealiseerd werden 10.721 uren. Hierdoor is er een nadeel van ongeveer € 56.000 ten opzichte van de begroting in 2009.

In 2009 is er aan inhuur een bedrag besteedt van ongeveer € 33.000. Daarnaast zijn kosten voor aanschaf van kantoorbenodigdheden op de producten verwerkt tot een bedrag van ongeveer € 22.000. Voorheen liep dit via de afdelingskosten. Op de verschillende producten is echter geen dekking voor deze kosten opgenomen. Dit leidt tot een nadeel van ongeveer € 55.000 ten opzichte van de begroting 2009.

6143 Verkiezingen

Naast de normale / reguliere lasten in 2009 voor verkiezingen zijn er extra kosten gemaakt in verband met een "nieuwe" manier van stemmen (het rode potlood). Een aantal hulpmiddelen moesten opnieuw worden aangeschaft.

In 2009 zijn extra uren meegenomen in de begroting, maar door zowel coördinatie van de verkiezingen als het scholen van een nieuwe medewerker, heeft zich toch een overschrijding voorgedaan van uren (begroot 540 uren en realisatie 725 uren). Dit verklaart een nadeel van ongeveer € 26.000 ten opzichte van de begroting.

6512 Bouwvergunningen

Voor wat betreft de lasten van de bouwvergunningen is het aantal uren van medewerkers die een bijdrage leveren aan het Wabo-plus project is niet goed in de begroting 2009 verwerkt omdat niet alle afdelingen hun Wabo-plus uren geraamd hebben op het juiste product(project)nummer. Het budget voor het aantal geraamde uren is hierdoor te laag in de begroting weergegeven. Hierdoor ontstaat het beeld van een budgetoverschrijding van ca. € 100.000,- terwijl feitelijk minder uren zijn gerealiseerd op het betreffende tijdschrijfnummer en een voordeel van ca. € 110.000,- behaald zou zijn.

Op dit product heeft een overschrijding van ca. € 25.000,- plaatsgevonden voor de inhuur van externen met betrekking tot milieuvergunningverlening. Op afdelingsniveau is hiervoor een budget beschikbaar via de vacatureruimte van 0,42 fte, schaal 10. Dit betekent dat deze kosten uit dit budget gedekt kunnen worden.

Programma 15 Natuur- en recreatiebeheer

6151 Openbaar groen

Door verhoogde controle op de aannemers is er meer externe inzet gevraagd en zijn er in 2009 meer eigen uren op het deelproduct 'onderhoud derden' gerealiseerd dan geraamd. Daarnaast zijn in dit product de kosten groenonderhoud Kempen Campus opgenomen.

6331 Kinderboerderij

Er zijn in 2009 meer werkzaamheden uitgevoerd dan oorspronkelijk geraamd door een slechtere onderhoudstoestand dan was voorzien. Zo is in 2009 het schilderonderhoud aan de kinderboerderij uitgevoerd.

Toevoegingen / onttrekkingen

Programma 5 bereikbaarheid

Op het product HOV (6190) heeft een hogere storting plaatsgevonden dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een storting naar de vrije reserve (€ 380.000) . In de bestemmingsreserve HOV resteerde namelijk nog een bedrag na terugbetaling van subsidie (afrekening). Het bedrag wat resteerde in de bestemmingsreserve na terugbetaling subsidie is gestort naar de vrije reserve.

Programma 10 Onderwijs

Op dit programma heeft een hogere storting naar reserves plaatsgevonden dan geraamd. Op product 6250 Primair onderwijs voor een bedrag van per saldo € 1.924.000 en op het product 6253 Voortgezet onderwijs voor een bedrag van per saldo € 444.000.

Doordat investeringen niet exact conform de begroting plaats vinden (planning in de tijd) zijn er afwijkingen in de stortingen en onttrekkingen van en naar dekkingsreserves en vervangingsreserves onderwijs.

Programma 16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

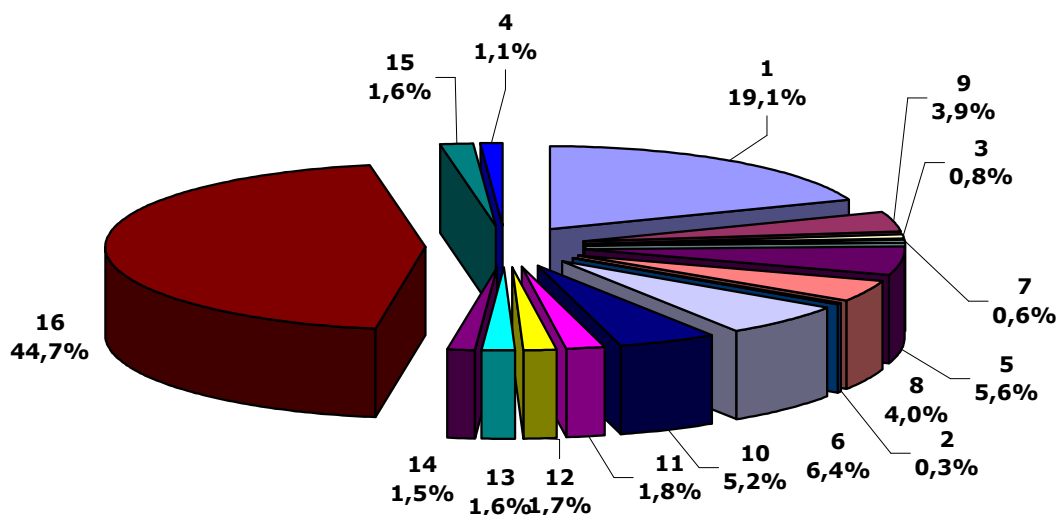
Er is een grotere storting naar en van reserves dan geraamd voor een bedrag van € 5.266.000, dit is de aanvulling van de reserve benoemde risico's uit de vrije reserve. Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

OVERZICHT UITGAVEN

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling wordt het geld aan de volgende doeleinden besteed:

programma	uitgaven		
	totaal (x € 1.000)	per inwoner	in %
1 Stedelijke ontwikkeling	48.860	1,13	19,1
2 Wonen	786	0,02	0,3
3 Veiligheid	1.938	0,04	0,8
4 Beheer openbare ruimte	2.844	0,07	1,1
5 Bereikbaarheid	14.378	0,33	5,6
6 Zorg	16.406	0,38	6,4
7 Welzijn	1.635	0,04	0,6
8 Milieu en duurzaamheid	10.171	0,24	4,0
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	10.020	0,23	3,9
10 Onderwijs	13.251	0,31	5,2
11 Kunst en cultuur	4.708	0,11	1,8
12 Sport en recreatie	4.225	0,10	1,7
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	4.078	0,09	1,6
14 Publieksdienstverlening	3.922	0,09	1,5
15 Natuur- en recreatiebeheer	3.990	0,09	1,6
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	114.113	2,64	44,7
totaal	255.325	5,91	100

UITGAVEN GEMEENTE IN % PER PROGRAMMA

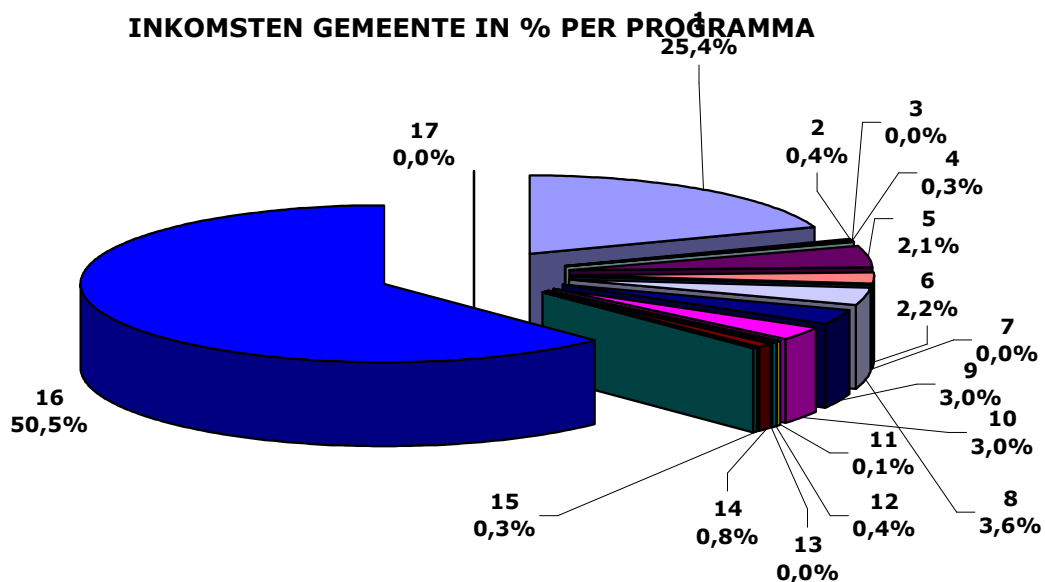

OVERZICHT INKOMSTEN

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling worden de volgende bedragen ontvangen:

programma	inkomsten		
	totaal (x € 1.000)	per inwoner	in %
1 Stedelijke ontwikkeling	49.557	1,15	19,3
2 Wonen	839	0,02	0,3
3 Veiligheid	77	0,00	0,0
4 Beheer openbare ruimte	816	0,02	0,3
5 Bereikbaarheid	11.501	0,27	4,5
6 Zorg	5.673	0,13	2,2
7 Welzijn	65	0,00	0,0
8 Milieu en duurzaamheid	9.269	0,21	3,6
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	7.579	0,18	3,0
10 Onderwijs	7.628	0,18	3,0
11 Kunst en cultuur	135	0,00	0,1
12 Sport en recreatie	1.045	0,02	0,4
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	3	0,00	0,0
14 Publieksdienstverlening	1.986	0,05	0,8
15 Natuur- en recreatiebeheer	841	0,02	0,3
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	159.181	3,68	62,1
totaal	256.195	5,93	100

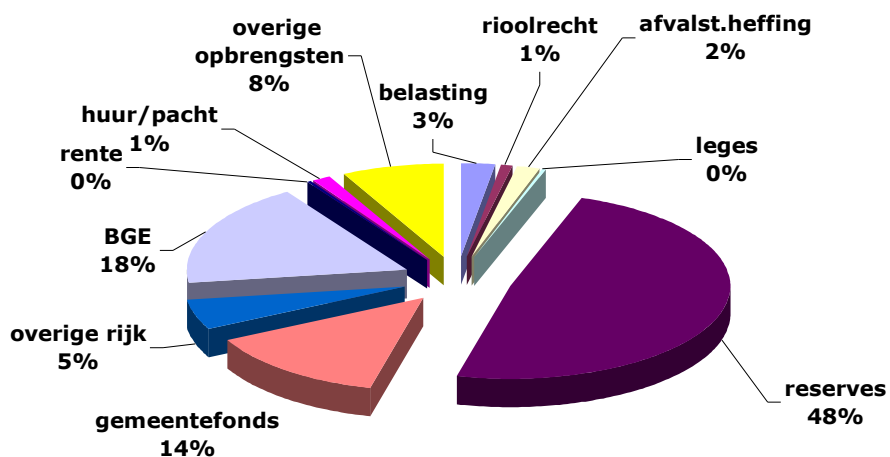
INKOMSTEN GEMEENTE IN % PER PROGRAMMA

SPECIFICATIE INKOMSTEN

categorie inkomsten	inkomsten		
	totaal (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
Belastingen	6.579	152,11	2,6
Rioolrechten	1.713	39,61	0,7
Afvalstoffenheffing	4.282	99,00	1,7
Leges bouwvergunningen en overige vergunningen	882	20,39	0,3
Onttrekkingen aan reserves	124.805	2.885,60	48,7
Gemeentefondsuitkering	34.816	804,98	13,6
Overige inkomensoverdrachten Rijk	13.397	309,75	5,2
Bouwgrondexploitatie	46.336	1.071,33	18,1
Rente	482	11,14	0,2
Huur- en pachtopbrengsten	3.437	79,47	1,3
Overige opbrengsten en inkomensoverdrachten	19.466	450,07	7,6
totaal	256.195	5.923,45	100,0

SPECIFICATIE INKOMSTEN (in %)

SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginsland 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Bestede t.l.v. rijksmiddelen (12)	Bestede t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindverantwoording Ja/Nee (19)	
OCW	13	Onderwijsachterstandenbeleid met- GSB (OAB)	Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 (art 4 t/m 10) Regeling tijdelijke toekenning extra voor schoolse middelen (artikel 4) Schakelklassen, artikel 166 van de Wet op het primair Onderwijs Wet (OKE) voor verlaging ouderbijdrage doelgroepkinderen voor schoolse educatie	Gemeenten, niet G-31	Beginsland 2009 van voorziening / overlopende post Besteed bedrag 2009 aan voorbereiding inrichten schakelklassen Besteed bedrag 2009 voor overige of coördinerende activiteiten inzake onderwijsachterstandenbeleid Besteed bedrag 2009 aan voor schoolse educatie Besteed bedrag 2009 aan schakelklassen Besteed bedrag 2009 aan vroeg schoolse educatie Aantal deelnemende kinderen aan voor schoolse educatie in 2009 Aantal deelnemende leerlingen aan schakelklassen in 2009 Besteed bedrag in 2009 aan voor schoolse educatie voor verlaging ouderbijdrage van doelgroepkinderen op de peuterspeelzaal Gemiddelde prijs ouderbijdrage in 2009 voor voor schoolse educatie op de peuterspeelzaal voor doelgroepkinderen % doelgroepkinderen bereikt in 2009 met voor schoolse educatie op de peuterspeelzaal Aantal afgeronde projecten in 2009			€ 61.976											20 Aard Controle (20)
OCW	17	Regeling brede scholen 2009	Regeling stimulering aanpassing huisvesting brede scholen	Gemeenten		2	0				€ 2.588								R
VRM	20B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtwaliteit (NSL)	Provinciale beschikking en/of verordening	Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (Sisa tussen medeoverheden)	Besteed bedrag 2009 Hieronder per regel één beschikingsnummer invullen en in de kolommen enna de verantwoordingsinformatie voor de beschikking. 1424359 Besteed bedrag 2009 uit eigen middelen Besteed bedrag 2009 uit bijdragen door derden (niet rijk, provincie of gemeente) Besteed bedrag 2009 uit de door gemeente ontvangen rente opbrengsten op door provincie vastgestelde bijdrage NSL						€ 0	€ 0	€ 0					Nee Nee Nee Nee	R R R R
VRM	22B	Programma externe veiligheid (EV)	Provinciale beschikking en/of verordening	Gemeenten (Sisa tussen medeoverheden)	Percentage van de vastgestelde bijdrage 2009 aan gemeenten niet in dienst nemen vast personeel EV Hieronder per regel één beschikingsnummer invullen en in de kolommen enna de verantwoordingsinformatie voor de beschikking. 14778547		35,09%					€ 29.128						nvt nvt	D2 R
VRM	27	Subsidierregeling aanpak zwerfval	Subsidierregeling aanpak zwerfval	Gemeenten	Besteed bedrag 2009 Totaal subsidieabele kosten 2009 Hieronder per regel één beschikingsnummer invullen en in de kolommen enna de verantwoordingsinformatie voor de beschikking. 124109017														R

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangsten van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	T ₁ verrekenen met het Rijk (15)	T ₂ verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording Ja/Nee (19)	Aard Controle (20)		
WWI	50B Investerings stedelijke vernieuwing (ISV)		Provinciale beschikking en/of verordening	Provinciale gemeenten (SISA tussen medeoverheden)	Andere subsidies van het Rijk of de Europese Commissie ontvangen? Kolom (7) en (8): wel of niet ontvangen Kolom (11): bedrag van ontvangst Alleen in te vullen na afronding project Hieronder per regel één beschikkingssummer invullen en in de kolommen erna de verantwoordingsinformatie voor die beschikking. Ind Basisproject: Plan van aanpak bestuurlijk vastgesteld? Alleen in te vullen na afronding project Hieronder per regel één beschikkingssummer invullen en in de kolommen erna de verantwoordingsinformatie voor die beschikking. 1 ZAB09017 Plusproject/ proeftuimproject: Projectevaluatie uitgevoerd? Alleen in te vullen na afronding project Hieronder per regel één beschikkingssummer invullen en in de kolommen erna de verantwoordingsinformatie voor die beschikking. 1	0	0			€ 0									D1		
						0	0														D1

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	1 Doelname aantal sociale huurwoningen met 46	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	0 Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording (19)	D1	
							46	0											Er is een collegebesluit uit 2009 om eerst de MFA Noord voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, welke onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 weer opgepakt.		
							20	0											Er is een collegebesluit uit 2009 om eerst de MFA Noord voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, welke onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 weer opgepakt.		D1

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicator (6)	Afspraak (7)	0 Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording Ja/Nee (19)	Hard Controle (20)
				3	De name aantal woningen voor ouderen c.q. zorgbehoevenden 26	26	0										Er is een collegebesluit uit 2009 van de MFA Noord waarin de voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 niet meer opgepakt.		D1
				4	Toevoeging 46 duurzaam gebouwde woningen	46	0										Er is een collegebesluit uit 2009 van de MFA Noord waarin de voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 niet meer opgepakt.		

233

Departement (1)	Numer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindverantwoording Ja/Nee (19)	Aard Controle (20)
					7 Intensivering woningbouw binnen bestaand stedelijk gebied	0	0										Er is een collegebesluit uit 2009 om eerst de MFA Noord voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, welke onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein. Deze ligt stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 weer opgepakt.		D1
					8 Toename van 46 nultredenwoningen	46	0										Er is een collegebesluit uit 2009 om eerst de MFA Noord voorrang te geven, gezien de beschikbare capaciteit is de ontwikkeling MFA Zuid, welke onderdeel is van de ontwikkeling Pastoor Jansenplein. Deze ligt stil komen te liggen. Deze is met ingang van 15-2-2010 weer opgepakt.		D1
					9 Bevorderen van meer gedifferentieerde Wijk	0	0												D1
					10 Doorloop 2002 t/m 2004	0	0												D1
					11 Aanpakwerkvoornood	868-400	546.314										Geen extra middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginsituatie 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording Ja/Nee (19)	Aard Controle (20)
					12 aanpak bodemsanering	978.000	136.002										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					13 NAVOS	40.000	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					14 Asbest	198.581	19.985										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					15 onrechtmatige verrijking	0	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					16 BIS	60.000	102.092										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					17 gasfabriek	0	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					18 bedrijverengeling	300.000	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					19 projecten milieuhygi. Sc	500.000	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					20 uitvoeren ISV	200.000	170.104										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1
					21 bodembelastingsbrief	0	0										Geen extra eigen middelen voor uitvoering door de Raad beschikbaar gesteld		D1

[illegible]

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangsten van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording (19)	Aard Controle (20)
SZW	72	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Gemeenten	Het totaal aantal gendeceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft op de werkdag staat en waarvan de werkdag een werkdag is, inclusief de werkdag die bedoeld is in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2009.	21,4													R
					Het totaal aantal inwoners dat is ingeschaard uit het werkdagbestand in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren.	10,71													R
					Het totaal aantal gendeceerde arbeidsplaatsen voor gendeceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren	157,18													R
					Het totaal aantal gendeceerde begedeeld werkplekken voor gendeceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren.	7,34													R
SZW	74	Wet werk en bijstand (WWB) (inkomensdeel) (werkdeel overgangscindicato)	Wet werk en bijstand	Gemeenten	Totaal uitgaven inkomensteel inclusief WJJ						€ 4.433.476								NM
					waarvan categorie jonger dan 65 jaar						€ 4.263.413								NM
					Totaal ontvangsten (net-rijk) inkomensteel inclusief WJJ					€ 179.360									NM
					waarvan categorie jonger dan 65 jaar					€ 154.715									NM
					Ontvang van het in 2008 uitgegeven bedrag waarvan de rechtmatigheid niet kan worden vastgesteld (=Terug te betalen aan het Rijk).									€ 0					R
SZW	75	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), art 54	Gemeenten	De veranwoordig vindt plaats op basis van het kasstelsel. Er worden uitsluitend uitgaven verantwoord die gedaan zijn tot en met 31 december 2008 en waarvan de rechtmatigheid in 2008 niet kon worden vastgesteld. Voor zover de rechtmatigheid van deze uitgaven niet kan worden aangetoond, wordt het bedrag teruggevorderd van gemeenten.						€ 363.490								R
SZW	76	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), art 54	Gemeenten	Ontvangsten IOAW (net-rijk) 2009					€ 86	€ 53.360								R
					Uitgaven IOAZ 2009														R
					Ontvangsten IOAZ (net-rijk) 2009					€ 0	€ 0								R
					Uitvoeringskosten IOAZ 2009														R
SZW	78	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (art. 54)		Totaal uitgaven 2009 (excl. Bob)						€ 73.009								R
					Totaal uitgaven kapitaalverstrekking 2009 (excl. Bob)						€ 237.100								R
					Totaal ontvangsten 2009 (excl. Bob) (excl. rijk)					€ 0									R
					Totaal ontvangsten kapitaalverstrekking 2009 (excl. Bob) (excl. rijk)					€ 128.332									R
					Totaal uitvoeringskosten 2009 (excl. Bob)						€ 31.893								R

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginsituatie 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindverantwoording Ja/Nee (19)	
				Ontvanger (5)	Totaal uitgaven Bbz 2009 Totaal ontvangsten Bbz (excl. Rijk) 2009 Totaal uitvoeringskosten Bbz 2009 Ontvangen 2009 (niet-rijk)					€ 0	€ 0								
SZW	79	Wet Werkloosheidsvoorziening (WWV)	Wet Werkloosheidsvoorziening	Gemeenten						€ 348	€ 0								
SZW	82	Participatiebudget Verantwoording op basis van taken en lasten stelsel	Wet participatiebudget	Gemeenten	Meestemregeling WWB: overheveling overschot van WWB-werkdeel 2008 naar Participatiebudget 2009 Omvang van het in het jaar 2008 niet-bestede bedrag WWB-werkdeel dat meegenomen is naar het Participatiebudget van 2009 of Omvang van het in het jaar 2008 rechtmatig bestede bedrag WWB-werkdeel als voorschot op het Participatiebudget van 2009 (bij overheveling van een tekort wordt een negatief getal ingevuld) Reserveringsregeling: overheveling overschot van 2009 naar 2010 Omvang van het in het jaar 2009 niet-bestede bedrag dat wordt gereserveerd voor het participatiebudget van 2010. Dit bedrag is exclusief het bedrag dat een gemeente ten onrechte niet heeft uitgegeven aan educatie bij een roc; hiervoor geldt geen reserveringsregeling (het ten onrechte niet-bestede wordt teruggevorderd door het rijk). of Omvang van het in het jaar 2009 rechtmatig bestede bedrag participatiebudget als voorschot op het Participatiebudget van 2010 (bij overheveling van een tekort wordt een negatief getal ingevuld)											€ 690.345			
					Lasten WWB-werkdeel 2008 die in 2008 niet hebben geleid tot een kasbetaling						€ 26.884								
					Totaal lasten Participatiebudget 2009 Het is niet toegestaan om reeds in 2008 op tei van het WWB-werkdeel verantwoorde uitgaven dubbel te verantwoorden. De opgave is dus exclusief lasten 2009 die in 2008 hebben geleid tot een kasbetaling ten laste van het WWB-werkdeel, omdat deze lasten al in de verantwoording WWB-werkdeel 2008 zijn verantwoord Waarvan lasten 2009 van educatie bij roc's						€ 2.282.896								
											€ 411.493								

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginstand 2009 (9)	Ontvangsten van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording (19)	Aard Controle (20)			
SZW VWS	83 87	Schuldhelpverlening Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	Kaduwet SZW-subsidies Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs en sport	Gemeenten	Ontvanger (5)	Baten WWB-werkdeel 2008 die in 2008 niet hebben geleid tot een kasontvangst										€ 0						
						Totaal baten (niet-rijk) Participatiebudget De opgave is exclusief baten 2009 die in 2008 hebben geleid tot een kasontvangst Baten WWB-werkdeel 2008 die in 2008 niet hebben geleid tot een kasontvangst Deze baten, al in de verantwoordings- werkdeel 2008 zijn verantwoord.																
						Vaaraan baten 2009 van educatie bij roc's Terug te betalen aan rijk Omvang van het aan het rijk terug te betalen bedrag, dat wil zeggen het in het jaar 2009 niet-bestede bedrag voor zover dat de reserveringsregeling overschrijft, alsmede het in het jaar 2009 ten onrechte niet-bestede bedrag aan educatie bij roc's																
						Het aantal in 2009 gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven Dit onderdeel moet door alle gemeenten worden ingevuld. Indien ingevuld met een nul, dan bestaat er voor 2010 geen recht op regulieuwe bestedingsruimte.		0														
						Regeluuw besteed bedrag 2009 Dit onderdeel dient uitsluitend ingevuld te worden door de gemeenten die voortinanciering hebben aangevraagd Besteed bedrag 2009						€ 0										
SZW VWS	83 87	Schuldhelpverlening Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	Kaduwet SZW-subsidies Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs en sport	Gemeenten		Per beschikking alle activiteitenverantwoorden. Dit doet u door eerst in een regel het beschikingskenmerk in te vullen en daaronder per regel één activiteit in te vullen.																
						1. DMO/SSO-2698543																
						2. Buurtsport	Uitbreiden van samenwerking tussen jongeren	1														
						3. Busje Ans	Terugdragen van jongerenvervoer met busje	1														
						4. Preventiemethodiek	Bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl	0														
SZW VWS	83 87	Schuldhelpverlening Regeling Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)	Kaduwet SZW-subsidies Tijdelijke stimuleringsregeling buurt, onderwijs en sport	Gemeenten		5. Uiteens uitdaging	Sportieve vrijheidscenari- o's	1														

Departement (1)	Nummer (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Afspraak (7)	Realisatie (8)	Beginsland 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Besteed t.l.v. rijksmiddelen (12)	Besteed t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	Te verrekenen met het Rijk (15)	Te verrekenen met Provincie / Wgr (16)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindeverantwoording Ja/Nee (19)	Aard Controle (20)
VWS	88	Breedteporimpuls	Simuleringsregeling breedtesport	Provincies en gemeenten	WbzNext	Totale uitgaven 2009 (staat ongeacht gesubsidieerde percentage) Besteed bedrag 2009 aan jeugdzondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, alseminning jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Wijkplauw en spontaanbod	1			€ 92.407			€ 0				Nee	R
	94	Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU C.J.G)	Tijdselijke regeling C.J.G	Gemeenten							€ 958.712							Nee	R

OCW	Departement (1)	106	Wet Educatie Beroepsondewijs niet G-31	Specifieke uitkering (3)	Wet Educatie Beroepsondewijs Uitvoeringsbesluit WEB	Gemeenten niet G-31 en gemeenschappelijke regelingen	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Aspraak (7)	Realisatie (8)	Beginsland 2009 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Overige ontvangsten (11)	Bestede t.l.v. rijksmiddelen € 570.398 (12)	Bestede t.l.v. provinciale of Wgr+ middelen (13)	Overige besteding (14)	T.e. verrekken met het Rijk € 0 (15)	T.e. verrekken met Provincie / Wgr (16)	€ 0 (17)	Overige (17)	Toelichting afwijking (18)	Eindverantwoording Ja/Nee (19)	Hard Controle (20)	< CBS-kim V = verplicht
-----	-----------------	-----	---	--------------------------	--	--	---------------	-----------------	-------------	----------------	---------------------	-------------------------	--------------------------	---	---	------------------------	--	--	-------------	--------------	----------------------------	-----------------------------------	--------------------	-------------------------